

Tárgy- és számmutató

az

Akadémiai Értesítő

2002. évi LI. évfolyamához*

BETŰRENDES TÁRGYMUTATÓ

A

- Akadémiai kitüntetések a 2002. évi májusi rendes közgyűlésen 5 (50)
-- és díjak a Magyar Tudomány Napja alkalmából 11 (96)
Az akadémiai költségvetési szervek által szolgáltatásként igénybe vehető szellemi tevékenységek szerződés-kötési feltételeiről 5 (53)
Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa 2001. december 10-i ülésének állásfoglalásai 2 (32)
--- 2002. február 11-i ülésének állásfoglalásai 3 (16)
--- 2002. március 25-i ülésének állásfoglalásai 5 (53)
--- 2002. április 22-i ülésének állásfoglalásai 6 (58)
--- 2002. június 17-i ülésének állásfoglalásai 7 (72)
--- 2002. szeptember 16-i ülésének állásfoglalásai 10 (92)
--- 2002. október 21-i ülésének állásfoglalásai 12 (104)

E

- Egyes akadémiai kutatóintézetek és egyéb akadémiai intézmények alapító okiratainak közzétételéről 1 (5)
Emberen végzett orvostudományi kutatásokról 7 (64)

F

- Felhívás az Arany János Közalapítvány nagydíjára való jelölésre 7 (72)
- a Magyar Tudomány Napjának megünneplésére 9 (86)
- „Pro optimo merito in pancreatico-oncologia” díjra, Schenzl Guidó-díjra és Pro Meteorologia Emlékplakett adományozására történő javaslatlételre 11 (101)

H

- Helyesbítés 2 (35)
Helyesbítés 9 (87)

K

- Kitüntetések nemzeti ünnepünk, március 15-e alkalmából 4 (42)
- augusztus 20-a államalapító Szent István király ünnepe alkalmából 9 (84)
Közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a központi költségvetési szervként működő kutató és kutatást kiegészítő intézeteknél és kutatókat foglalkoztató egyes intézményeknél történő végrehajtásáról szóló, többször módosított 49/1993. (III. 26.) Korm.rendelet módosításáról 1(2)
Közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a központi költségvetési szervként működő kutató és kutatást kiegészítő

- intézeteknél és kutatókat foglalkoztató egyes intézményeknél történő végrehajtásáról (a módosításokkal egységes szerkezetben) 2 (28)
Közlemény az 1998-ban Bolyai János Kutatási Ösztöndíjasok kutatói zárójelentéseinek értékeléséről 2 (33)
Közlemény a Pedagógus Kutatási Pályadíjakról 12 (106)
Kutatási és fejlesztési megállapodások egyes csoportjainak a versenykorlátozás tilalma alól történő mentesítéséről 5 (51)

M

- Magyar Tudományos Akadémia elnökének e tisztségében való megerősítéséről 6 (58)
--- Elnökségének állásfoglalásai a 2002. június 25-én megtartott üléséről 8 (76)
----- a 2002. szeptember 24-én megtartott üléséről 10 (90)
----- a 2002. október 22-én megtartott üléséről 11 (98)
Magyar Tudományos Akadémia 2001. november 5-i közgyűlésének határozatai 1 (3)
--- 2002. évi májusi közgyűlésének határozatai 7 (69)
--- 2002. november 4-ei közgyűlésének határozatai 12 (104)
- Ösztöndíj Bizottság átszervezéséről és az Eötvös József Ösztöndíj Közalapítvány létrehozásáról 4 (44)
Megállapodás Simonyi Károly Díj alapítására 7 (74)
Megállapodás a Magyar Tudományos Akadémia és az Erdélyi Múzeum Egyesület között 12 (105)

N

- Nemzeti Kutatási és Fejlesztési Programok céljára rendelt előirányzat felhasználásának és kezelésének szabályairól 7 (69)
Nemzetközi Ösztöndíj Fórum létrehozásáról és a Magyar Ösztöndíj Bizottságról szóló 265/2000. (XII.26.) Korm.rendelet módosításáról 4 (42)
Nemzetközi Ösztöndíj Fórum létrehozásáról, valamint a Magyar Ösztöndíj Bizottságról szóló 265/2000. (XII. 26.) Korm.rendelet a módosításokkal egységes szerkezetben) 4 (43)
Nemzetközi Ösztöndíj Fórumról, valamint a Magyar Ösztöndíj Bizottságról szóló 147/2002. (VI. 29.) Korm.rendelet 9 (84)

P

- Pályázati felhívások igazgatóhelyettesi munkakörök betöltésére és a cukorbetegség kutatásának támogatására 1 (25)
- - Bolyai János Kutatási Ösztöndíjra és Szádeczky-Kardoss Elemér Díj odaítélésére 2 (33)

* Az egyes tételek végén az értesítő száma áll, majd ezt követően (zárójelben) az oldalszám.

- - könyvvizsgálói ellenőrzésre és főigazgatói munkakör betöltésére 3 (40)
- - igazgatóhelyettesi munkakör betöltésére, Szent-Györgyi Albert Ösztöndíjra 4 (44)
- - MTA Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézete igazgatóhelyettesi állására, MOL Tudományos Díjra 5 (54)
- - középiskolai tanárok tudományos pályadíjára, Zemplén Géza Díjra és a Ford Motor Compani Természeti és Kulturális Örökségért Díj elnyerésére 6 (61)
- - könyvkiadás támogatására, MTA Zenetudományi Intézete tudományos igazgatóhelyettesi munkakörének betöltésére 7 (73)
- - kutatóintézeti igazgatói munkakörök betöltésére, Bolyai Farkas-, Munkácsy Bernát-, Steindl Imre-díjra 8 (79)
- - tudományos osztályvezetői munkakör betöltésére és a tudományos kutatás támogatására 9 (86)
- - kutatóintézeti igazgatói, főosztályvezetői és osztályvezetői munkakörök betöltésére 10 (93)
- - tudományos igazgatóhelyettesi, főosztályvezetői és osztályvezetői munkakörök betöltésére 12 (108)
- Posztdoktorként való foglalkoztatásról és a Bolyai János Kutatási Ösztöndíjról szóló 156/1997. (IX. 19.) Korm.rendelet módosításáról 1 (2)
- Posztdoktorként való foglalkoztatásról és a Bolyai János Kutatói Ösztöndíjról (a módosításával egységes szerkezetben) 2 (31)

„Professor Emeritus” címmel rendelkezők rendszeres juttatásairól szóló 53/1995. (V. 10.) Korm.rendelet módosításáról 6 (58)

T

- Tájékoztató az Akadémiai Érdekegyeztető Tanács ajánlásáról 1 (26)
- az Akadémiai Érdekegyeztető Tanács megállapodásáról, illetve ajánlásáról 8 (79)
 - az Akadémiai Ifjúsági Díjat elnyert pályázatokról 3 (39)
 - a Bolyai János Kutatási Ösztöndíjat a 2002. évben elnyert pályázatokról 6 (59)
 - az Ifjúsági Nemzetközi Konferencia Díjat elnyert pályázatokról 4 (46)
 - az 1998. évi SZJA 1%-ának akadémiai felhasználásáról 11 (131)
 - a Magyar Tudományos Akadémia Doktora cím odaítéléséről 1 (24), 3 (38), 5 (54)
 - - - - - és a Doktori Tanács által odaítélt kandidátusi fokozatokról 2 (32), 6 (59), 7 (74), 11 (100)
 - a Pedagógus Kutatói Pályadíjak átadásáról 1 (24)
 - Tudományos Tanácsadó Testület elnökének megbízásáról 12 (137)
 - Tejfalussy András etikai panaszának elutasításáról 12 (107)
 - Tisztújítás a Magyar Tudományos Akadémia területi bizottságainál 12 (107)

SZÁMMUTATÓ

Törvények, kormányrendeletek és -határozatok,
egyéb hivatalos közlemények

301/2001. (XII. 27.) Korm.r. 1 (2)	1006/2002. (I. 30.) Korm.hat. 4 (44)
316/2001. (XII. 28.) Korm.r. 1 (2)	
49/1993. (III. 26.) Korm.r. 2 (28)	23/2002. (V. 9.) EüM rendelet 7 (64)
156/1997. (IX. 19.) Korm.r. 2 (31)	27/2002. (V. 17.) OM rendelet 7 (69)
10/2002. (IV. 20.) Korm.r. 4 (42)	
265/2000. (XII.26.) Korm.r. 4 (43)	1/2002. (A. É. 1.) MTA-F szab. 1 (5)
54/2002. (III. 26.) Korm.r. 5 (51)	2/2002. (A. É. 5.) MTA-F szab. 5 (53)
108/2002. (V. 14.) Korm.r. 6 (58)	3/2002. (A. É. 12.) MTA-F szab. 12 (106)
147/2002. (VI. 29.) Korm.r. 9 (84)	
68/2002. (V. 27.) KE hat. 6 (58)	2/2/2002. (X. 28.) TeB hat. 12 (107)

Akadémiai Értesítő

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
TITKÁRSÁGA

BUDAPEST, 2002. JANUÁR 18.

Jogszabályok	301/2001. (XII. 27.) Korm.r.	a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a központi költségvetési szervként működő kutató- és kutatást kiegészítő intézeteknél és kutatókat foglalkoztató egyes intézményeknél történő végrehajtásáról szóló, többször módosított 49/1993. (III. 26.) Korm.rendelet módosításáról	2
	316/2001. (XII. 28.) Korm.r.	a posztdoktorként való foglalkoztatásról és a Bolyai János Kutatási Ösztöndíjról szóló 156/1997. (IX. 19.) Korm.rendelet módosításáról	2
<hr/>			
A Magyar Tudományos Akadémia 2001. november 5-ei közgyűlésének határozatai			3
<hr/>			
Szabályzat	1/2002. (A. É. 1.) MTA-F szab.	egyes akadémiai kutatóintézetek és egyéb akadémiai intézmények alapító okiratainak közzétételéről	5
<hr/>			
Közlemények	Tájékoztató	a Magyar Tudományos Akadémia Doktora cím odaítéléséről . .	24
	Tájékoztató	a Pedagógus Kutatói Pályadíjak átadásáról	24
	Pályázati felhívások	igazgatóhelyettesi munkakörök betöltésére és a cukorbetegség kutatásának támogatására	25
	Tájékoztató	az Akadémiai Érdekegyeztető Tanács ajánlásáról.	26

JOGSZABÁLYOK

A Kormány

301/2001. (XII. 27.) Korm.rendelete

a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a központi költségvetési szervként működő kutató- és kutatást kiegészítő intézeteknél és kutatókat foglalkoztató egyes intézményeknél történő végrehajtásáról szóló, többször módosított 49/1993. (III. 26.) Korm.rendelet módosításáról

A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) 85 §-ának (5) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a Kormány a következőket rendeli el:

1. §

A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a központi költségvetési szervként működő kutató- és kutatást kiegészítő intézeteknél és kutatókat foglalkoztató egyes intézményeknél történő végrehajtásáról szóló, többször módosított 49/1993. (III. 26.) Korm.rendelet (a továbbiakban: R.) 1. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„1. § E rendelet hatálya a központi költségvetési szervként működő kutatóközpontokban, kutatóintézetekben (a továbbiakban együtt: kutatóintézet), a nem kutatóintézetként működő központi költségvetési szerveknél tudományos kutatói munkakörökben és a Magyar Tudományos Akadémiához (a továbbiakban: Akadémia) tartozó kutatást kiegészítő (támogatott kutatóhelyeket fenntartó, szolgáltató, jóléti) akadémiai központi költségvetési szerveknél (a továbbiakban együtt: munkáltató) foglalkoztatottak közalkalmazotti jogviszonyára terjed ki.”

2. §

Az R. 4. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Magasabb vezető beosztású közalkalmazott: a kutatóintézet vezetője (főigazgató, igazgató), kutatóközpontban annak szervezeti és működési szabályzatában önálló szervezeti egységként feltüntetett intézet igazgatója, ügyvezető igazgatója.”

3. §

Az R. 5. §-a (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az (1) bekezdésben említett megbízás csak határozott időre, legfeljebb öt évre szólóan adható. A megbízás — az (1) és a (4) bekezdésben foglaltak figyelembevételével — többször is meghosszabbítható.”

4. §

Az R. 5. §-ának (5)–(6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Magasabb vezető és vezető beosztás ellátásával nem bízható meg az a közalkalmazott, aki, illetve akinek a Ptk. 685. § b) pontja szerinti közeli hozzátartozója a munkáltatóhoz hasonló tevékenységet folytató vagy a munkáltatóval rendszeres gazdasági kapcsolatban álló gazdasági társaságnak tagja, illetve vezető tisztségviselője.

(6) Az (5) bekezdésben meghatározott feltétel a megbízás egész időtartamára vonatkozik.”

5. §

Az R. 8. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A magasabb vezető, a vezető beosztású, illetve a témacsoportvezető közalkalmazott nem lehet tagja, illetve vezető tisztségviselője olyan gazdasági társaságnak, amelynek az őt foglalkoztató munkáltató az alapítója, tagja, vagy a munkáltatóval gazdasági kapcsolatban áll.”

6. §

Az R. 15. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„15. § A munkáltatóknál a nem tudományos munkakörökben foglalkoztatott közalkalmazottak besorolásánál a Kjt. felsőoktatásban való végrehajtásáról rendelkező, 33/2000. (XII. 26.) OM rendelet 2. számú mellékletének 8–14. pontjában foglaltakat kell alkalmazni, ugyanezen melléklet B. részének figyelembevételével.”

7. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a központi költségvetési szervként működő kutató- és kutatást kiegészítő intézeteknél és kutatókat foglalkoztató egyes intézményeknél történő végrehajtásáról rendelkező 49/1993. (III. 26.) Korm.rendelet módosításáról szóló 92/1994. (VI. 17.) Korm.rendelet 1. és 2. §-a, valamint a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a központi költségvetési szervként működő kutató- és kutatást kiegészítő intézeteknél és kutatókat foglalkoztató egyes intézményeknél történő végrehajtásáról rendelkező 49/1993. (III. 26.) Korm.rendelet módosításáról szóló 17/1997. (I. 31.) Korm.rendelet 3. §-a.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány

316/2001. (XII. 28.) Korm.rendelete

a posztdoktorként való foglalkoztatásról és a Bolyai János Kutatási Ösztöndíjról szóló 156/1997. (IX. 19.) Korm.rendelet módosításáról

A Kormány az Alkotmány 35. §-a (1) bekezdésének f) pontja szerinti, a tudományos fejlesztés állami feladatainak meghatározására és az ezek megvalósulásához szükséges feltételek biztosítására vonatkozó feladatkörében, az Al-

kormány 35. §-ának (2) bekezdésében meghatározott felhatalmazás alapján a posztdoktorként való foglalkoztatásról és a Bolyai János Kutatási Ösztöndíjról szóló 156/1997. (IX. 19.) Korm.rendelet (a továbbiakban: R.) módosításáról a következőket rendeli el:

1. §

Az R. 3. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A posztdoktorként való foglalkoztatás díjazását a doktoranduszok ösztöndíját szabályozó a doktori képzésről és a doktori fokozatszerzésről szóló 51/2001. (IV. 3.) Korm.rendeletben foglaltakra figyelemmel kell megállapítani.”

2. §

(1) Az R. 4. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az ösztöndíj egy-három év időtartamra nyerhető el. Fedezetét a központi költségvetés elkészítése során a Magyar Tudományos Akadémia költségvetésében önálló fejezeti kezelésű előirányzatként kell tervezni. Az ösztöndíj havi összege 2002-ben 81 500 Ft. Az ösztöndíj összegét 2003-tól a Magyar Tudományos Akadémia fejezeti költségvetésében kell meghatározni.”

(2) Az R. 4. §-ának (5) és (6) bekezdései helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(5) Az MTA doktora címmel vagy a tudomány doktora tudományos fokozattal rendelkező személyek kivételével az ösztöndíjra pályázhat minden 45. életévét még be nem töltött, a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Ftv.) 119. § (1) bekezdésében meghatározott tudományos fokozattal — DLA, vagy az Ftv. 123. § (8) bekezdése szerinti művészeti díjjal, vagy külföldi művészeti elismeréssel — rendelkező személy.

(6) Az ösztöndíj tudományos munka megírására vagy azzal egyenértékű kutatási témában létrehozott alkotás elkészítésére, valamint további tudományos minősítés, illetve cím elnyerésére való felkészülés elősegítésére, továbbá művészeti alkotás létrehozására ítélt oda.”

(3) Az R. 4. §-ának (8) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(8) Az ösztöndíj pályázatának részletes szabályait az oktatási miniszter egyetértésével az MTA elnöke állapítja meg.”

3. §

Ez a rendelet 2002. január 1-jén lép hatályba, rendelkezéseit a már odaítélt ösztöndíjak tekintetében is alkalmazni kell.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Magyar Tudományos Akadémia 2001. november 5-i közgyűlésének határozatai

1. A közgyűlés meghallgatta az elnöki expozét és azt elfogadta.

2. A rendszerességet szolgáló kiadványok publikálása folytatódjék. A Székfoglalók, a Közgyűlési előadások, az Emlékbeszédek és az Akadémiai Műhely egyéb kiadványai a szintetizáló gondolkodást szolgálták. A közgyűlés fontosnak tartja, hogy az Akadémia belső szervezeti működésében az utóbbi években kialakult rendszeresség maradáno legyen.

3. A közgyűlés fontosnak tartja az Akadémia nemzeti tanácsadó szerepének további kiteljesítését. Fontosnak tartja, hogy a következő években is szélesedjék a Stratégiai Kutatási Programok tematikája. Készüljön el a „Magyarország az ezredfordulón” című reprezentatív mű. Terjeszkedjék ki a nemzeti tanácsadó szerep a tudomány egyetemes etikai kérdéseire is.

4. A közgyűlés kíváncsnak tartja, hogy az akadémiai intézethálózat konszolidációja folytatásaként, az 1996. decemberi közgyűlési határozatnak megfelelően, készüljön az akadémiai kutatóintézetekről általános helyzetjelentés a 2002. májusi közgyűlésre.

5. A közgyűlés az Akadémia millenniumi szerepléséről, a millenniumi rendezvényekről szóló beszámolót megelégedéssel vette tudomásul. Szükségesnek tartja, hogy a millennium alkalmából keletkezett művek és rendezett konfe-

renciák tudományos eredményei a 2002. évben publikálásra kerüljenek.

6. A közgyűlés megelégedéssel veszi tudomásul, hogy az Akadémia alapításának 175. évfordulójára az Akadémia történelmét és jelenét bemutató konferenciák és kiadványok készültek. Fontosnak tartja, hogy ezek megjelentetése folytatódjék és az Akadémia történetével való foglalkozás folyamatos legyen.

7. A közgyűlés a főtitkári beszámolót jóváhagyólag tudomásul vette.

8. A közgyűlés fontosnak tartja, hogy a köztestület 1994-ben megkezdett kiépítése tovább folytatódjék. Kíváncsnak tartja, hogy az Akadémia köztestületében a törvény által megfogalmazott feltételeknek megfelelően a határokon túli kutatók után, az egyházi intézményekben dolgozók, és mind nagyobb számban a fiatal kutatók is kapjanak helyet.

A közgyűlés fontosnak tartja, hogy az Akadémia vezetése foglalkozzék a teológia helyének meghatározásával a hazai kutatásszervezetben.

9. A közgyűlés közbülső tájékoztatásnak elfogadta a Struktúra Bizottság jelentését, és felkéri a Struktúra Bizottság elnökét a munka folytatására, a közgyűlésen elhangzott megjegyzések alapján, és arra, hogy a végleges változatot terjessze a 2002. májusi közgyűlés elé.

A Struktúra Bizottság működését célszerű a következő ciklusban is folytatni.

10. A közgyűlés a Tudományetikai Bizottság ügyrendjét megvitatta és azt kisebb módosítással elfogadta.

11. A közgyűlés a tudományos osztályok által, az alábbi összetételben választott jelölőbizottság működését három év időtartamban határozta meg:

Ritoók Zsigmond, Szabad György, Szász Domokos, Kovács Ferenc, Halász Béla, Bokor József, Szántay Csaba, Damjanovich Sándor, Török Ádám, Mészáros Ernő, Ormos Pál, Szörényi László, Kelemen János, Csirik János, Berzsényi Zoltán, Tulassay Zsolt, Kullmann László, Bazsa György, Gergely Pál, Valki László, Berényi István, Kollár János.

12. A közgyűlés a hasznosítható ingatlanok jegyzékét

— a Budapest, I. Országház u. 28-32. sz. ingatlanrész-szel (Hrsz. 6641),

— a martonvásári 1480 és 1481 hrsz. számú ingatlanokkal,

— az őrbottyáni 0114/7 és 0114/2 hrsz. számú ingatlanokkal

kiegészítette.

13. A közgyűlés tudomásul vette, hogy a doktorok közgyűlési képviselői Bazsa Györgyöt, Orosz Istvánt és Szendrő Pétert az elnökség tagjává választották.

14. A közgyűlés felhatalmazza az elnökséget, hogy e határozatot — annak érdemi változtatása nélkül — véglegesítse.

Melléklet

A Magyar Tudományos Akadémia Tudományetikai Bizottságának Ügyrendje

1. A Tudományetikai Bizottság jogállása

A Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény 14. § (1) bekezdésének h) pontja alapján a Tudományetikai Bizottság (a továbbiakban: TeB) közgyűlési bizottság, amelynek tagjait a közgyűlés választja meg.

A TeB munkáját önállóan, kizárólag a közgyűlésnek alárendelve végzi, tevékenységéről a közgyűlésnek beszámol.

2. A TeB feladata és hatásköre

2.1. A TeB legfontosabb feladata, hogy előmozdítsa a tudományos közélet tisztaságának és demokratizmusának érvényesülését.

2.2. A TeB állást foglal a tudományos kutatás szabadságának védelmében és a tudományetika elvi kérdéseiben. Tudományetikai kérdésekben a TeB-nek joga van saját álláspontját nyilvánosságra hozni, függetlenül más akadémiai testületek véleményétől.

2.3. A TeB egyedi etikai ügyekben csak akkor járhat el, ha mind a panasztevő, mind a panaszlott írásban kijelenti, hogy aláveti magát a bizottság eljárásának.

2.4. Az illetékes tudományos osztály indítványa alapján a TeB dönt a köztestületi tag tagságának felfüggesztéséről, ha a köztestület tagját a bíróság jogerősen szabadságvesztésre ítélte.

3. A TeB tagjai és tisztségviselői

3.1. A TeB-nek — a közgyűlés által 3 évre megválasztott — huszonnégy köztestületi tagja van, a tagok közül tizenegy az Akadémia rendes vagy levelező tagja, tizenegy pedig nem akadémikus köztestületi tag. Ha egy bizottsági tag tagsága bármely oknál fogva megszűnik, a jelölőbizottság javaslatot tesz a közgyűlésnek új tag megválasztására.

3.2. A TeB tagjai közül elnököt választ. Az elnök személyére a bizottság tagjai és az Akadémia elnöke tehet javaslatot. Az elnököt titkos szavazással, egyszerű szótöbbséggel választják meg. Az elnök megbízatása a TeB megbízatásának időtartamára szól. Ha az elnök bizottsági tagsága bármely okból megszűnik, a TeB új elnököt választ.

3.3. A TeB titkársági teendőit az MTA Titkárság Jogi és Igazgatási Főosztálya látja el. A TeB titkára a TeB által megbízott, a főosztály köztisztviselői közül választott jogász. A TeB titkára tanácskozási joggal vesz részt a TeB ülésein.

4. A TeB működése és eljárási rendje

4.1. A TeB testületként jár el, hatáskörét a bizottsági ülésen gyakorolja, azaz szavazni csak személyesen lehet, távollévő tag írásban csak véleményt, javaslatot terjeszthet elő, szavazatot nem adhat le.

4.2. A TeB szükség szerint, de évente legalább egy alkalommal az Akadémia rendes közgyűlését megelőzően ülészik. A TeB-et az elnök az ülés előtt 8 nappal a napirend, a hely és az időpont megjelölésével írásban hívja össze. Rendkívüli esetben az ülés 8 napon belülről telefon/fax, e-mail útján is összehívható.

4.3. A bizottsági tagok legalább egyharmada a napirend megjelölésével javasolhatja az elnöknek a TeB összehívását. Ha a javaslatnak az elnök 15 napon belül nem tesz eleget, a kezdeményezők is összehívhatják a TeB-et; az ily módon összehívott rendkívüli bizottság erre az alkalomra titkos szavazással, egyszerű szótöbbséggel levezető elnököt választ.

4.4. A TeB ülését az elnök a bizottság titkárának közreműködésével készíti elő, és közösen gondoskodnak a TeB döntéseinek végrehajtásáról.

4.5. A TeB ülésén az elnök elnököl. Az elnök akadályoztatása esetén a jelenlévő tagok maguk választanak üléselnököt.

4.6. Az ülés akkor határozatképes, ha azon legalább 12 tagja megjelent. A TeB határozatait egyszerű szótöbbséggel hozza meg, szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.

4.7. A TeB üléseiről emlékeztető készül, amely tartalmazza az ülés helyét, időpontját, a megtárgyalt napirendet, az elhangzott indítványokat, a szavazások eredményét, minden olyan adatot vagy tényt, amelynek rögzítését bármelyik bizottsági tag kéri, így különösen a bizottsági tag különvéleményét a határozatra vagy indokolására vonatkozóan. Az emlékeztetőt a TeB titkára állítja össze és 5 munkanapon belül megküldi a TeB tagjainak. Ha a TeB tagjai közül valaki úgy ítéli meg, hogy az emlékeztető az ülésen elhangzottakat — vagy valamely adatot, tényt, körülményt — nem hitelesen tartalmazza, indítványozhatja annak módosítását.

4.8. A TeB egyedi ügyekben hozott határozatait az érintetteknek írásban megküldi. A határozatokat, valamint indoklásukat határozatonként külön íven kell megszövegezni, évenkénti emelkedő sorrendben kell megszámozni és a határozatok nyilvántartásába bevezetni. A határozat rendelkező részének tartalmaznia kell, hogy a TeB a határozatot az *Akadémiai Értesítő*-ben közzéteszi-e, avagy nem. A határozatot a TeB elnöke és titkára írja alá.

5. Eljárás egyedi ügyekben

5.1. Egyedi ügyekben az elnök a bepanaszoltat a panaszszal kapcsolatos írásbeli nyilatkozattételre szólítja fel, és a nyilatkozatot a panaszosnak megküldi. A bepanaszolt beleegyezése esetén az elnök vizsgálatot indít el. A vizsgálatot kétféleképpen lehet lefolytatni:

- a) a TeB elnöke a TeB tagjai közül 3—5 tagú külön tanácsot hozhat létre, amely élére elnököt állít. A külön tanács szótöbbséggel határozati javaslatot és indoklást készít, amelyet a TeB elé terjeszt.
- b) A TeB elnöke maga vezetheti a vizsgálatot, és ebbe belátása szerint a TeB néhány tagját bevonhatja. Ilyenkor az elnök készít határozati javaslatot és terjeszti azt indoklással a TeB elé.

5.2. A vizsgálat során a tényállást fel kell deríteni, szükség szerint iratok, szakértői vélemények beszerzésével. Mindkét félnek vagy képviselőjének lehetőséget kell adni érvei kifejtésére. Eközben ügyelni kell a személyiségi jogok tiszteletben tartására.

5.3. Egy tudományos osztály köztestületi tagság felfüggesztésére irányuló indítványa esetén is az 5.1.—5.2. pontokat kell — értelemszerűen — alkalmazni.

5.4. A TeB elnöke elutasíthatja a panaszt

- ha a bejelentés nyilvánvalóan komolytalan vagy megalapozatlan,
- ha a beadvány elbírálása bíróság vagy más hatóság hatáskörébe tartozik,
- ha a panasz valamely akadémiai testület (bizottság, tudományos osztály, elnökség stb.) szakmai tudományos kérdésben hozott döntését kifogásolja,
- ha a panasz elbírálása megítélése szerint más köztestület társadalmi, érdekvédelmi szervezet (ügyvédi kamara, orvosi kamara) illetékességébe tartozik.

Az elutasított panaszokról a TeB elnöke a bizottság soron következő ülésén beszámol. A TeB titkára értesíti a panaszost a panasz elutasításáról.

6. Vegyes rendelkezések

6.1. A TeB és titkársága működési költségeit a közgyűlési feladatokra rendelkezésre álló költségvetési keret terhére kell biztosítani.

6.2. A TeB működéséhez szükséges adminisztratív feltételeket az MTA Titkársága Jogi és Igazgatási Főosztálya biztosítja.

6.3. A TeB iratait külön kell iktatni, kezelni és irattározni.

SZABÁLYZAT

1/2002. (A. É. 1.) MTA-F
szabályzat

egyes akadémiai kutatóintézetek és
egyéb akadémiai intézmények alapító okiratainak
közzétételéről

1. Egyes akadémiai kutatóintézetek alapítására, létesítésére a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény és az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény hatálybalépése előtt került sor. Ezen törvények előírásainak megfelelően egységes szerkezetbe foglalt alapító okiratokat e szabályzat mellékleteként közzéteszem.

2. Közzéteszem továbbá az egyes akadémiai intézmények közül a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára, a Magyar Tudományos Akadémia Nemzetközi Együttműködési Iroda és az MTA Akadémiai Létesítmények Fenntartása és Üzemeltetése köztestületi költségvetési szerveknek a módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt alapító okiratait.

3. Jelen szabályzat 2002. január 1-jén lép hatályba.

Króó Norbert s. k.
főtitkár

Az 1/2002. (A. É. 1.) MTA-F szabályzat melléklete

ALAPÍTÓ OKIRAT

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének és főtitkárának 8/1991. (A. É. 10.) MTA utasításával létrehozott MTA KFKI Atomenergia Kutatóintézet — a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény 22. §-a, az államháztartásról szóló, többször módosított 1992. évi XXXVIII. törvény 88. § (3) bekezdése rendelkezéseinek megfelelően egységes szerkezetbe foglalt — alapító okirata a következő:

1. A köztestületi költségvetési szerv

1.1. neve: Magyar Tudományos Akadémia KFKI Atomenergia Kutatóintézet (a továbbiakban: intézet)

1.2. székhelye: 1121 Budapest, Konkoly Thege Miklós út 29—33.

1.3. közfeladatként ellátandó alaptevékenysége:

— az atomtörvényben foglaltaknak megfelelő alap-, alkalmazott és fejlesztő kutatás a reaktorfizika, a fűtőelemviselkedés, a termohidraulika, a sugárvédelem, a valósídejű információs és tanácsadói rendszerek, a reaktorszimuláció, az atomerőművek biztonságának determinisztikus és valószínűségi elemzése, a nukleáris anyagok szállításának és tárolásának biztonsági kérdései, a súlyos reaktorbalesetek elemzése, a sugárkárosodás, a tö-

résmechanika, a reaktordiagnosztika, a szivárgásdetektálás területén,

- alap-, alkalmazott és fejlesztő kutatás a veszélyes ipari berendezések biztonságának determinisztikus és valószínűségi elemzése, a környezetvédelem, a környezeti ellenőrző rendszerek, a kockázatelemzés, az analitikai kémia, a fizikai kémia, az akusztikus emissziós módszerek, a reaktor-elektronika, az űrelektronika területén,
- a Budapesti Kutatóreaktor atomtörvénynek és egyéb jogszabályoknak megfelelő üzemeltetése, a hidegneutronforrás üzemeltetése, a kutatóreaktor kutatási és egyéb felhasználásának hazai és nemzetközi szervezése, a Budapesti Kutatóreaktor Műszerközpont gesztori teendőinek ellátása, a reaktor hasznosításával kapcsolatos műszaki teendők ellátása, alap- és alkalmazott kutatások végzése a neutronradiográfia, a neutronreflektometria, az aktivációs analitika és a radioaktív sugárzás biológiai hatásainak vizsgálata területén,
- a telephelyi katasztrófavédelem szervezése, az országos katasztrófavédelem nukleáris balesetelhárítási tevékenységének szakmai megalapozása, a telephelyi környezetellenőrző rendszer üzemeltetése, rendszeres fejlesztése,
- részvétel a graduális és posztgraduális szakemberképzésben;

1.4. tevékenységi köre:

TEÁOR 73.10 Természettudományi, műszaki kutatás, fejlesztés

- 72.20 Szoftverképzés, szaktanácsadás
- 74.20 Mérnöki tevékenység, tanácsadás
- 74.30 Műszaki vizsgálat elemzés
- 80.42 Felnőtt- és egyéb oktatás

1.5. fenntartó köztestületének, illetve felügyeleti szervének neve:

Magyar Tudományos Akadémia
1051 Budapest, Roosevelt tér 9.

1.6. felelős vezetője az intézet igazgatója, akit az MTA főtitkára javaslatára az Akadémia elnöke bíz meg.

1.7. Vállalkozási tevékenységet az intézet nem végez.

2. Az intézet szervezeti és működési rendjét, a belső kapcsolataira vonatkozó rendelkezéseket a Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza, amelyet az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa hagy jóvá.

3. A feladatok ellátásához szükséges ingatlan(oka)t az MTA külön megállapodás alapján bocsátotta az intézet rendelkezésére.

4. Az intézet önálló jogi személy, gazdálkodási jogkörét tekintve önállóan gazdálkodó, kincstári körbe tartozó köztestületi költségvetési szerv.

5. Jelen egységes szerkezetbe foglalt alapító okirat 2002. január 1-jén lép hatályba.

Budapest, 2001. december 17.

Króó Norbert s. k.,

a Magyar Tudományos Akadémia
főtitkára

ALAPÍTÓ OKIRAT

A Minisztertanács 540.126/1/1954. (I. 14.) MT határozatával alapított Debreceni Fizikai Kutató Intézet, majd később MTA Atommagkutató Intézete — a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény 22. §-a, az államháztartásról szóló, többször módosított 1992. évi XXXVIII. törvény 88. § (3) bekezdése rendelkezéseinek megfelelően egységes szerkezetbe foglalt — alapító okirata a következő:

1. A köztestületi költségvetési szerv

1.1. neve: Magyar Tudományos Akadémia Atommagkutató Intézete (a továbbiakban: intézet)

1.2. székhelye: 4026 Debrecen, Bem tér 18/c

1.3. közfeladatként ellátandó alaptevékenysége:

Alap és alkalmazott kutatások folytatása az atommagfizikában és az atomfizikában. Fizikai ismeretek és módszerek alkalmazása más tudományágakban (anyagtudomány és anyagvizsgálat, földtudományok és környezetkutatás, orvosi-biológiai kutatások stb.) és a gyakorlatban (ipar, mezőgazdaság, orvosi gyakorlat stb.). Az alap- és alkalmazott kutatásokhoz szükséges módszerek és eszközök fejlesztése. Közreműködés a posztgraduális képzésben és a felsőoktatás feladatainak ellátásában;

1.4. tevékenységi köre:

TEÁOR 73.10 Természettudományi, műszaki kutatás, fejlesztés

- 74.30 Műszaki vizsgálat, elemzés
- 80.30 Felsőoktatás
- 80.42 Felnőtt- és egyéb oktatás
- 22.13 Időszaki kiadvány kiadása
- 92.51 Könyvtári, levéltári tevékenység
- 55.23 Egyéb szálláshely szolgáltatás
- 70.20 Ingatlan bérbeadása, üzemeltetése
- 91.33 Máshová nem sorolt egyéb közösségi, társadalmi tevékenység

1.5. fenntartó köztestületének, illetve felügyeleti szervének neve:

Magyar Tudományos Akadémia
1051 Budapest, Roosevelt tér 9.

1.6. felelős vezetője az intézet igazgatója, akit az MTA főtitkára javaslatára az Akadémia elnöke bíz meg;

1.7. vállalkozási tevékenységének köre:

TEÁOR 24.11 Ipari gáz gyártása (kriotechnika) és kapcsolódó szolgáltatások

- 24.41 Gyógyszeralapanyag-gyártás és kapcsolódó szolgáltatások
- 28.51 Fémfelület-kezelés
- 28.52 Fémmegmunkálás
- 33.20 Mérőműszer gyártása és kapcsolódó szolgáltatások
- 72.10 Hardver-szaktanácsadás
- 72.20 Szoftver-készítés, szaktanácsadás

Az intézet vállalkozási tevékenységéből származó bevétele az összebevétel 30%-át nem haladhatja meg.

2. Az intézet szervezeti és működési rendjét, a belső kapcsolataira vonatkozó rendelkezéseket a Szervezeti és

Működési Szabályzata tartalmazza, amelyet az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa hagy jóvá.

3. A feladatok ellátásához szükséges ingatlanokat az MTA külön megállapodás alapján bocsátotta az intézet rendelkezésére.

4. Az intézet önálló jogi személy, gazdálkodási jogkörét tekintve önállóan gazdálkodó, kincstári körbe tartozó köztestületi költségvetési szerv.

5. Jelen egységes szerkezetbe foglalt alapító okirat 2002. január 1-jén lép hatályba.

Budapest, 2001. december 17.

Kroó Norbert s. k.,
a Magyar Tudományos Akadémia
főtitkára

ALAPÍTÓ OKIRAT

A Minisztertanács 4.272/1949. (X. 5.) M.T. rendelet felhatalmazásával a 15.034/1949. (XI. 26.) F.M. rendelettel létesített Állategészségügyi Kutató Intézet, amelynek a nevét az Akadémia főtitkára 9/1976. (A.K. 13.) MTA-F utasítása MTA Állatorvos-tudományi Kutatóintézet elnevezésre változtatta — a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény 22. §-a, az államháztartásról szóló, többször módosított 1992. évi XXXVIII. törvény 88. § (3) bekezdése rendelkezéseinek megfelelően egységes szerkezetbe foglalt — alapító okirata a következő:

1. A köztestületi költségvetési szerv

1.1. neve: Magyar Tudományos Akadémia Állatorvos-tudományi Kutatóintézete (a továbbiakban: intézet)

1.2. székhelye: 1143 Budapest, Hungária körút 21.

1.3. közfeladatként ellátandó alaptevékenysége:

- az intézet tudományos feladata a háziállatok és halak baktériumos, vírusos és parazitás betegségeinek tanulmányozása,
- a fertőző és parazitás állatbetegségek elleni védekezést és élelmiszerbiztonságot szolgáló diagnosztikai és vakcinázási módszerek tökéletesítése, ezzel kapcsolatos környezetvédelmi, molekuláris-biológiai, biotechnológiai, immunológiai és kórtani kutatások végzése,
- az intézet feladatát képezi ezen kívül a tudományos eredmények továbbadása, azok gyakorlati alkalmazásának kidolgozása, részvétel fertőző és parazitás betegségek elleni országos védekezési programokban, a graduális és a posztgraduális képzésben, doktori programok vezetése,
- tudományos konferenciák rendezése, nemzetközi kapcsolatok fejlesztése, valamint a tudományterület népszerűsítése és az eredmények gyakorlati bevezetésének elősegítése,
- mindezen alaptevékenység végső soron az állatbetegségek és zoonózisok elleni védekezési és diagnosztikai módszerek tudományos tökéletesítését szolgálják a mindenkori nemzetgazdasági és környezetvédelmi igények figyelembevételével;

1.4. tevékenységi köre:

TEÁOR 73.10 Természettudományi, műszaki kutatás, fejlesztés

80.42 Felnőtt- és egyéb oktatás

85.20 Állat-egészségügyi ellátás

22.11 Könyvkiadás

22.13 Időszaki kiadványok kiadása

74.84 Máshová nem sorolt egyéb gazdasági tevékenységet segítő szolgáltatás

80.30 Felsőoktatás

92.51 Könyvtári, levéltári tevékenység

1.5. fenntartó köztestületének, illetve felügyeleti szervének neve:

Magyar Tudományos Akadémia

1051 Budapest, Roosevelt tér 9.

1.6. felelős vezetője az intézet igazgatója, akit az MTA főtitkára javaslatára az Akadémia elnöke bíz meg.

1.7. Vállalkozási tevékenységet az intézet nem végez.

2. Az intézet szervezeti és működési rendjét, a belső kapcsolataira vonatkozó rendelkezéseket a Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza, amelyet az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa hagy jóvá.

3. A feladatok ellátásához szükséges ingatlanokat az MTA a 26.058/1977. számú ügyiratával megküldött „Ingatlan használati rend”-ben foglaltak szerint bocsátotta az intézet rendelkezésére.

4. Az intézet önálló jogi személy, gazdálkodási jogkörét tekintve önállóan gazdálkodó, kincstári körbe tartozó köztestületi költségvetési szerv.

5. Jelen egységes szerkezetbe foglalt alapító okirat 2002. január 1-jén lép hatályba.

Budapest, 2001. december 17.

Kroó Norbert s. k.,
a Magyar Tudományos Akadémia
főtitkára

ALAPÍTÓ OKIRAT

A vallás- és közoktatásügyi miniszter 17.300/1936. V.K.M. rendeletével létesített és a Minisztertanács 10/1951. (I. 6.) M. T. rendeletével az Akadémia felügyelete alá helyezett Tihanyi Biológiai Kutató Intézet, amelynek a nevét az Akadémia főtitkára 1/1982. (A.K.2.) MTA-F utasításával MTA Balatoni Limnológiai Kutatóintézetre változtatta — a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény 22. §-a, az államháztartásról szóló, többször módosított 1992. évi XXXVIII. törvény 88. § (3) bekezdése rendelkezéseinek megfelelően egységes szerkezetbe foglalt — alapító okirata a következő:

1. A köztestületi költségvetési szerv

1.1. neve: Magyar Tudományos Akadémia Balatoni Limnológiai Kutatóintézete (a továbbiakban: intézet)

1.2. székhelye: 8237 Tihany, Klebelsberg Kuno u. 3.

1.3. közfeladatként ellátandó alaptevékenysége:

a Balaton eutrofizálódásával összefüggő biológiai kutatások, a balatoni anyagforgalommal kapcsolatos táplálkozás-biológiai és produkció-biológiai kutatások, a balatoni szervezetek életfolyamatainak tanulmányozása, különös tekintettel a környezeti tényezők hatására, összehasonlító élettani/neurobiológiai kutatások, lehetőség szerinti részvétel a graduális és posztgraduális képzésben;

1.4. tevékenységi köre:

TEÁOR 73.10 Természettudományi, műszaki kutatás, fejlesztés

05.01 Halászat

05.02 Halgazdálkodás

55.23 Egyéb kereskedelmi szálláshelyszolgáltatás

80.30 Felsőoktatás

80.42 Felnőtt- és egyéb oktatás

1.5. fenntartó köztestületének, illetve felügyeleti szervének neve:

Magyar Tudományos Akadémia
1051 Budapest, Roosevelt tér 9.

1.6. felelős vezetője az intézet igazgatója, akit az MTA főtitkára javaslatára az Akadémia elnöke bíz meg;

1.7. vállalkozási tevékenységet ingatlan (vendégház) önfenntartást biztosító, idegenforgalmi célú hasznosítása, valamint az angolnahalászat és -értékesítés terén végez. Az intézet vállalkozási tevékenységéből származó bevétele az összbevétel 30%-át nem haladhatja meg.

2. Az intézet szervezeti és működési rendjét, a belső kapcsolataira vonatkozó rendelkezéseket a Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza, amelyet az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa hagy jóvá.

3. A feladatok ellátásához szükséges ingatlan(oka)t az MTA külön megállapodás alapján bocsátotta az intézet rendelkezésére.

4. Az intézet önálló jogi személy, gazdálkodási jogkörét tekintve önállóan gazdálkodó, kincstári körbe tartozó köztestületi költségvetési szerv.

5. Jelen egységes szerkezetbe foglalt alapító okirat 2002. január 1-jén lép hatályba.

Budapest, 2001. december 17.

Króó Norbert s. k.,
a Magyar Tudományos Akadémia
főtitkára

ALAPÍTÓ OKIRAT

A Minisztertanács 4231/1949. (IX. 13.) M. T. határozattal létesített Földrajzi Könyv- és Térképtár, amelynek nevét a Magyar Tudományos Akadémia elnökének 4/1967. MTA (A.K.4.) utasítása MTA Földrajztudományi Kutatóintézet elnevezésre változtatta, majd az Akadémia 1997. december 15-ei közgyűlése az általa létrehozott Földtudományi Kuta-

tóközpontba integrálta — a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény 22. §-a, az államháztartásról szóló, többször módosított 1992. évi XXXVIII. törvény 88. § (3) bekezdése rendelkezéseinek megfelelően egységes szerkezetbe foglalt — alapító okirata a következő:

1. A köztestületi költségvetési szerv

1.1. neve: Magyar Tudományos Akadémia Földtudományi Kutatóközpont Földrajztudományi Kutatóintézet (a továbbiakban: intézet)

1.2. székhelye: 1112 Budapest, Budaörsi út 45.

1.3. közfeladatként ellátandó alaptevékenysége:

- földtudományi alapkutatások végzése, különös tekintettel a természet- és társadalomföldrajz, valamint a környezettudományoknak a földrajztudomány kérdéseit érintő területein,
- e területeken részvétel a graduális és posztgraduális szakemberképzésben,
- az alaptevékenységgel összefüggő kiegészítő tevékenység végzése;

1.4. tevékenységi köre:

TEÁOR 73.10 Természettudományi, műszaki kutatás, fejlesztés

80.30 Felsőoktatás

80.42 Felnőtt- és egyéb oktatás

70.20 Ingatlan bérbeadása, üzemeltetése

71.34 Egyéb gépek és berendezések kölcsönzése

22.11 Könyvkiadás

22.12 Időszaki kiadvány kiadás

92.51 Könyvtári, levéltári tevékenység

1.5. fenntartó köztestületének, illetve felügyeleti szervének neve:

Magyar Tudományos Akadémia
1051 Budapest, Roosevelt tér 9.

1.6. felelős vezetője az intézet igazgatója, akit az MTA főtitkára javaslatára az Akadémia elnöke bíz meg.

1.7. Vállalkozási tevékenységet az intézet nem végez.

2. Az intézet szervezeti és működési rendjét, a belső kapcsolataira vonatkozó rendelkezéseket a Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza, amelyet az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa hagy jóvá.

3. A feladatok ellátásához szükséges ingatlant az MTA külön megállapodás alapján bocsátotta az intézet rendelkezésére.

4. Az intézet önálló jogi személy, gazdálkodási jogkörét tekintve önállóan gazdálkodó, kincstári körbe tartozó köztestületi költségvetési szerv.

5. Jelen egységes szerkezetbe foglalt alapító okirat 2002. január 1-jén lép hatályba.

Budapest, 2001. december 17.

Króó Norbert s. k.,
a Magyar Tudományos Akadémia
főtitkára

ALAPÍTÓ OKIRAT

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének 3/1955. MTA (A.K.3.) utasításával létrehozott Geodéziai Kutatólaboratórium és a Geofizikai Kutató Laboratórium, melyeket az Akadémia főtitkára 4/1971. MTA-F (A. K. 5.) utasításával egyesített MTA Geodéziai és Geofizikai Kutatóintézet néven, amelyet az Akadémia 1997. december 15-ei közgyűlése az általa létrehozott Földtudományi Kutatóközpontba integrált — a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény 22. §-a, az államháztartásról szóló, többször módosított 1992. évi XXXVIII. törvény 88. § (3) bekezdése rendelkezéseinek megfelelően egységes szerkezetbe foglalt — alapító okirata a következő:

1. A köztestületi költségvetési szerv

1.1. neve: Magyar Tudományos Akadémia Földtudományi Kutatóközpont Geodéziai és Geofizikai Kutatóintézet (a továbbiakban: intézet)

1.2. székhelye: 9400 Sopron, Csatka Endre u. 6—8.

1.3. közfeladatként ellátandó alaptevékenysége:

- országos jelentőségű geodéziai és geofizikai alapkutatások végzése, eredményeinek felhasználásra való előkészítése, illetőleg közzététele,
- geodéziai és geofizikai alapkutatásokhoz szükséges elméleti vizsgálatok, terepi és laboratóriumi mérések végzése, tudományos műszerek, módszerek kialakítása, valamint a mérési adatok tudományos feldolgozása és publikálása, obszervatóriumok fenntartása, illetőleg szükség esetén újak létesítése,
- nemzetgazdasági érdekek elősegítése céljából együttműködés, illetőleg segítségnyújtás más kutatóintézeteknek, valamint egyéb szervezeteknek a felmerülő geodéziai és geofizikai alapkutatás jellegű kérdések megoldásában,
- közreműködés geodéziai és geofizikai alapkutatásokkal kapcsolatos nemzetközi tudományos szervezetekben és rendezvényekben, segítségnyújtás ilyenek hazai megrendezéséhez, illetőleg megbízatás esetén ezek megrendezése,
- Magyarországnak a nemzetközi szervezetekben való tagságából, továbbá a multilaterális és bilaterális együttműködési megállapodásokból származó és az Intézetre háruló kutatások elvégzése,
- részvétel a graduális és posztgraduális szakemberképzésben,
- az alaptevékenység ellátása érdekében történő ingatlan hasznosítása;

1.4. tevékenységi köre:

- TEÁOR 73.10 Természettudományi, műszaki kutatás, fejlesztés
- 80.30 Felsőoktatás
- 80.42 Felnőtt- és egyéb oktatás
- 70.20 Ingatlan bérbeadása, üzemeltetése
- 74.30 Műszaki vizsgálat, elemzés

1.5. fenntartó köztestületének, illetve felügyeleti szervének neve:

Magyar Tudományos Akadémia
1051 Budapest, Roosevelti tér 9.

1.6. felelős vezetője az intézet igazgatója, akit az MTA főtitkára javaslatára az Akadémia elnöke bíz meg.

1.7. Vállalkozási tevékenységet az intézet nem végez.

2. Az intézet szervezeti és működési rendjét, a belső kapcsolataira vonatkozó rendelkezéseket a Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza, amelyet az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa hagy jóvá.

3. A feladatok ellátásához szükséges ingatlanokat az MTA külön megállapodás alapján bocsátotta az intézet rendelkezésére.

4. Az intézet önálló jogi személy, gazdálkodási jogkörét tekintve önállóan gazdálkodó, kincstári körbe tartozó köztestületi költségvetési szerv.

5. Jelen egységes szerkezetbe foglalt alapító okirat 2002. január 1-jén lép hatályba.

Budapest, 2001. december 17.

Króó Norbert s. k.,
a Magyar Tudományos Akadémia
főtitkára

ALAPÍTÓ OKIRAT

A Minisztertanács 129/1950. (V. 3.) M. T. rendeletével létesített MTA Biokémiai Intézet a beolvasztásával létrejött MTA Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézet — a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény 22. §-a, az államháztartásról szóló, többször módosított 1992. évi XXXVIII. törvény 88. § (3) bekezdése rendelkezéseinek megfelelően egységes szerkezetbe foglalt — alapító okirata a következő:

1. A köztestületi költségvetési szerv

1.1. neve: Magyar Tudományos Akadémia Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézet (a továbbiakban: intézet)

1.2. székhelye: 1083 Budapest, Szigony u. 43.

1.3. közfeladatként ellátandó alaptevékenysége:

- alapkutatás az idegtudományok területén, azzal a céllal, hogy egyes törvényszerűségek feltárásával, illetőleg feltárásukhoz való hozzájárulással elősegítse az ember egészségének megővését, betegségeinek eredményes gyógyítását,
- a korszerű kutatás módjának, módszertanának fejlesztése a művelt tudományterületeken (elmélet, módszertan, klinikai gyakorlat és gyógyszerkutatás),
- részvétel a posztgraduális képzésben és a tudományos ismeretek terjesztésében,
- hazai és külföldi együttműködés keretében kutatási lehetőség biztosítása az orvostudomány területén az idegrendszerrel foglalkozók számára,
- speciális készítmények, anyagok, állatok stb. értékesítése az alaptevékenység ellátásának érdekében;

1.4. tevékenységi köre:

- TEÁOR 52.63 Egyéb nem bolti kiskereskedelem
- 73.10 Természettudományi kutatás, fejlesztés
- 80.42 Felnőtt- és egyéb oktatás

- 1.5. fenntartó köztestületének, illetve felügyeleti szervének neve:

Magyar Tudományos Akadémia
1051 Budapest, Roosevelt tér 9.

- 1.6. felelős vezetője az intézet igazgatója, akit az MTA főtitkára javaslatára az Akadémia elnöke bíz meg;
1.7. vállalkozási tevékenységet a kutatási eredmények szolgáltatási célú használata, és az alaptevékenységen kívül eső alkalmazott K+F munkák végzése terén végez. Az intézet vállalkozási tevékenységéből származó bevétele az összbevétel 30%-át nem haladhatja meg.

2. Az intézet szervezeti és működési rendjét, a belső kapcsolataira vonatkozó rendelkezéseket a Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza, amelyet az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa hagy jóvá.

3. A feladatok ellátásához szükséges ingatlant az MTA külön megállapodás alapján bocsátotta az intézet rendelkezésére.

4. Az intézet önálló jogi személy, gazdálkodási jogkörét tekintve önállóan gazdálkodó, kincstári körbe tartozó köztestületi költségvetési szerv.

5. Jelen egységes szerkezetbe foglalt alapító okirat 2002. január 1-jén lép hatályba.

Budapest, 2001. december 17.

Króó Norbert s. k.,
a Magyar Tudományos Akadémia
főtitkára

ALAPÍTÓ OKIRAT

A Konkoly Thege Miklós által alapított, majd az 1935. évi V. törvénnyel a Budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetemnek ajándékozott Magyar Csillagvizsgáló Intézet, amelyet a 10/1951. (I. 6.) M. T. rendelet az Akadémia felügyelete alá helyezett és nevét az Akadémia főtitkára 2/1982. (A.K.1.) MTA-F utasításával MTA Csillagászati Kutatóintézet elnevezésre változtatta — a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény 22. §-a, az államháztartásról szóló, többször módosított 1992. évi XXXVIII. törvény 88. § (3) bekezdése rendelkezéseinek megfelelően egységes szerkezetbe foglalt — alapító okirata a következő:

1. A köztestületi költségvetési szerv
1.1. neve: Magyar Tudományos Akadémia Konkoly Thege Miklós Csillagászati Kutatóintézete (a továbbiakban: intézet)
1.2. székhelye: 1121 Budapest, Konkoly Thege Miklós út 13—17.
1.3. közfeladatként ellátandó alaptevékenysége:
Az intézet feladata — elsősorban a megfigyelő csillagászat területén —, hogy csillagászati alapkutatásokat folytasson az univerzumban érvényesülő sajátos törvények feltárására és mind mélyebb megismerésére. Feladata továbbá, hogy elősegítse a csillagá-

szat eredményeinek más tudományágakban (fizika, földrajztudomány stb.) történő felhasználását, valamint felsőszintű oktatását. Az intézet részt vesz a nemzetközi szakmai szervezetek munkájában, valamint nemzetközi megállapodások által meghatározott tudományos feladatok megoldásában;

- 1.4. tevékenységi köre:

TEÁOR 73.10 Természettudományi, műszaki kutatás, fejlesztés
80.42 Felnőtt- és egyéb oktatás

- 1.5. fenntartó köztestületének, illetve felügyeleti szervének neve:

Magyar Tudományos Akadémia
1051 Budapest, Roosevelt tér 9.

- 1.6. felelős vezetője az intézet igazgatója, akit az MTA főtitkára javaslatára az Akadémia elnöke bíz meg.
1.7. Vállalkozási tevékenységet az intézet nem végez.

2. Az intézet szervezeti és működési rendjét, a belső kapcsolataira vonatkozó rendelkezéseket a Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza, amelyet az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa hagy jóvá.

3. A feladatok ellátásához szükséges ingatlan(oka)t az MTA külön megállapodás alapján bocsátotta az intézet rendelkezésére.

4. Az intézet önálló jogi személy, gazdálkodási jogkörét tekintve önállóan gazdálkodó, kincstári körbe tartozó köztestületi költségvetési szerv.

5. Jelen egységes szerkezetbe foglalt alapító okirat 2002. január 1-jén lép hatályba.

Budapest, 2001. december 17.

Króó Norbert s. k.,
a Magyar Tudományos Akadémia
főtitkára

ALAPÍTÓ OKIRAT

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének és főtitkárának 8/1991. (A. É. 10.) MTA utasításával létrehozott MTA KFKI Részecske és Magfizikai Kutatóintézet — a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény 22. §-a, az államháztartásról szóló, többször módosított 1992. évi XXXVIII. törvény 88. § (3) bekezdése rendelkezéseinek megfelelően egységes szerkezetbe foglalt — alapító okirata a következő:

1. A köztestületi költségvetési szerv
1.1. neve: Magyar Tudományos Akadémia KFKI Részecske- és Magfizikai Kutatóintézet (a továbbiakban: intézet)
1.2. székhelye: 1121 Budapest, Konkoly Thege Miklós út 29—33.
1.3. közfeladatként ellátandó alaptevékenysége:
Alapkutatás a következő területeken: részecskefizika, magfizika, plazmafizika, hűtött atomok fizikája, úrfizika, elméleti fizika, nukleáris szilárdtestfizika és nukleáris anyagtudomány, fizika biológiai alkalma-

zásai. Fejlesztési tevékenység a következő területeken: lézertechnika, nukleáris analitika, űrtechnika, gyors adatfeldolgozás, spektroszkópia, speciális elektronikus mechanikai és információ technológiai eszközök, szoftver fejlesztés. Nagyberendezések üzemeltetése és fejlesztése, gyorsítóberendezések, számítástechnikai hálózatok;

1.4. tevékenységi köre:

TEÁOR 73.10 Természettudományi, műszaki kutatás, fejlesztés

74.20 Mérnöki tevékenység, tanácsadás

72.20 Szoftverképzés, szaktanácsadás

70.20 Ingatlan bérbeadása, üzemeltetése

72.30 Adatfeldolgozás

72.40 Adatbanki tevékenység

74.30 Műszaki vizsgálat, elemzés

74.84 Máshova nem sorolt, egyéb gazdasági tevékenységet segítő szolgáltatás

80.30 Felsőoktatás

80.42 Felnőtt- és egyéb oktatás

1.5. fenntartó köztestületének, illetve felügyeleti szervének neve:

Magyar Tudományos Akadémia

1051 Budapest, Roosevelt tér 9.

1.6. felelős vezetője az intézet igazgatója, akit az MTA főtitkára javaslatára az Akadémia elnöke bíz meg;

1.7. vállalkozási tevékenységei: termékellátás, rutin jellegű szolgáltatás. A vállalkozási tevékenységből származó bevétel, a tervezett összbevétel 30%-át nem haladhatja meg.

2. Az intézet szervezeti és működési rendjét, a belső kapcsolataira vonatkozó rendelkezéseket a Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza, amelyet az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa hagy jóvá.

3. A feladatok ellátásához szükséges ingatlan(oka)t az MTA külön megállapodás alapján bocsátotta az intézet rendelkezésére.

4. Az intézet önálló jogi személy, gazdálkodási jogkörét tekintve önállóan gazdálkodó, kincstári körbe tartozó köztestületi költségvetési szerv.

5. Jelen egységes szerkezetbe foglalt alapító okirat 2002. január 1-jén lép hatályba.

Budapest, 2001. december 17.

Króó Norbert s. k.,
a Magyar Tudományos Akadémia
főtitkára

ALAPÍTÓ OKIRAT

A Minisztertanács 155/1950. (VI. 3.) M. T. rendeletével létesített Alkalmazott Matematikai Intézet, amelynek a nevét az Akadémia elnökének 14/1955. MTA (A. K. 16.) utasítása MTA Matematikai Kutatóintézetre változtatta — a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény 22. §-a, az államháztartásról szóló, többször módosított 1992. évi XXXVIII. törvény 88. § (3) bekezdése

rendelkezéseinek megfelelően egységes szerkezetbe foglalt — alapító okirata a következő:

1. A köztestületi költségvetési szerv

1.1. neve: Magyar Tudományos Akadémia Rényi Alfréd Matematikai Kutatóintézet (a továbbiakban: intézet)

1.2. székhelye: 1053 Budapest, Reáltanoda u. 13—15.

1.3. közfeladatként ellátandó alaptevékenysége:

Tervszerű alapkutatások folytatása a matematika és alkalmazásai különböző területein, összpontosítva olyan elméleti vizsgálatokra, amelyek egyfelől a matematika belső fejlődése, másrészt a matematikának más tudományokban és a társadalmi gyakorlatban való hatékony alkalmazása szempontjából jelentősek. A matematika oktatásának és a különböző szintű matematikai szakemberek képzésének aktív támogatása, közreműködés más kutatóintézetekben, az intézményeknél dolgozó matematikusok tudományos továbbképzésében, a matematikai kultúra általános fejlesztésében;

1.4. tevékenységi köre:

TEÁOR 73.10 Természettudományi, műszaki kutatás, fejlesztés

80.30 Felsőoktatás

80.42 Felnőtt- és egyéb oktatás

1.5. fenntartó köztestületének, illetve felügyeleti szervének neve:

Magyar Tudományos Akadémia

1051 Budapest, Roosevelt tér 9.

1.6. felelős vezetője az intézet igazgatója, akit az MTA főtitkára javaslatára az Akadémia elnöke bíz meg.

1.7. Vállalkozási tevékenységet az intézet nem végez.

2. Az intézet szervezeti és működési rendjét, a belső kapcsolataira vonatkozó rendelkezéseket a Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza, amelyet az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa hagy jóvá.

3. A feladatok ellátásához szükséges ingatlant az MTA külön megállapodás alapján bocsátotta az intézet rendelkezésére.

4. Az intézet önálló jogi személy, gazdálkodási jogkörét tekintve önállóan gazdálkodó, kincstári körbe tartozó köztestületi költségvetési szerv.

5. Jelen egységes szerkezetbe foglalt alapító okirat 2002. január 1-jén lép hatályba.

Budapest, 2001. december 17.

Króó Norbert s. k.,
a Magyar Tudományos Akadémia
főtitkára

ALAPÍTÓ OKIRAT

A mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter 12/1981. (MÉM.É. 30.) MÉM utasításával átadott és a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára 7/1982. (A. K. 2.) MTA-F utasításával átvett MTA Növényvédelmi Kutatóintézet — a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL.

törvény 22. §-a, az államháztartásról szóló, többször módosított 1992. évi XXXVIII. törvény 88. § (3) bekezdése rendelkezéseinek megfelelően egységes szerkezetbe foglalt — alapító okirata a következő:

1. A köztestületi költségvetési szerv
 - 1.1. neve: Magyar Tudományos Akadémia Növényvédelmi Kutatóintézete (a továbbiakban: intézet)
 - 1.2. székhelye: 1022 Budapest, Herman O. u. 15.
 - 1.3. közfeladatként ellátandó alaptevékenysége:
 - alapkutatások végzése a növénykórtan, rovartan, gyomirtás és peszticidkémia területén,
 - módszertani segítség nyújtása a növényvédelmi alkalmazott kutatásokhoz és fejlesztő munkákhoz,
 - részvétel a szakemberképzésben és továbbképzésben;
 - 1.4. tevékenységi köre:

TEÁOR 73.10 Természettudományi, műszaki kutatás, fejlesztés

80.42 Felnőtt- és egyéb oktatás
 - 1.5. fenntartó köztestületének, illetve felügyeleti szervének neve:

Magyar Tudományos Akadémia

1051 Budapest, Roosevelt tér 9.
 - 1.6. felelős vezetője az intézet igazgatója, akit az MTA főtitkára javaslatára az Akadémia elnöke bíz meg.
 - 1.7. Vállalkozási tevékenységet az intézet nem végez.

2. Az intézet szervezeti és működési rendjét, a belső kapcsolataira vonatkozó rendelkezéseket a Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza, amelyet az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa hagy jóvá.

3. A feladatok ellátásához szükséges ingatlant az MTA külön megállapodás alapján bocsátotta az intézet rendelkezésére.

4. Az intézet önálló jogi személy, gazdálkodási jogkörét tekintve önállóan gazdálkodó, kincstári körbe tartozó köztestületi költségvetési szerv.

5. Jelen egységes szerkezetbe foglalt alapító okirat 2002. január 1-jén lép hatályba.

Budapest, 2001. december 17.

Kroó Norbert s. k.,
a Magyar Tudományos Akadémia
főtitkára

ALAPÍTÓ OKIRAT

A Kormány 4.008/1949. (91) Korm.rendelete felhatalmazása alapján a földművelésügyi miniszter 8.062/8/1949. F. M. rendelettel létesített Agrobiológiai Intézet és a 4.268/1949. (208) M. T. rendelettel létrehozott Növénytermesztési és Növénynemesítési Kutató Intézet egyesítésével a 16.124/1950. (X. 3.) F. M. rendelettel létrejött Növénytermelési Kutató Intézet, amely a Minisztertanács

500/11/1953. M. T. határozatával az Akadémia felügyelete alá került — a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény 22. §-a, az államháztartásról szóló, többször módosított 1992. évi XXXVIII. törvény 88. § (3) bekezdése rendelkezéseinek megfelelően egységes szerkezetbe foglalt — alapító okirata a következő:

1. A köztestületi költségvetési szerv
 - 1.1. neve: Magyar Tudományos Akadémia Mezőgazdasági Kutatóintézete (a továbbiakban: intézet)
 - 1.2. székhelye: 2462 Martonvásár, Brunszvik u. 2.
 - 1.3. közfeladatként ellátandó alaptevékenysége:

A kutatóintézet a mezőgazdasági növények genetikai, szaporodásbiológiai, biotechnológiai, biokémiai, fiziológiai, nemesítési, növénytermesztési kutatásával és agrokológiai kutatással foglalkozik, az alapító okiratban meghatározottakkal összhangban. Az alaptevékenységgel összefüggő kiegészítő tevékenység végzése;

- 1.4. tevékenységi köre:

TEÁOR 01.41 Növénytermelési szolgáltatás

22.11 Könyvkiadás

55.23 Egyéb kereskedelmi szálláshelyszolgáltatás

55.51 Munkahelyi étkeztetés

60.23 Egyéb szárazföldi személyszállítás

73.10 Természettudományi, műszaki kutatás, fejlesztés

80.30 Felsőoktatás

92.51 Könyvtári, levéltári tevékenység

92.52 Múzeumi tevékenység, kulturális örökség védelme

92.53 Növény-, állatkerti bemutató (természetvédelem)

1.5. fenntartó köztestületének, illetve felügyeleti szervének neve:

Magyar Tudományos Akadémia
1051 Budapest, Roosevelt tér 9.

1.6. felelős vezetője az intézet igazgatója, akit az MTA főtitkára javaslatára az Akadémia elnöke bíz meg.

1.7. Vállalkozási tevékenységet az intézet nem végez.

2. Az intézet szervezeti és működési rendjét, a belső kapcsolataira vonatkozó rendelkezéseket a Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza, amelyet az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa hagy jóvá.

3. A feladatok ellátásához szükséges ingatlant az MTA külön megállapodás alapján bocsátotta az intézet rendelkezésére.

4. Az intézet önálló jogi személy, gazdálkodási jogkörét tekintve önállóan gazdálkodó, kincstári körbe tartozó köztestületi költségvetési szerv.

5. Jelen egységes szerkezetbe foglalt alapító okirat 2002. január 1-jén lép hatályba.

Budapest, 2001. december 17.

Kroó Norbert s. k.,
a Magyar Tudományos Akadémia
főtitkára

ALAPÍTÓ OKIRAT

A Minisztertanács 4047/1951. (XI. 27.) M. T. határozatával létesített MTA Botanikai Kutatóintézet, amelynek nevét a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára 3/1984. (A.K.4.) MTA-F utasítása MTA Ökológiai és Botanikai Kutatóintézete elnevezésre változtatta — a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény 22. §-a, az államháztartásról szóló, többször módosított 1992. évi XXXVIII. törvény 88. § (3) bekezdése rendelkezéseinek megfelelően egységes szerkezetbe foglalt — alapító okirata a következő:

1. A köztestületi költségvetési szerv
 - 1.1. neve: Magyar Tudományos Akadémia Ökológiai és Botanikai Kutatóintézete (a továbbiakban: intézet)
 - 1.2. székhelye: 2163 Vácrátót, Alkotmány u. 2—4.
 - 1.3. közfeladatként ellátandó alaptevékenysége:
 - a teresztis ökológia és a botanika egyes területein az alap- és alkalmazott kutatások nemzetközi szintű művelése,
 - a folyóvizek, elsősorban a Duna hidrobiológiai kutatása és nemzetközi szervezetekben való képviselete,
 - hazánk élővilágával kapcsolatos és a fenti tudományterületekre eső, a nemzeti tudomány részét képező ismeretanyag feltárása, gondozása, fejlesztése és közkinccsé tétele,
 - a Botanikus kert — mint nemzeti vagyon — gyűjteményeinek fenntartása és fejlesztése,
 - részvétel a szakemberképzésben, a tudományos továbbképzésben és a nemzeti kulturális és természetvédelmi tudat formálásában,
 - az alaptevékenység ellátása érdekében ingatlan alkalmi bérbeadása;
 - 1.4. tevékenységi köre:

TEÁOR 73.10 Természettudományi, műszaki kutatás, fejlesztés

92.53 Növény-, állatkerti bemutató (természetvédelem)

80.42 Felnőtt- és egyéb oktatás

92.51 Könyvtári, levéltári tevékenység

52.63 Egyéb nem bolti kiskereskedelem
 - 1.5. fenntartó köztestületének, illetve felügyeleti szervének neve:

Magyar Tudományos Akadémia

1051 Budapest, Roosevelttér 9.
 - 1.6. felelős vezetője az intézet igazgatója, akit az MTA főtitkára javaslatára az Akadémia elnöke bíz meg.
 - 1.7. Vállalkozási tevékenységet az intézet nem végez.
2. Az intézet szervezeti és működési rendjét, a belső kapcsolataira vonatkozó rendelkezéseket a Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza, amelyet az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa hagy jóvá.
3. A feladatok ellátásához szükséges ingatlan(oka)t az MTA külön megállapodás alapján bocsátotta az intézet rendelkezésére.
4. Az intézet önálló jogi személy, gazdálkodási jogkörét tekintve önállóan gazdálkodó, kincstári körbe tartozó köztestületi költségvetési szerv.

5. Jelen egységes szerkezetbe foglalt alapító okirat 2002. január 1-jén lép hatályba.

Budapest, 2001. december 17.

Kroó Norbert s. k.,
a Magyar Tudományos Akadémia
főtitkára

ALAPÍTÓ OKIRAT

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának 1/1971. MTA-F (A. K. 1.) utasításával létesített MTA Szegedi Biológiai Központ — a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény 22. §-a, az államháztartásról szóló, többször módosított 1992. évi XXXVIII. törvény 88. § (3) bekezdése rendelkezéseinek megfelelően egységes szerkezetbe foglalt — alapító okirata a következő:

1. A köztestületi költségvetési szerv
 - 1.1. neve: Magyar Tudományos Akadémia Szegedi Biológiai Központja (a továbbiakban: központ)
 - 1.2. székhelye: 6726 Szeged, Temesvári körút 62.
 - 1.3. közfeladatként ellátandó alaptevékenysége:
 - természettudományi alapkutatások végzése és kísérleti fejlesztés a biológiai tudományok egyes területein (biofizika, biokémia, enzimológia, genetika és növénybiológia),
 - szervezett kutatóképzés, részvétel a felsőfokú oktatásban és továbbképzésben,
 - az elért tudományos eredmények hasznosításának kezdeményezése és elősegítése,
 - alaptevékenységgel összefüggő tudományos rendezvények szervezése és megvalósítása,
 - szakirodalmi ellátás, sokszorosítás,
 - kutatási eszközökkel, anyagokkal való ellátás (bel- és külföldi beszerzés) alaptevékenység ellátásához,
 - a kutatási eszközök működőképességének fenntartása (javítás, fenntartás, kutatási anyagok és eszközök előállítás),
 - személy- és áruszállítás, szállás biztosítása az alaptevékenység ellátásával összefüggésben;
 - 1.4. tevékenységi köre:

TEÁOR 73.10 Természettudományi, műszaki kutatás, fejlesztés

80.30 Felsőoktatás

51.18 Máshová nem sorolt termék ügynöki nagykereskedelme

55.23 Egyéb szálláshely szolgáltatás
 - 1.5. fenntartó köztestületének, illetve felügyeleti szervének neve:

Magyar Tudományos Akadémia

1051 Budapest, Roosevelttér 9.
 - 1.6. felelős vezetője a központ főigazgatója, akit az MTA főtitkára javaslatára az Akadémia elnöke bíz meg;
 - 1.7. vállalkozási tevékenységet a központ termékeinek, találmányainak, szabadalmainak, eljárásainak értékesítésével végez. A vállalkozási tevékenységből

származó bevétele az összbevétel 30%-át nem haladhatja meg.

2. A központ szervezeti és működési rendjét, a belső kapcsolataira vonatkozó rendelkezéseket a Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza, amelyet az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa hagy jóvá.

2.1. A központ intézeteinek neve és székhelye:

- 2.1.1. SzBK Biofizikai Intézete
6726 Szeged, Temesvári körút 62.
- 2.1.2. SzBK Biokémiai Intézete
6726 Szeged, Temesvári körút 62.
- 2.1.3. SzBK Enzimológiai Intézete
1113 Budapest, Karolina út 29—31.
- 2.1.4. SzBK Genetikai Intézete
6726 Szeged, Temesvári körút 62.
- 2.1.5. SzBK Növénybiológiai Intézete
6726 Szeged, Temesvári körút 62.

3. A feladatok ellátásához szükséges ingatlan(oka)t az MTA külön megállapodás alapján bocsátotta a központ rendelkezésére.

4. A központ önálló jogi személy, gazdálkodási jogkörét tekintve önállóan gazdálkodó, kincstári körbe tartozó köztestületi költségvetési szerv.

5. Jelen egységes szervezetbe foglalt alapító okirat 2002. január 1-jén lép hatályba.

Budapest, 2001. december 17.

Kroó Norbert s. k.,
a Magyar Tudományos Akadémia
főtitkára

ALAPÍTÓ OKIRAT

A Kormány 4044/1949. (108) Korm.rendelet felhatalmazása alapján a földművelésügyi miniszter 8.062/1949. F. M. rendelettel létesített Agrokémiai Intézet, amely a 28/1955. (Mg. É. 12.) F. M. utasítással az Akadémia felügyelete alá került és nevét a Magyar Tudományos Akadémia elnöke 7/1957. MTA (A. K. 18—19.) utasításával MTA Agrokémiai Kutató Intézet, majd a 8/1959. MTA (A. K. 21—22.) utasításával MTA Talajtani és Agrokémiai Kutatóintézet elnevezésre változtatta — a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény 22. §-a, az államháztartásról szóló, többször módosított 1992. évi XXXVIII. törvény 88. § (3) bekezdése rendelkezéseinek megfelelően egységes szervezetbe foglalt — alapító okirata a következő:

1. A köztestületi költségvetési szerv

1.1. neve: Magyar Tudományos Akadémia Talajtani és Agrokémiai Kutatóintézet (a továbbiakban: intézet)

1.2. székhelye: 1022 Budapest, Herman Ottó u. 15.

1.3. közfeladatként ellátandó alaptevékenysége:

az intézet talajtani, agrokémiai, talajbiológiai és biokémiai alapkutatásokat végez, részt vesz a talajtannal és agrokémiával kapcsolatos fejlesztésekben, végzi a nemzetközi pályázatokon elnyert talajtani, agroké-

miai és talajbiológiai kutatásokat, a talajtan-agrokémia-talajbiológia területén folytat oktatási és ismeretterjesztési tevékenységet, a kísérleti telepeken folytatott talajtani, agrokémiai és talajbiológiai kutatások céljára végez termelési tevékenységet;

1.4. tevékenységi köre:

TEÁOR 22.11 Könyvkiadás

52.63 Egyéb nem bolti kiskereskedelem

60.24 Közúti teherszállítás

70.20 Ingatlan bérbeadása, üzemeltetése

73.10 Természettudományi, műszaki kutatás, fejlesztés

80.30 Felsőoktatás

92.51 Könyvtári, levéltári tevékenység

1.5. fenntartó köztestületének, illetve felügyeleti szervének neve:

Magyar Tudományos Akadémia
1051 Budapest, Roosevelt tér 9.

1.6. felelős vezetője az intézet igazgatója, akit az MTA főtitkára javaslatára az Akadémia elnöke bíz meg;

1.7. vállalkozási tevékenységet az intézet a rutin jellegű talajtani szolgáltatások terén végez. A vállalkozási tevékenységből származó bevétele az összbevétel 30 %-át nem haladhatja meg.

2. Az intézet szervezeti és működési rendjét, a belső kapcsolataira vonatkozó rendelkezéseket a Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza, amelyet az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa hagy jóvá.

3. A feladatok ellátásához szükséges ingatlant az MTA külön megállapodás alapján bocsátotta az intézet rendelkezésére.

4. Az intézet önálló jogi személy, gazdálkodási jogkörét tekintve önállóan gazdálkodó, kincstári körbe tartozó köztestületi költségvetési szerv.

5. Jelen egységes szervezetbe foglalt alapító okirat 2002. január 1-jén lép hatályba.

Budapest, 2001. december 17.

Kroó Norbert s. k.,
a Magyar Tudományos Akadémia
főtitkára

ALAPÍTÓ OKIRAT

A Minisztertanács 114/1951. M. T. határozatával alapított MTA Filozófiai Kutatóintézet — a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény 22. §-a, az államháztartásról szóló, többször módosított 1992. évi XXXVIII. törvény 88. § (3) bekezdése rendelkezéseinek megfelelően egységes szervezetbe foglalt — alapító okirata a következő:

1. A köztestületi költségvetési szerv

1.1. neve: Magyar Tudományos Akadémia Filozófiai Kutatóintézete (a továbbiakban: intézet)

1.2. székhelye: 1054 Budapest, Szemere u. 10.

1.3. közfeladatként ellátandó alaptevékenysége:

alapkutatások folytatása a filozófia területén, szakterületi információs feladatok ellátása, az információs társadalom filozófiai problémáinak kutatása;

1.4. tevékenységi köre:

TEÁOR: 73.20 Társadalomtudományi, humán kutatás, fejlesztés

1.5. fenntartó köztestületének, illetve felügyeleti szervének neve:

Magyar Tudományos Akadémia
1051 Budapest, Roosevelt tér 9.

1.6. felelős vezetője az intézet igazgatója, akit az MTA főtitkárának a javaslatára az Akadémia elnöke bíz meg.

1.7. Vállalkozási tevékenységet az intézet nem végez.

2. Az intézet szervezeti és működési rendjét, a belső kapcsolataira vonatkozó rendelkezéseket a Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza, amelyet az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa hagy jóvá.

3. A feladatok ellátásához szükséges ingatlant az intézet bírli.

4. Az intézet önálló jogi személy, gazdálkodási jogkörét tekintve önállóan gazdálkodó, kincstári körbe tartozó köztestületi költségvetési szerv.

5. Jelen egységes szerkezetbe foglalt alapító okirat 2002. január 1-jén lép hatályba.

Budapest, 2001. december 17.

Króó Norbert s. k.,
a Magyar Tudományos Akadémia
főtitkára

ALAPÍTÓ OKIRAT

A Minisztertanács 2253/1955. (XII. 24.) M. T. határozatával alapított MTA Irodalomtörténeti Intézet, amelynek elnevezését a Magyar Tudományos Akadémia elnöke 9/1968. MTA (A. K. 17.) utasításával MTA Irodalomtudományi Intézet névre módosította — a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény 22. §-a, az államháztartásról szóló, többször módosított 1992. évi XXXVIII. törvény 88. § (3) bekezdése rendelkezéseinek megfelelően egységes szerkezetbe foglalt — alapító okirata a következő:

1. A köztestületi költségvetési szerv

1.1. neve: Magyar Tudományos Akadémia Irodalomtudományi Intézet (a továbbiakban: intézet)

1.2. székhelye: 1118 Budapest, Ménesi út 11—13.

1.3. közfeladatként ellátandó alaptevékenysége:

- az irodalomelmélet legkorszerűbb irányzatainak alkotó továbbfejlesztése s a magyar irodalomtudományban való meghonosítása,
- a magyar irodalomtörténet művelése, különös tekintettel a szövegek, források feltárására és kiadására; a kutatás számára nélkülözhetetlen összefoglalások, segédesszközök létrehozása és a korábban elhanyagolt területek kutatásának kezdeményezésére,

- foglalkozik az irodalomtudományi munkák eredményeinek bírálatával és értékelésével, és részt vesz az élő irodalom kritikai vizsgálatában,
- munkáját a többi kutatóhellyel (egyetemi tanszék, intézetek, közgyűjtemények stb.) együttműködve végzi; velük együtt tudományos tanácskozásokat rendez, publikációs fórumokat (folyóiratokat, kiadványsorozatokat) tart fenn valamennyi irodalomtörténész számára;
- kapcsolatot létesít más országok hasonló tudományos intézeteivel, valamint nemzetközi tudományos társaságokkal, és előmozdítja az egész magyar irodalomtudomány jelenlétét a szakterület nemzetközi életében;

1.4. tevékenységi köre:

TEÁOR 73.20 Társadalomtudományi, humán kutatás, fejlesztés

22.11 Könyvkiadás

22.13 Időszaki kiadvány kiadása

22.15 Egyéb kiadás

80.42 Felnőtt- és egyéb oktatás

92.51 Könyvtári, levéltári tevékenység

1.5. fenntartó köztestületének, illetve felügyeleti szervének neve:

Magyar Tudományos Akadémia
1051 Budapest, Roosevelt tér 9.

1.6. felelős vezetője az intézet igazgatója, akit az MTA főtitkárának a javaslatára az Akadémia elnöke bíz meg.

1.7. Vállalkozási tevékenységet az intézet nem végez.

2. Az intézet szervezeti és működési rendjét, a belső kapcsolataira vonatkozó rendelkezéseket Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza, amelyet az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa hagy jóvá.

3. A feladatok ellátásához szükséges ingatlant az MTA külön megállapodás alapján bocsátja az intézet rendelkezésére.

4. Az intézet önálló jogi személy, gazdálkodási jogkörét tekintve önállóan gazdálkodó, kincstári körbe tartozó köztestületi költségvetési szerv.

5. Jelen egységes szerkezetbe foglalt alapító okirat 2002. január 1-jén lép hatályba.

Budapest, 2001. december 17.

Króó Norbert s. k.,
a Magyar Tudományos Akadémia
főtitkára

ALAPÍTÓ OKIRAT

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének 5/1969. MTA (A. K. 7.) utasításával alapított MTA Művészettörténeti Kutatócsoport, amelynek nevét az Akadémia elnöke és főtitkára a 2/1991. (A. É. 3.) MTA együttes utasításával MTA Művészettörténeti Kutatóintézet elnevezésre változtatta — a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény 22. §-a, az államháztartásról szóló, több-

ször módosított 1992. évi XXXVIII. törvény 88. § (3) bekezdése rendelkezéseinek megfelelően egységes szerkezetbe foglalt — alapító okirata a következő:

1. A köztestületi költségvetési szerv
 - 1.1. neve: Magyar Tudományos Akadémia Művészettörténeti Kutatóintézet (a továbbiakban: intézet)
 - 1.2. székhelye: 1014 Budapest, Úri u. 49.
 - 1.3. közfeladatként ellátandó alaptevékenysége:

a magyarországi és magyar művészet történetének kutatása a kezdetektől a jelenkorig, művészetelméleti, tudománytörténeti, módszertani kutatások végzése, a magyar művészet történetére vonatkozó dokumentációs tevékenység, a kutatási eredmények közléte, a hazai társintézményekkel való együttműködés, országos tudományos műhely kialakítása, a nemzetközi kutatásokban való részvétel, külföldi szakmai intézményekkel való együttműködés kialakítása, a szaktudomány eredményeinek terjesztése a felsőoktatásban, az ismeretterjesztésben, a kutatási eredmények alkalmazásának elősegítése, az alaptevékenységhez kapcsolódó szerződéses megbízások ellátása, az MTA Művészeti Gyűjteményének szakmai felügyelete, a hozzá kapcsolódó feladatok ellátása, a gyűjtemény működtetése;
 - 1.4. tevékenységi köre:

TEÁOR 73.20 Társadalomtudományi, humán kutatás, fejlesztés

22.11 Könyvkiadás

22.13 Időszaki kiadvány kiadása

22.15 Egyéb kiadás

80.42 Felnőtt- és egyéb oktatás

92.51 Könyvtári, levéltári tevékenység

92.52 Múzeumi tevékenység, kulturális örökség védelme
 - 1.5. fenntartó köztestületének, illetve felügyeleti szervének neve:

Magyar Tudományos Akadémia

1051 Budapest, Roosevelt tér 9.
 - 1.6. felelős vezetője az intézet igazgatója, akit az MTA főtitkárának a javaslatára az Akadémia elnöke bíz meg.
 - 1.7. Vállalkozási tevékenységet az intézet nem végez.

2. Az intézet szervezeti és működési rendjét, a belső kapcsolataira vonatkozó rendelkezéseket a Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza, amelyet az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa hagy jóvá.

3. A feladatok ellátásához szükséges ingatlant az MTA külön megállapodás alapján bocsátja az intézet rendelkezésére.

4. Az intézet önálló jogi személy, gazdálkodási jogkörét tekintve önállóan gazdálkodó, kincstári körbe tartozó köztestületi költségvetési szerv.

5. Jelen egységes szerkezetbe foglalt alapító okirat 2002. január 1-jén lép hatályba.

Budapest, 2001. december 17.

Kroó Norbert s. k.,
a Magyar Tudományos Akadémia
főtitkára

ALAPÍTÓ OKIRAT

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének 2/1967. MTA (A. K. 2.) utasításával létesített MTA Néprajzi Kutatócsoport, melynek elnevezését az Akadémia elnöke és főtitkára a 2/1991. (A. É. 3.) MTA együttes utasításával MTA Néprajzi Kutatóintézete elnevezésre változtatta — a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény 22. §-a, az államháztartásról szóló, többször módosított 1992. évi XXXVIII. törvény 88. § (3) bekezdése rendelkezéseinek megfelelően egységes szerkezetbe foglalt — alapító okirata a következő:

1. A köztestületi költségvetési szerv
 - 1.1. neve: Magyar Tudományos Akadémia Néprajzi Kutatóintézete (a továbbiakban: intézet)
 - 1.2. székhelye: 1014 Budapest, Országház u. 30.
 - 1.3. közfeladatként ellátandó alaptevékenysége:

— történeti és a jelen viszonyokat elemző tematikus alapkutatások a magyar nép anyagi kultúrájának, folklórjának és a társadalom szerkezetének témakörében, a magyarországi nemzetiségeket, valamint a közép- és kelet-európai népeket is érintve,

— etnológiai kutatások, a délkelet-ázsiai, óceániai és afrikai népek kultúrájának vizsgálata,

— a feladatkörrel kapcsolatos adatgyűjtés és nyilvántartás,

— a kutatások eredményeinek publikálása, részben saját kiadói tevékenység révén,

— közreműködés az egyetemeken folyó oktatómunkában és a posztgraduális képzésben,

— tudományos kapcsolatok kiépítése és ápolása hazai és külföldi rokon intézményekkel;
 - 1.4. tevékenységi köre:

TEÁOR 73.20 Társadalomtudományi, humán kutatás, fejlesztés

22.11 Könyvkiadás

22.13 Időszaki kiadvány kiadása

22.15 Egyéb kiadás

80.42 Felnőtt- és egyéb oktatás
 - 1.5. fenntartó köztestületének, illetve felügyeleti szervének neve:

Magyar Tudományos Akadémia

1051 Budapest, Roosevelt tér 9.
 - 1.6. felelős vezetője az intézet igazgatója, akit az MTA főtitkárának a javaslatára az Akadémia elnöke bíz meg.
 - 1.7. Vállalkozási tevékenységet az intézet nem végez.

2. Az intézet szervezeti és vezetési rendjét, a belső kapcsolataira vonatkozó rendelkezéseket a Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza, amelyet az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa hagy jóvá.

3. A feladat ellátásához szükséges ingatlant az MTA külön megállapodás alapján bocsátja az intézet rendelkezésére.

4. Az intézet önálló jogi személy, gazdálkodási jogkörét tekintve önállóan gazdálkodó, kincstári körbe tartozó köztestületi költségvetési szerv.

5. Jelen egységes szerkezetbe foglalt alapító okirat 2002. január 1-jén lép hatályba.

Budapest, 2001. december 17.

Króó Norbert s. k.,
a Magyar Tudományos Akadémia
főtitkára

ALAPÍTÓ OKIRAT

A Minisztertanács 4231/1949. (IX. 13.) M. T. rendeletével létesített, majd 10/1951. (I. 6.) M. T. rendelettel az Akadémia felügyelete alá helyezett MTA Nyelvtudományi Intézet — a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény 22. §-a, az államháztartásról szóló, többször módosított 1992. évi XXXVIII. törvény 88. § (3) bekezdése rendelkezéseinek megfelelően egységes szerkezetbe foglalt — alapító okirata a következő:

1. A köztestületi költségvetési szerv

1.1. neve: Magyar Tudományos Akadémia Nyelvtudományi Intézete (a továbbiakban: intézet)

1.2. székhelye: 1068 Budapest, Benczúr u. 33.

1.3. közfeladatként ellátandó alaptevékenysége:

a magyar nyelvészet minden területének művelése, általános és alkalmazott nyelvészeti kutatások végzése, az uráli nyelvészet tudományos vizsgálata, fonetikai kutatások folytatása, az eredmények publikálása, részvétel az oktatásban és a posztgraduális képzésben, alaptevékenységhez kapcsolódó kiegészítő tevékenységek folytatása;

1.4. tevékenységi köre:

TEÁOR 73.20 Társadalomtudományi, humán kutatás, fejlesztés

80.42 Felnőtt- és egyéb oktatás

22.13 Időszaki kiadvány kiadása

22.15 Egyéb kiadás

92.51 Könyvtári, levéltári tevékenység

1.5. fenntartó köztestületének, illetve felügyeleti szervének neve:

Magyar Tudományos Akadémia

1051 Budapest, Roosevelt tér 9.

1.6. felelős vezetője az intézet igazgatója, akit az MTA főtitkárának a javaslatára az Akadémia elnöke bíz meg.

1.7. Vállalkozási tevékenységet az intézet nem végez.

2. Az intézet szervezeti és működési rendjét, a belső kapcsolataira vonatkozó rendelkezéseket a Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza, amelyet az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa hagy jóvá.

3. A feladatok ellátásához szükséges ingatlant az MTA külön megállapodás alapján bocsátja az intézet rendelkezésére.

4. Az intézet önálló jogi személy, gazdálkodási jogkörét tekintve önállóan gazdálkodó, kincstári körbe tartozó köztestületi költségvetési szerv.

5. Jelen egységes szerkezetbe foglalt alapító okirat 2002. január 1-jén lép hatályba.

Budapest, 2001. december 17.

Króó Norbert s. k.,
a Magyar Tudományos Akadémia
főtitkára

ALAPÍTÓ OKIRAT

A Minisztertanács 2008/1990. (HT. 4.) M. T. határozatával az Akadémia felügyelete alá helyezett Társadalomtudományi Intézet, melynek nevét az Akadémia elnökének és főtitkárának 1/1991. (A. É. 2.) MTA utasítása az MTA Politikai Tudományok Intézete elnevezésre változtatta — a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény 22. §-a, az államháztartásról szóló, többször módosított 1992. évi XXXVIII. törvény 88. § (3) bekezdése rendelkezéseinek megfelelően egységes szerkezetbe foglalt — alapító okirata a következő:

1. A köztestületi költségvetési szerv

1.1. neve: Magyar Tudományos Akadémia Politikai Tudományok Intézete (a továbbiakban: intézet)

1.2. székhelye: 1014 Budapest, Országház u. 30.

1.3. közfeladatként ellátandó alaptevékenysége:

— elméleti és empirikus politológiai kutatások folytatása,

— részt vállal a politikatudomány korszerű irányzatainak, módszereinek magyarországi meghonosításában és fejlesztésében,

— kiemelten foglalkozik a politikai elméletek, a politikai rendszer, a pártok, a választások, az önkormányzatok és a helyi társadalmak, a civil szervezetek, a politikai kultúra, a politika és média, a politikai antropológia, a globalizáció, európai integráció, regionális problémák, az atlanti integráció és a biztonságpolitika kérdéseivel, ezen kérdések magyar és nemzetközi összehasonlító kutatásával,

— együttműködik hazai kutatóintézetekkel, és velük közös kutatásokat folytat, tanácskozásokat rendez és kiadványokat jelentet meg,

— kapcsolatokat tart fenn és létesít más országok tudományos intézményeivel, nemzetközi tudományos társaságokkal, elősegíti a magyar politikatudomány jelenlétét a tudományág nemzetközi életében,

— tevékenységével összefüggésben tudományos, szak- és ismeretterjesztő kiadványokat jelentet meg,

— felsőoktatási intézményekkel együttműködve részt vesz az oktatómunkában, tudományos képzésben és továbbképzésben,

— alaptevékenysége körébe tartozó területeken más kiegészítő tevékenység végzése;

1.4. tevékenységi köre:

TEÁOR 73.20 Társadalomtudományi, humán kutatás, fejlesztés

22.11 Könyvkiadás

22.12 Időszaki kiadvány kiadása

22.15 Egyéb kiadás

22.33 Számítógépes adathordozó sokszorosítása

72.40 Adatbanki tevékenység

74.84 Máshová nem sorolt egyéb gazdasági tevékenységet segítő szolgáltatás, tudományos tanácskozások, konferenciák szervezése

80.42 Felnőtt- és egyéb oktatás

92.51 Könyvtári, levéltári tevékenység

1.5. fenntartó köztestületének, illetve felügyeleti szervének neve:

Magyar Tudományos Akadémia
1051 Budapest, Roosevelt tér 9.

1.6. felelős vezetője az intézet igazgatója, akit az MTA főtitkárának a javaslatára az Akadémia elnöke bíz meg.

1.7. Vállalkozási tevékenységet az intézet nem végez.

2. Az intézet szervezeti és működési rendjét, a belső kapcsolataira vonatkozó rendelkezéseket a Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza, amelyet az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa hagy jóvá.

3. A feladatok ellátásához szükséges ingatlant az MTA külön megállapodás alapján bocsátja az intézet rendelkezésére.

4. Az intézet önálló jogi személy, gazdálkodási jogkörét tekintve önállóan gazdálkodó, kincstári körbe tartozó köztestületi költségvetési szerv.

5. Jelen egységes szerkezetbe foglalt alapító okirat 2002. január 1-jén lép hatályba.

Budapest, 2001. december 17.

Króó Norbert s. k.,
a Magyar Tudományos Akadémia
főtitkára

ALAPÍTÓ OKIRAT

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének 11/1964. MTA (A. K. 13.) utasításával létesített MTA Pszichológiai Intézet — a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény 22.§-a, az államháztartásról szóló, többször módosított 1992. évi XXXVIII. törvény 88. § (3) bekezdése rendelkezéseinek megfelelően egységes szerkezetbe foglalt — alapító okirata a következő:

1. A köztestületi költségvetési szerv

1.1. neve: Magyar Tudományos Akadémia Pszichológiai Kutatóintézet (a továbbiakban: intézet)

1.2. székhelye: 1132 Budapest, Viktor Hugo u. 18/22.

1.3. közfeladatként ellátandó alaptevékenysége:

az egyetemes tudományos haladást elősegítő — közvetlenül vagy közvetve a hazai gyakorlatban is hasznosítható — pszichológiai alapkutatások művelése, a pszichológia több területére kiterjedő tudományos kérdések komplex vizsgálata, a korszerű pszichológiai kutatási módszerek meghonosítása és fejlesztése, közreműködés a szakemberképzés és a tudományos utánpótlás nevelésének intézményes — graduális és posztgraduális — formáiban, kutatási együttműködés kialakítása hazai és külföldi tudományos intézményekkel, pszichológiai kutatások tudományos eredményeinek közreadása, népszerűsítése és gyakorlati alkalmazásuk elősegítése, tevékeny, segítőkész, a tudományos és a tudományetikai értékek érvényesülését szolgáló közreműködés a pszichológiai tudományos közéletben;

1.4. tevékenységi köre:

TEÁOR 73.20 Társadalomtudományi, humán kutatás, fejlesztés

22.13 Időszaki kiadványok kiadása

Egyéb kiadványok megjelentetése

80.30 Felsőoktatás

80.42 Felnőtt és egyéb oktatás

92.51 Könyvtári és levéltári tevékenység

1.5. fenntartó köztestületének, illetve felügyeleti szervének neve:

Magyar Tudományos Akadémia
1051 Budapest, Roosevelt tér 9.

1.6. felelős vezetője az intézet igazgatója, akit az MTA főtitkárának a javaslatára az Akadémia elnöke bíz meg.

1.7. Vállalkozási tevékenységet az intézet nem végez.

2. Az intézet szervezeti és működési rendjét, a belső kapcsolataira vonatkozó rendelkezéseket a Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza, amelyet az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa hagy jóvá.

3. A feladatok ellátásához szükséges ingatlant az MTA külön megállapodás alapján bocsátja az intézet rendelkezésére.

4. Az intézet önálló jogi személy, gazdálkodási jogkörét tekintve önállóan gazdálkodó, kincstári körbe tartozó köztestületi költségvetési szerv.

5. Jelen egységes szerkezetbe foglalt alapító okirat 2002. január 1-jén lép hatályba.

Budapest, 2001. december 17.

Króó Norbert s. k.,
a Magyar Tudományos Akadémia
főtitkára

ALAPÍTÓ OKIRAT

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának 1/1984. (A. K. 1.) MTA-F utasításával létesített MTA Regionális Kutatások Központja — a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény 22. §-a, az államháztartásról szóló, többször módosított 1992. évi XXXVIII. törvény 88. § (3) bekezdése rendelkezéseinek megfelelően egységes szerkezetbe foglalt — alapító okirata a következő:

1. A köztestületi költségvetési szerv

1.1. neve: Magyar Tudományos Akadémia Regionális Kutatások Központja (a továbbiakban: központ)

1.2. székhelye: 7621 Pécs, Papnövelde u. 22.

1.3. közfeladatként ellátandó alaptevékenysége:

A központ stratégiai alapcélja a hálózati formában szervezett, a terület- és településfejlődés hosszú távú hazai és nemzetközi folyamatainak, a globalizáció (európai, euro-regionális, kelet-közép-európai, hazai) térsztruktúrák munkamegosztási viszonyainak, intézményrendszereinek és eszközeinek alapkutatási vizsgálata, a magyar regionális fejlesztési és az európai integrációs döntések megalapozása. A központ alapvető feladata a magyar társadalom és gazdaság regionális fejlődésének, a településhálózat alakulá-

sának kutatása, a társadalmi-gazdasági térfolyamatok értékelése, ezek törvényszerűségeinek, a változások tendenciáinak megfogalmazása; a területi fejlődés várható irányainak feltárása, az elméleti és módszertani ismeretek bővítése és a regionális tudományok művelésének meghonosítása a felsőoktatásban. A központ vizsgálatával — többek között — a területfejlesztési politika, a központi, regionális, megyei, állami, önkormányzati szervezetek, valamint más intézmények terület- és településfejlesztési tevékenységéhez, szervezetük, működésük, feladatellátásuk továbbfejlesztéséhez szolgált tudományos eredményeket;

1.4. tevékenységi köre:

TEÁOR 73.20 Társadalomtudományi, humán kutatás, kísérleti fejlesztés

80.30 Felsőoktatás

22.11 Könyvkiadás

1.5. fenntartó köztestületének, illetve felügyeleti szervének neve:

Magyar Tudományos Akadémia

1051 Budapest, Roosevelt tér 9.

1.6. felelős vezetője a központ főigazgatója, akit az MTA főtitkárának javaslatára az Akadémia elnöke bíz meg.

1.7. Vállalkozási tevékenységet a központ nem végez.

2. A központ szervezeti és működési rendjét, a belső kapcsolataira vonatkozó rendelkezéseket Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza, amelyet az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa hagy jóvá.

2.1. A központ kutatóhelyei:

2.1.1. Magyar Tudományos Akadémia Regionális Kutatások Központja

Dunántúli Tudományos Intézet

7621 Pécs, Papnövelde u. 22.

2.1.2. Magyar Tudományos Akadémia Regionális Kutatások Központja

Alföldi Tudományos Intézet

6000 Kecskemét, Rákóczi u. 3.

2.1.3. Magyar Tudományos Akadémia Regionális Kutatások Központja

Nyugat-magyarországi Tudományos Intézet

9022 Győr, Liszt F. u. 10.

2.1.4. Magyar Tudományos Akadémia Regionális Kutatások Központja

Közép- és Észak-magyarországi Tudományos Intézet

1014 Budapest, Üri u. 49.

3. A feladatok ellátásához szükséges ingatlanokat az MTA külön megállapodás alapján bocsátotta a központ rendelkezésére.

4. A központ önálló jogi személy, gazdálkodási jogkörét tekintve önállóan gazdálkodó, kincstári körbe tartozó köztestületi költségvetési szerv.

5. Jelen egységes szerkezetbe foglalt alapító okirat 2002. január 1-jén lép hatályba.

Budapest, 2001. december 17.

Króó Norbert s. k.,
a Magyar Tudományos Akadémia
főtitkára

ALAPÍTÓ OKIRAT

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének 13/1958. MTA (A. K. 15—16.) utasításával létesített MTA Régészeti Kutató Csoport, melynek nevét az Akadémia elnökének 4/1967. MTA (A. K. 4.) utasítása az MTA Régészeti Intézete elnevezésre változtatta — a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény 22. §-a, az államháztartásról szóló, többször módosított 1992. évi XXXVIII. törvény 88. § (3) bekezdése rendelkezéseinek megfelelően egységes szerkezetbe foglalt — alapító okirata a következő:

1. A köztestületi költségvetési szerv

1.1. neve: Magyar Tudományos Akadémia Régészeti Intézete (a továbbiakban: intézet)

1.2. székhelye: 1014 Budapest, Üri u. 49.

1.3. közfeladatként ellátandó alaptevékenysége:

Az intézet hazai és egyetemes régészeti kutatásokat végez az őskortól kezdve a törökkor végéig, nemzetközi együttműködésben műveli a Kárpát-medence, illetve Európa régészeti kutatását. Kiemelt feladata a magyarság történetére vonatkozó régészeti, történeti és embertani források feltárása, rendszerezése, elemzése és feldolgozása. Irányítja a Magyarország Régészeti Topográfia munkálatait.

Az intézet szerkeszti az *Acta Archaeologica Academiae Scientiarum Hungaricae* című idegen nyelvű szakfolyóiratot, szerkeszti és kiadja az *Antaeus* című intézeti évkönyvet, valamint a *Varia Archaeologica Hungarica* című kiadványsorozatot. A tudományág hazai és nemzetközi igényeinek megfelelően szerepet vállal más kiadványok rendszeres vagy esetenkénti szerkesztésében. Az intézet tudományos kérdések tisztázására intézeti, országos és nemzetközi vitákat, konferenciákat rendez, pályázatokat irányít, ásatásokat vezet és publikációkat készít hazai és külföldi együttműködésben. A tudományos programját a hazai és nemzetközi pályázatokkal összhangban végzi, és szerepet vállal a magyar régészet szerveinek munkájában.

Az intézet fő kutatási feladatai közép- és hosszútávú programokban fogalmazódnak meg, amelyekhez szervesen kapcsolódnak a rövidtávú programok, tudományos elemzések és feldolgozások.

Az intézet különböző felsőoktatási intézmények felkérésére részt vesz az oktatásban.

Az intézet a tudományos kutatásaihoz kapcsolódó kiegészítő tevékenységet (adatgyűjtés, adatszolgáltatás, szakirodalmi összeállítás, restaurálás, tudományos konferencia szervezése, kiállításrendezés is folytat külső megbízókkal kötött írásbeli szerződések alapján;

1.4. tevékenységi köre:

TEÁOR 73.20 Társadalomtudományi, humán kutatás, fejlesztés

22.11 Könyvkiadás

22.13 Időszaki kiadvány kiadása

80.30 Felsőfokú oktatás

92.51 Könyvtári, levéltári tevékenység

- 1.5. fenntartó köztestületének, illetve felügyeleti szervének neve:

Magyar Tudományos Akadémia
1051 Budapest, Roosevelt tér 9.

- 1.6. felelős vezetője, az intézet igazgatója, akit az MTA főtitkárának a javaslatára az Akadémia elnöke bíz meg.

- 1.7. Vállalkozási tevékenységet az intézet nem végez.

2. Az intézet szervezeti és vezetési rendjét a Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza, amelyet az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa hagy jóvá.

3. A feladat ellátásához szükséges ingatlant az MTA külön megállapodás alapján bocsátja az intézet rendelkezésére.

4. Az intézet önálló jogi személy, gazdálkodási jogkörét tekintve önállóan gazdálkodó, kincstári körbe tartozó köztestületi költségvetési szerv.

5. Jelen egységes szervezetbe foglalt alapító okirat 2002. január 1-jén lép hatályba.

Budapest, 2001. december 17.

Kroó Norbert s. k.,
a Magyar Tudományos Akadémia
főtitkára

ALAPÍTÓ OKIRAT

A Minisztertanács 4.231/1949. (190) M. T. rendeletével létesített Történettudományi Intézet, amelyet a Minisztertanács 10/1951. (I. 6.) M. T. rendeletével az Akadémia felügyelete alá helyezett és nevét az MTA Történettudományi Intézete elnevezésre változtatta — a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény 22. §-a, az államháztartásról szóló, többször módosított 1992. évi XXXVIII. törvény 88. § (3) bekezdése rendelkezéseinek megfelelően egységes szervezetbe foglalt — alapító okirata a következő:

1. A köztestületi költségvetési szerv
- 1.1. neve: Magyar Tudományos Akadémia Történettudományi Intézete (a továbbiakban: intézet)
- 1.2. székhelye: 1014 Budapest, Uri u. 53.
- 1.3. közfeladatként ellátandó alaptevékenysége:
 - alap- és alkalmazott kutatások végzése a történettudományok, elsősorban a magyar történelem terén,
 - tudományos kutatási eredményeket közreadó kézikönyvek, adattárak, monográfiák, forráskiadványok megjelentetése,
 - alaptevékenységgel összefüggő tudományos szervező műhelytevékenység végzése, tudománynépszerűsítés,
 - együttműködés hazai és nemzetközi tudományos műhelyekkel, történeti témakörökkel foglalkozó kutatási és oktatási tevékenységet végző intézményekkel,
 - a magyar tudomány nemzetközi képviselete az általa művelt területeken;

- 1.4. tevékenységi köre:

TEÁOR 73.20 Társadalomtudományi, humán kutatás, fejlesztés
22.11 Könyvkiadás

- 1.5. fenntartó köztestületének, illetve felügyeleti szervének neve:

Magyar Tudományos Akadémia
1051 Budapest, Roosevelt tér 9.

- 1.6. felelős vezetője, az intézet igazgatója, akit az MTA főtitkárának a javaslatára az MTA elnöke bíz meg.

- 1.7. Vállalkozási tevékenységet az intézet nem végez.

2. Az intézet szervezeti és működési rendjét, a belső kapcsolataira vonatkozó rendelkezéseket a Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza, amelyet az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa hagy jóvá.

3. A feladat ellátásához szükséges ingatlant az MTA külön megállapodás alapján bocsátja az intézet rendelkezésére.

4. Az intézet önálló jogi személy, gazdálkodási jogkörét tekintve önállóan gazdálkodó, kincstári körbe tartozó köztestületi költségvetési szerv.

5. Jelen egységes szervezetbe foglalt alapító okirat 2002. január 1-jén lép hatályba.

Budapest, 2001. december 17.

Kroó Norbert s. k.,
a Magyar Tudományos Akadémia
főtitkára

ALAPÍTÓ OKIRAT

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának 5/1973. MTA-F (A. K. 16.) utasításával létesített MTA Világgazdasági Kutatóintézet — a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény 22. §-a, az államháztartásról szóló, többször módosított 1992. évi XXXVIII. törvény 88. § (3) bekezdése rendelkezéseinek megfelelően egységes szervezetbe foglalt — alapító okirata a következő:

1. A köztestületi költségvetési szerv
- 1.1. neve: Magyar Tudományos Akadémia Világgazdasági Kutatóintézet (a továbbiakban: intézet)
- 1.2. székhelye: 1014 Budapest, Országház u. 30.
- 1.3. közfeladatként ellátandó alaptevékenysége:
 - a közép- és hosszú távon várható világ gazdasági változások és irányzatok előrejelzése,
 - az Európai Unió bővítésének és mélyítésének vizsgálata,
 - a kelet-középeurópai országokban a rendszerváltás óta zajló gazdasági átalakulás összehasonlító vizsgálata,
 - a nemzetközi versenyképesség alakulásának, globális és regionális meghatározottságának és tényezőinek elemzése,
 - a magyar gazdaság nemzetközi versenyképességének alakulását vizsgáló kutatások, a versenyképesség növelésének eszközeit feltáró vizsgálatok a globális, regionális és kétoldalú együttműködések keretei között,

- a nemzetközi versenyképesség növeléséhez szükséges gazdaságpolitikai eszközök kimunkálása,
- következtetések és ajánlások megfogalmazása a magyar gazdaságpolitika számára, különös tekintettel a külgazdasági kapcsolatrendszerre;

1.4. tevékenységi köre:

TEÁOR 73.20 Társadalomtudományi, humán kutatás és fejlesztés

22.13 Időszaki kiadvány kiadása

22.14 Egyéb kiadás

80.42 Felnőtt és egyéb oktatás

92.51 Könyvtári, levéltári tevékenység

1.5. fenntartó köztestületének, illetve felügyeleti szervének neve:

Magyar Tudományos Akadémia

1051 Budapest, Roosevelt tér 9.

1.6. felelős vezetője az intézet igazgatója, akit az MTA főtitkárának a javaslatára az Akadémia elnöke bíz meg.

1.7. Vállalkozási tevékenységet az intézet nem végez.

2. Az intézet szervezeti és működési rendjét, a belső kapcsolataira vonatkozó rendelkezéseket a Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza, amelyet az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa hagy jóvá.

3. A feladatok ellátásához szükséges ingatlant az MTA külön megállapodás alapján bocsátja az intézet rendelkezésére.

4. Az intézet önálló jogi személy, gazdálkodási jogkörét tekintve önállóan gazdálkodó, kincstári körbe tartozó köztestületi költségvetési szerv.

5. Jelen egységes szerkezetbe foglalt alapító okirat 2002. január 1-jén lép hatályba.

Budapest, 2001. december 17.

Kroó Norbert s. k.,
a Magyar Tudományos Akadémia
főtitkára

ALAPÍTÓ OKIRAT

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének 9/1961. MTA (A. K. 11.) utasításával létesített Bartók Archivum, amelynek nevét az Akadémia elnöke 2/1969. MTA (A. K. 3.) utasításával MTA Zenetudományi Intézet elnevezésre változtatta — a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény 22. §-a, az államháztartásról szóló, többször módosított 1992. évi XXXVIII. törvény 88. § (3) bekezdése rendelkezéseinek megfelelően egységes szerkezetbe foglalt — alapító okirata a következő:

1. A köztestületi költségvetési szerv

1.1. neve: Magyar Tudományos Akadémia Zenetudományi Intézet (a továbbiakban: intézet)

1.2. székhelye: 1014 Budapest, Táncsis Mihály u. 7.

1.3. közfeladatként ellátandó alaptevékenysége:

Az egyetemes és a magyar zenetörténet, népzene és néptánc hangzó, írásos, képi és tárgyi dokumentumainak gyűjtése, archiválása, tudományos kutatása és

kutatási eredményeinek közzététele. Feladata a nagy magyar zeneszerzők, elsősorban Bartók Béla nemzeti értéket jelentő hagyatékának gyűjtése, gondozása és feldolgozása. Az intézeti munka eredményei közzétételének sajátos módja a kiállításokon történő bemutatás, amihez közművelődési feladatok ellátása is kapcsolódik.

Az intézet feladatainak teljesítése érdekében a következő tevékenységeket fejti ki:

- gondoskodik a szervezetéhez tartozó tudományos gyűjtemények fennmaradásáról és gyarapításáról,
- zenetudományi szakkönyvtárat, szakdokumentációt, népzenei és néptánc-lejegyzésgyűjteményt, kéziratgyűjteményt, hanglemezt, CD-t, hangszalagot, film- és videoszalag-gyűjteményt tart fenn és fejleszt,
- munkatervei alapján magyar és általános zenetörténeti, népzene- és néptánc-tudományi kutatómunkát végez, a kutatási eredményeket publikálja, a tudományos közgondolkodás és a közművelődés rendelkezésére bocsátja,
- folyamatosan fejleszti a kutatási módszereket, különös tekintettel a technika által nyújtott új lehetőségekre,
- a különböző tudományágakat egyesítő komplex kutatásokat szervezi, részben az intézetben belül, részben más intézményekkel együttműködve,
- nemzetközi kapcsolatokat létesít hasonló célú külföldi és belföldi tudományos intézményekkel, tudományos társaságokkal, felsőoktatási intézményekkel,
- zenetudományi kérdések megvitatására előadásokat, szimpóziumokat, konferenciákat rendez,
- kiállításokon, hangversenyeken bemutatja a zenetörténet, a kortárs zene, valamint a magyar népzene és néptánc emlékeit és alkotásait,
- közreműködik a zenetudományi és tánc-tudományi felsőfokú alapképzésben és doktorképzésben,
- hangszerek és egyéb zenei vonatkozású tárgyak kiviteli engedélyezésével kapcsolatos szakértői feladatokat lát el.

Alaptevékenységen belüli eseti kiegészítő, kiegészítő jellegű tevékenysége, amelyet az alaptevékenység feltételeként rendelkezésre álló, s e célra részben lekötött személyi és anyagi kapacitások fokozott kihasználásával, nem nyereségszerzés céljából végez:

- állományvédelmi és szolgáltatási célból népzenei hangfelvételeket, népzenei és néptánc vonatkozású fénykép- és videofelvételeket készít, valamint hang- és képfelvételeket, zenei kéziratokat és mikrofilmeket digitalizál,
- zenetörténeti és népzenei kottás kiadványokat jelentet meg,
- esetenként bérbe adja az intézet helyiségeit és eszközeit, valamint hasznosítja vendégszobáját;

1.4. tevékenységi köre:

TEÁOR 73.20 Társadalomtudományi humán kutatás, fejlesztés

92.52 Múzeumi tevékenység, kulturális örökség védelme

22.12 Könyvkiadás

- 22.15 Egyéb kiadás
- 22.31 Hangfelvétel-sokszorosítás
- 55.23 Egyéb szálláshely-szolgáltatás
- 70.20 Ingatlan bérbeadása, üzemeltetése
- 80.42 Felnőtt- és egyéb oktatás

1.5. fenntartó köztestületének, illetve felügyeleti szervének neve:

Magyar Tudományos Akadémia
1051 Budapest, Roosevelti tér 9.

1.6. felelős vezetője az intézet igazgatója, akit az MTA főtitkárának a javaslatára az Akadémia elnöke bíz meg.

1.7. Vállalkozási tevékenységet az intézet nem végez.

2. Az intézet szervezeti és vezetési rendjét, a belső kapcsolataira vonatkozó rendelkezéseket a Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza, amelyet az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa hagy jóvá.

3. A feladat ellátásához szükséges ingatlant az MTA külön megállapodás alapján bocsátotta az intézet rendelkezésére.

4. Az intézet önálló jogi személy, gazdálkodási jogkörét tekintve önállóan gazdálkodó, kincstári körbe tartozó köztestületi költségvetési szerv.

5. Jelen egységes szervezetbe foglalt alapító okirat 2002. január 1-jén lép hatályba.

Budapest, 2001. december 17.

Króó Norbert s. k.,
a Magyar Tudományos Akadémia
főtitkára

ALAPÍTÓ OKIRAT

(A módosításokkal egységes szerkezetben)

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének és főtitkárának 5/1991. (A. É. 6.) MTA együttes utasítására létrehozott MTA Nemzetközi Együttműködési Iroda — a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény, az államháztartásról szóló, többször módosított 1992. évi XXXVIII. törvény 88. § (3) bekezdése rendelkezéseinek megfelelően egységes szervezetbe foglalt — alapító okirata a következő:

1. A köztestületi költségvetési szerv

1.1. neve: Magyar Tudományos Akadémia Nemzetközi Együttműködési Iroda (a továbbiakban: iroda)

1.2. székhelye: 1051 Budapest, Nádor u. 7.

1.3. közfeladatként ellátandó alaptevékenysége:

Az Akadémia nemzetközi együttműködést szolgáló feladataiból a kétoldalú nemzetközi tudományos megállapodásainak, tudományos szervezetekben való részvételének szervezése, előkészítése és végrehajtása. A nem kormányzati tudományos szervezetek tevékenységében való részvétel. Külföldi kiküldetések, utazások, rendezvényeken való részvétel lebonyolításához szükséges operatív tevékenység végzése, hazai nemzetközi rendezvények szervezése, lebonyolítása, külföldi kutatók magyarországi fogadása, a nemzetközi tevékenységgel összefüggő protokoll ellátása; az alaptevékenységhez kapcsolódó kiegészítő tevékenység végzése;

1.4. tevékenységi köre:

TEÁOR: 74.84 Máshová nem sorolt egyéb gazdasági tevékenységet segítő szolgáltatás

1.5. fenntartó köztestületének, illetve felügyeleti szervének neve:

Magyar Tudományos Akadémia
1051 Budapest, Roosevelti tér 9.

1.5.1. szakmai felügyeletét az MTA Titkársága Nemzetközi Tudományos Kapcsolatok Főosztálya vezetője látja el,

1.5.2. pénzügyi felügyeletét az MTA Titkársága Pénzügyi Főosztályának vezetője látja el;

1.6. felelős vezetője az iroda igazgatója, akit az MTA főtitkára nevez ki, és gyakorolja felette az alapvető munkáltatói jogokat.

1.7. Vállalkozási tevékenységet az iroda nem végez.

2. Az iroda szervezeti és működési rendjét, a belső kapcsolataira vonatkozó rendelkezéseket a Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza, amelyet az Akadémia főtitkára hagy jóvá.

3. A feladatok ellátásához szükséges helyiségeket az MTA külön megállapodás alapján bocsátja az iroda rendelkezésére.

4. Az iroda önálló jogi személy, gazdálkodási jogkörét tekintve önállóan gazdálkodó, kincstári körbe tartozó köztestületi költségvetési szerv.

5. Jelen egységes szervezetbe foglalt alapító okirat 2002. január 1-jén lép hatályba.

Budapest, 2001. december 17.

Króó Norbert s. k.,
a Magyar Tudományos Akadémia
főtitkára

ALAPÍTÓ OKIRAT

(A módosításokkal egységes szerkezetben)

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának 1/1963. MTA (A. K. 1.) utasításával létesített MTA Kutatási Ellátási Szolgálat, amelynek szervezetét a 8/1984. (A. K. 9.) MTA-utasítás, szervezetét és nevét a 4/1991. (A. É. 5.) MTA-utasítás, majd az MTA Vezetői Kollégiuma a nevét 1997. október 29-i döntésével MTA Akadémiai Létesítmények Fenntartása és Üzemeltetése elnevezésre változtatta — a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény 22. §-a, az államháztartásról szóló, többször módosított 1992. évi XXXVIII. törvény 88. § (3) bekezdése rendelkezéseinek megfelelően egységes szervezetbe foglalt — alapító okirata a következő:

1. A köztestületi költségvetési szerv

1.1. neve: MTA Akadémiai Létesítmények Fenntartása és Üzemeltetése (a továbbiakban: MTA ALFA)

1.2. székhelye: 1112 Budapest, Budaörsi út 45.

1.3. közfeladatként ellátandó alaptevékenysége:

— a Budaörsi úti Kutatóház, az MTA Székháza, Irodaháza, Vendégháza, vári épületegyüttese és esetileg meghatározott egyéb ingatlanjai tartós vagy átmeneti üzemeltetése, fenntartása,

- a székházi és vári rendezvények szervezése, az azokkal kapcsolatos feladatok ellátása,
- akadémiai ingatlanok értékesítése, bérbeadása, közbeszerzési tenderek lebonyolítása eseti kijelölés alapján,
- építés-beruházási és felújítási lebonyolítási és műszaki ellenőrzési tevékenység,
- az akadémiai törzsvagyon kijelölt részének analitikus nyilvántartása,
- az alaptevékenységi üzemeltetési, fenntartási és rendezvényszolgáltatás körében kiegészítő tevékenységet végez, a köztestületet szolgáló zártkörű Tudós Kávézót üzemeltet;

1.4. tevékenységi köre:

TEÁOR: 55.30 Éttermi, cukrászdai vendéglátás
 55.12 Szállodai szolgáltatás, étterem nélkül
 70.20 Ingatlan bérbeadása, üzemeltetése
 74.20 Mérnöki tevékenység, tanácsadás
 74.84 Máshova nem sorolt egyéb gazdasági tevékenységet segítő szolgáltatás

1.5. fenntartó köztestületének, illetve felügyeleti szervének neve:

Magyar Tudományos Akadémia
 1051. Budapest, Roosevelt tér 9.

1.5.1. közvetlen felügyeletét az MTA Titkársága Pénzügyi Főosztálya látja el;

1.6. felelős vezetője az igazgató, akit az MTA főtitkára bíz meg;

1.7. vállalkozási tevékenységet műszaki szolgáltatási körben, a teljes tevékenység előirányzatának 20%-os mértékéig végezhet.

2. Az MTA ALFA szervezeti és működési rendjét, a belső kapcsolataira vonatkozó rendelkezéseket a Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza, amelyet az MTA Titkárság Pénzügyi Főosztálya vezetője hagy jóvá.

3. A feladatok ellátásához szükséges ingatlanokat az Akadémia külön megállapodás alapján bocsátja az MTA ALFA rendelkezésére.

4. Az MTA ALFA önálló jogi személy, gazdálkodási jogkörét tekintve önállóan gazdálkodó, kincstári körbe tartozó köztestületi költségvetési szerv.

5. Jelen a módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt alapító okirat 2002. január 1-jén lép hatályba.

Budapest, 2001. december 17.

Króó Norbert s. k.,
 a Magyar Tudományos Akadémia
 főtitkára

ALAPÍTÓ OKIRAT

(A módosításokkal egységes szerkezetben)

A gróf Teleki József 1826. évben tett felajánlása nyomán nemzeti közakaratból létrejött Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára — a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény, a Magyar Tudományos Akadémia Alapszabálya 75 §-a, a Magyar Tudományos Akadémia Elnöksége 36/1991. számú határozata és az állam-

háztartásról szóló, többször módosított 1992. évi XXXVIII. törvény 88. § (3) bekezdése rendelkezéseinek megfelelően egységes szerkezetbe foglalt — alapító okirata a következő:

1. A köztestületi költségvetési szerv

1.1. neve: Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára (a továbbiakban: könyvtár)

1.2. székhelye: 1051 Budapest, Arany János u. 1.

1.2.1. telephelyei:

Lukács Archívum és Könyvtár,
 1056 Budapest, Belgrád rkp. 2.

Kötészet,
 1077 Budapest, Király u. 77.

Tárolóraktár,
 2046 Törökbálint, DEPO raktárváros
 Tárolóraktár,
 1137 Budapest, Újpesti rkp. 2.

1.3. közfeladatként ellátandó alaptevékenysége:

Az Akadémia célkitűzéseinek megfelelően szolgálja a magyar tudományos kutatást, különös tekintettel az alapkutatásokra. Elsőrendű feladata a tudományos kutatás előmozdítása és a tudományos ismeretek terjesztése. Országos feladatkörű szakkönyvtárként gyűjteményét folyamatosan gyarapítja, megőrzi, feltárja és olvasóinak rendelkezésére bocsátja. Fő gyűjtőköre a nyelvtudomány, az ókortörténet, a klasszika-filológia, az orientálistika, az irodalomtudomány, az irodalomtörténet, a tudományszervezés és tudománytörténet, valamint hagyományosan a magyar történet. Gyűjti a tudományos és irodalmi kéziratokat, régi és ritka könyveket, levéltári archiválást igénylő akadémiai ügyiratokat, tudománytörténeti dokumentumokat. A könyvtár alapszolgáltatásai: tájékoztatás a könyvtár, a magyar és nemzetközi könyvtári rendszer dokumentumairól és szolgáltatásairól; más könyvtárak állományának és szolgáltatásainak elérhetővé tétele; részvétel a könyvtárak közti dokumentum- és információcserében, számítógépes szakirodalmi információellátás;

1.4. tevékenységi köre:

TEÁOR 92.51 Könyvtári, levéltári tevékenység
 22.11 Könyvkiadás
 72.40 Adatbanki tevékenység

1.5. fenntartó köztestületének, illetve felügyeleti szervének neve:

Magyar Tudományos Akadémia
 1051 Budapest, Roosevelt tér 9.

1.5.1. ágazati szakmai felügyeletét a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma, közvetlen szakmai felügyeletét a Magyar Tudományos Akadémia Vezetői Kollégiumának Könyvtári Bizottsága látja el,

1.5.2. szakmai besorolása: országos szakkönyvtár;

1.6. felelős vezetője a könyvtár főigazgatója, akit az MTA elnöke bíz meg.

1.7. Vállalkozási tevékenységet a könyvtár nem végez.

2. A könyvtár szervezeti és működési rendjét a Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza, amelyet az Akadémia Vezetői Kollégiumának Könyvtári Bizottsága hagy jóvá.

3. A feladatok ellátásához szükséges ingatlanok az Akadémia törzsvagyonába tartoznak.

4. Az intézmény önálló jogi személy, gazdálkodási jogkörét tekintve önállóan gazdálkodó, kincstári körbe tartozó köztestületi költségvetési szerv.

5. Jelen egységes szerkezetbe foglalt alapító okirat 2001. január 1-jén lép hatályba.

Budapest, 2001. december 17.

Kroó Norbert s. k.,
a Magyar Tudományos Akadémia
főtitkára

KÖZLEMÉNYEK

TÁJÉKOZTATÓ

a Magyar Tudományos Akadémia Doktora cím
odaítéléséről

BERECZKI DÁNIEL

„Az agyi vérkeringési zavar következményeinek állatkísérletes és klinikai vizsgálata” című munkája alapján,

BODZSÁR ÉVA

„Pubertás: a változások sokfélesége és komplexitása” című munkája alapján,

BONA GÁBOR

„Hadnagyok és főhadnagyok az 1848/49. évi szabadságharcban” című munkája alapján,

CSERNUS VALÉR JÓZSEF

„Daganatsejtek növekedésének gátlása hormonanalógokkal” című munkája alapján,

DEMÉNY ATTILA

„Köpenyeredetű közetekhez kapcsolódó fluidumok származásának és fejlődésének stabilizotópos vizsgálata” című munkája alapján,

ERTL TIBOR

„Endocrin változások a perinatális időszakban” című munkája alapján,

GARAY BARNABÁS

„On Qualitative Aspects of Discretizing Ordinary Differential Equations” című munkája alapján,

GÖCZE PÉTER MIKLÓS

„Normál és daganatos szövetek szteroid hormon szintézisének intracelluláris szerveződése és glikoprotein termelése” című munkája alapján,

GÁBRIEL RÓBERT

„Neurotranszmisszió és neuromoduláció a gerinces retinában” című munkája alapján,

HALÁSZ KATALIN

„Egy műfaj születése. A középkori francia regény” című munkája alapján,

HARSÁNYI GÁBOR

„A mikroáramköri összeköttetés-hálózatok meghibásodását okozó elektrokémiai migráció” című munkája alapján,

HUNYADI LÁSZLÓ

„Hungarian Sentence Prosody and Universal Grammar” című munkája alapján,

KISPÁL GYULA

„Vas-kén komplex bioszintézis — a mitochondrium esszenciális funkciója” című munkája alapján,

KORNAI ANDRÁS

„Formal Phonology” című munkája alapján,

KOVALSZKY ILONA

„Proteoglikánok az ép májban cirrhosisban és májrákban” című munkája alapján,

KOZMANN GYÖRGY

„A szív potenciálterének információ tartalma” című munkája alapján,

KÁNTOR LAJOS

„Erdélyi sorskerék. Szabédi László és a történelem” című munkája alapján,

LÉVAI ALBERT

„Heterociklusos vegyületek szintézise és kémiai átalakításai” című munkája alapján,

LÁSZLÓ ISTVÁN

„Az atomok elrendeződésének és elektronszerkezetének elméleti vizsgálata különös tekintettel a fullerénekre” című munkája alapján,

MÁTYÁS LÁSZLÓ

„Panel Data Models: Some new Results” című munkája alapján,

MOLNÁR MÁRK

„Az agy bioelektromos tevékenységének kaoszelméleti elemzése” című munkája alapján,

NÉMETHI ANDRÁS

„Lokális szingularitások invariánsai” című munkája alapján,

PUCSOK JÓZSEF

„A fizikai terhelés anyagcserehatásai” című munkája alapján,

RUSZNÁK CSABA

„Pollutant/allergen interaction its role in sensitisation and allergic diseases” című munkája alapján,

SZIRMAY-KALOS LÁSZLÓ

„Fotorealisztikus képszintézis sugárkötegekkel” című munkája alapján,

SZÖNYI TAMÁS

„Kombinatorikus problémák a Galois-geometriában” című munkája alapján,

TRIXLER MÁTYÁS

„Biológiai markerek pszichiátriai betegségeken” című munkája alapján,

ZÉHER MARGIT

„Megfigyeléseink Sjögren-szindrómában experimentális és klinikai vizsgálatok alapján” című munkája alapján

elnyerte a Magyar Tudományos Akadémia Doktora címet.

TÁJÉKOZTATÓ

Az Akadémia főtitkára középiskolai oktató munkájuk mellett elért érdemes tudományos eredményeikért az alábbi középiskolai pedagógusokat részesítette **Pedagógus Kutatói Pályadíjban**:

Gáll György	Almásy Pál Mezőgazdasági Szakképző Iskola, Gyöngyös	Egy „elfeledett” ma- tematikus, Kerékjártó Béla élete és munkás- sága
Dr. Rékási József	Bencés Gimnázium, Pannonhalma	Tanulmányok a madár- tan (ornitológia) terüle- téről
Róka Sándorné	Eötvös József Gyakorló Gimnázium, Nyíregyháza	Miért? 100 kérdés és válasz a fizika köréből
Gordon Győri János	ELTE Radnóti Miklós Gyakorló Iskola és Gimnázium, Budapest	Tehetségpedagógiai kérdések
Ittészné Kövendi Kata	Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola, Kecskemét	Magyar—angol szak- nyelvi szótár
Csillei Béla	Roma Esély Alternatív Alapítványi Szakiskola, Szolnok	Tanulmányok hátrá- nyos helyzetű cigány és nem cigány fiatalok- ról
Révészné Bartók Gertrúd	Szilágyi Erzsébet Gimnázium, Eger	Szt. Ágoston János- evangéliumáról írt beszédeinek komment- ált műfordítása
Árpás Károly	Deák Ferenc Gim- názium, Szeged	Két csengetés között
Bara Zsuzsa	Puskás Tivadar Távközlési Technikum, Budapest	A népiskolai könyvtá- rak létrejötte a törvé- nyek, rendeletek és a korabeli pedagógiai szaksajtó tükrében
Baranyai Lenke	Széchenyi István Gimnázium, Sopron	Kultúrtörténeti böngé- sző a Rábaköz és Be- led történetéhez

A pályadíjakat az Akadémia főtítkára 2001. december 17-én ünnepélyes keretek között adta át a kitüntetett pedagógusoknak.

PÁLYÁZATI FELHÍVÁSOK

A Magyar Tudományos Akadémia Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézetének igazgatója pályázatot hirdet

**két igazgatóhelyettesi munkakör betöltésére
2002. április 1-i hatállyal.**

A kinevezendő igazgatóhelyettesek feladata:

- távollétében képviselik és helyettesítik az igazgatót,
- közreműködnek az intézet tudományos tevékenységének irányításában, koordinálásában,

- részt vesznek az intézet hazai és nemzetközi tudományos életében kivívott helyének és szerepének megőrzésében, illetve további erősítésében,
- részt vesznek az intézet tudományos koncepciójának, illetve jóváhagyott feladatainak megvalósításában,
- ellátják az intézet működésével kapcsolatosan a rájuk bízott feladatokat.

A pályázókkal szembeni követelmények:

- legalább a tudomány kandidátusa, vagy Ph.D. tudományos fokozat,
- kimagasló, nemzetközileg is elismert eredmények az intézet profiljának megfelelő kutatások valamely területén,
- kutatóintézet vagy kutatási egység vezetésében szerzett megfelelő gyakorlat, legalább egy világnyelv előadóképes ismerete.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a pályázóknak az intézet tudományos programja megvalósítására vonatkozó koncepcióját,
- a pályázó jelenlegi munkahelyének, besorolásának, beosztásának és fizetésének megjelölését,
- eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek ismertetését,
- a pályázó által írt tanulmányok, könyvek pontos bibliográfiai jegyzékét, tudományos fokozatának és idegennyelv-ismeretének megjelölését.

A pályázathoz mellékelni kell:

- az oklevelek hiteles másolatát,
- részletes szakmai önéletrajzt 2 példányban,
- 3 hónapnál nem régebbi keletű erkölcsi bizonyítványt,
- a jelenlegi munkáltató által készített minősítést, az 1992. évi XXXIII. törvény 40. §-a, illetve a 49/1993. (III. 26.) Korm.rendelet szerint.

Amennyiben a pályázó az MTA alkalmazásában állt vagy áll, úgy a pályázatnak az utóbbi mellékleteket nem kell tartalmaznia.

A pályázatokat az MTA Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézet igazgatóságának címezve (1450 Budapest, Pf. 67.) a pályázati felhívás megjelenésétől számított 30 napon belül kell benyújtani.

Dr. Vizi E. Szilveszter s. k.,
igazgató

A Magyar Tudományos Akadémia Orvosi Tudományok Osztálya a Zsigmond Diabetes Alapítvány keretében pályázatot hirdet a cukorbetegség kutatás témában a 2002—2004. években.

A pályázatban szereplő tudományos terv kiterjedhet mind alap-, mind a klinikai kutatásokra. Pályázati lehetőség nyílik olyan műszerek beszerzésére, amelyek segítségével

új módszereket lehet a cukorbetegség kutatásában bevezetni.

A részletes kutatási terv mellett a munka költségeit is részletezni kell.

Pályázati feltételek:

1. Megfelelő intézeti (infrastrukturális) háttér a kutatás laboratóriumi munkafeltételeivel, illetve megfelelő betegellátó intézeti feltételek.
2. Többéves klinikai tapasztalat a cukorbetegség gondozásában, illetve jártasság alapkutatási feladatok teljesítésében.

A pályázat benyújtásának határideje: 2002. március 31.

Az elbírálásra 2002. május 31-ig kerül sor.

A pályázatokat a résztvevők eddigi tudományos tevékenységének ismertetésével kell kiegészíteni (tudományos önéletrajz, publikációs lista, citációs index stb.).

A pályázatokat pályázati űrlapon kell benyújtani 2 példányban, mely beszerezhető a Zsigmond Diabetes Alapít-

vány Titkárságán (1051 Budapest, Nádor u. 17. I. emelet 110. szoba).

A pályázatokat a megadott határideig a Zsigmond Diabetes Alapítvány Titkárságára kell beküldeni.

Zsigmond Diabetes Alapítvány Kuratóriuma

TÁJÉKOZTATÓ

az Akadémiai Érdekegyeztető Tanács ajánlásáról

A tárgyalócsoportok megfontolásra ajánlják az akadémiai munkáltatóknak, hogy a 2002. évi bérfeljesztés végrehajtása során a nem tudományos munkakörben foglalkoztatott, a 33/2000. (XII. 26.) OM rendelet szerint besorolt közalkalmazottak illetményének megállapítása során 1,20 mértékű szakmai szorzót alkalmazzanak. A szakmai szorzó érvényesítése után fennmaradó keret felosztásának elveiről a munkahelyi szakszervezetekkel egyeztetnek a munkáltatók vezetői.

AKADÉMIAI ÉRTESÍTŐ, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja
Szerkeszti: az MTA Titkársága Jogi és Igazgatási Főosztálya
1051 Budapest, Nádor u. 7.
Szerkesztő: dr. Demcsik Tamás

A kiadásért felelős az Akadémiai Kiadó Rt. igazgatója
Budapest, 2002. Nyomdai táskaszám: 3428
A nyomdai munkálatokat az Akadémiai Nyomda Kft. végezte
Felelős szerkesztő: dr. Demcsik Tamás. — Műszaki szerkesztő: Marton Andor
Megjelent: 3,5 (A/5) ív terjedelemben — HU ISSN 0865—9303

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbíró postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) 1900 Budapest, Lehel út 10/A, közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a Postabank Rt. 219-98636, 021-02799 pénzforgalmi jelzőszámra.
Előfizetési díj egy évre 2680,— Ft. — Példányszámonkénti ára: 224,— Ft

Akadémiai Értesítő

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
TITKÁRSÁGA

BUDAPEST, 2002. FEBRUÁR 15.

Jogszabályok	49/1993. (III. 26.) Korm.r.	a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a központi költségvetési szervként működő kutató- és kutatást kiegészítő intézeteknél és kutatókat foglalkoztató egyes intézményeknél történő végrehajtásáról (a módosításokkal egységes szerkezetben)	28
	156/1997. (IX. 19.) Korm.r.	a posztdoktorként való foglalkoztatásról és a Bolyai János Kutatói Ösztöndíjról (a módosításával egységes szerkezetben)	31

Az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa 2001. december 10-i ülésének állásfoglalásai	32
--	----

Közlemények	Tájékoztató	a Magyar Tudományos Akadémia Doktora cím odaítéléséről és a Doktori Tanács által odaírt kandidátusi fokozatokról . .	32
	Pályázati felhívások	Bolyai János Kutatói Ösztöndíjra és Szádeczky-Kardos Elemér Díj odaítélésére	33
	Közlemény	az 1998-ban Bolyai János Kutatói Ösztöndíjat nyertek kutatói zárójelentéseinek értékeléséről.	33
	Helyesbítés		35

JOGSZABÁLYOK

49/1993. (III. 26.) Korm.rendelet

a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a központi költségvetési szervként működő kutató- és kutatást kiegészítő intézeteknél és kutatókat foglalkoztató egyes intézményeknél történő végrehajtásáról*

A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvényben (a továbbiakban: Kjt.) 85. §-ának (3) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a Kormány a következőket rendeli el:

A rendelet hatálya

1. §

E rendelet hatálya a központi költségvetési szervként működő kutatóközpontokban, kutatóintézetekben (a továbbiakban együtt: kutatóintézet), a nem kutatóintézetként működő központi költségvetési szerveknél tudományos kutatói munkakörökben és a Magyar Tudományos Akadémiához (a továbbiakban: Akadémia) tartozó kutatást kiegészítő (támogatott kutató helyeket fenntartó, szolgáltató, jóléti) akadémiai központi költségvetési szerveknél (a továbbiakban együtt: munkáltató) foglalkoztatottak közalkalmazotti jogviszonyára terjed ki.

A közalkalmazotti jogviszony létesítése és módosítása

[A Kjt. 20. §-a (2) bekezdéséhez]

2. §

A tudományos kutatói, az érdemi feladatokat ellátó pénzügyi, számviteli, munkaügyi, társadalombiztosítási, adóügyi, valamint pénztárosi, portás és rendész munkakörökben csak büntetlen előéletű személlyel létesíthető közalkalmazotti jogviszony.

[A Kjt. 21. §-a (2) bekezdéséhez]

3. §

(1) Pályázati eljárásban elnyert határozott idejű szerződéses kutatómunka, illetve feladat elvégzésére — az újabb közalkalmazotti jogviszony létesítését is ideértve — öt évet meghaladóan is létesíthető határozott időre közalkalmazotti jogviszony.

* Egységes szerkezetben a 92/1994. (VI. 17.) Korm.rendelettel, a 17/1997. (I. 31.) Korm. rendelettel, a 27/2000. (III. 8.) Korm.rendelettel, a 233/2000. (XII. 23.) Korm.rendelettel, a 277/2000. (XII. 28.) Korm. rendelettel és a 301/2001. (XII. 27.) Korm.rendelettel, ezen legutóbbi módosítást dőlt betűkkel jelöltük.

(2) Az (1) bekezdésben említett munkát, feladatot a ki-nevezési okmányban pontosan meg kell határozni.

[A Kjt. 23. §-a (3)—(4) bekezdéséhez]

4. §

(1) Magasabb vezető beosztású közalkalmazott: a kutatóintézet vezetője (főigazgató, igazgató); kutatóközpontban annak szervezeti és működési szabályzatában önálló szervezeti egységként feltüntetett intézet igazgatója, ügyvezető igazgatója.

(2) Vezető beosztású közalkalmazott(ak): az (1) bekezdésben nem említett, a rendelet hatálya alá tartozó akadémiai költségvetési szerv vezetője, valamennyi költségvetési szerv vezetőjének a szakmai és a gazdasági vezetői feladatokat ellátó helyettese(i), a főosztályvezető, a főosztályvezető-helyettes, az osztályvezető.

5. §

(1) Magasabb vezető beosztás ellátására, valamint a munkáltatóra vonatkozó szervezeti és működési szabályzat szerint meghatározott tudományos szervezeti egység vezetésére történő megbízás csak nyilvános pályázat elfogadásával adható.

(2) Magasabb vezető beosztás ellátásával csak büntetlen előéletű magyar állampolgár bízható meg. Vezető beosztás ellátásával csak büntetlen előéletű személy bízható meg.

(3) Az (1) bekezdésben említett megbízás csak határozott időre, legfeljebb öt évre szólóan adható. A megbízás — az (1) és a (4) bekezdésben foglaltak figyelembevételével — többször is meghosszabbítható.

(4) A nyilvános pályázat kiírásának feltételeit, a benyújtott pályázat elbírálásának módját (bizottsági véleményezés, személyes meghallgatás, a pályázati eljárás határideje) a megbízási jogkör gyakorlója határozza meg.

(5) Magasabb vezető és vezető beosztás ellátásával nem bízható meg az a közalkalmazott, aki, illetve akinek a Ptk. 685. § b) pontja szerinti közeli hozzátartozója a munkáltatóhoz hasonló tevékenységet folytató vagy a munkáltatóval rendszeres gazdasági kapcsolatban álló gazdasági társaságnak tagja, illetve vezető tisztségviselője.

(6) Az (5) bekezdésben meghatározott feltétel a megbízás egész időtartamára vonatkozik.

Cím adományozása

[A Kjt. 39. §-a (4) bekezdéséhez]

6. §

(1) A kinevező a tudományos munkakört (13. §) betöltő közalkalmazottnak intézeti szenior (Shc.) címet adományozhat.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott cím adományozásának feltételei: legalább tizenötéves tudományos munkakörben eltöltött közalkalmazotti jogviszony, kiemelkedő, illetve tartósan jó kutatómunka végzése.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott címet kell adományozni annak a tudományos főmunkatárs besorolású közalkalmazottnak, aki legalább 10 évig magasabb tudományos vezetői vagy tudományos vezetői beosztást töltött be és e vezetői megbízása megszűnt, vagy arról lemondott.

Minősítés

[A Kjt. 40. §-a (1) bekezdéséhez]

7. §

(1) Minősíteni kell azt a közalkalmazottat, aki vezetői megbízást kap, a megbízást megelőzően, ha nem vagy két évnél régebben volt minősítve.

(2) Nem kell minősíteni azt a közalkalmazottat — a Kjt. 40. §-ának (2) bekezdésében foglalt kivétellel —, akinek az öregségi nyugdíjra való jogosultság eléréséhez kevesebb mint öt éve van hátra.

Összeférhetetlenség

[A Kjt. 41. §-a (2) bekezdéséhez]

8. §

(1) Összeférhetetlen az olyan munkavégzésre irányuló további jogviszony, amelynek keretében a közalkalmazottat foglalkoztató munkáltató üzleti titkát képező módszerek, eljárások, ismeretek (know how-k) alkalmazására kerülne sor.

(2) Az üzleti titkot, a gazdasági (kutatási) tevékenységhez kapcsolódó minden olyan témát, információt, megoldást, eljárási módszert, adatot, amelynek titokban maradásához a munkáltatónak méltányolható érdeke fűződik, a közalkalmazott kinevezési okmányában rögzíteni kell. Ebben a körben összeférhetetlenségre a munkáltató csak abban az esetben hivatkozhat, ha az üzleti titok említett módon történő meghatározása a közalkalmazott kinevezési okmányában előzetesen megtörtént.

(3) *A magasabb vezető, a vezető beosztású, illetve a témacsoportvezető közalkalmazott nem lehet tagja, illetve vezető tisztségviselője olyan gazdasági társaságnak, amelynek az őt foglalkoztató munkáltató az alapítója, tagja, vagy a munkáltatóval gazdasági kapcsolatban áll.*

A munkaidő

[A Kjt. 55. §-ához]

9. §

Tudományos kutatói munkakörben — kivéve, ha közalkalmazotti jogviszonyra vonatkozó szabály szerint a kutatói tevékenység csak a munkahelyen végezhető — a munkahelyen töltendő idő tartama heti két teljes munkanap.

[A Kjt. 57. §-a (4) bekezdéséhez]

10. §

Évenként öt munkanap pótszabadság jár annak a közalkalmazottnak, aki a Kjt. hatálybalépésekor a 13. § (1) bekezdésének a) — d) pontja szerinti tudományos munkakörbe volt besorolva, illetve, akit e rendelet hatálybalépését követően a 13. § (2) bekezdésének a) — d) pontja szerinti tudományos munkakörbe sorolnak be.

[A Kjt. 59. §-a (2) bekezdése a) pontjához]

11. §

A készenlétet követően a közalkalmazottat nem illeti meg pihenőidő, ha a készenléti időtartama alatt munkát nem kellett végeznie.

A közalkalmazott előmeneteli és illetményrendszere

[A Kjt. 61. §-a (2) bekezdéséhez]

12. §

A közalkalmazottakat a Kjt. mellékletében meghatározott fokozatok és fizetési osztályok szerint kell besorolni, a 13—15. §-okban foglaltak figyelembe vételével.

13. §

(1) Tudományos elnevezésű munkakörbe kell sorolni azt a közalkalmazottat, aki a Kjt. hatálybalépése idején

- a) kutatóprofesszor;
- b) tudományos tanácsadó;
- c) tudományos főmunkatárs;
- d) tudományos munkatárs;
- e) tudományos segédmunkatárs munkakörbe volt besorolva.

(2) E rendelet hatálybalépését követően

- a) kutatóprofesszor elnevezésű tudományos munkakörbe kell besorolni az Akadémia rendes és levelező tagját;
- b) tudományos tanácsadó elnevezésű munkakörbe

1. kell besorolni a Magyar Tudományos Akadémia Doktora címmel, vagy a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény (a továbbiakban: Atv.) 28. §-ában foglalt felhatalmazás alapján az MTA Doktora címmel egyenértékűnek tekintett „tudomány(ok) doktora” tudományos fokozattal rendelkező személyt,

2. lehet besorolni a felsőoktatásról szóló, többször módosított 1993. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Ftv.) 25—26. §-ában meghatározottak szerint habilitált személyt,

c) tudományos főmunkatárs elnevezésű munkakörbe kell besorolni a doktori (PhD) fokozattal vagy az Ftv. 119. §-ának (1) bekezdése szerint azzal egyenértékű tudományos fokozattal és legalább hatéves kutatói, oktatói gyakorlatral rendelkező személyt, ha a kutatóintézet tudományos főmunkatársi minősítő eljárását

1. akadémiai munkáltatónál az Atv. 23. §-ának (1) bekezdésében foglaltak alapján létrehozott tudományos tanács,

2. nem akadémiai munkáltatónál jogszabály vagy belső szabályzat alapján létrehozott intézményi tudományos tanács elbírálása alapján sikerrel teljesítette.

d) tudományos munkatárs elnevezésű munkakörbe kell besorolni a legalább hároméves kutatói, oktatói gyakorlattal rendelkező személyt, ha az előírt alkalmazási feltételnek megfelel;

e) tudományos segédmunkatárs elnevezésű munkakörbe kell besorolni azt a közalkalmazottat, aki a kutatómunkában irányítással vesz részt.

Az a) — d) pontokban meghatározott besorolási feltételektől eltérni nem lehet.

(3) A kutatói gyakorlati idő csak abban az esetben vehető figyelembe, ha a közalkalmazott kutatói munkaterv szerint tevékenykedett és rendszeresen publikált. Ugyanezen feltétel mellett veheti figyelembe a munkáltató szerv vezetője a gyakorlati idő számításánál az egyetem által szervezett doktori (PhD) képzés ösztöndíjas időtartamát is.

(4) (hatályon kívül helyezve)

(5) A tudományos munkakörbe történő besoroláshoz egyetemi végzettség szükséges.

(6) A (2) bekezdés c) pontját nem kell alkalmazni azon kandidátusok esetében, akiket már a rendelet hatálybalépése előtt tudományos főmunkatársként soroltak be.

14. §

Nem tudományos munkakörbe történő közalkalmazotti besoroláskor a 15. §-ban meghatározott képesítési fokozatokra is tekintettel kell lenni.

15. §

A munkáltatóknál a nem tudományos munkakörökben foglalkoztatott közalkalmazottak besorolásánál a Kjt. felsőoktatásban való végrehajtásáról rendelkező, 33/2000. (XII. 26.) OM rendelet 2. számú mellékletének 8–14. pontjában foglaltakat kell alkalmazni, ugyanezen melléklet B. részének figyelembevételével.*

[A Kjt. 61. §-a (3)—(4) bekezdéséhez]

16. §

A képesítési és többletkövetelmények alóli ideiglenes felmentés és végleges mentesítés iránti kérelmet a munkáltatói jogokat gyakorló vezető terjesztheti elő, és a felmentést, a mentesítést — indokolt esetben, a tudományos munkakörök kivételével — a munkáltató szerv vezetője adhatja meg.

[A Kjt. 68. §-a (3) bekezdéséhez]

17. §

(hatályon kívül helyezve)

* A mellékletet az *Akadémiai Értesítő* 2001. október 15-i 10. számának 125. oldalán közzéltük.

[A Kjt. 70. § (3) bekezdéséhez]

17/A. §

(1) A magasabb vezető beosztású közalkalmazott részére járó pótlék mértéke:

a) száz főt meg nem haladó közalkalmazottat foglalkoztató kutatóintézet vezetésére adott megbízás esetén a pótlékalap 250%-a,

b) száz főt meghaladó közalkalmazottat foglalkoztató kutatóintézet vezetésére adott megbízás esetén a pótlékalap 300%-a.

(2) A vezető beosztású közalkalmazott részére járó pótlék mértéke:

a) az Akadémiához tartozó kutatást kiegészítő akadémiai költségvetési szerv vezetésére adott megbízás esetén a pótlékalap 200%-a,

b) a száz főt meghaladó közalkalmazottat foglalkoztató kutatóintézetek és az Akadémiához tartozó kutatást kiegészítő akadémiai költségvetési szervek vezetőjének a szakmai és a gazdasági vezetői feladatokat ellátó helyettesi beosztásra szóló megbízás esetén a pótlékalap 200%-a,

c) a száz főt meg nem haladó közalkalmazottat foglalkoztató kutatóintézetek és az Akadémiához tartozó kutatást kiegészítő akadémiai költségvetési szervek vezetőjének a szakmai és a gazdasági vezetői feladatokat ellátó helyettesi beosztásra szóló megbízás esetén a pótlékalap 175%-a,

d) kutatóintézeteknél és az Akadémiához tartozó kutatást kiegészítő akadémiai költségvetési szerveknél a főosztályvezetői beosztásra szóló megbízás esetén a pótlékalap 175%-a,

e) kutatóintézeteknél és az Akadémiához tartozó kutatást kiegészítő akadémiai költségvetési szerveknél a főosztályvezető-helyettesi beosztásra szóló megbízás esetén a pótlékalap 150%-a,

f) kutatóintézeteknél és az Akadémiához tartozó kutatást kiegészítő akadémiai költségvetési szerveknél az osztályvezetői beosztásra szóló megbízás esetén a pótlékalap 100%-a.

(3) Az e rendelet hatálybalépése előtt megállapított vezetői pótlékok mértéke — a megbízás időtartamára — az (1) és a (2) bekezdésben foglaltakra tekintettel nem csökkenthető.

[A Kjt. 71. §-a (3) bekezdéséhez]

18. §

(hatályon kívül helyezve)

[A Kjt. 75. §-ához]

19. §

(hatályon kívül helyezve)

[A Kjt. 85. § (3) bekezdéséhez]

19/A. §

A honvédelmi miniszter rendeletben állapítja meg a honvédelmi miniszter közvetlen irányítása alá tartozó hivataloknál és háttérintézményeknél, valamint a Magyar Honvédségnél és katonai szervezeteinél, a katonai nemzetbiz-

tonsági szolgálatoknál és a katonai felsőoktatási intézményeknél kutatóként foglalkoztatottak közalkalmazotti jogviszonyára vonatkozó szabályokat.

Záró rendelkezések

20. §

(1) Ez a rendelet 1993. április 15. napjától lép hatályba, a tudományos pótszabadsággal kapcsolatos rendelkezéseket (10. §) azonban 1992. július 1. napja időponttól kell alkalmazni.

(2) (A 113/1992. (VII. 14.) Korm.rendelet módosítását tartalmazta.)

156/1997. (IX. 19.) Korm.rendelet

a posztdoktorként való foglalkoztatásról és a Bolyai János Kutatási Ösztöndíjról*

A Kormány az Alkotmány 35. §-a (1) bekezdésének f) pontja szerinti, a tudományos fejlesztés állami feladatainak meghatározására és az ezek megvalósulásához szükséges feltételek biztosítására vonatkozó feladatkörében, az Alkotmány 35. §-ának (2) bekezdésében meghatározott felhatalmazás alapján a következőket rendeli el:

1. § (1) Posztdoktorként foglalkoztatható az a fiatal kutató, oktató, aki a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény 119. §-ának (1) bekezdése szerinti doktori (PhD) vagy mester- (DLA), illetve azzal egyenértékű tudományos fokozattal rendelkezik, és kevesebb mint nyolc évet töltött teljes munkaidejű kutatói-oktatói-fejlesztői munkakörben.

(2) Posztdoktorként való foglalkoztatás felsőoktatási intézményekben, tudományos kutatóintézetekben és egyéb tudományos kutatóhelyeken (a továbbiakban: intézményekben) önálló munkatervre alapozott tudományos tevékenység folytatására szervezhető.

2. § (1) Posztdoktorként való foglalkoztatásra pályázat alapján kerülhet sor, határozott időtartamra, legfeljebb 3 évre.

(2) A határozott idő elteltét követően posztdoktorként csak ismételt pályázat alapján folytatható a foglalkoztatás.

(3) A posztdoktorként való első foglalkoztatást a tudományos fokozat megszerzését követő három évben, legkésőbb a pályázó 35. életének betöltése előtt lehet megkezdeni.

(4) Posztdoktorként való foglalkoztatásra nem magyar állampolgár is pályázhat.

(5) A posztdoktorként való foglalkoztatás egyéb munkajogi kérdéseiről az intézmény szervezeti és működési szabályzatában, illetve a kollektív szerződésben kell rendelkezni.

3. § (1) Posztdoktorként való foglalkoztatás az intézményekben a foglalkoztatási feltételek megújításával létesíthető a következő intézménykorszerűsítési feladatok megoldására:

a) a kutatói pályájukat kezdő doktorok – kutatócsoportok, intézmények közötti – mobilitásának fokozása;

b) a kutatás-oktatás-fejlesztés személyi utánpótlási körének folyamatos megújítása és a tudományos főmunkatárs, egyetemi docens, főiskolai tanár, főmérnök elnevezésű munkakörök betöltésére való felkészítés;

c) az intézmények nemzetközi nyitottságának kialakítása a foglalkoztatott kutatók kiválasztásával.

(2) A posztdoktorként való foglalkoztatás díjazását a doktoranduszok ösztöndíját szabályozó, a doktori képzésről és a doktori fokozatszerzésről szóló 51/2001. (IV. 3.) Korm.rendeletben foglaltakra figyelemmel kell megállapítani.

(3) A posztdoktori foglalkoztatás, valamint a posztdoktori javadalmazás ágazati támogatásának pályázati rendszerét az ágazati miniszterek a lehetőségek figyelembevételével szabályozzák.

4. § (1) A kiemelkedő kutatási-fejlesztési teljesítmény ösztönzésére és elismerésére a Kormány e rendelettel létrehozta a Bolyai János Kutatási Ösztöndíjat (a továbbiakban: ösztöndíj). Az ösztöndíj független, szakmailag és tudományos szempontból autonóm, a Magyar Tudományos Akadémia (a továbbiakban: MTA) elnöke által az MTA köztestületi keretei között létrehozott Kuratórium nyilvános pályázati rendszerben ítéli oda.

(2) Az ösztöndíj egy–három év időtartamra nyerhető el. Fedezetét a központi költségvetés elkészítése során a Magyar Tudományos Akadémia költségvetésében önálló fejezeti kezelésű előirányzatként kell tervezni. Az ösztöndíj havi összege 2002-ben 81 500 Ft. Az ösztöndíj összegét 2003-tól a Magyar Tudományos Akadémia fejezeti költségvetésében kell meghatározni.

(3) Az ösztöndíj személyi jövedelemadó alá vont, társadalombiztosítási járulék és egészségügyi hozzájárulás köteles jövedelem.

(4) Az ösztöndíjban részesíthetők számát évente, a (2) bekezdésben foglaltak szerint az éves központi költségvetésben meghatározott előirányzat ismeretében kell meghatározni és nyilvánosan meghirdetni.

(5) Az MTA doktora címmel vagy a tudomány doktora tudományos fokozattal rendelkező személyek kivételével az ösztöndíjra pályázhat minden 45. életévét még be nem töltött, a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Ftv.) 119. § (1) bekezdésében meghatározott tudományos fokozattal, illetőleg mester fokozattal – DLA, vagy az Ftv. 123. § (8) bekezdése szerinti művészeti díjjal, vagy külföldi művészeti elismeréssel – rendelkező személy.

(6) Az ösztöndíj tudományos munka megírására vagy azzal egyenértékű kutatási témában létrehozott alkotás elkészítésére, valamint további tudományos minősítés, illetve cím elnyerésére való felkészülés elősegítésére, továbbá művészeti alkotás létrehozására ítélhető oda.

(7) Az ösztöndíjra pályázhatnak határainkon túli (külföldi) magyar kutatók is a (2) bekezdésben megadott időhatárok között, amennyiben a kutatómunkát magyarországi tudományos intézményben végzik.

(8) Az ösztöndíj pályázatának részletes szabályait az oktatási miniszter egyetértésével az MTA elnöke állapítja meg.

5. § Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

* Egységes szerkezetben a 316/2001. (XII. 28.) Korm. rendelettel, a módosításokat dőlt betűvel jelöltük.

**Az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa
2001. december 10-i ülésének (AKT 7/2001.)
állásfoglalásai**

Napirend:

1. Döntés elhalasztott beruházás támogatásáról.
2. A kuratóriumi elnökök tájékoztatója a 2002. évi gépműszer beruházási keretek felosztásáról.
3. A középtávú kutatási koncepció kidolgozásának előkészületei.
4. Egyebek:
Javaslat igazgatói megbízásra
SzMSz elfogadása.

AKT 7/1/2001. (XII. 10.) állásfoglalás:

Az AKT ismételten foglalkozott a Victor Hugo utcai irodaház légtechnikai rendszerének rekonstrukciójával kapcsolatos beruházási igénnyel.

Az AKT többsége, 2 nem és 1 tartózkodás mellett elfogadta, hogy a Pszichológiai Kutatóintézet 40 MFt, a SZTAKI pedig a ráeső rész 50 %-ának megfelelő, azaz 30 MFt beruházási támogatásban részesüljön. Az AKT egyhangúlag úgy foglalt állást, hogy a még fennmaradó 30 MFt-os beruházási keret elosztását és a tudományterületi arányokat a következő ülésen vitatja meg.

AKT 7/2/2001. (XII. 10.) állásfoglalás:

A kuratóriumi elnökök tájékoztatták az AKT részvevőit a gép- műszer beruházási keretek elosztásáról.

Az AKT, megköszönve a kiegészítéseket, tudomásul vette a kuratóriumok döntését a gép-műszer beruházási keretek elosztásáról. A maradék keret elosztásával, valamint a felújítási keret felhasználásával kapcsolatos tájékoztatással a következő ülésen fog foglalkozni.

AKT 7/3/2001. (XII. 10.) állásfoglalás:

Az AKT megvitatta az Akadémia és kutatóhelyei 3 éves kutatási koncepciójának elkészítésére vonatkozó javaslatot. A koncepció szakmai háttérrel adna a költségvetési tervezéshez. Prioritások: az alapellátás, a kutatói és alkalmazotti bérek, valamint az infrastruktúra javítása, beleértve a könyvtárak és a nagyberendezések helyzetét. A reális lehetőségeket számba vevő anyagot jövő év áprilisáig kell összeállítani, hogy legyen mód széles körű megvitatására.

AKT 7/4/2001. (XII. 10.) állásfoglalás:

Egyebek:

Az AKT egyhangúlag javasolja, hogy az MTA Nyelvtudományi Intézet igazgatói munkakörének betöltésére **Kenesei István**, a nyelvtudomány doktora kapjon 3 évre szóló megbízást.

Az MTA Ökológiai és Botanikai Kutatóintézetének szervezeti és működési szabályzatával összefüggésben az

AKT egyhangúlag felhatalmazza a főtitkárt és az SzMSz bizottság elnökét, hogy a felmerült, az intézet alapműködését nem befolyásoló problémákat munkarendben rendezze és elfogadásáról tájékoztassa a testületet.

KÖZLEMÉNYEK

TÁJÉKOZTATÓ

a Magyar Tudományos Akadémia Doktora cím odaítéléséről

BARI FERENC

„Az agyi vérkeringés szabályozása újszülöttkori kísérletes hypoxiában” című munkája alapján,

HORVÁTH OTTÓ

„Szervetlen fémvegyületek fotoredoxi reakciói homogén és mikroheterogén rendszerekben” című munkája alapján,

NAGY ÉVA

„Rekombináns vírusok alkalmazása a baromfipestis elleni védekezésben” című munkája alapján,

SZTRIHA LÁSZLÓ

„Az idegrendszeri fejlődés különböző szakaszainak ritka rendellenességei” című munkája alapján,

VÁSÁRY ISTVÁN

„Oriental military (Cumans, Yas, Tatars and Turks) in the history of pre-Ottoman Balkans” című munkája alapján

elnyerte a Magyar Tudományos Akadémia Doktora címet;

a Doktori Tanács által odaítélt kandidátusi fokozatokról

HORVÁTH É. MONIKA

„Szabadgyök okozta májkárosodás és annak antioxidáns védelme: Májregeneráció és kémiai úton indukált hepaticus porphyria modelleken végzett vizsgálatok” című munkája alapján az orvostudomány kandidátusa,

INGLIK PÁL

„Az alapanyag és hibrid kukorica fuzáriumos szárronthadással szembeni ellenálló képességének vizsgálata Kárpátalja viszonyai között” című munkája alapján honosítással a mezőgazdasági tudomány kandidátusa.

PÁLYÁZATI FELHÍVÁSOK

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA PÁLYÁZATOT HIRDET BOLYAI JÁNOS KUTATÁSI ÖSZTÖNDÍJRA

Az ösztöndíj célja: tudományos munka megírásának vagy azzal egyenértékű kutatási témában létrehozott alkotás elkészítésének, valamint a további tudományos minősítés, illetve cím elnyerésére való felkészítés elősegítése. Pályázat nyújtható be valamennyi tudományterületen, illetőleg tudományágban.

Az ösztöndíjra pályázhat az a felsőfokú végzettséggel rendelkező személy, aki:

- magyar állampolgár,
- PhD, illetve azzal egyenértékű tudományos fokozattal rendelkezik a pályázat benyújtásakor,
- a pályázat benyújtási határidejének időpontjában a 45. életévét még nem töltötte be,
- kutatásait magyarországi tudományos intézményben (felsőoktatási intézményben, akadémiai kutatóintézetben, egyéb tudományos kutatóhelyen) kívánja végezni, és ehhez az intézmény fogadókészségéről szóló nyilatkozattal rendelkezik.

Pályázhat nem magyar állampolgár is, ha kutatási témája magyarországi vagy a magyarsággal kapcsolatos kutatási feladathoz kötődik.

Az ösztöndíjra nem pályázhat az, aki az MTA Doktora címmel, vagy a tudomány doktora fokozattal rendelkezik, vagy az ösztöndíj folyósításának kezdetekor Békésy György Posztdoktori Ösztöndíjban, Magyary Zoltán Posztdoktori Ösztöndíjban, Széchenyi István Ösztöndíjban, Széchenyi Professzori Ösztöndíjban részesül, illetve összesen három évre már elnyerte a Bolyai ösztöndíjat, amiből a harmadik évet megkezdte.

Az ösztöndíj többszöri pályázat esetén is összesen 3 évre nyerhető el.

Az ösztöndíj határozott időre — 1, 2 vagy 3 évre — szól. 2002-ben havi bruttó összege 81 500,— Ft. Az ösztöndíj személyi jövedelem alá vont társadalombiztosítási járulék és egészségügyi hozzájárulás köteles jövedelem.

2002-ben az elnyerhető ösztöndíjak száma: 180.

A pályázatok elbírálásáról 2002. június 15-ig kapnak értesítést a pályázók. A pályázatot elnyert kutatók 2002. szeptember 1-től részesülnek ösztöndíjban.

A pályázat szabályait az MTA Bolyai János Kutatási Ösztöndíj Szabályzata és Szervezeti Működési Szabályzata tartalmazza.

A pályázati díj 2002-ben 6000,— Ft.

A pályázatot — pályázati lapon — 3 példányban, személyesen vagy postai úton kell eljuttatni az alábbi címre:

MTA Doktori Tanács Titkársága
1051 Budapest, Nádor u. 7.

Beadási határidő: 2002. február 28.

(legkésőbb 2002. február 28-i postabélyegzővel)

A pályázati lap, a készpénz-átutalási megbízás (csekk) és a szabályzatok beszerezhetők a Doktori Tanács Titkárságán. A szöveges információ elérhető az Interneten is a Magyar Tudományos Akadémia honlapján (www.mta.hu — pályázatok, ösztöndíjak — Bolyai ösztöndíj).

AZ MTA SZÁDECZKY-KARDOSS ELEMÉR DÍJ ÉS ÖSZTÖNDÍJ ALAPÍTVÁNYÁNAK KURATÓRIUMA PÁLYÁZATOT HIRDET

Szádeczky-Kardoss Elemér Díj odaítélésére

A díj elsősorban már elvégzett, publikált, tudományos munkák elismerésére szolgál. A díjra a **földtudományok területén tevékenykedő 40 év alatti** oktatók és kutatók pályázhatnak, 5 évnél nem régebbi magyar vagy lehetőleg angol nyelven publikált könyvvel, könyvrészlettel, cikkel, szabadalommal vagy műszerleírással.

A díjak összege tanulmányok esetén 20 000,— és 60 000,— Ft között lehet, könyvek, jegyzetek esetén elérheti a 100 000,— Ft-ot.

A kuratórium állásfoglalása értelmében egy személy csak két alkalommal részesülhet díjazásban.

A **pályázatot** az MTA Földtudományok Osztályára (1050 Bp., Nádor u. 7. I/130., telefon: 411-6202) **2002. június 15-ig lehet benyújtani**, amelyhez csatolni kell a pályázó tudományos önéletrajzát (születési év, lakáscím feltüntetésével) és a pályázatra benyújtott munkát (munkákat) egy-egy példányban. Társ szerzős tanulmányok esetében társszerzői nyilatkozat is szükséges.

A benyújtott pályázatokat a kuratórium szeptember 5-ig bírálja el.

Az ünnepélyes eredményhirdetésre az MTA Földtudományok Osztálya 2002. szeptemberi ülésén kerül sor.

Budapest, 2002. január 15.

Pantó György s. k.,
az MTA rendes tagja,
a SzKE Kuratórium elnöke

KÖZLEMÉNY

**az 1998-ban Bolyai János Kutatási Ösztöndíjat nyertek
kutatói zárójelentéseinek értékeléséről**

A Bolyai ösztöndíjasok az ösztöndíj időtartama alatt éves, az ösztöndíj befejezésekor záró kutatói jelentésben számolnak be munkájukról. A kutatói jelentéseket a szakértői kollégium felkért szakértője részletesen értékeli, ez

alapján a szakértői kollégium javaslatot tesz a kuratóriumnak a kutatói jelentés értékelésére, melyről a kuratórium dönt.

A kuratórium „kiemelkedő” minősítéssel fogadta el

állam- és jogtudomány:

Szabadfalvi József, Szabó Béla, Vadál Ildikó;

állatorvostudomány:

Baska Ferenc, Kacsokovics Imre, Sréter Tamás Andor;

biológiai tudomány:

Acsády László, Báldi András, Balogh Péter, Bene László, Csintalan Zsolt, Dulai Sándor András, Fehér Attila, Grolmuszné Vértessy Beáta, Haller József, Hidedeg Éva, Janda Tibor, Kellermayer Miklós, Kocsy Gábor Imre, Kovács Krisztina, Liliom Károly, Panyi György, Penksza Károly, Pócsi István, Samu Ferenc, Török Zsolt István, Varga János, Vereb György, Vojtkó András Pál;

filozófiai tudomány:

Farkas Katalin, Gángó Gábor, Kendeffy Gábor, Margitay Tihamér, Perecz László, Schwendtner Tibor, Szécsi Gábor, Varga Katalin;

fizikai tudomány:

Biri Sándor, Csótó Attila, Csörgő Tamás, Donkó Zoltán, Horváth Gábor, Kolláth Zoltán, Lévai Géza, Lévai Péter, Oszlányi Gábor, Páli Tibor, Pázmándi Ferenc, Pécz Béla, Tóth Gábor, Udvardi László;

földrajztudomány:

Kocsis Károly, Molnár Ágnes;

földtudomány:

Budai Tamás, Debreczeni Ákos, Dulai Alfréd, Fözy István, Gelencsér András, Matyasovszky István, Molnár József, Papp Gábor, Szűcs Péter, Venczel Márton;

gyógyszerésztudomány:

Antal István Nándor, Varga Erzsébet;

hadtudomány:

Csikány Tamás, Horváth Attila;

irodalomtudomány:

Bene Sándor, Kappanyos András, Pintér Márta Zsuzsanna, Schein Gábor, Séllei Nóra Katalin, Szirák Péter, Takács Ferenc László;

kémiai tudomány:

Bajza István, Böcskei Zsolt, Csörgeiné Kurin Krisztina, Farkas Ödön, Gyökérné Wittmann Mária, Lázár László, Mastalir Ágnes, Mező Gábor, Micskei Károly, Nyerges Miklós, Orosz György, Pápai Imre, Pusztai László, Skodáné Földes Rita, Süvegh Károly, Török Béla, Várnagy Katalin, Wölfling János;

közgazdaság-tudomány:

Buzás Ferenc Ede, Révész Tamás, Szabó Gábor;

matematikai tudomány:

Ágoston István, Benczúr András, Domokos Mátyás, Fábián Csaba István, Hartung Ferenc, Keresztfalvi Tibor, Makay Géza, Mészáros Csaba, Pituk Mihály, Pyber László, Sali Attila;

mezőgazdasági tudomány:

Karsai Ildikó, Kazinczi Gabriella, Kondorosi Előd, Makó András, Markó Viktor, Palkovics László

Amand, Polgár Zsolt, Prokisch József Attila, Toldi Ottó, Zámboiné Németh Éva;

műszaki tudomány:

Balázs Csaba, Bertóti Edgár, Bitó János, Bojtárné Bagi Katalin, Czigány Tibor, Dabóczi Tamás, Dobránszky János, Füzi Ioan, Heszler Péter, Korondi Péter, Krähling János, Majzik István, Marosné Berkes Mária, Mészáros István, Molnár Sándor, Pávó József, Réger Mihály, Riesz Ferenc, Tilly Károly, Vad János Gábor, Vadászné Bognár Gabriella, Váncza József, Veszprémi Károly;

művészettörténeti tudomány:

Papp Julianna;

néprajztudomány:

Keményfi Róbert;

neveléstudomány:

Fedynets Iryna, Ravasz Zsolnai Anikó;

nyelvtudomány:

Bartos Huba, Fenyvesi Anna, Horváth László, Iványi Zsuzsanna, Rebrus Péter, Takács Gábor, Hamar Imre;

orvostudomány:

Antal Andrea, Benyó Zoltán, Bérczi Viktor, Berényi Ervin László, Biró Tamás, Buzás Edit, Cserni Gábor Zsolt, Emri Miklós, Gyulai Rolland Péter, Hamar Péter, Haszpráné Takács Mária, Hermann Róbert, Hersényi László, Kolev Krasimir Nikolaev, Kovács Gyula Zoltán, Krenács László, Maglóczky Zsófia Teréz, Mihalik Rudolf, Nagy Zoltán Zsolt, Prónai László, Rusznák Zoltán;

politikatudomány:

Kiss Balázs, Szabó Róbert Zoltán;

pszichológiai tudomány:

Bodor Péter Sándor, Forgács Attila, Katonáné Sallay Hedvig, Nguyen Luu Lan Anh;

szociológiai tudomány:

Prónai Csaba;

történelemtudomány:

Almási Tibor, Barta Róbert Tamás, Csiki Tamás, Csukovits Enikő Mária, Fónagy Zoltán, Grynaeus András, Hiller István, Koszta László, Oborni Teréz, Papp Sándor László, Szakály Orsolya, Szijártó István Miklós, Takács Miklós;

zenetudomány:

Kis Gábor

ösztöndíjasok kutatói zárójelentését.

A kuratórium „megfelelő” minősítéssel fogadta el

állam- és jogtudomány:

Király Miklós;

állatorvostudomány:

Egyed László, Fébel Hedvig, Rátky József;

biológiai tudomány:

Bak Judit, Barta Zoltán, Bogdan Volodimirovich Morgun, Csontos Péter, Fodor Ferenc, Győri János, Hilbert Ágnes Erzsébet, Kissné László Zsuzsanna, Kovács Tünde Szilvia, Löw Péter, Magyar Zoltán,

Morschhauser Tamás, Nagy Zoltán, Sántha Tibor, Sik Attila, Wolf Ervin Sándor;

filozófiai tudomány:

Hörcher Ferenc, Ilyés Szilárd-Zoltán, Losoncz Alpár;

fizikai tudomány:

Csordás András, Dankházi Zoltán, Frei Zsolt, Horváth Ákos, Horváth Zoltán, Jákli Antal, Kovács Zoltán, Osvay Károly, Szabó Tímea, Szunyogh László, Tokaji Zsolt;

földtudomány:

Demény Attila, Faitli József, Fórizs István, Lenkey László Zoltán, Mucsi László, Szabados Csaba, Tóth Tamás, Weszttergom Viktor;

hadtudomány:

Göcze István, Kovács Tibor;

irodalomtudomány:

Balogh András, Földvári Sándor, Györi János, Hafner Zoltán, Orlovsky Géza, Tóth Tünde;

kémiai tudomány:

Bélafiné Bakó Katalin, Csetényi László József, Gyurcsik Béla, Hajkó János, Klivényi Gábor, Kovács Imre, Nagy Gábor Mihály, Pasinszki Tibor, Simon Csaba, Stirling András Csaba, Székács András, Tolokán Antal László, Vadász Zsolt, Vastag Gyöngyi;

közgazdaság-tudomány:

Fertő Imre, Helgertné Szabó Ilona, Herczeg Béla, Kalóczkainé Főti Klára, Zsolnai László;

közlekedéstudomány:

Orosz Csaba;

matematikai tudomány:

Elek Gábor, Friedl Katalin, Kiss György, Kozma László, Magyar Zoltán, Németh Alexandru Zoltán, Pintér Ákos, Ruzinkó Miklós, Tóth László, Zempléni András;

mezőgazdasági tudomány:

Csóka György, Dubleczy Károly, Gubányi András, Józová Adrianna, Kalácska Gábor, Magyary István, Pásztor László, Silhavy Dániel, Tözsér János, Váradi László, Zsigrai György;

műszaki tudomány:

Barócsi Attila, Benyó Balázs, Charaf Hassan Kamel, Do Van Tien, Fehér Béla, Fodor Dénes, Hajpál Mónika, Hayde László, Kiss Rita, Kopácsi Sándor, Nagy Lajos, Szabó Ferenc János, Szabó Péter János, Szabolcsi Róbert;

nyelvtudomány:

Kis Tamás Kálmán, Mészáros Edit, Nyitrai István György, Polgárdi Krisztina, Tamás Csilla;

orvostudomány:

Babikné Pákáski Magdolna, Bányász Tamás, Braun László, Dobó Nagy Csaba, Gaálné Szegedi Andrea, Gallyas Ferenc, Káldi Krisztina, Kondákor István Tibor, Ladányi Andrea Judit, Lohinai Zsolt, Magyar János, Mikala Gábor, Mucsi István, Nagy Katalin, Tálósi László, Tényi Tamás, Tóth Péter, Vecsernyés Miklós Imre;

politikatudomány:

Gallai Sándor, Magyar-Vincze Enikő;

szociológiai tudomány:

Csíte András, Gerő Andrásné Biró Judit, Könczei György, Paksi Borbála Márta, Tardos Katalin;

történelemtudomány:

Galántai Zoltán, Kruppa Tamás, Lupescu Maria-Magdolna, Prepuk Anikó, Püski K Levente, Vámos Péter, Várkonyi Gábor János, Völgyesi Zoltán

ösztöndíjasok kutatói zárójelentését.

A kuratórium nem tudta értékelni

műszaki tudomány:

Fülöp Tibor

ösztöndíjas kutatói zárójelentését, mert nem nyújtotta be a végső határidőig.

Budapest, 2002. január 14.

Bolyai János Kutatási Ösztöndíj Kuratóriuma

Helyesbítés:

Az *Akadémiai Értesítő* 2001. december 15-i, 12. számában a 141. oldalon a 6. sz. értelmezés helyesen a doktori szabályzat 46. pontjára vonatkozik.

(Kézirathiba)

Az *Akadémiai Értesítő* 2002. január 18-i, 1. számában

1. a 9. oldalon az MTA Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézet alapító okirata bevezető részének szövege és 1.4. pontja helyesen:

„A Minisztertanács 1952. február 22-én kelt hozzájárulásával létesített MTA Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézet, amelybe beolvasztották a 129/1950. (V. 3.) MT rendelettel korábban létrehozott MTA Biokémiai Intézetet – a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény 22. §-a, az államháztartásról szóló, többször módosított 1992. évi XXXVIII. törvény 88. § (3) bekezdése rendelkezéseinek megfelelően egységes szerkezetbe foglalt — alapító okirata a következő:”;

„1.4. tevékenységi köre:

TEÁOR 73.10. Természettudományi kutatás, fejlesztés
80.42. Felnőtt- és egyéb oktatás”;

2. a 22. és 23. oldalon az MTA Akadémiai Létesítmények Fenntartása és Üzemeltetése (ALFA) alapító okirata 1.3. pontja első és második francia bekezdésének szövege helyesen:

„1.3. közfeladatként ellátandó alaptevékenysége:

— a Budaörsi úti Kutatóház, az MTA Székháza, Irodaháza, Vendégháza és esetileg meghatározott egyéb ingatlanjainak tartós vagy átmeneti üzemeltetése, fenntartása,
— a székházi rendezvények szervezése, az azokkal kapcsolatos feladatok ellátása”.

(Kézirathiba)

AKADÉMIAI ÉRTESÍTŐ, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja
Szerkeszti: az MTA Titkársága Jogi és Igazgatási Főosztálya
1051 Budapest, Nádor u. 7.
Szerkesztő: dr. Demcsik Tamás

A kiadásért felelős az Akadémiai Kiadó Rt. igazgatója
Budapest, 2002. Nyomdai táskaszám: 3456
A nyomdai munkálatokat az Akadémiai Nyomda Kft. végezte
Felelős szerkesztő: dr. Demcsik Tamás. — Műszaki szerkesztő: Marton Andor
Megjelent: 1,5 (A/5) ív terjedelemben — HU ISSN 0865—9303

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) 1900 Budapest, Lehel út 10/A, közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a Postabank Rt. 219-98636, 021-02799 pénzforgalmi jelzőszámra.
Előfizetési díj egy évre 2688,— Ft. — Példányszámonkénti ára: 224,— Ft

a/a

LI/2002. ÉVFOLYAM 3. SZÁM

Akadémiai Értesítő

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
TITKÁRSÁGA

BUDAPEST, 2002. MÁRCIUS 18.

Az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa 2002. február 11-i ülésének állásfoglalásai 38

Közlemények	Tájékoztató	a Magyar Tudományos Akadémia Doktora cím odaitéléséről . .	38
	Tájékoztató	az Akadémiai Ifjúsági Díjat elnyert pályázatokról	39
	Pályázati felhívások	könyvvizsgálói ellenőrzésre és főigazgatói munkakör betöltésére.	40

**Az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa
2002. február 11-i ülésének (AKT 1/2002.)
állásfoglalásai**

Napirend:

1. Főtitkárjelölt(ek) véleményezése.
(Előterjesztő: Halász Béla, a jelölőbizottság elnöke)
2. Tájékoztató a 2002. évi kutatóhelyi bérek alakulásáról
(benne: igazgatói bérkiegészítés)
3. Középtávú kutatási koncepció összeállítása a költségvetési tervezés megalapozásához. Tájékoztató az előkészületekről.
4. Bizottság kiküldése a támogatott tanszéki kutatócsoporti pályázatok döntés-előkészítésére.
5. Egyebek:
az AKT 2002. I. félévi munkaterve

AKT 1/1/2002. (II. 11.) állásfoglalás:

Az AKT állást foglalt az Akadémia főtitkárának jelölésével kapcsolatban. Halász Béla, a jelölőbizottság elnöke beszámolt a bizottság előzetes felmérésének eredményéről, amelyet a közgyűlési tagok körében végeztek. Ennek alapján a bizottság Kroó Norbert jelenlegi főtitkárt szándékozik ajánlani a közgyűlésnek.

Az AKT titkos szavazással egyhangúan, ellenszavazat nélkül egyetértését fejezte ki a jelöléssel, Kroó Norbert személye ellen kifogást nem emelt.

AKT 2/1/2002. (II. 11.) állásfoglalás:

A testület tájékoztatót hallgatott meg a 2002. évi kutatóhelyi bérek alakulásáról. A minimálbér 50 EFT-ra nő, a garantált kutatói illetmények 6,25%-kal nőnek, a nem kutatói illetmények (2001. június 30-i bázison) átlagosan 24%-kal emelkednek. Még nem született döntés a közgyűlési dolgozók illetményfejlesztéséről. Az igazgatók 2002-ben a vezetői pótlékon túl keresetkiegészítésben részesülnek.

AKT 3/1/2002. (II. 11.) állásfoglalás:

Az AKT megtárgyalta a „Középtávú kutatási koncepció összeállítása a költségvetési tervezés megalapozásához” című írásos előterjesztést. Szóbeli kiegészítésében Kroó Norbert e munka folytatását szükségesnek tartotta annak ellenére is, hogy kormányzati szándék szerint egy- és nem többéves költségvetés előkészítése van jelenleg napirenden. Ismertette a 2003., illetve a további évekre érvényesíthető prioritásokat.

AKT 4/1/2002. (II. 11.) állásfoglalás:

A 2003—2006. évekre szóló kutatócsoporti támogatások pályázatának lebonyolításához az AKT Döntéselőkészítő Bizottságot küldött ki, egyhangú szavazással.

A Döntéselőkészítő Bizottság összetétele:

Elnök:	Venetianer Pál
Alelnökök:	T. Sós Vera és Sipos Péter
Titkár:	Paál Huba

Állandó meghívottak: az AKT titkárai

Tagok:	Nagy Béla
	Liposits Zsolt
	Dövényi Zoltán
	Faigel Gyula
	Hajós György
	Monostori László
	Szörényiné Kukorelli Irén
	Szörényi László (Irodalomtud. Intézet)

AKT 5/1/2002. (II. 11.) állásfoglalás:

Egyebek

- az akadémiai kutatóintézetekben munkát végző külföldiek munkavállalási engedélyezésével kapcsolatos akadémiai igazolás kiadásának módja;
- a Kjt. végrehajtásával kapcsolatos rendeletmódosítás feloldotta az igazgatók megbízásának eddigi 10 éves korlátját, szigorította az összeférhetetlenségi szabályokat;
- az AKT jóváhagyta az Ökológiai és Botanikai Kutatóintézet Szervezeti és Működési Szabályzatát;
- az AKT megtárgyalta és jóváhagyta a testület 2002. I. félévi munkatervét.

KÖZLEMÉNYEK

TÁJÉKOZTATÓ

a Magyar Tudományos Akadémia Doktora cím odaítéléséről

BARTHÓ LORÁND

„Nem-adrenerg, nem kolinerg (NACN) idegek és ingerületátvivő-anyagok szerepe zsigeri szervek és a bőr válaszreakcióiban” című munkája alapján,

BÖHM ÁDÁM

„A gondozás szerepe a pacemaker hibák megelőzésében és diagnosztikájában” című munkája alapján,

CSEH KÁROLY

„A fibronectin, citokinek, oncoproteinek klinikai jelentősége, részvételük immunológiai anyagcserefolyamatok szabályozásában és daganat keletkezésében” című munkája alapján,

DINNYÉS ANDRÁS JÁNOS

„New challenges in animal husbandry: Nuclear transfer and related technologies in farm animals” című munkája alapján,

LONOVICS JÁNOS

„Neurohumorális mechanizmusok szerepe az epeútmotilitás szabályozásában és a motilitászavarok patogenezisében” című munkája alapján,

MADAS EDIT

„Coepit verbum Dei disseminari in Ungaria. Prédikációirodalom a középkori Magyarországon” című munkája alapján,

MÁTYUS PÉTER

„Piridazin származékok: szintetikus és gyógyszerkéimiai eredmények” című munkája alapján,

PÁL TIBOR

„A bakteriális vérhas pathogeneziséről és diagnosztikájáról” című munkája alapján,

SOLYMOSI PÉTER

„Gyomfajok szubspezifikus herbicid-rezisztenciájának sajátosságai, gyomszabályozás növényekből származó természetes vegyületekkel” című munkája alapján,

SOMOS ZSUZSANNA

„Immunológiai ismeretek jelentősége a korszerű bőrgyógyászatban” című munkája alapján,

TŐZSÉR JÓZSEF

„Vad típusú és mutáns retrovirális proteinázok vizsgálata” című munkája alapján,

ZOMBORI LAJOS

„Levéldarázs-taxonómia és rovaralaktan” című munkája alapján

elnyerte a Magyar Tudományos Akadémia Doktora címet.

TÁJÉKOZTATÓ

az Akadémiai Ifjúsági Díjat elnyert pályázatokról

TÁRSADALOMTUDOMÁNYOK

Czagány Zsuzsa, a Zenetudományi Intézet tudományos segédmunkatársa

A középkori prágai officium liturgia- és dallamtörténeti vizsgálata című pályamunkájával;

Bányai Viktória, az MTA—ELTE Judaisztikai Kutatócsoport tudományos munkatársa

Zsidóoktatásügy Magyarországon, 1780—1850 című pályamunkájával;

Gyuris Beáta, a Nyelvtudományi Intézet tudományos munkatársa

The Semantics of Constructive Topics in Hungarian című pályamunkájával;

Takács Judit, a Szociológiai Kutatóintézet munkatársa

Homoszexualitás és társadalom a magyar vonatkozású történeti és empirikus vizsgálatok tükrében című pályamunkájával;

Csizmady Adrienn, a Szociológiai Kutatóintézet munkatársa

A lakótelepek térbeli-társadalmi szerkezetének változásai 1960—1999 című pályamunkájával;

Bárkányi Zsuzsa, a Nyelvtudományi Intézet munkatársa

Spanish and Related issues: Quantity Sensitivity című pályamunkájával;

ÉLETTUDOMÁNYOK

Hájos Norbert, a Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézet tudományos főmunkatársa

Cannabinoids inhibit hippocampal GABAergic transmission and network oscillations. Novel Cannabinoid-sensitive receptor mediates inhibition of glutamatergic synaptic transmission in the hippocampus című pályamunkájával;

Dr. Reglődi Dóra, az MTA—PTE Neurohumorális Szabályozások Kutatócsoport tudományos munkatársa

A pacap megoszlása és neuroprotektív hatása különböző állatfajokbancímű pályamunkájával;

Kardos József, az SZBK Enzimológiai Intézet tudományos munkatársa

A szerkezeti stabilitás és a konformációs flexibilitás szerepe az enzimekműködésében című pályamunkájával;

Takács Tünde Mária, a Talajtani és Agrokémiail Kutatóintézet tudományos munkatársa

Az arbuszkuális mikorrhiza gombák hatása gazdanövényük nehézfém toleranciájára című pályamunkájával;

Bácsi Attila, az MTA—DE Tumorvírus Kutatócsoport tudományos munkatársa

A placenta macrophagok szerepének in vitro vizsgálata a humán cytomegalovírus és a humán immundeficienciavírus 1. típusa vertikális átvitelében című pályamunkájával;

Kelemen Loránd, az SZBK Biofizikai Intézet tudományos munkatársa

Fényérzékeny fehérjék konformációváltozásainak vizsgálata vibrációs spektroszkópiával című pályamunkájával;

Szikra Tamás, az MTA—ELTE Neurobiológiai Kutatócsoport PhD hallgatója

Az uridin központi idegrendszeri szerepének in vivo vizsgálata című pályamunkájával;

MATEMATIKA ÉS TERMÉSZETTUDOMÁNYOK

Szamuely Tamás, a Rényi Alfréd Matematikai Kutatóintézet tudományos munkatársa

Motivikus kohomológia az algebrai matematikában című pályamunkájával;

Benczúr András, a Számítástechnikai és Automatizálási Kutatóintézet tudományos főmunkatársa

Randomizált algoritmusok hálózati optimalizálási problémákban című pályamunkájával;

Mészáros Csaba, a Számítástechnikai és Automatizálási Kutatóintézet tudományos főmunkatársa

A nagyméretű optimalizálás speciális problémái és alkalmazásai című pályamunkájával;

Kovács Richárd, a Kémiai Kutatóközpont Kémiai Intézet tudományos segédmunkatársa

Involvement of free radicals and mitochondrial impairment in the cell damage induced by experimental status epilepticus in hippocampal slice cultures című pályamunkájával;

Keszthelyiné Marthi Ildikó Katalin, az MTA—BME Műszaki Analitikai Kémiai Kutatócsoport tudományos főmunkatársa

A királis felismerés és megkülönböztetés című pályamunkájával;

Marek Tamás, az MTA—ELTE Nukleáris Szerkezetvizsgáló Kutatócsoport tudományos segédmunkatársa

Egy szilárdfázisban hőmérsékleti spinátmenetet mutató vegyületcsalád vizsgálata pozitronannihilációs spektroszkópia és NMR jelalak-analízis segítségével című pályamunkájával;

Kis Zsolt, a Szilárdtestfizikai és Optikai Kutatóintézet tudományos főmunkatársa

Kohorens kontroll atomokban és molekulákban című pályamunkájával;

Simon Ferenc, az MTA—BME Szilárdtestek Mágneses Terekben Kutatócsoport PhD hallgatója
Erősen korrelált elektronrendszerek vizsgálata mágneses rezonancia módszerrel című pályamunkájával;

Házi Gábor, a KFKI Atomenergia Kutatóintézet tudományos főmunkatársa

A rács-Boltzmann módszer című pályamunkájával;

Legeza Örs, a Szilárdtestfizikai és Optikai Kutatóintézet tudományos főmunkatársa

A csatolt spin- és fermionláncok vizsgálata a sűrűségmátrix renormálási csoport-algoritmus alkalmazásával című pályamunkájával;

Dr. Földvály Lóránt, az MTA—BMGE Fizikai, Geodéziai és Geodinamikai Kutatócsoport tudományos segédmunkatársa

Geoid Height Variations Caused by Geophysical Fluids and their Possible Recovery by Future Satellite Gravity Mission című pályamunkájával;

Kiss Gyula, az MTA—VE Levegőkémiai Kutatócsoport tudományos főmunkatársa

Légköri aeroszol szerves alkotóinak vizsgálata című pályamunkájával;

Interdiszciplináris pályázat:

Lakatos Krisztina és Tóth Ildikó, a Pszichológiai Kutatóintézet tudományos segédmunkatársai, valamint

Nemoda Zsófia és Rónai Zsolt, a Semmelweis Egyetem Orvosi Vegytani, Molekuláris Biológiai és Pathobiokémiai Intézetének PhD hallgatói

A D4 dopamin receptor gén szerepe a korai kötődés de-organizációjában című pályamunkájukkal

Akadémiai Ifjúsági Díjat nyertek el.

A díjakat az Akadémia főtárgya 2002. március 13-án ünnepélyes keretek között adta át a kitüntetett fiatal kutatóknak.

PÁLYÁZATI FELHÍVÁSOK

Az Országos Kiemelésű Társadalomtudományi Kutatások Közalapítvány (OKTK) Kuratóriuma pályázatot hirdet a **Közalapítvány 2001. évi tevékenységének könyvviz-**

gálói ellenőrzése céljából. A pályázatot az OKTK Titkárság címére (1051 Budapest, Nádor u. 7.), a pályázati felhívás megjelenésétől számított 15 napon belül kell benyújtani.

OKTK Kuratórium

Az 1956-os Magyar Forradalom Történetének Dokumentációs és Kutatóintézete Közalapítvány Kuratóriuma pályázatot hirdet az intézet főigazgatói munkakörének betöltésére.

A munkakör leírása:

- az intézet tudományos tevékenységének és gazdálkodásának irányítása,
- az intézeti munka szervezeti koordinálása, ideértve a személyzeti ügyekben való döntéseket is,
- az intézet magyarországi és nemzetközi kapcsolatainak fenntartása, illetve erősítése,
- az intézet kiadványainak szerkesztése, illetőleg az erre vonatkozó munka koordinálása.

A pályázóval szembeni követelmények

- tudományos fokozat a történettudomány vagy valamely más rokon társadalomtudomány területén,
- kimagasló eredmények az intézet profiljának megfelelő kutatások valamely területén,
- a jelenkori magyar és közép-európai történelemben való speciális jártasság,
- a társadalomtudományi kutatások vezetésében való jártasság és legalább két világnyelven való tárgyalóképesség.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a pályázónak az intézet továbbfejlesztésére vonatkozó elképzeléseit,
- a pályázó teljes tudományos bibliográfiáját,
- szakmai életrajzát és tudományos eredményeinek rövid összefoglalását,
- jelenlegi munkahelyének, besorolásának, beosztásának és fizetésének megjelölését.

A pályázathoz mellékelni kell a diplomák másolatát.

A megbízatás 3 éves időtartamra szól.

A pályázatot a Kuratórium elnökének címezve (Kende Péter, 1074 Budapest, Dohány u. 74.) legkésőbb 2002. április 15-ig kell benyújtani.

AKADÉMIAI ÉRTESÍTŐ, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja
Szerkeszti: az MTA Titkársága Jogi és Igazgatási Főosztálya
1051 Budapest, Nádor u. 7.
Szerkesztő: dr. Demcsik Tamás

A kiadásért felelős az Akadémiai Kiadó Rt. igazgatója
Budapest, 2002. Nyomdai táskaszám: 3476
A nyomdai munkálatokat az Akadémiai Nyomda Kft. végezte
Felelős szerkesztő: dr. Demcsik Tamás. — Műszaki szerkesztő: Marton Andor
Megjelent: 0,5 (A/5) ív terjedelemben — HU ISSN 0865—9303

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) 1900 Budapest, Lehel út 10/A, közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a Postabank Rt. 219-98636, 021-02799 pénzforgalmi jelzőszámmal.
Előfizetési díj egy évre 2688,— Ft. — Példányszámonkénti ára: 224,— Ft

Akadémiai Értesítő

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
TITKÁRSÁGA

BUDAPEST, 2002. ÁPRILIS 12.

Személyi rész	Kitüntetések	nemzeti ünnepünk, március 15-e alkalmából	42
Jogszabályok	10/2002. (I. 30.) Korm.r.	a Nemzetközi Ösztöndíj Fórum létrehozásáról és a Magyar Ösztöndíj Bizottságról szóló 265/2000. (XII. 26.) Korm.rendelet módosításáról	42
	265/2000. (XII. 26.) Korm.r.	a Nemzetközi Ösztöndíj Fórum létrehozásáról, valamint a Magyar Ösztöndíj Bizottságról (a módosításokkal egységes szerkezetben)	43
Határozat	1006/2002. (I. 30.) Korm.h.	a Magyar Ösztöndíj Bizottság átszervezéséről és az Eötvös József Ösztöndíj Közalapítvány létrehozásáról	44
Közlemények	Pályázati felhívások	igazgatóhelyettesi munkakör betöltésére, Szent-Györgyi Albert Ösztöndíjra	44
	Tájékoztató	az Ifjúsági Nemzetközi Konferencia Díjat elnyert pályázatokról	46

SZEMÉLYI RÉSZ

A miniszterelnök előterjesztésére

nemzeti ünnepünk, március 15-e alkalmából

Besznyák István orvosnak, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjának, professor emeritusnak a hazai modern daganatsebészet fejlesztésében végzett úttörő jelentőségű munkásságáért, a magyar sebészeti onkológia megalapításáért és nemzetközileg is elismert műveléséért,

Polgár Lászlónak, a biológiai tudomány doktorának, a Magyar Tudományos Akadémia Szegedi Biológiai Központ Enzimológiai Intézet tudományos tanácsadó-jának

a proteázok hatásmechanizmusának több alapvető sajátossága tisztázásában végzett, nemzetközileg is elismert kutatói, tudományos és publikációs tevékenységéért,

Somlyódy László akadémikusnak, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem tanszékvezető egyetemi tanárának

a vízépítés és a környezetvédelem kutatásában, művelésében és oktatásában végzett, nemzetközileg is számon tartott tevékenységéért, kutatásait összegző, széles körű publikációs munkásságáért,

Szebényi Imrének, a kémiai tudomány doktorának, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem nyugalmazott egyetemi tanárának

a környezetvédelem oktatásának, posztgraduális képzésének megteremtése érdekében végzett kimagasló szervező, oktató munkásságáért, a szénhidrogének katalitikus átalakítása, a kőolajpárlatok kéntelenítése, a környezeti kémia és technológia témakörben végzett tudományos munkásságáért

SZÉCHENYI-DÍJAT;

Ormos Pálnak, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjának, a Magyar Tudományos Akadémia Szegedi Biológiai Központ Biofizikai Intézete igazgatójának és

Galajda Péternek, a Magyar Tudományos Akadémia Szegedi Biológiai Központ Biofizikai Intézete tudományos segédmunkatársának

kimagasló jelentőségű, felfedező igényű tudományos munkásságukért: a fénnel készített és fénnel hajtott mechanikus microgépek nemzetközileg is rendkívüli érdeklődést és elismerést kiváltó megalkotásáért,

Gáspár Zsolt akadémikusnak, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem egyetemi tanárának és

Tarnai Tibornak, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjának, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem egyetemi tanárának

a szerkezetek stabilitásának vizsgálatában és a szerkezeti topológiában kifejtett iskolateremtő munkásságukért,

valamint a szerkezeti mechanika határterületein elért, nemzetközileg is kimagasló interdiszciplináris kutatási eredményeikért

MEGOSZTOTT SZÉCHENYI-DÍJAT

adományozok.

Mádl Ferenc s. k.

a Köztársaság elnöke

JOGSZABÁLYOK

10/2002. (I. 30.) Korm.rendelet

a Nemzetközi Ösztöndíj Fórum létrehozásáról és a Magyar Ösztöndíj Bizottságról szóló 265/2000. (XII. 26.) Korm.rendelet módosításáról

1. § (1) A Nemzetközi Ösztöndíj Fórum létrehozásáról és a Magyar Ösztöndíj Bizottságról szóló 265/2000. (XII. 26.) Korm.rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 3. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

3. § „(1) Az Eötvös József Ösztöndíj Közalapítvány (a továbbiakban: Eötvös Közalapítvány) országos hatáskörrel ellátja a hatáskörébe utalt ösztöndíjakkal kapcsolatos állami feladatokat.”

(2) A Rendelet 3. §-ának (2) bekezdésében a MÖB megnevezés helyébe az Eötvös Közalapítvány elnevezés lép.

2. § (1) A Rendelet 4. §-ának (3)—(4) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„(3) Az Eötvös Közalapítvány kuratóriumának ülésére tanácskozási joggal meghívhatja az 5. §-ban meghatározott kollégiumok képviselőit.

(4) Az Eötvös Közalapítvány ülésére az ösztöndíjat adományozó, illetőleg az ösztöndíjasokat fogadó országok képviselőit is meg lehet hívni.”

(2) A Rendelet 5. §-a helyébe az alábbi rendelkezés lép:

5. § „Az Eötvös Közalapítvány döntéseinek előkészítése céljából szakmai kollégiumokat (a továbbiakban: kollégium) hoz létre az Alapító Okiratában meghatározott módon.”

(3) A Rendelet 7. §-ának (1) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„(1) Az Eötvös Közalapítvány és a kollégiumok működési feltételeinek biztosítását, a Fórum működtetésével kapcsolatos titkársági feladatokat a Magyar Ösztöndíj Bizottság Irodája (a továbbiakban: Iroda) látja el.”

(4) A Rendelet 7. §-ának (3) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„(3) Az Iroda vezetőjét — az Eötvös Közalapítvány véleményének kikérése alapján — az oktatási miniszter bízza meg.”

(5) A Rendelet 7. §-ának (6) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„(6) Az Eötvös Közalapítvány, a kollégiumok, az Iroda és a Fórum működtetésével kapcsolatos költségeket, továbbá a kezelt ösztöndíjakhoz kapcsolódó költségeket az Oktatási Minisztérium költségvetési fejezetében kell biztosítani.”

3. § (1) Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti a Rendelet 4. §-ának (1)–(2) bekezdése és 6. §-a.

(3) Ahol jogszabály e rendelet hatálybalépését megelőzően Magyar Ösztöndíj Bizottságot, illetve MÖB-öt említ azon — a Magyar Ösztöndíj Bizottság Irodáját kivéve — Eötvös Közalapítványt kell érteni.

(4) A Magyar Ösztöndíj Bizottság folyamatban lévő feladatait folytatólagosan az Eötvös Közalapítvány köteles ellátni.

(5) A Magyar Ösztöndíj Bizottság, valamint annak tagjai és elnöke megbízatása az Eötvös Közalapítvány jogerős bírósági nyilvántartásba vételével egyidejűleg megszűnik.

Orbán Viktor s. k.
miniszterelnök

265/2000. (XII. 26.) Korm.rendelet

a Nemzetközi Ösztöndíj Fórum létrehozásáról, valamint a Magyar Ösztöndíj Bizottságról*

A Kormány a természetes személyek számára kiírt tanulmányi és kutatási ösztöndíjak adományozásának összehangolása, a közös információrendszer kialakítása, az érdekeltek tájékoztatása, hatékony, a nemzeti felemelkedést szolgáló átfogó ösztöndíj-politika feltételeinek megteremtése céljából az alábbi rendeletet alkotja:

A Nemzetközi Ösztöndíj Fórum

1. § (1) A kormányzati ösztöndíj-politika feltételeinek megteremtése céljából a Kormány Nemzetközi Ösztöndíj Fórumot (a továbbiakban: Fórum) alapít.

(2) A Fórum tagja lehet — az oktatási miniszter felkérése alapján — minden olyan jogi személy vagy jogi személyiség nélküli szervezet, mely alaptevékenysége körében nemzetközi tanulmányi és kutatási ösztöndíjak odaítélésével foglalkozik, vagy ilyen tevékenységben részt vesz.

(3) A Fórum szervezetét és működését az oktatási miniszter határozza meg.

(4) A tagság megszűnik

a) a tag kilépésével, illetve

b) a felkérésnek — az oktatási miniszter által történő — visszavonásával.

2. § A Fórum tevékenységének célja

a) javaslat készítése az egyeztetett ösztöndíj stratégiai kidolgozására,

b) a tagok által kezelt nemzetközi ösztöndíj programok nyilvántartása és összehangolása,

c) tapasztalatcsere biztosítása az ösztöndíjasok részére,

d) egységes, országos ösztöndíj információs rendszer kiépítése, valamint adatszolgáltatás a tagok részére.

A Magyar Ösztöndíj Bizottság

3. § (1) Az Eötvös József Ösztöndíj Közalapítvány (a továbbiakban: Eötvös Közalapítvány) országos hatáskörrel ellátja a hatáskörébe utalt ösztöndíjakkal kapcsolatos állami feladatokat.

(2) Az Eötvös Közalapítvány feladatai a hatáskörébe utalt ösztöndíjak tekintetében különösen a következők:

a) ajánlásokat fogalmaz meg az oktatási miniszter számára a kialakítandó ösztöndíj-politikához,

b) meghatározza a pályázati feltételeket,

c) kialakítja az ösztöndíjak értékelési rendszerét,

d) testületi ülésen dönt az ösztöndíjak adományozásáról,

e) meghatározza az ösztöndíjszerződés feltételeit, továbbá

f) részt vesz a nemzetközi és hazai egyezmények alapján megkötésre kerülő munkaprogramok, csereprogramok keretében történő ösztöndíjak alapelveinek kidolgozásában.

4. § (1) (hatályon kívül helyezve)

(2) (hatályon kívül helyezve)

(3) Az Eötvös Közalapítvány kuratóriumának ülésére tanácskozási joggal meghívhatja az 5. §-ban meghatározott kollégiumok képviselőit.

(4) Az Eötvös Közalapítvány ülésére az ösztöndíjat adományozó, illetőleg az ösztöndíjasokat fogadó országok képviselőit is meg lehet hívni.

5. § Az Eötvös Közalapítvány döntéseinek előkészítése céljából szakmai kollégiumokat (a továbbiakban: kollégium) hoz létre az Alapító Okiratában meghatározott módon.

6. § (hatályon kívül helyezve)

A Magyar Ösztöndíj Bizottság Irodája

7. § (1) Az Eötvös Közalapítvány és a kollégiumok működési feltételeinek biztosítását, a Fórum működtetésével kapcsolatos titkársági feladatokat a Magyar Ösztöndíj Bizottság Irodája (a továbbiakban: Iroda) látja el.

(2) Az Iroda az oktatási miniszter által kijelölt szervezeti keretben működő, önálló jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet.

(3) Az Iroda vezetőjét — az Eötvös Közalapítvány véleményének kikérése alapján — az oktatási miniszter bízza meg.

(4) Az Iroda munkatársai közalkalmazottak.

(5) Az Iroda jogosult a Magyar Köztársaság címerének használatára. Az oktatási miniszter felhatalmazása alapján a MÖB Iroda jogosult hatósági igazolások kiadására és az ezzel kapcsolatos eljárás lefolytatására.

(6) Az Eötvös Közalapítvány, a kollégiumok, az Iroda és a Fórum működtetésével kapcsolatos költségeket, továbbá a kezelt ösztöndíjakhoz kapcsolódó költségeket az Oktatási Minisztérium költségvetési fejezetében kell biztosítani.

* Egységes szerkezetben a módosításáról szóló 10/2002. (I. 30.) Korm.rendelettel. A módosításokat dőlt betűvel jelöltük.

(7) Az Iroda feladata a Nemzetközi Ösztöndíj Almanach szerkesztése. Az Iroda alaptevékenységét az oktatási miniszter szabályozza.

8. § E rendelet alkalmazásában ösztöndíjnak különösen a következő ösztöndíjtípusok minősülnek:

- a) az államközi egyezmények alapján biztosított ösztöndíjak,
- b) a külföldi magyar intézetekbe irányuló ösztöndíjak, valamint
- c) a magyar állami — oktatási, tudományos, kutatási, kulturális és művészeti területre vonatkozó — külföldi ösztöndíjak, továbbá
- d) az államközi egyezmények alapján külföldiek részére magyarországi felsőfokú tanulmányokra, kutatói tevékenységre, tudományos tanulmányútra vonatkozó ösztöndíjak.

9. § (1) Ez a rendelet 2001. január 1-jén lép hatályba, egyidejűleg hatályát veszti a Magyar Ösztöndíj Bizottságról szóló 151/1991. (XII. 4.) Korm.rendelet.

(2) Az oktatási miniszter felhatalmazást kap arra, hogy az e rendelet hatálya alá tartozó ösztöndíjak tekintetében a szolgáltatási, eljárási díj fizetésének szabályait miniszteri rendeletben állapítsa meg.

HATÁROZAT

1006/2002. (I. 30.) Korm.határozat

a Magyar Ösztöndíj Bizottság átszervezéséről és az Eötvös József Ösztöndíj Közalapítvány létrehozásáról

1. A Kormány

a) a Ptk. 74/G. § (1) bekezdése alapján létrehozza az Eötvös József Ösztöndíj Közalapítványt,

b) felhatalmazza az oktatási minisztert mint az alapító képviselőjét, hogy a Közalapítvány alapító okiratának bírósági nyilvántartásba vétele során az alapító képviseletében eljárjon,

c) felhatalmazza továbbá az oktatási minisztert, hogy az Oktatási Minisztérium által a Magyar Köztársaság 2001. és 2002. évi költségvetésének XX. fejezet, 11. cím, 11. alcím 1. jogcímcsoporton belül elkülönített 15 millió forintot a Közalapítvány támogatására induló vagyongént a Közalapítvány rendelkezésére bocsássa.

2. A Közalapítvány alapító okiratát a jogerős bírósági nyilvántartásba vételt követően a Magyar Közlönyben közzé kell tenni.

Felelős: oktatási miniszter

Határidő: a bírósági nyilvántartásba vételt követően azonnal

Orbán Viktor s. k.
miniszterelnök

KÖZLEMÉNYEK

PÁLYÁZATI FELHÍVÁSOK

A Magyar Tudományos Akadémia Néprajzi Kutatóintézete

PÁLYÁZATOT HIRDET

az intézet általános igazgatóhelyettesi munkakörének betöltésére 2002. július 1-jei hatállyal

Az igazgatóhelyettes feladata:

- távollétében helyettesíti és képviseli az igazgatót,
- közreműködik az intézet tudományos tevékenységének irányításában, koordinálásában,
- operatív igazgatási teendők elvégzésének irányítása, ellenőrzése,
- intézeti fejlesztések előkészítése,
- részt vesz az intézet hazai és nemzetközi kapcsolatainak ápolásában, fejlesztésében,
- felelősen ellátja az intézet működésével kapcsolatosan rábízott feladatokat.

A pályázókkal szembeni követelmények:

- legalább a tudomány kandidátusa, vagy Ph. D. tudományos fokozat,
- legalább egy világnyelv előadóképes ismerete,
- kimagasló eredmények az intézet profiljába tartozó kutatások valamely területén,
- jó szervező, adminisztrációs és kommunikációs készség,
- részvétel a tudományos közéletben.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a) a munkakör ellátására vonatkozó vezetői és tudományos koncepciót,
- b) a pályázó eddigi szakmai munkájának ismertetését,
- c) a pályázó tudományos publikációinak pontos bibliográfiáját,
- d) tudományos fokozatának és idegennyelv-ismeretének megjelölését.

A pályázathoz mellékelni kell:

- az oklevelek hiteles másolatát,
- részletes szakmai önéletrajzot 2 példányban,
- a tudományos minősítését és nyelvtudását igazoló okiratok másolatát,
- 3 hónapnál nem régebbi keletű erkölcsi bizonyítványt,
- a jelenlegi munkáltató által készített minősítést, az 1992. évi XXXIII. törvény 40 §-a, illetve a 49/1993 (III. 26.) Korm.rendelet szerint.

Amennyiben a pályázó az MTA alkalmazásában áll, úgy a pályázatnak az utóbbi mellékleteket nem kell tartalmaznia.

A pályázat benyújtási határideje: a közzétételt követő 30 napon belül.

A pályázatot az MTA Néprajzi Kutatóintézete, 1250 Budapest, Országház u. 30. címre kell benyújtani.

Paládi-Kovács Attila s. k.
igazgató

Az Oktatási Minisztérium pályázatot hirdet
az oktatási miniszter rendelete alapján
a 2002 szeptemberétől folyósítandó
Szent-Györgyi Albert Ösztöndíjra

A felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Ftv.) 10/B. (3) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján az Oktatási Minisztérium meghirdeti a Szent-Györgyi Albert Ösztöndíjat.

Az ösztöndíj célja, hogy külföldi illetőségű neves kutatók minél nagyobb számban kapcsolódjanak be a magyar felsőoktatási intézmények munkájába, elősegítve Magyarország azon törekvését, hogy bizonyos területeken regionális szellemi központtá váljék.

Az ösztöndíjat tudományos fokozattal rendelkező, életvitelszerűen külföldön élő kutatók pályázhatják meg. A pályázati eljárás során előnyt élveznek azok a pályázók, akiknek szakterülete a magyarországi tudományosság, művészeti élet szempontjából országos jelentőséggel bír, s akik a fogadóképességet kinyilvánító magyar kutatóhellyel már aktív tudományos kutatási együttműködést folytatnak.

A Szent-Györgyi Albert Ösztöndíjat a Magyar Köztársaság oktatási minisztere adományozza.

Az ösztöndíjra pályázhat:

(a) tudományos (PhD, vagy a Ftv. 119. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés szerint a doktori fokozatnak megfelelő), illetőleg mester (DLA, vagy a Ftv. 123. § (8) bekezdésében említett művészeti díjjal) fokozattal rendelkező életvitelszerűen külföldön élő kutató,

(b) akit két, nemzetközileg elismert tudományos személyiség ajánl az ösztöndíjra

(c) és akit valamely magyarországi felsőoktatási intézmény kész az ösztöndíjas szerződés érvénybelépésének időpontjától — a pályázó által kidolgozott és az intézmény által elfogadott kutatási munkaterv alapján — foglalkoztatni.

Az ösztöndíj feltételei:

Az ösztöndíj időtartama legfeljebb 12 hónap, de több alkalommal is elnyerhető. 2002-ben 10 ösztöndíj odaítélésére van lehetőség. Az ösztöndíjas jogviszony — az oktatási miniszter engedélyével — egy alkalommal, legfeljebb 3 hónapos időtartamra szüneteltethető az összidőtartam csökkentése nélkül.

Az ösztöndíj havi bruttó összege 1 000 000 forint. Ez az összeg az érvényes magyarországi jogszabályoknak megfelelően adóköteles. Amennyiben az ösztöndíjast állampolgársága alapján megilletik azok a kedvezmények, amelyeket a Magyarország és az ösztöndíjas származási országa között a kettős adóztatás elkerülése érdekében megkötött egyezmény biztosít, a vonatkozó egyezmény előírásai érvényesülnek.

Az ösztöndíj mellett az ösztöndíjas egyszeri magyarországi és az illetősége szerinti országba történő visszautazásának, valamint magyarországi szállásköltségének megtérítésére is jogosult a szerződésében foglalt feltételek szerint.

Az ösztöndíj segítségével létrejött valamennyi munkán fel kell tüntetni, hogy a Szent-Györgyi Albert Ösztöndíj támogatásával készült.

Az ösztöndíjas kötelezettséget vállal arra, hogy a fogadó intézmény szabályzatának megfelelően kutató- és oktatómunkát végez a pályázat részeként benyújtott egyéni munkaterv alapján.

Az ösztöndíjas és a fogadó intézmény az ösztöndíj befejezését követően részletes beszámolót készítenek a vállalt feladatok teljesítéséről, amit a közös kutatási tevékenység eredményeinek dokumentumaival támasztanak alá. A jelentést és a beszámolót a kuratórium részére küldik meg.

Az ösztöndíjas az ösztöndíj folyósításának időszakában magyar központi költségvetési forrásból egyéb ösztöndíjjal nem rendelkezhet.

Az ösztöndíjas járandóságait és kötelezettségeit részletesen rögzíti az ösztöndíj adományozását követően a fogadó intézmény és az ösztöndíjas között aláírandó szerződés, amelyben az ösztöndíjas kötelezettséget vállal arra, hogy a fogadó felsőoktatási intézmény szabályzatának megfelelően kutatómunkát és oktatási tevékenységet végez a pályázat részeként benyújtott és a fogadó intézmény által elfogadott munkaterv alapján.

Az Oktatási Minisztérium szerződést köt az ösztöndíjast fogadó intézménnyel az ösztöndíjas tudományos kutatómunkájának biztosítása érdekében. A szerződés keretében a fogadó intézmény

a) az agrártudományok, a műszaki tudományok, az orvostudományok, a természettudományok tudományterületén és a művészetek területén folytatandó tudományos kutatómunkára tekintettel évi kétmillió Ft,

b) a bölcsészettudományok, a hittudomány és a társadalomtudományok területén folytatandó tudományos kutatómunkára tekintettel évi egymillió Ft időarányos részének megfelelő juttatásban részesül, amely a kutatómunka megkezdését követően egy összegben kerül átutalásra.

A pályázat formai követelményei:

A pályázatnak az erre a célra készült formanyomtatványok **angol vagy magyar nyelven** 4 példányban történő kitöltésével

2002. április 26-ig

kell beérkeznie a Felsőoktatási Pályázatok Irodájához (H-1146 Budapest, Ajtósi Dürer sor 19–21.).

A pályázathoz mellékelni kell:

- a pályázó szakmai életrajzát a legfontosabb szakmai referenciamunkák feltüntetésével, az utolsó 10 év legfontosabb publikációit tartalmazó publikációs jegyzéket,
- a kutatási tevékenységét részletező munkatervet,
- a fogadó intézmény szervezeti egységének — a pályázó munkatervének véleményezését is tartalmazó — szándéknyilatkozatát arról, hogy a pályázót mely új vagy már folyamatban levő tudományos kutatási programba kívánja bekapcsolni, milyen eredményeket vár az együttműködéstől, továbbá, hogy a pályázó munkatervének megvalósításához adottak a szakmai feltételek,

- legalább két nemzetközileg elismert magyar, illetve külföldi tudományos személyiség ajánlását,
- minden olyan egyéb dokumentumot, amelyet a pályázó a pályázat elbírálásának szempontjából fontosnak tart (pl. hivatkozások, a pályázó munkáinak méltatása, kitüntetések, szerkesztőbizottsági tagságok, tudományos tisztségek).

A formailag nem megfelelő, illetve a késve beadott pályázatokat nem tudjuk elbíraltatni. Erről a Felsőoktatási Pályázatok Irodája értesíti a pályázót.

A Felsőoktatási Pályázatok Irodája a pályázatot elbírálásra átadja a Széchenyi István Kuratóriumnak, amely a bírálati szempontok alapján 2002. június 15-ig javaslatot tesz az oktatási miniszternek az ösztöndíjak adományozására.

A pályázati űrlapok letölthetők a számítógépes hálózaton keresztül elektronikus formában a www.fpi.hu vagy a <http://www.om.hu/> címekekről, továbbá beszerezhetők a magyar külképviseleteken és a külföldi magyar kulturális intézetekben.

Az elbírálás szempontjai:

A nemzetközileg elismert eredmények felmutatása az ösztöndíj elnyerésének alapvető kritériuma.

Az alapvető kritériumnak megfelelő pályázók közül előnyben részesülnek azok,

- a) akik a fogadóképességet kinyilvánító magyarországi intézménnyel aktív és eredményes tudományos együttműködést folytatnak,

- b) akiknek szakterülete a magyarországi tudományosság szempontjából országos jelentőséggel bír,
- c) akiknek tevékenysége Magyarországhoz kötődik, kutatási területük témája Magyarország.

A pályázat eredményéről a Széchenyi István Kuratórium értesíti a pályázót. A kuratórium döntésével szemben fellebbezésnek nincs helye.

Budapest, 2002. február

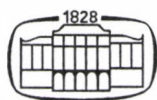
OKTATÁSI MINISZTERIUM

TÁJÉKOZTATÓ

az Ifjúsági Nemzetközi Konferencia Díjat elnyert pályázatokról

A 2002. évi Ifjúsági Nemzetközi Konferencia Díj pályázatainak elbírálása lezárult. A Kuratórium döntése alapján a Magyar Tudományos Akadémia a következő fiatal kutatók nemzetközi konferencián való részvételét támogatja:

Dr. Kredics	MTA-SZTE Mikrobiológiai	
László	Kutatócsoport — Szeged	100 000 Ft
Dr. Csíkos Csaba	MTA-SZTE Képességkutató Csoport — Szeged	100 000 Ft
Dr. Takács	MTA-VE Növényvirológiai	
András Péter	Kutatócsoport — Keszthely	100 000 Ft

AKADÉMIAI KIADÓ

www.akkrt.hu

LÁNG ISTVÁN (főszerkesztő)

KÖRNYEZET- ÉS TERMÉSZETVÉDELMI LEXIKON I–II.

2., javított és bővített kiadás

Az első kiadás 1993-ban jelent meg Környezetvédelmi Lexikon címmel, s nyolcezer címszót tartalmazott. A jelenlegi, átdolgozott és javított kiadás mintegy 40%-kal nagyobb terjedelemben felöleli a környezetvédelem teljes spektrumát, nevezetesen: a környezeti jog, a környezet-gazdaságtan, a környezet-egészségügy, a környezeti nevelés, a természetvédelem és ökológia, az agrár-környezetvédelem, a földtudományok, a műszaki tudományok, az ipari technológiák, a nemzetközi kapcsolatok, a zöld mozgalmak és a környezetpolitika területeit. Tartalmazza továbbá az Európai Unió környezeti programjainak és környezetvédelemmel kapcsolatos jogrendszerének kulcsszavait is.

A szerkesztésben mintegy 250 környezet- és természetvédelemmel foglalkozó szakember vett részt. A lexikon két kötetben, 1500 színes képet és ábrát, 9600 címszót tartalmaz.

ISBN 963 05 7847 6

Ár: 14 900 Ft

Terjedelem: 1256 oldal

Méret: 20x28,5 cm

www.akkrt.hu

MEGRENDELÉS

Megrendelem a *Környezet- és természetvédelmi lexikon I–II.* kötetét példányban.

☐ postai utánvétellel ☐ átutalással.

Név (cégnév): Ügyintéző:

Telefon: Fax.:

Cím:

Dátum: Megrendelő aláírása:

Akadémiai Kiadó Vevőszolgálat (1519 Budapest, Pf. 245) Telefon: 464-8200.

Fax: 464-8201. E-mail: custservice@akkrt.hu

AKADÉMIAI ÉRTESÍTŐ, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja
Szerkeszti: az MTA Titkársága Jogi és Igazgatási Főosztálya
1051 Budapest, Nádor u. 7.
Szerkesztő: dr. Demcsik Tamás

A kiadásért felelős az Akadémiai Kiadó Rt. igazgatója
Budapest, 2002. Nyomdai táskaszám: 3498
A nyomdai munkálatokat az Akadémiai Nyomda Kft. végezte
Felelős szerkesztő: dr. Demcsik Tamás. — Műszaki szerkesztő: Marton Andor
Megjelent: 1 (A/5) ív terjedelemben — HU ISSN 0865—9303

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) 1900 Budapest, Lehel út 10/A, közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a Postabank Rt. 219-98636, 021-02799 pénzforgalmi jelzőszámba.
Előfizetési díj egy évre 2688,— Ft. — Példányszámonkénti ára: 224,— Ft

α/α

LI/2002. ÉVFOLYAM 5. SZÁM

Akadémiai Értesítő

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
TITKÁRSÁGA

BUDAPEST, 2002. MÁJUS 17.

Személyi rész	Akadémiai kitüntetések	a 2002. évi májusi rendes közgyűlésen.	50
---------------	------------------------	--	----

Jogszabály	54/2002. (III. 26.) Korm.r.	a kutatási és fejlesztési megállapodások egyes csoportjainak a versenykorlátozás tilalma alól történő mentesítéséről	51
------------	-----------------------------	--	----

Az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa 2002. március 25-i ülésének állásfoglalásai			53
---	--	--	----

Közlemények	2/2002. (A. É. 5.) MTA-F szab.	az akadémiai költségvetési szervek által szolgáltatásként igénybe vehető szellemi tevékenységek szerződéskötési feltételeiről	53
	Tájékoztató	a Magyar Tudományos Akadémia Doktora cím odaítéléséről .	53
	Pályázati felhívások	MTA Etnikai-nemzeti Kisebbségkutatók Intézete igazgató-helyettesi állására, MOL Tudományos Díjra	54

SZEMÉLYI RÉSZ

Akadémiai kitüntetések a 2002. évi májusi rendes közgyűlésen

A Magyar Tudományos Akadémia Elnöksége a 2002. évi

Akadémiai Aranyérmes

FEJES TÓTH LÁSZLÓ

akadémiai rendes tagnak,

a Szász Tudományos Akadémia külső tagjának, a Wissenschaftliche Gesellschaft Braunschweig levelező tagjának, a Salzburgi Egyetem díszdoktorának adományozza életművéért, a diszkrét geometria, a fedések és elhelyezések elméletének területén kifejtett tudományos munkásságáért, a magyar diszkrét geometriai iskola megeremtéséért. A diszkrét geometria világviszonylatban is az ő tevékenysége nyomán vált önálló tudományággá.

A Magyar Tudományos Akadémia Elnöksége 2002-ben Akadémiai Díjban részesíti

BODNÁR GYÖRGYÖT, az irodalomtudomány doktorát, egyetemi tanárt, az MTA Irodalomtudományi Intézetének ny. igazgatóját, a huszadik századi magyar irodalomtörténet folyamatait feldolgozó sokoldalú munkásságáért, ezen belül különösen Kaffka-monográfiájáért, amelyet a szemléleti és módszertani távlatosság kiemelkedővé tesz a műfaj történetében;

RAINER M. JÁNOST Ph. D., az 1956-os Intézet igazgatóját, a magyar történelem 1945 utáni korszakát felölelő kutatásaiért, ezen belül Nagy Imre életét és politikáját bemutató kétkötetes életrajzi munkájáért, amely az utóbbi évek egyik legjelentősebb hozzájárulása a XX. századi magyar történelem jobb megismeréséhez. Adatbázisa rendkívül széles körű, forráskezelése korrekt, stílusa igényes;

KOMJÁTH PÉTERT, a matematikai tudomány doktorát, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Számítógéptudományi Tanszékének tanszékvezető egyetemi tanárát, a halmazelmélet kutatásában elért világviszonylatban is kiemelkedő tudományos eredményeiért. Virtuóz módon alkalmazza és továbbfejleszti a legnehezebb technikákat. Számos nyitott problémát megoldott és eredményei új utakat nyitottak a halmazelméletben és a végtelen kombinatorikában;

KOVÁCS L. GÁBORT, az orvostudomány doktorát, a Pécsi Tudományegyetem egyetemi tanárát, a Diagnosztikai és Menedzsment Intézet igazgatóját, a Szombathelyi Markusovszky Kórház osztályvezető főorvosát, magas színvonalú tudományos kutatómunkájáért, amelyet az elmúlt három évtizedben elméleti kutatóként, majd laboratóriumi diagnosztikai szakemberként végzett, s amellyel hazai és nemzetközi elismerést szerzett a hormonális és idegi szabályozó mechanizmusok kölcsönhatásának elemzésével, különös tekintettel ezek di-

agnosztikai vonatkozásaira az alkohol- és kábítószerfüggő szervezetben. Széles körű nemzetközi kollaborációt kialakítva aktívan részt vett a hazai és nemzetközi tudományos közélet szervezésében, a laboratóriumi diagnosztika európai irányításában;

SZÉKELY VLADIMÍRT, a műszaki tudomány doktorát a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Elektronikus Eszközök Tanszékének tanszékvezető egyetemi tanárát,

iskolateremtő munkásságáért, az utóbbi néhány évben a mikroelektronika, a félvezető eszközök területén elért eredményeiért, az elektronikus eszközök termikus analízisére és tervezésére a vezetése alatt álló Elektronikus Eszközök Tanszéken létrehozott, nemzetközileg elismert, sikeres kutató/oktató központ megeremtéséért;

KÁLMÁN ERIKÁT, a kémiai tudomány doktorát, a Bay Zoltán Anyagtudományi és Technológiai Intézet igazgatóját, egyetemi magántanárt, az MTA Kémiai Kutatóközpont Kémiai Intézetének tudományos osztályvezetőjét, különböző inhibitorok korróziógátló hatásának meghatározásában, a molekulaszervezet és korróziógátló hatás közötti összefüggések tisztázásában, az inhibitorok hatásmechanizmusának felderítésében elért tudományos eredményeiért és ezek gyakorlatban is megvalósított hasznosításáért;

PÁLNÉ KOVÁCS ILONÁT, a Magyar Tudományos Akadémia doktorát, az MTA Regionális Kutatások Központja igazgatóját,

a hazai regionalizmus, önkormányzatiság és a közigazgatás összefüggéseinek nemzetközileg elismert és nagy gyakorlati hasznú kutatási eredményeiért, különösen a „Regionális politika és közigazgatás” című könyvéért;

GÖTZ GUSZTÁVOT, a földrajztudomány doktorát, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem egyetemi tanárát,

a dinamikus meteorológia és a kaoszelmélet légköri alkalmazása területén kifejtett kutatásaiért, a „Kaosz és prognosztika” című, 2001-ben megjelent könyvéért;

BEKE DEZSÖT, a fizikai tudomány doktorát, a Debreceni Egyetem Szilárdtestfizika Tanszékének tanszékvezető egyetemi tanárát,

a diffúzió és szegregáció nanoszerkezetekben témakörben az elmúlt öt évben közölt eredeti eredményeiért, amelyeket már monográfiák is idéznek. A vezetésével Debrecenben létrejött diffúziós iskola nemzetközi hírnévre tett szert, amelyet igazol a nagy presztízsű Landolt–Börnstein sorozat 1998-ban és 1999-ben megjelent kötetének szerkesztői felkérése;

megosztott díjban részesíti

GALIBA GÁBORT, a Magyar Tudományos Akadémia doktorát, az MTA Mezőgazdasági Kutatóintézetének tudományos főmunkatársát,

PAUK JÁNOST, a mezőgazdasági tudomány kandidátusát, a Gabonatermesztési Kutatóintézet tudományos főmunkatársát és

SOLTI LÁSZLÓT, az állatorvos-tudomány doktorát, a SZIE Állatorvos-tudományi Kar dékánját,

a mezőgazdasági biotechnológia, közelebbről a kultúrnövények molekuláris nemesítése, genom analízise, il-

letve az emlősök in vitro termékenyítése, valamint a monoclonalis ellenanyag alapú diagnosztikai rendszerek szaporodásbiológiai alkalmazása területén hosszabb idő óta, de különösen az utóbbi öt évben elért nemzetközileg is kimagasló eredményeikért és jelentős oktatói, tudományos-társadalmi teljesítményükért;

KÉRI GYÖRGYÖT, a Magyar Tudományos Akadémia doktorát, az MTA-Semmelweis Egyetem Peptidbiokémiai Kutatócsoportjának tudományos tanácsadóját és

RASKÓ ISTVÁNT, az orvostudomány doktorát, az MTA Szegei Biológiai Központ Genetikai Intézetének igazgatóját, az orvos-biológiai kutatások területén elért kiemelkedő eredményeikért. Dr. Raskó István a rák molekuláris genetikai-diagnosztikai célú jellemzése, valamint a DNS-reparáció tanulmányozása és a rákos transzformáció kialakításában szerepet játszó gének hatásmechanizmusának vizsgálata területén végzett úttörő munkát. Dr. Kéri György az antitumor hatású gyógyszerhatóanyagok kutatása területén ért el kiemelkedő eredményeket. Kifejlesztett két tumor-szelektív hatású peptid hormon származékot és több igen hatékony növekedési faktor receptor gátló molekulát, amelyek közül két anyag klinikai fejlesztés alatt áll.

A Magyar Tudományos Akadémia Elnöksége 2002-ben **Akadémiai Újságírói Díjban** részesíti:

RÁDAY MIHÁLYT, a Magyar Televízió Rt. főmunkatársát, a magyar kulturális örökség védelméért folytatott közel három évtizedes operatőri, rendezői-szerkesztői és riporteri munkásságáért, különös tekintettel a 2001-ben megjelent „Új városvédőbeszéd” című könyvére, valamint a magyar tudomány eredményeinek népszerűsítése, a kutatómunka ismertetése terén végzett riporteri tevékenységére;

JÉKI LÁSZLÓT, a fizikai tudomány kandidátusát, a Központi Fizikai Kutatóintézet Részecske- és Magfizikai Kutatóintézetének tudományos főmunkatársát, több évtizedes, a fizika tudományának eredményeit publikációin, a rádió és a televízió ismeretterjesztő műsorain keresztül a legszélesebb nagyközönségnek bemutató tevékenységéért.

JOGSZABÁLY

54/2002. (III. 26.) Korm.rendelet a kutatási és fejlesztési megállapodások egyes csoportjainak a versenykorlátozás tilalma alól történő mentesítéséről

A Kormány a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 96. §-ában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli el:

1. §

(1) E rendelet alapján — a Tpv. 17. §-ában meghatározott szempontokra figyelemmel — mentesül a gazdasági versenyt korlátozó megállapodásokra vonatkozó tilalom (Tpv. 11. §) alól az a kutatási és fejlesztési megállapodás (a továbbiakban: megállapodás), amelynek tárgya

a) termékre vagy eljárásra vonatkozó közös kutatás és fejlesztés, valamint az ebből származó eredmény közös hasznosítása,

b) termékre vagy eljárásra vonatkozó közös kutatás és fejlesztés, az ebből származó eredmény közös hasznosításának kizárásával, vagy

c) ugyanazon vállalkozások korábbi megállapodása alapján közösen folytatott kutatás és fejlesztés eredményének közös hasznosítása.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott mentesülés kiterjed azokra a megállapodásban szereplő rendelkezésekre is, amelyek nem képezik a megállapodás elsődleges célját, annak végrehajtásához azonban szükségesek és azzal közvetlenül összefüggnek, ideértve azt a kötelezettséget is, hogy a megállapodás teljesítése alatt — önállóan vagy harmadik személyekkel együtt — nem folytatható kutatás és fejlesztés a megállapodás hatálya alá tartozó vagy ahhoz szorosan kapcsolódó területen.

(3) Közös hasznosítás esetén a mentesülés azokra a megállapodásból származó, szellemi tulajdonjogok oltalma alatt álló vagy know-how-t képező termékekre és eljárásokra terjed ki, amelyek a műszaki vagy gazdasági haladáshoz jelentősen hozzájárulnak, és a kutatás és fejlesztés szempontjából meghatározó jelentőségűek.

2. §

A mentesülés a kutatás és fejlesztés időtartamára terjed ki, a kutatás és fejlesztés eredményének közös hasznosítása esetén pedig addig tart, amíg a megállapodás tárgyát képező termékre, illetve eljárásra vonatkozó szabadalom, formatervezési mintaoltalom, használati mintaoltalom vagy topográfiaoltalom meg nem szűnik, ezek hiányában az első forgalomba hozattól számított öt évig.

3. §

(1) Az 1. §-ban foglaltak nem alkalmazhatók, ha a résztvevő vállalkozások egymás versenytársai, és együttes piaci részesedésük az érintett piacon a harminc százalékot meghaladja.

(2) A piaci részesedést a kutatás és fejlesztés időtartama alatt azoknak a termékeknek, amelyeket a megállapodásból származó termékek helyettesíthetnek vagy továbbfejleszthetnek, a mentesülés ezt követő időtartama alatt pedig a megállapodásból származó termékeknek az érintett piacon (Tpv. 14. §) az előző naptári évben elért nettó árbevétel alapján kell kiszámítani. Ha a nettó árbevételekre vonatkozó adat nem áll rendelkezésre, azt más megbízható piaci információ alapján kell meghatározni.

(3) Amennyiben a megállapodás hatálybalépését követően a piaci részesedés mértéke meghaladja az (1) bekezdés szerinti mértéket, a megállapodásra az 1. § a következő naptári év június 30-áig alkalmazható.

4. §

Az 1. §-ban foglaltak nem alkalmazhatók arra a megállapodásra, amely közvetlenül vagy közvetve, önmagában vagy a felek ellenőrzése alá tartozó egyéb tényezőkkel együtt

a) nem teszi lehetővé a kutatás és fejlesztés eredményéhez való hozzáférést mindegyik résztvevő vállalkozás számára;

b) bármelyik résztvevő vállalkozást kizárja a közös kutatáshoz és fejlesztéshez felhasznált, már korábban meglévő műszaki ismeret hasznosításából, feltéve, hogy a megállapodás megkötése előtt a hasznosításra a résztvevőnek joga volt;

c) korlátozza a feleket abban, hogy

ca) függetlenül vagy harmadik személlyel együttműködve kutatást és fejlesztést folytassanak a megállapodás hatálya alá tartozó kutatás és fejlesztés területével össze nem függő területen, vagy a kutatás és fejlesztés befejeztével ugyanazon vagy ahhoz kapcsolódó más területen,

cb) szabadon határozzák meg azt a mennyiséget, amelyet a megállapodásból származó termékből elő akarnak állítani, vagy forgalomba akarnak hozni, illetve, hogy a megállapodásból származó eljárásokat tevékenységük során milyen arányban használják, vagy

cc) a közös kutatás és fejlesztés eredményét hasznosítják, ez a rendelkezés azonban nem érinti az 1. § (1) bekezdésének b) és c) pontjaiban foglaltak alkalmazhatóságát;

d) korlátozza a feleket az általuk kiszolgálható fogyasztók megválasztásában és az üzleti feltételek meghatározásában;

e) lehetővé teszi a megállapodásból származó termék harmadik személyek részére történő értékesítésekor az árak rögzítését;

f) a felek bármelyike számára megnehezíti, hogy a megállapodásból származó terméket a viszonteladó vagy a fogyasztó mástól szerezze be, különösen, ha annak megakadályozása érdekében szellemi tulajdonjogokat vagy más jogokat érvényesítenek, hogy a terméket más vállalkozástól szerezzék be, vagy más vállalkozásnak adják el;

g) megtiltja, hogy a kutatás és fejlesztés befejezését, illetve a kutatási és fejlesztési megállapodás lejártát követően a felek megtámadják a fennálló és a kutatás és fejlesztés szempontjából jelentőséggel bíró, illetve annak eredményeit védő szellemi tulajdonjogaik érvényességét, kivéve azt az esetet, ha a felek a szellemi tulajdonjogok érvényességének megtámadása esetére kikötik a kutatási és fejlesztési megállapodás megszüntetésének lehetőségét; vagy

h) előírja, hogy nem adható hasznosítási engedély harmadik személynek a megállapodásból származó termékek gyártására vagy a megállapodásból származó eljárások alkalmazására, ha a közös kutatás és fejlesztés eredményeinek a felek legalább egyike általi hasznosításáról nem rendelkeztek, vagy ilyen hasznosításra nem kerül sor.

5. §

E rendelet alkalmazásában

a) *résztvevő vállalkozás*: a megállapodásban résztvevő vállalkozás és a Tptv. 26. §-ának (3) bekezdése szerint vele kapcsolatban álló vállalkozások;

b) *kutatás és fejlesztés*: termékre vagy eljárásra vonatkozó know-how megszerzése, elméleti elemzés, megfigyelés, kísérlet végzése, ideértve a kísérleti gyártást és a termék vagy eljárás műszaki vizsgálatát, a szükséges gépek és

berendezések létrehozását, valamint a kutatás eredményeire vonatkozó szellemi tulajdonjogok megszerzését is;

c) *a megállapodásból származó eljárás*: a kutatás és fejlesztés eredményeként kidolgozott eljárás vagy technológia;

d) *a megállapodásból származó termék*: a kutatás és fejlesztés eredményeként kidolgozott, illetve a megállapodásból származó eljárás alkalmazásával termelt vagy létrehozott áru vagy szolgáltatás;

e) *szellemi tulajdonjogok*: az iparjogvédelmi jogok, a szerzői jog és a szerzői joghoz kapcsolódó jogok;

f) *eredmények hasznosítása*: a megállapodás szerinti termékek termelése vagy forgalmazása, a megállapodásból származó eljárás alkalmazása, valamint az ezekre vonatkozó szellemi tulajdonjogok átruházása, hasznosításuk engedélyezése, továbbá a know-how közlése;

g) *know-how*: a Magyar Köztársaság Polgári Törvénykönyvéről szóló 1959. évi IV. törvény 86. §-ának (4) bekezdésében szabályozott vagyoni értékű gazdasági, műszaki, szervezési ismeret és tapasztalat;

h) *közös a kutatás és a fejlesztés, illetve az eredmények hasznosítása*, ha azt

ha) közös munkacsoport, szervezet vagy vállalkozás végzi,

hb) közösen megbízott harmadik fél végzi, vagy

hc) a felek a kutatás, a fejlesztés, a termelés vagy forgalmazás terén szakosítás alapján egymás között megosztva végzik;

i) *versenytárs vállalkozás*: az érintett piacon (Tptv. 14. §) működő vállalkozás vagy az a vállalkozás, amely potenciálisan a piacra léphet.

6. §

Az e rendelet alapján mentesülő megállapodások esetében a Gazdasági Versenyhivatal a Tptv. 16/A. §-a alapján megállapíthatja, hogy az adott megállapodásra a csoportos mentesülés kedvezménye a jövőre nézve nem vonatkozik.

7. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba.

(2) A gazdasági versenyt korlátozó megállapodásokra vonatkozó tilalom (Tptv. 11. §) alól e rendelet hatálybalépését követő egy évig mentesül az e rendelet hatálybalépését megelőzően kötött és a 84/1999. (VI. 11.) Korm.rendelet alapján mentesülő, de e rendelet előírásainak meg nem felelő megállapodás.

(3) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti a kutatási és fejlesztési megállapodások egyes csoportjainak a versenykorlátozás tilalma alól történő mentesítéséről szóló 84/1999. (VI. 11.) Korm.rendelet és a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény végrehajtását szolgáló egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 246/2000. (XII. 24.) Korm.rendelet 1. §-ának (6) bekezdése.

(4) Ez a rendelet a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai között társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás tárgykörében, a megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban az Európai Közösségeknek a Szerződés 81. cikke (3) bekezdésének a kutatási és fejlesztési megállapodások egyes csoportjaira történő alkalmazásáról szóló 2659/2000/EK bizottsági rendeletével részben összeegyeztethető szabályozást tartalmaz.

**Az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa
2002. március 25-i ülésének (AKT 2/2002)
állásfoglalásai**

Napirend:

1. Az MTA és kutatóhelyeinek középtávú kutatási koncepciója
2. Az AKT és kuratóriumai 2001. évi tevékenységéről szóló beszámolók megvitatása.
3. Előzetes tájékoztató a kutatóhelyi beszámolók helyéről.
4. Egyebek.

AKT 1/2/2002. (III. 25.) állásfoglalás:

Az AKT az előzetesen megküldött írásos anyag alapján megvitatta az Akadémia és kutatóhelyeinek középtávú kutatási koncepciója első változatát, amely az intézetek és a titkárság elképzeléseit tükrözi. Mint Kroó Norbert elmondta, az anyag még nem teljes, ez munkaanyag, amely megtárgyalásra kerül a tudományos osztályokon és más fórumokon. Alapvető célja a következő évek költségvetésének szakmai alátámasztása, illetve annak bemutatása, hogy milyen irányokban szükséges a kutatások fejlesztése.

Az AKT tagjai egyetértettek a konkrét célokkal, a kutatási koncepcióval kapcsolatban alapvető kifogás nem merült fel. Megállapodtak, hogy az észrevételeket írásban megküldik a titkároknak. A tudományos osztályok és más fórumok véleményének kialakítása után a kiegészített, javított anyagot az AKT ismételten napirendre tűzi.

AKT 2/2/2002. (III. 25.) állásfoglalás:

A testület megvitatta az AKT és kuratóriumai 2001. évi tevékenységéről szóló beszámolót, amellyel egyetértett és elfogadta közgyűlés elé vitelét.

AKT 3/2/2002. (III. 25.) állásfoglalás:

Az AKT titkárai tájékoztatót adtak a kutatóhelyi beszámolók helyzetéről és az eredményekből levonható előzetes következtetésekről. A hozzászólók kifejtették, hogy a hazai kutatás finanszírozási rendszere és az infrastruktúra elmaradása a nemzetközi színvonaltól egyre inkább érezteti hatását a publikációk elfogadásában is. Kroó Norbert felkérte a kuratóriumokat, hogy vizsgálják meg az esetleges problémák okait és azokra választ kell adni a költségvetés meghatározásánál.

AKT 4/2/2002. (III. 25.) állásfoglalás:**Egyebek:**

— Tuschák Róbert ismertette az AKT költségvetési bizottságának véleményét a kutatási feltételrendszer kívánatos alakításáról. A Bizottság feltétlenül indokoltnak tartja

az alapellátás kérdésének rendezését, a 6 milliárdos növekmény tervezését. Fontos további kérdések a létszám és az infrastruktúra, illetve a könyvtárak fejlesztése és a kutatócsoportok támogatásának növelése.

— Kroó Norbert tájékoztatást adott a 2003. évi költségvetés előkészületéről és a támogatott kutatócsoporti pályázatok elbírálásának elveiről.

KÖZLEMÉNYEK

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának 2/2002. (A. É. 5.) MTA-F

szabályzata

az akadémiai költségvetési szervek által szolgáltatásként igénybe vehető szellemi tevékenységek szerződéskötési feltételeiről

Az államháztartás működési rendjéről szóló 217/1998. (XII. 30.) Korm.rendelet módosításáról rendelkező — módosított — 280/2001. (XII. 26.) Korm.rendelet 91. §-ának (9) bekezdése, valamint az államháztartás működési rendjéről szóló — többször módosított — 217/1998. (XII. 30.) Korm.rendelet (a továbbiakban: Ámr.) 59. §-ának (10) bekezdésében foglaltak alapján a szakmai alapfeladatok ellátásához szükséges szellemi tevékenység jogszzerű igénybevételének és egységes joggyakorlatának kialakításához — fejezet felügyeleti jogkörben eljárva — az alábbi szabályzatot adom ki.

1. E szabályzatban foglalt rendelkezések a Magyar Tudományos Akadémia (a továbbiakban: Akadémia) felügyelete alá tartozó köztestületi költségvetési szervek és az Akadémia Titkársági szervezete (a továbbiakban: Titkárság) gazdálkodása tekintetében az Ámr. 59. §-a (10) bekezdésével együttesen alkalmazhatók.

2. A köztestületi költségvetési szerv és a Titkárság — a 3. pontban meghatározottakra is tekintettel — csak abban az esetben köthet külső személlyel, szervezettel szellemi tevékenység elvégzésére szolgáltatási szerződést (a továbbiakban: szerződés), ha arra az alapító okiratban jóváhagyott szervezeti és működési szabályzatban meghatározott szakmai alapfeladata ellátásához feltétlenül szükség van és a feladatra az intézményben átmenetileg nincs elegendő kapacitás vagy szakmailag kompetens egység, illetve megfelelő szakképzettségű közalkalmazott/köz-tisztviselő.

3. A szerződés általában eseti jelleggel felmerülő, időszakos feladat ellátására köthető, de előzetesen azt is vizsgálni kell, hogy a feladat más belső szervezeti egység igénybevételeivel nem oldható-e meg.

4. A szerződéskötés szükségességéről — a 2. és a 3. pontban foglaltak szem előtt tartásával — a köztestületi költségvetési szerv igazgatójának a gazdasági vezetői feladatokat ellátó vezető ellenjegyzésével, illetve a Titkárság tekintetében a Titkárság Pénzügyi Főosztálya vezetőjének előzetesen írásban nyilatkoznia kell az indok megjelölésével.

5. A szerződést — a többször módosított — Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény szabályai szerint kell megkötöni.

6. A jelen szabályzat kihirdetése napján lép hatályba azaz, hogy rendelkezéseit 2002. július 1. napjától kell alkalmazni.

Kroó Norbert s. k.,
főtitkár

TÁJÉKOZTATÓ

a Magyar Tudományos Akadémia Doktora cím
odaítéléséről

BIRKÁS MÁRTA

„A talajtömörödés kialakulása Magyarországon; következményei, megelőzésének és enyhítésének lehetőségei” című munkája alapján,

CSÚCS SÁNDOR

„A permi alapnyelvek rekonstrukciója” című munkája alapján,

DARVAS BÉLA

„A dipterológia alkalmazott aspektusai” című munkája alapján,

E. KÖVÉR KATALIN

„Mágneses magrezonancia módszerek fejlesztése és alkalmazása biológiaiaktív molekulák szerkezetvizsgálatára” című munkája alapján,

ERDŐDI FERENC

„Protein foszfatázok szerkezete és kölcsönhatása szabályozó fehérjékkel és toxinokkal” című munkája alapján,

ERŐS FERENC

„Az identitás labirintusai” című munkája alapján,

FÁBIÁN ISTVÁN

„Reaktív köztitermékek az oxiklórvegyületek, a szulfiton és az ózon redoxireakcióiban” című munkája alapján,

GRANASZTÓI GYÖRGY

„A barokk győzelme Nagyszombatban. Tér és társadalom 1579—1711” című munkája alapján

HAJÓS GYÖNGYI

„Az enzimés módosítás lehetősége élelmiszerfehérjék minőségének és biológiai aktivitásának meghatározásában” című munkája alapján,

KEMÉNY GÁBOR

„A nyelvi kép mint szemantikai, stilisztikai és szöveg-tani jelenség a 20. századi magyar nyelvben és irodalomban” című munkája alapján,

KOCSIS KÁROLY

„Ethnic Geography of Hungarian Minorities in the Carpathian Basin” című munkája alapján

PATONAY TAMÁS

„Benzoheterociklanonok előállítása és átalakításai” című munkája alapján,

PRÁGAI BÉLA

„Humanpathogen RNS vírusok génjeinek heterológ expressziója emlős sejtekben” című munkája alapján,

PUSKÁS ILDIKÓ

„Indo-Mediterranean Crosscultural and Trade Relations” című munkája alapján,

SOMSÁK LÁSZLÓ

„Kémiai utakon biológiaiaktív monoszacharid származékok felé” című munkája alapján,

SZIGETI PÉTER

„Szintetikus jogfelfogás, jogi objektiváció és a jogállamiság” című munkája alapján,

SZONDY JULIANNA ZSUZSANNA

„A nukleozidok és retinoidok T sejt apoptózist szabályozó hatásának vizsgálata” című munkája alapján,

TIHANYI JÓZSEF

„Az akaratlagos izomkontrakció, a fizikai teljesítmény és az edzésadaptáció élettani és biomechanikai vizsgálata” című munkája alapján,

VIBÓK ÁGNES

„Véges bázis — véges rács — avagy műtermék effektusok kiküszöbölése a kvantummechanikai számításokból” című munkája alapján,

VIDÓCZY TAMÁS

„Triplett porfirin kioltása oxigénnel” című munkája alapján,

ZSOLNAI JÓZSEF

„Kutatások egy generatív, önreflexív, praxisorientált rendszeres pedagógia kimunkálására” című munkája alapján,

elnyerte a Magyar Tudományos Akadémia Doktora címet.

PÁLYÁZATI FELHÍVÁSOK

Az MTA Etnikai-nemzeti Kisebbségkutatók Intézete

PÁLYÁZATOT HIRDET

igazgatóhelyettesi munkakör betöltésére

Az igazgatóhelyettes feladata:

- távollétében helyettesíti az igazgatót,
- közreműködik az intézet tudományos tevékenységének irányításában, koordinálásában,

- operatív igazgatási teendők elvégzésének irányítása, ellenőrzése,
- intézeti fejlesztések előkészítése,
- részt vesz az intézet hazai és nemzetközi kapcsolatainak ápolásában, fejlesztésében,
- felelősen ellátja az intézet működésével kapcsolatosan rábízott feladatokat.

A pályázókkal szembeni követelmények:

- német vagy angol nyelvből középfokú nyelvvizsga,
- a magyarországi nemzeti kisebbségekkel kapcsolatos tudományos munka,
- legalább öt éves vezetői gyakorlat.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a) a munkakör ellátására vonatkozó vezetői és tudományos koncepciót,
- b) a pályázó eddigi szakmai munkájának ismertetését,
- c) a pályázó jelenlegi munkahelyének, besorolásának, beosztásának a megjelölését,
- d) a pályázó tudományos publikációinak pontos bibliográfiáját.

A pályázathoz mellékelni kell:

- az oklevelek hiteles másolatát,
- részletes szakmai önéletrajzt,
- a tudományos minősítését és nyelvtudását igazoló okiratok másolatát,
- 3 hónapnál nem régebbi keletű erkölcsi bizonyítványt,
- a jelenlegi munkáltató által készített minősítést, az 1992. évi XXXIII. törvény 40 §-a, illetve a 49/1993 (III. 26.) Korm.rendelet szerint.

Amennyiben a pályázó az MTA alkalmazásában áll, úgy a pályázatnak az utóbbi mellékleteket nem kell tartalmaznia.

A pályázat benyújtási határideje: **2002. június 17.**

A pályázatot az MTA Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézet, 1014 Budapest, Úri u. 53. címre kell benyújtani, felvilágosítás kérhető a 2246790-es telefonszámon

A pályázatok 2002. június 30-ig kerülnek elbírálásra, és az állást 2002. szeptember 1-jétől lehet betölteni.

Szarka László s. k.,
igazgató

Pályázat

a MOL Tudományos Díjra

Előzmények:

MOL Rt 1998-ban Tudományos Díjat alapított azon szakemberek, kutatók jutalmazására akik a magyar olajbányászat és -feldolgozás terén végzett tevékenységükkel maradandót alkottak. A díjat az MTA keretében működő Arany János Közalapítvány kezeli. A díjat a MOL Rt. vezérigazgatója adja át a Magyar Tudományos Akadémián 2002 novemberében, a Magyar Tudomány Napján.

A pályázat feltételei:

1. Évente a szakterületek felváltva kapják a díjat, 2002-ben az esedékes díj a feldolgozási szakterületet illeti meg.
2. Alkalmanként egy díj kerül kiosztásra, a díj várható összege 300-400 ezer Ft.
3. A díj összege indokolt esetben két vagy több személy között megosztható.
4. A pályázatnak tartalmaznia kell:
 - 4.1. a pályázó(k) személyi adatait (név, születési adatok, szakképesítés, cím stb.)
 - 4.2. a téma megnevezését;
 - 4.3. a téma (iparági) jelentőségét (hazai és nemzetközi visszhangját);
 - 4.4. a pályázó(k) tudományos munkásságát és annak hazai és nemzetközi elismertségét;
 - 4.5. amennyiben olyan pályázat kerül benyújtásra amelyben más, de nem pályázó szakember tevékenysége is megállapítható, akkor a pályázónak a személye részvételi arányáról nyilatkozni kell, ellenkező esetben az elbírálásra nem kerül sor;
 - 4.6. a pályázat maximális terjedelme 5 oldal, amit 3 pld.-ban kell megküldeni.

A pályázatot a **MOL Tudományos Díj Kuratóriuma** bírálja el.

A pályázat beadási határideje: **2002. augusztus 15.**

A pályázatot az MTA Kémiai tudományok Osztályához (1051 Budapest, Nádor utca 7.) kell eljuttatni Zemplén Papp Éva tudományos titkár címére.

MOL
TUDOMÁNYOS DÍJ
KURATÓRIUMA

AKADÉMIAI ÉRTESÍTŐ, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja
Szerkeszti: az MTA Titkársága Jogi és Igazgatási Főosztálya
1051 Budapest, Nádor u. 7.
Szerkesztő: dr. Demcsik Tamás

A kiadásért felelős az Akadémiai Kiadó Rt. igazgatója
Budapest, 2002. Nyomdai táskaszám: 3527
A nyomdai munkálatokat az Akadémiai Nyomda Kft. végezte
Felelős szerkesztő: dr. Demcsik Tamás. — Műszaki szerkesztő: Marton Andor
Megjelent: 1 (A/5) ív terjedelemben — HU ISSN 0865—9303

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlaptüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) 1900 Budapest, Lehel út 10/A, közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a Postabank Rt. 219-98636, 021-02799 pénzforgalmi jelzőszámra.
Előfizetési díj egy évre 2688,— Ft. — Példányszámonkénti ára: 224,— Ft

a/a

LI/2002. ÉVFOLYAM 6. SZÁM

Akadémiai Értesítő

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
TITKÁRSÁGA

BUDAPEST, 2002. JÚNIUS 14.

Határozat	68/2002. (V. 27.) KE hat.	a Magyar Tudományos Akadémia elnökének e tisztségében való megerősítéséről	58
-----------	---------------------------	--	----

Jogszabály	108/2002. (V. 14.) Korm.r.	a „Professor Emeritus” címmel rendelkezők rendszeres juttatásairól szóló 53/1995. (V. 10.) Korm.rendelet módosításáról	58
------------	----------------------------	--	----

Az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa 2002. április 22-i ülésének állásfoglalásai.	58
--	----

Közlemények	Tájékoztató	a Magyar Tudományos Akadémia Doktora cím odaítéléséről és az MTA Doktori Tanácsa által odaítélt kandidátusi fokozatokról	59
	Tájékoztató	a Bolyai János Kutatási Ösztöndíjat a 2002. évben elnyert pályázatokról.	59
	Pályázati felhívások	középiskolai tanárok tudományos pályadíjára, Zemplén Géza Díjra és a Ford Motor Company Természeti és Kulturális Örökségért Díj elnyerésére	61
	Fogadóórák	A Magyar Tudományos Akadémia elnökének és főtítkárának fogadóórája.	62

HATÁROZAT

A Köztársaság Elnökének
68/2002. (V. 27.) KE
határozata

a Magyar Tudományos Akadémia elnökének
e tisztségében való
megerősítéséről

A Magyar Tudományos Akadémia 2002. évi májusi rendes közgyűlésének a Magyar Köztársaság miniszterelnöke útján tett előterjesztésére — az Alkotmány 30/A. § (1) bekezdése i) pontja és (2) bekezdése, valamint a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény 15. § (1) bekezdése alapján —

Vizi E. Szilvesztert, az MTA rendes tagját a Magyar Tudományos Akadémia elnöki tisztségében megerősítem.

Budapest, 2002. május 24.

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

Ellenjegyzem:

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

JOGSZABÁLY

A Kormány
108/2002. (V. 14.) Korm.
rendelete

a „Professor Emeritus” címmel rendelkezők
rendszeres juttatásairól szóló
53/1995. (V. 10.) Korm.rendelet módosításáról

A Kormány a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény 17. § (8) bekezdésében, valamint a 72. § f) pontjában kapott felhatalmazás alapján a „Professor Emeritus” címmel rendelkezők rendszeres juttatásairól szóló 53/1995. (V. 10.) Korm.rendelet (a továbbiakban: Rendelet) módosításáról a következőket rendeli el:

1. §

A Rendelet 1. §-ának (1) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„(1) A „Professor Emeritus” címmel rendelkezőket rendszeres juttatás (a továbbiakban: juttatás) illeti meg. Ennek mértéke havonta a költségvetési törvényben rögzített, az egyetemi tanári munkakör garantált illetményére megállapított összeg 30%-a, de legalább 100 000 forint, amelyet személyi jövedelemadó fizetésének kötelezettsége terhel.”

2. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.
A miniszterelnök távollétében:

Dr. Stumpf István s. k.,
a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter

Az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa 2002. április 22-i ülésének (AKT 3/2002.) állásfoglalásai

Napirend:

1. Jelentés az MTA kutatóintézeteinek konszolidációjáról.
2. Beszámoló az Akadémia 2001. évi költségvetésének végrehajtásáról, tájékoztató a 2003. évi költségvetés irányelveiről.
3. Tájékoztató a beérkezett kutatócsoporti pályázatokról, elbírálásának helyzetéről.
4. A kutatóintézetek 2001. évi tudományos tevékenységének értékelése.
5. Egyebek.

AKT 1/3/2002. (IV. 22.) állásfoglalás:

Az AKT áttekintette az MTA kutatóintézeteinek konszolidációjáról szóló összefoglaló jelentést, amely a közgyűlés elé kerül és az Akadémia elnökének felkérésére készült. A jelentés csak a konszolidációs folyamat leírását, általános értékelését tartalmazza.

Az AKT a jelentés szövegét, a vitában elhangzott módosító javaslatokkal együtt egyhangúan jóváhagyta.

AKT 2/3/2002. (IV. 22.) állásfoglalás:

A testület állást foglalt az Akadémia 2001. évi költségvetésének végrehajtásáról előterjesztett beszámolóról és tudomásul vette a 2003. évi költségvetés irányelveiről kapott tájékoztatót azzal, hogy a közgyűlés után a testület arra vissza fog térni.

Az AKT külön-külön szavazással egyhangúan jóváhagyta az Akadémia 2001. évi költségvetéséről készült beszámolót, valamint a 2003. évi költségvetési irányelveket.

AKT 3/3/2002. (IV. 22.) állásfoglalás:

Az AKT foglalkozott a 2003—2006. közötti időszakra beérkezett kutatócsoporti pályázatokról és az elbírálás

menetéről készült tájékoztatóval. Tudomásul vette, hogy jóval több pályázat érkezett, mint amennyi kutatócsoport eddig működött, a pályázatok költségigénye pedig igen magas. Az AKT megfontolja, hogy kibővítsé a tiszteletbeli kutatócsoporti tagságot, ami nem jár anyagi támogatással. Az előkészületeket és a menetrendet megfelelőnek találta.

AKT 4/3/2002. (IV. 22.) állásfoglalás:

A két tudományterületi főosztály gyorsjelentést terjesztett az AKT elé az akadémiai intézetek 2001. évről szóló kutatási beszámolóai alapján az elért eredményekről. Ezek jól tükrözik a támogatások terén bekövetkezett javulás kedvező hatásait a produkcióra.

Az AKT a gyorsjelentést tudomásul vette és felkérte a tudományterületi kuratóriumokat az eredmények részleteiből elemzésére.

AKT 5/3/2002. (IV. 22.) állásfoglalás:

Az egyebek között a főtitkár tájékoztatta a testületet az EU 5. keretprogramban a magyar részvétel helyzetéről.

KÖZLEMÉNYEK

TÁJÉKOZTATÓ

a Magyar Tudományos Akadémia Doktora cím odaítéléséről

ABAFFYNÉ DÓZSA-FARKAS KLÁRA

„Az enchytraeida kutatások eredményei Magyarországon” című munkája alapján,

BARTHA ELEK

„A szakrális tér néprajza a magyar görög katolikusok vallásos hagyományában” című munkája alapján,

HAJDU ZOLTÁN

„A XX. századi magyar államterület közigazgatási területi tagolásának és területszervezési reformterveinek közigazgatási-földrajzi elemzése” című munkája alapján,

HORKAY FERENC

„Vazoaktív peptidek vizsgálata operálható szívbetegségekben és állatkísérletes modellekben” című munkája alapján,

JOÓ PÁL

„Fémek, fémelektrodok, ásványi talajalkotók felületének módosítása ionokkal, molekulákkal, kolloidokkal” című munkája alapján,

ZENTAI TÜNDE

„Az ágy és a népi alváskultúra a kora újkorban” című munkája alapján

elnyerte a Magyar Tudományos Akadémia Doktora címet;

a Doktori Tanács által odaítélt kandidátusi fokozatokról

BARAKKA LARISZA

„Hadiipari egyesületek és a konverzió kilátásai a fejlődés jelenkori szakaszában” című munkája alapján honosítással a közgazdaság-tudomány kandidátusa,

BENDA JÓZSEF

„Egy kooperatív pedagógia” című munkája alapján a neveléstudomány kandidátusa,

CSUSZ ALEKSZANDR VLAGYIMIROVICS

„Cső körüregben, tüskén végbemenő alakváltozásának vizsgálata” című munkája alapján honosítással a műszaki tudomány kandidátusa,

JAKUBOVA NATÁLIA

„Witkacy dramaturgiája és a 'Fiatal Lengyelország' kultúrája” című munkája alapján honosítással az irodalomtudomány kandidátusa,

KUKOLYA JÓZSEF

„A komposzt termofil lignocellulózbontó aktinomicétáinak izolálása és jellemzése” című munkája alapján a biológiai tudomány kandidátusa,

LACZIK ZSOLT

„Scanning Infra-red Microscope Studies of Inhomogeneities in Si and GaAs Ingot Materials” című munkája alapján honosítással a közgazdaság-tudomány kandidátusa.

TÁJÉKOZTATÓ

a Bolyai János Kutatási Ösztöndíjat a 2002. évben elnyert pályázatokról

A Magyar Tudományos Akadémia 2002 januárjában meghirdette a Bolyai János Kutatási Ösztöndíjat, amely a 306/2001. (XII. 28.) Korm.rendelettel módosított 156/1997. (IX. 19.) számú kormányrendelet alapján a 45. életévét még be nem töltött kutatók kiemelkedő kutatási fejlesztési teljesítményének támogatását szolgálja. Ennek érdekében tudományos munka megírására, vagy azzal egyenértékű kutatási témában létrehozott alkotás elkészítésére, valamint további tudományos minősítés, illetve cím elnyerésére való felkészülés elősegítésére, műszaki alkotás létrehozására lehetett pályázni.

Az ösztöndíjra pályázhatott külföldi kutató is, amennyiben a kutatómunkáját magyarországi tudományos intézményben végzi.

Az ösztöndíjat független, szakmailag és tudományos szempontból autonóm, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke által létrehozott kuratórium nyilvános pályázati rendszerben ítélte oda 180 fő részére. A benyújtott 294 érvényes pályázatot 160 szakértő (56 fő akadémikus, 84 fő tudomány doktora /MTA Doktora/, 20 fő tudomány kandidátusa) véleményezte.

A kuratórium a következő pályázatokat fogadta el:

Név	Tudományág		
Ábrahám István Miklós	orvostudomány	Harkányiné	földrajztudomány
Ábrahám Péter	fizikai tudomány	Székelyi Zsuzsanna	mezőgazdasági tudomány
Ács Nándor Pál	orvostudomány	Heil Bálint Gábor	mezőgazdasági tudomány
Albert Ildikó Fruzsina	szociológiai tudomány	Hidas András	mezőgazdasági tudomány
Andréka Péter Gábor	orvostudomány	Holb Imre János	mezőgazdasági tudomány
Antalné		Hornyák Árpád	történelemtudomány
Szabó Ágnes Zsuzsanna	nyelvtudomány	Horváth Friderika	történelemtudomány
Bacsó Zsolt	biológiai tudomány	Horváth Gábor	mezőgazdasági tudomány
Badó Attila István	állam- és jogtudomány	Iost Norbert László	orvostudomány
Bagdi Enikő	orvostudomány	Jakovác Antal	fizikai tudomány
Bajtay Zsuzsanna	biológiai tudomány	Jeney Éva	irodalomtudomány
Bakó Imre	kémiai tudomány	Kaló Péter	biológiai tudomány
Bakonyi József	mezőgazdasági tudomány	Kapás Judit	közgazdaság-tudomány
Balázs György László	műszaki tudomány	Karancsiné Menyhárd Dóra	kémiai tudomány
Balácsi Csaba	műszaki tudomány	Karátson János	matematikai tudomány
Balogh Balázs Gyula	néprajztudomány	Kaszáné Kiss Magdolna	biológiai tudomány
Bányai Tamás József	műszaki tudomány	Kékesi Adrienna Katalin	biológiai tudomány
Bárany Attila Pál	történelemtudomány	Kékesi-Kun Árpád	irodalomtudomány
Baráth Magdolna	történelemtudomány	Kele Zoltán	kémiai tudomány
Bárkányi Zsuzsanna Judit	nyelvtudomány	Kerényi Zoltán	mezőgazdasági tudomány
Bátai István	orvostudomány	Keszthelyi Tamás	kémiai tudomány
Béda Péter	műszaki tudomány	Kiss Bálint	műszaki tudomány
Belgya Tamás	fizikai tudomány	Kiss János	mezőgazdasági tudomány
Berzy Tamás Gábor	mezőgazdasági tudomány	Kiss Péter	mezőgazdasági tudomány
Bíró József	műszaki tudomány	Kiss Tamás Zoltán	irodalomtudomány
Bódi Viktor	matematikai tudomány	Kitajka Klára	biológiai tudomány
Bódy Zsombor	történelemtudomány	Komorowicz Erzsébet	orvostudomány
Bohár András	filozófiai tudomány	Kovács Attila Pál	fizikai tudomány
Bombitz Attila	irodalomtudomány	Kovács Gellért István	mezőgazdasági tudomány
Bratek Zoltán	biológiai tudomány	Kovács Izabella	biológiai tudomány
Bugár Gyöngyi	közgazdaság-tudomány	Kovács Péter	ókortudomány
Cinkler Tibor	műszaki tudomány	Kovács Richárd	biológiai tudomány
Csapó Csaba	történelemtudomány	Kovács Tamás György	fizikai tudomány
Csatár Péter Dezső	nyelvtudomány	Kovács Tibor	orvostudomány
Csere Péter	orvostudomány	Kovács Zoltán	irodalomtudomány
Csonka Csaba	orvostudomány	Kozma József Lászlóné	politikatudomány
Czifrus Szabolcs	műszaki tudomány	Kőszeghy Miklós György	történelemtudomány
Cziva Oszkár	hadtudomány	Kristófné Makó Éva	kémiai tudomány
Dávid Lóránt Dénes	földrajztudomány	Kunné Sohler Dorottya	fizikai tudomány
Dezső Tamás	történelemtudomány	Kurtán Tibor	kémiai tudomány
Dlauchy Dénes Guido	mezőgazdasági tudomány	Laczkó András Péter	közgazdaság-tudomány
Domoki Ferenc	orvostudomány	Lados Mihály	közgazdaság-tudomány
Drahos László	kémiai tudomány	Lanszki József	biológiai tudomány
Elekes Andrea	közgazdaság-tudomány	Lencse Gábor Sándor	műszaki tudomány
Emri Zsuzsanna	biológiai tudomány	Lukács János	műszaki tudomány
Erdei Boglárka	földtudomány	Makkai Béla	történelemtudomány
Etesi Gábor	matematikai tudomány	Megyeri Klára	orvostudomány
Farkas Gyula	közlekedéstudomány	Mekis János	irodalomtudomány
Fazekas Attila	matematikai tudomány	Menyhért Anna	irodalomtudomány
Fogarassy Csaba	közgazdaság-tudomány	Mező Ferenc	földrajztudomány
Gajda Tamás Pál	kémiai tudomány	Micsik András László	matematikai tudomány
Gángó Gábor	filozófiai tudomány	Miklós Dezső	matematikai tudomány
Gáspár Róbert Zoltán	orvostudomány	Mócsai Attila	orvostudomány
Geiszt Miklós	orvostudomány	Molnár Lajos Gábor	matematikai tudomány
Gyulai Zsófia	orvostudomány	Molnár László	filozófiai tudomány
Halász Iván	állam- és jogtudomány	Morschl Éva	orvostudomány
		Muzsnay Zoltán	matematikai tudomány
		Münnich Ákos Tamás	pszichológiai tudomány
		Nacs János	műszaki tudomány
		Nagy Gábor	irodalomtudomány

Nagy Marianna
 Novák Csaba
 Novák Tamás
 Nyitrai Gabriella Éva
 Padányi József
 Papp Péter Pál
 Péley Bernadette
 Penc Karlo
 Perlusz Andrea
 Peták István
 Pete László
 Péter Orsolya Márta
 Pethesné Dávid Beáta
 Pető Andrea Margit
 Petrik Péter
 Pintér Ákos
 Pogány Ágnes
 Pusztainé Fischl Klára
 Rajta István
 Reisz T. Csaba
 Révay Zsolt Miklós
 Révész Szilárd
 Sarnyai Csaba Máté
 Sipos Jenő
 Sipos Pál
 Somlyódy Péter Edit
 Soukup Lajos
 Specziár András
 Speer Gábor
 Stipsicz András
 Surányi Gyula Zoltán
 Szabó Gábor
 Szabó György Emőd
 Szabó Katalin
 Szabó Sándor
 Szalai Zoltán
 Szarvas Zsuzsanna Veronika
 Szegedi Csaba
 Szegedi Sándor
 Székely Csaba
 Sziklai Péter
 Szilágyi Zsófia
 Szilágyiné Völgyesi Orsolya
 Takács Gábor
 Tálosi Gyula András
 Tarjányi Eszter
 Tényiné Csábi Györgyi
 Timár János
 Tóth Gábor
 Tőkési Károly Miklós
 Török Tibor
 Tusnády Gábor
 Vámosi György
 Van Der Looij, Marco
 Várady Zoltán
 Várallyay Éva
 Varga Csaba
 Varga Imre
 Varga Imre Péter
 Varga László

történelemtudomány
 kémiai tudomány
 közgazdaság-tudomány
 biológiai tudomány
 hadtudomány
 biológiai tudomány
 pszichológiai tudomány
 fizikai tudomány
 neveléstudomány
 orvostudomány
 történelemtudomány
 állam- és jogtudomány
 szociológiai tudomány
 történelemtudomány
 fizikai tudomány
 matematikai tudomány
 történelemtudomány
 történelemtudomány
 fizikai tudomány
 történelemtudomány
 kémiai tudomány
 matematikai tudomány
 történelemtudomány
 hadtudomány
 kémiai tudomány
 állam- és jogtudomány
 matematikai tudomány
 biológiai tudomány
 orvostudomány
 matematikai tudomány
 biológiai tudomány
 irodalomtudomány
 földrajztudomány
 biológiai tudomány
 biológiai tudomány
 földrajztudomány
 néprajztudomány
 orvostudomány
 földrajztudomány
 állatorvos-tudomány
 matematikai tudomány
 irodalomtudomány
 irodalomtudomány
 fizikai tudomány
 orvostudomány
 irodalomtudomány
 orvostudomány
 fizikai tudomány
 biológiai tudomány
 fizikai tudomány
 biológiai tudomány
 biológiai tudomány
 biológiai tudomány
 orvostudomány
 történelemtudomány
 mezőgazdasági tudomány
 orvostudomány
 fizikai tudomány
 kémiai tudomány
 mezőgazdasági tudomány

Vargháné Borbély Anna
 Veress György János
 Viharos Zsolt János
 Vokó Zoltán
 Wimmer Ágnes
 Zaránd Gergely Attila

nyelvtudomány
 biológiai tudomány
 műszaki tudomány
 orvostudomány
 közgazdaság-tudomány
 fizikai tudomány

PÁLYÁZATI FELHÍVÁSOK

A Magyar Tudományos Akadémia főtítkára pályázatot hirdet középiskolában (gimnáziumban, szakközépiskolában) huzamosabb ideje (legalább öt éve) főállásban oktató pedagógusok érdemes tudományos munkásságának elismerésére.

Pályázni lehet olyan tudományos munkával (monográfiával, nagyobb lélegzetű tanulmánnyal, kísérleti eljárási eredménnyel, forráskiadvánnyal stb.), amelynek hozama tényleges előrelépést jelent az adott kérdéskör alaposabb tudományos feltárása terén. A pályázatokhoz mellékelni kell a pályázó szakmai önéletrajzát, valamint a középiskola igazolását a tanári pályán eltöltött évekről.

A pályamunkát a Magyar Tudományos Akadémia főtítkárának címezve, illetékesség szerint az **MTA Titkársága Természettudományi vagy Társadalomtudományi Főosztályának vezetőjéhez** kell benyújtani (1245 Budapest, Pf. 1000).

A pályamunka beadási határideje **2002. szeptember 30.**

A korábban elnyert díj birtokosa öt év után pályázhat ismételt.

A benyújtott pályaművet a tudományterületileg illetékes akadémiai kutatóintézet vagy szakbizottság bírálja el. A pályadíjak odaítéléséről a bírálók értékelő véleménye alapján az MTA főtítkára dönt.

Évente 12 pályadíj kerül kiosztásra. A pályadíj összege egyénekenként százezer forint. A pályázat eredményéről a pályázók névre szóló értesítést kapnak.

A pályadíj ünnepélyes átadására 2002. december közepén kerül sor, amelyről az MTA a sajtó útján tájékoztatja a szélesebb közvéleményt.

Budapest, 2002. május 21.

Kroó Norbert s. k.,

a Magyar Tudományos Akadémia főtítkára

A Magyar Tudományos Akadémia, a Budapesti Műszaki Egyetem, az Ipari Minisztérium, az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság, a Gyógyszeripari Egyesülés és a Magyar Kémikusok Egyesülete a kimagasló hazai szintetikus szerves kémiai kutatások jutalmazására 1983-ban **Zemplén Géza Díjat** alapított.

Az alapítók képviselőiből alakult bizottság (a megszűnt Gyógyszeripari Egyesülés helyét 1992 óta a Magyarországi Gyógyszergyártók Országos Szövetsége tölti be, az Ipari

Minisztérium jogutódja a Gazdasági Minisztérium, az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság jogutódja az Oktatási Minisztérium) az MTA Szerves és Bimolekuláris Kémiai Bizottságnak a javaslatát figyelembe véve 2002-ben jelölés alapján egy **400 000 Ft-os I. díj**, negyven évesnél nem idősebb kutatók számára pedig jelölés vagy pályázat alapján egy **200 000 Ft-os II. díj** és az ezekkel járó emlékérmék, valamint oklevelek odaítéléséről dönt.

Felhívjuk a szintetikus szerves kémia területén dolgozókat, hogy jelölésüket vagy saját pályázati anyagukat

2002. augusztus 31-ig

az MTA Kémiai Tudományok Osztályára (1051 Budapest, Nádor u. 7.) küldjék be.

A jelöléshez, illetve a pályázatokhoz mellékelni kell egy összeállítást a tudományos közleményekről és a szabadalmakról.

a Zemplén Géza Díj odaítélésére alakult Bizottság

A múlt és a jelen a jövőért!

- A Ford Motor Company Természeti és Kulturális Örökségért Díj 2002 győztesei között a zsűri 2 500 000 Ft pénzjutalmat oszt szét, valamennyi érvényes pályázó oklevelet kap.
- A pályázatok beadási határideje **2002. október 31.**
- A Magyar Tudományos Akadémia 1997 óta a Ford Motor Company Természeti és Kulturális Örökségért Díj együttműködő partnere. A Ford Motor Company Természeti és Kulturális Örökségért Díj védnöke Prof. dr. Vizi E. Szilveszter, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke.

Budapest, 2002. június 4.

2002-ben is meghirdetik Magyarországon a **Ford Motor Company Természeti és Kulturális Örökségért Díj programot**, amelynek célja, hogy ösztönözze a magánszemélyek és intézmények helyi környezeti és kulturális értékeket megőrző tevékenységét, és mintegy katalizátorként szolgáljon az ilyen kezdeményezéseket támogató fórumok között, serkentve együttműködésüket. A természeti és kulturális értékek tudatos megőrzése a Ford Motor Company előremutató lépése egy jobb jövőért. A **Ford Motor Company Természeti és Kulturális Örökségért Díj** világszerte az egyik legnagyobb környezet- és természetvédelmi törekvéseket elismerő program, amely ma már minden kontinensen működik. A programot két kategóriában hirdetik meg: természeti környezet és kulturális örökség. A pályázatok beadási határideje 2002. október 31. A zsűri 2 500 000 Ft jutalom kiosztásáról dönt. A győztes pénzdíjat és trófeát, minden érvényes pályázó oklevelet kap.

A **Ford Motor Company Természeti és Kulturális Örökségért Díj** idén Magyarországon a következő kategóriákban jutalmazza a kiemelkedő pályázatokat: természeti környezet (a növény- és állatvilág vagy előfordulási helyük védelme) és kulturális örökség (európai elkötelezettség felmutatása a történelmi hagyományok megőrzésében). Jelentkezhetnek magánszemélyek, intézmények, szervezetek vagy egyéb közösségi csoportok.

A **Ford Motor Company Természeti és Kulturális Örökségért Díj** hazai zsűrijének tagjai: *Prof. dr. Láng István*, a Magyar Tudományos Akadémia tagja, *Prof. dr. Pungor Ernő*, a Bay Zoltán Alapítvány volt igazgatója, *Dr. Bereczky Lóránd*, a Magyar Nemzeti Galéria főigazgatója és *Madarász György*, a Ford Motor Hungária Kft. kommunikációs és PR igazgatója.

„A **Ford Motor Company Természeti és Kulturális Örökségért Díj** hűen fejezi ki a környezet iránti elkötelezettségünket. Odafigyelünk termékeink életére a tervezéstől az újrafelhasználásig, ahol csak tudjuk, megpróbáljuk vásárlóink és a környezet érdekeit szem előtt tartani és szolgálni. Támogatunk és bátorítunk minden olyan újítást, amely elősegíti a természet és az ipar harmonikus egymás mellett élését.” — nyilatkozta *William Clay Ford, Jr.*, a Ford Motor Company Igazgatótanácsának elnöke.

A kezdeti lépések óta nemzetközi méretűvé nőtt a program, amelyet támogat az *Európa Tanács*, az *UNESCO Világörökség Központ*, Lengyelországban az *Ecofund* és természetesen az 1983-as társalapító, a brit *Conservation Foundation*. Magyarországon a program együttműködő partnere a *Magyar Tudományos Akadémia*, védnöke *Prof. dr. Vizi E. Szilveszter*, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke.

További információért vagy jelentkezési lapért kérjük, küldjön e-mail üzenetet vagy telefonáljon az alábbi címre:

Dr. Liphay Erzsébet (CRSCOM)
Ford Motor Company
Természeti és Kulturális Örökségért Díj
információs és sajtóiroda
1027 Budapest, Liphay u. 5.
Tel. / fax: (06-1) 212 47 32
e-mail: event@crscom.hu

FOGADÓÓRÁK

Vizi E. Szilveszter, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke minden hónap első hétfőjén 16—17 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart. Az Akadémia köztestületi tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Kroó Norbert, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára minden hétfőn 15.30—17.00 óra között — előzetes bejelentkezés alapján — fogadóórát tart. Az Akadémia köztestületi tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

AKADÉMIAI ÉRTESÍTŐ, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja
Szerkeszti: az MTA Titkársága Jogi és Igazgatási Főosztálya
1051 Budapest, Nádor u. 7.
Szerkesztő: dr. Demcsik Tamás

A kiadásért felelős az Akadémiai Kiadó Rt. igazgatója
Budapest, 2002. Nyomdai táskaszám: 3553
A nyomdai munkálatokat az Akadémiai Nyomda Kft. végezte
Felelős szerkesztő: dr. Demcsik Tamás. — Műszaki szerkesztő: Marton Andor
Megjelent: 1 (A/5) ív terjedelemben — HU ISSN 0865—9303

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) 1900 Budapest, Lehel út 10/A, közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a Postabank Rt. 219-98636, 021-02799 pénzforgalmi jelzőszámra.
Előfizetési díj egy évre 2688,— Ft. — Példányszámonkénti ára: 224,— Ft

Akadémiai Értesítő

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
TITKÁRSÁGA

BUDAPEST, 2002. JÚLIUS 12.

Jogszabályok	23/2002. (V. 9.) EüM rend.	az emberen végzett orvostudományi kutatásokról	64
	27/2002. (V. 17.) OM rend.	a Nemzeti Kutatási és Fejlesztési Programok céljára rendelt előírányzat felhasználásának és kezelésének szabályairól . .	69

A Magyar Tudományos Akadémia 2002. évi májusi közgyűlésének határozatai	71
---	----

Az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa 2002. június 17-i ülésének állásfoglalásai	72
--	----

Közlemények	Felhívás	az Arany János Közalapítvány nagydíjára való jelölésre	72
	Pályázati felhívások	könyvkiadás támogatására, MTA Zenetudományi Intézete tudományos igazgatóhelyettesi munkakörének betöltésére.	73
	Megállapodás	Simonyi Károly Díj alapítására	74
	Tájékoztató	A Magyar Tudományos Akadémia Doktora cím odaítéléséről és a Doktori Tanács által odaítélt kandidátusi fokozatokról . .	74
	Fogadóórák	A Magyar Tudományos Akadémia elnökének és főtitkárának fogadóórái	74

JOGSZABÁLYOK

23/2002. (V. 9.) EüM rendelet

az emberen végzett orvostudományi kutatásokról

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) 247. §-a (2) bekezdésének *o*) és *p*) pontjában kapott felhatalmazás alapján — összhangban a 2002. évi VI. törvénnyel kihirdetett, az Európa Tanácsnak az emberi lény emberi jogainak és méltóságának a biológia és az orvostudomány alkalmazására tekintettel történő védelméről szóló Oviedói Egyezmény, valamint az Egyezménynek az emberi lény klónozásának tilalmáról szóló Kiegészítő Jegyzőkönyve rendelkezéseivel, továbbá figyelemmel az Orvosok Világszövetsége által elfogadott Helsinki Nyilatkozatra — a következőket rendelem el:

1. §

(1) E rendelet előírásait kell alkalmazni minden emberen végzett orvostudományi kutatásra (Eütv. 157. §, a továbbiakban: kutatás). Vizsgálati készítmény klinikai vizsgálata esetén e rendelet előírásait a külön jogszabályban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. Orvostudományi kutatásnak minősül különösen

a) a diagnosztikus, terápiás, megelőzési és rehabilitációs eljárások tökéletesítésére, új eljárások kidolgozására, valamint a betegségek kóroktanának és kórlefolysának jobb megértésére irányuló,

b) a genetikai,

c) az élő emberből vagy halottból eltávolított sejtekkel, sejtalkotórésszel, szövettel, szervvel, testrésszel végzett,

d) az epidemiológiai,

e) a közegészségügyi-járványügyi érdekből végzett,

f) az orvostechnikai eszközök klinikai vizsgálatára és hatásosságának bizonyítására végzett,

g) az ivarsejten, embrióon végzett kutatás.

(2) Kutatást csak engedély alapján, az abban foglalt feltételek szerint lehet végezni.

(3) Kutatásra az Eütv. 3. §-ának *g*) pontja szerinti egészségügyi intézménynek, illetőleg *f*) pontja szerinti egészségügyi szolgáltatónak (a továbbiakban együtt: egészségügyi intézmény) adható engedély.

2. §

(1) E rendelet alkalmazásában

a) **több központban végzett kutatás:** azonos kutatási terv alapján több különböző egészségügyi intézményben folytatott kutatás;

b) **kutatási terv:** a kutatás céljait, tervezett menetét, módszereit, statisztikai szempontjait és szervezési kérdéseit tartalmazó, az e rendeletben foglaltak szerint előzetesen elkészített dokumentáció; ideértve annak további változatait és módosításait;

c) **résztevő:** az a személy, aki a kutatás alanyaként részt vesz a kutatásban, ideértve a kontrollcsoport tagját is;

d) **nem kívánatos esemény:** a kutatásban résztvevő egészségi állapotában bekövetkezett kedvezőtlen változás, amely nem szükségszerűen következik az alkalmazott kezelésből;

e) **súlyos, nem kívánatos esemény:** olyan nem kívánatos esemény, amely az életet veszélyezteti, kórházi kezelést tesz szükségessé, illetőleg azt meghosszabbítja, maradandó egészségkárosodást, fogyatékosságot, veleszületett rendellenességet, születési hibát vagy halált okoz;

f) **kutatásvezető:** a kutatás szakmai irányításával megbízott személy. Élő emberen végzett kutatás vezetője csak orvos lehet;

g) **kutatási koordinátor:** több központban végzett kutatás esetén a kutatás összehangolásával megbízott kutató;

h) **etikai bizottság:** független bizottság, amelynek feladata a résztvevő emberi jogainak, biztonságának és jóllétének védelme, többek között a kutatási tervnek, a kutatás személyi és tárgy feltételeinek, az alkalmazott módszereknek és a résztvevők számára készült tájékoztatónak szakmai-etikai szempontból történő értékelésével és véleményezésével. E rendelet alkalmazásában etikai bizottság az Egészségügyi Tudományos Tanács Tudományos és Kutásetikai Bizottsága (ETT TUKEB), Egészségügyi Tudományos Tanács Humánreprodukciós Bizottsága (ETT HRB), Egészségügyi Tudományos Tanács Klinikai Farmakológiai Etikai Bizottsága (ETT KFEB) és a Regionális Kutásetikai Bizottság (RKEB);

i) **intézményi etikai bizottság (IKEB):** független bizottság, amelyet minden olyan egészségügyi intézményben létre kell hozni, ahol e rendelet hatálya alá tartozó kutatást végeznek, és amelynek feladata annak vizsgálata, hogy a kutatás az adott egészségügyi intézményben a személyi és tárgyi feltételek tekintetében megvalósítható-e, valamint a kutatás során az engedélyben foglaltak betartásának ellenőrzése.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakon túl e rendelet alkalmazásában az Eütv. 3. §-ában foglalt fogalom meghatározásokat kell figyelembe venni.

A kutatásban résztvevő személy védelme

3. §

(1) Kutatásba cselekvőképes személyt bevonni akkor lehet, ha biztosított az Eütv. 159. §-ának (1)–(3) bekezdéseiben meghatározott feltételek, illetve az e rendeletben előírt követelmények teljesítése.

(2) A kutatás a résztvevő számára nem helyettesítheti az orvos-szakmai szempontból szükséges, a megbetegedések megelőzését, korai felismerését, gyógykezelését szolgáló vizsgálatok, beavatkozások elvégzését.

(3) Ha a kutatásba reprodukív korú személyeket terveznek bevonni, a kutatás tervezése, engedélyezése, a résztvevők tájékoztatása során kiemelt figyelmet kell fordítani a kutatásnak a nemző- és fogamzóképessegre, a kutatásba történő beválasztáskor esetleg fennálló vagy későbbi terhességre, az embrió vagy magzat egészségére gyakorolt hatására.

(4) A kutatást úgy kell tervezni és lefolytatni, hogy minimalizálja a kutatásban résztvevő személy esetleges károsodását, fájdalmát, félelmét és szorongását. A résztvevő személy életkorához, egészségi állapotához kapcsolódó minden előre látható kockázatot figyelembe kell venni a kutatás tervezésénél és az ellenőrzésénél.

(5) A résztvevő személy egészségi állapotát a kutatás megkezdése előtt, a kutatás során folyamatosan és azt követően gondosan ellenőrizni és dokumentálni kell.

(6) A kutatásba résztvevőként elsősorban az egészségügyi intézményben ellátott betegeket lehet bevonni. A résztvevők toborzására felhívás — az egészséges önkéntesek kivételével — kizárólag orvosokhoz intézhető, a kutatás céljának, módszereinek, a beválasztandó résztvevők körének pontos megjelölésével. Egészséges önkéntesek toborzása bármilyen nyilvános közlésre szánt eszközzel történhet, a felhívásnak egyértelműen tartalmaznia kell, hogy az egészséges önkéntesek bevonására vonatkozik.

(7) A résztvevő részére a kutatásban történő részvétellel kapcsolatos jövedelem kiesésének, továbbá az utazással összefüggésben ténylegesen felmerült és igazolt — társadalombiztosítási jogviszony alapján nem fedezett — költségeinek megtérítésére költségtérítés fizethető. A résztvevő részére egyéb juttatás vagy díj — az egészséges önkéntesen végzett kutatás kivételével — nem adható.

A résztvevő tájékoztatása, beleegyezés a kutatásba

4. §

(1) A kutatásba bevonni kívánt cselekvőképes személyt a kutatás vezetője vagy az általa kijelölt, a kutatásban közreműködő orvos szóban és írásban magyar nyelven, a beteg számára érthető módon tájékoztatja az Eütv. 159. §-ának (3) bekezdésében foglaltakról.

(2) A tájékoztatást adó személynek különös figyelmet kell fordítania annak vizsgálatára, hogy a bevonni kívánt személy cselekvőképes-e. Az ezzel kapcsolatos megállapításokat az egészségügyi dokumentációban rögzíti.

(3) A tájékoztatást és a beleegyezést — külön íven — írásba kell foglalni. Az írásos tájékoztató és a beleegyező nyilatkozat egy-egy példányát a résztvevő egészségügyi dokumentációjában kell megőrizni, továbbá egy-egy példányát a résztvevőnek át kell adni.

(4) A írásos tájékoztató legalább a következőket tartalmazza:

- a) a kutatás azonosító adatait,
- b) kutatás kísérleti jellegére való utalást, a kutatás célját, várható időtartamát, a bevonni kívánt személyek számát, a kutatás menetét, a tervezett beavatkozások jellegét, gyakoriságát,
- c) a résztvevő rendelkezésére álló egyéb, elfogadott kezelési lehetőségeket, valamint tájékoztatást arra vonatkozóan, hogy kutatás a már megkezdett kezelésének megszakítását jelentheti, és a megkezdett kezelés megszakításának milyen következményei lehetnek a résztvevő számára,
- d) a lehetséges és a várható következmények, kockázatok és kellemetlenségek részletes leírását, valamint az arra való utalást, hogy a kutatás során olyan nemkívánatos események is felléphetnek, amelyek előre nem láthatóak,
- e) az ésszerűen várható előnyök leírását, vagy ha a résztvevő számára előny a kutatásból nem várható, ennek a ténynek a közlését,
- f) az egyes kezelési csoportokba történő véletlenszerű besorolás százalékos valószínűségét,
- g) a résztvevő számára a kutatással összefüggő kár bekövetkezése esetén nyújtandó kezelésre, kártérítésre [Eütv.

164. § (2) bekezdés] és kártalanításra [Eütv. 164. § (1) bekezdés] történő utalást, az Eütv. 164. §-ának (2) bekezdés szerinti felelősségbiztosító megnevezését, elérhetőségét,

h) a résztvevő számára a kutatásban való részvételért járó költségtérítést, ha van ilyen,

i) arra vonatkozó figyelemfelhívást, hogy a beleegyezés önkéntes és befolyásolástól mentes, azt bármikor akár szóban, akár írásban indokolás nélkül vissza lehet vonni anélkül, hogy ebből a résztvevőnek hátránya származna,

j) a résztvevő adatainak kezelésére, az ahhoz való hozzáférésére vonatkozó szabályokat,

k) a kutatás megkezdéséhez szükséges etikai véleményt adó etikai bizottság megnevezését, továbbá az IKEB elnökének és a 12. § (5) bekezdése szerinti független orvosnak nevét és elérhetőségét.

(5) A résztvevő személy a beleegyezését írásban adja meg. A beleegyező nyilatkozat legalább a következőket tartalmazza:

- a) a kutatás azonosító adatait,
- b) annak az egészségügyi intézménynek megnevezését, ahol a kutatást végezni kívánják,
- c) a kutatás vezetőjének, illetve a tájékoztatást végző személynek a nevét, beosztását, munkaköre megnevezését,
- d) a résztvevő azonosító adatait (név, anyja neve, születési hely és idő, TAJ szám, lakcím), korlátozottan cselekvőképes vagy cselekvőképtelen résztvevő esetén a hozzájárulást adó törvényes képviselő azonosító adatait is,
- e) annak kijelentését, hogy a résztvevő — korlátozottan cselekvőképes vagy cselekvőképtelen résztvevő esetén a törvényes képviselő is — a kutatásban történő részvételre vonatkozó beleegyezését az (1) bekezdésben foglalt tájékoztatást követően, önként, befolyástól mentesen adja, annak tudatában, hogy az bármikor, szóban vagy írásban, indokolás nélkül visszavonható,
- f) a beleegyező nyilatkozat aláírásának dátumát,
- g) a kutatás vezetőjének vagy a tájékoztatást adónak az aláírását,
- h) a beleegyező nyilatkozatot tevő, valamint a (7) bekezdés szerinti esetben a tanú aláírását.

(6) A tájékoztatást adó személy és a résztvevő — korlátozottan cselekvőképes vagy cselekvőképtelen résztvevő esetén a törvényes képviselő is — a (4) bekezdés szerinti írásos tájékoztatót is kézjeggyel látja el.

(7) Ha a kutatásba bevonni kívánt személy, illetve korlátozottan cselekvőképes vagy cselekvőképtelen személy esetén a törvényes képviselő nem tud olvasni, a beleegyező nyilatkozathoz szükséges tájékoztatás megadásánál két független tanú együttes jelenlétét kell biztosítani. A tanúk a beleegyező nyilatkozat aláírásával igazolják, hogy a vizsgálatba bevonni kívánt személy, illetve törvényes képviselője számára minden lehetséges információt megadtak, és a bevonni kívánt személy és/vagy törvényes képviselője önkéntesen és befolyásolástól mentesen adta meg a beleegyező nyilatkozatát.

(8) Amennyiben a kutatás során a kutatással kapcsolatban olyan új, lényeges információ válik ismertté, amely érinti az írásos tájékoztatóban foglaltakat, az engedély módosítását kell kezdeményezni a 13. §-ban foglaltaknak megfelelően. A módosított írásos tájékoztatónak megfelelően a résztvevőt ismételtén tájékoztatni kell, és írásbeli beleegyezését kell kérni a kutatás folytatásához.

*Korlátozottan cselekvőképes és cselekvőképtelen
személy bevonása a kutatásba*

5. §

(1) Ha a kutatásba — az Eütv. 159. §-ának (4) és (5) bekezdéseiben meghatározott feltételek betartásával — korlátozottan cselekvőképes személyt vonnak be, akkor mind a korlátozottan cselekvőképes személyt, mind a törvényes képviselőjét tájékoztatni kell a 4. §-ban foglaltaknak megfelelően.

(2) A kutatás csak akkor végezhető korlátozottan cselekvőképes személyen, ha mind a korlátozottan cselekvőképes személy, mind törvényes képviselője beleegyezését adta. A beleegyező nyilatkozatot mind a korlátozottan cselekvőképes személynek, mind törvényes képviselőjének alá kell írnia.

6. §

(1) Ha a kutatásba — az Eütv. 159. §-ának (4) és (5) bekezdéseiben meghatározott feltételek szerint — cselekvőképtelen kiskorú vagy nagykorú személyt (a továbbiakban: cselekvőképtelen személy) kívánnak bevonni, akkor a (2)–(6) bekezdésekben foglaltaknak megfelelően kell eljárni.

(2) Az Eütv. 16. §-ának (1)–(2) bekezdése szerinti személyt a 4. §-ban foglaltaknak megfelelően kell tájékoztatni. Ezen túlmenően a cselekvőképtelen személyt is — ítéltéképességének megfelelően — tájékoztatni kell minden, a kutatás szempontjából fontos körülményről, annak kockázatáról és kedvező vagy kedvezőtlen hatásáról. A kiskorú tájékoztatásába pedagógiai gyakorlattal rendelkező személyt is be kell vonni.

(3) Amennyiben a cselekvőképtelen személy a tájékoztatást megértette, azt értékelni tudja, és kifejezetten elhárítja a kutatásban való részvételét, vagy a kutatásból ki kíván lépni, ezt a kutatás vezetőjének, illetve a kutatást végző személynek maradéktalanul figyelembe kell vennie.

(4) Ha a cselekvőképtelen személy cselekvőképessé válik, a lehető leghamarabb tájékoztatni kell a kutatásról, és kérni kell a beleegyezését annak folytatásához. Ennek hiányában a kutatást az érintett személyen nem lehet folytatni.

(5) Nem végezhető kutatás olyan cselekvőképtelen személy bevonásával, aki még cselekvőképes állapotában kizárta a kutatásban való részvételét.

(6) Korlátozottan cselekvőképes és cselekvőképtelen személy egészséges önkéntesként kutatásba nem vonható be.

A kutatás engedélyezése

7. §

(1) A kutatási tervet a (2)–(6) bekezdésekben foglalt rendelkezések figyelembevételével

a) az Eütv. 3. §-ának g) pontja szerinti egészségügyi intézmény esetében az intézmény vezetője,

b) az Eütv. 3. §-ának g) pontja alá nem tartozó egészségügyi szolgáltató esetében a területileg illetékes fővárosi, megyei fekvőbeteg-gyógyintézet vezetője,

c) ha az intézmény vezetője egyben a kutatás vezetője is, akkor az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálatnak az intézmény székhelye szerint illetékes megyei (fővárosi) intézete (a továbbiakban: megyei intézet) engedélyezi [a továbbiakban a)–c) pont együtt: engedélyező].

(2) Az Eütv. 159. §-ának (5) bekezdése és a 161. §-ának (1) és (3) bekezdései szerinti esetekben az etikai bizottság szakmai-etikai véleményének beszerzését követően, de az (1) bekezdés szerinti engedély kiadását megelőzően, az egészségügyi miniszter engedélyét is be kell szerezni.

(3) Az (1)–(2) bekezdések szerinti engedély iránti kérelmet a kutatás vezetője nyújtja be (a továbbiakban: kérelmező).

(4) A kutatás akkor engedélyezhető, ha a 9. § szerinti etikai bizottság a kutatási tervet szakmai és etikai szempontból megfelelőnek találja. Amennyiben az etikai bizottság a kutatási terv módosítását tartja szükségesnek, a kutatás a módosítások elvégzése után engedélyezhető.

(5) A kutatás az egészségügyi intézményben akkor végezhető, ha az IKEB az intézmény tárgyi és személyi feltételeit a kutatás végzésére megfelelőnek találja.

(6) Az 1. § (1) bekezdésében meghatározott kutatás engedélyezése során az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény rendelkezéseit kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy az engedélyező döntése ellen államigazgatási úton fellebbezésnek helye nincs.

(7) A kutatási engedélyben meghatározott feltételek és a kutatási terv előírásai, valamint a kutatás folytatására és ellenőrzésére vonatkozó előírások foglalkozási szabálynak minősülnek.

8. §

(1) A 7. § (1) bekezdése szerinti engedély iránti kérelemnek tartalmaznia kell

a) a kutatás megnevezését,

b) a megbízó nevét, székhelyét, magyarországi képviselőjét, annak címét,

c) a kutatásban résztvevő egészségügyi szolgáltató(k) nevét, székhelyét,

d) a kutatás vezetőjének és a kutatásban közreműködő munkatársak nevét, munkakörét,

e) a kutatás célját,

f) a kutatás kezdetének időpontját és várható időtartamát,

g) annak megjelölését, hogy egy vagy több központban végzett kutatást terveznek, több központban végzett kutatás esetén a tervezett kutatási helyszínek felsorolását.

(2) A kérelemhez mellékelni kell

a) a kutatási tervet,

b) a kutatás vezetőjének szakmai önéletrajzát,

c) a kutatásban résztvevők számára a 4. § (4) bekezdésének megfelelő tartalmú írásos tájékoztató tervezetét,

d) a kutatásban résztvevő személyek beleegyező nyilatkozatának tervezetét,

e) a kutatással összefüggésben felmerülő többletköltségre vonatkozó költségbeclést,

f) a kutatást végző intézménynek az Eütv. 164. §-ának

(2) bekezdése szerinti felelősségbiztosítási szerződéséről szóló, a biztosító által kibocsátott igazolást,

g) az egyedi adatlap tervezetét, amelyen minden olyan adatot, tény, eseményt fel kell tüntetni, ami a kutatással összefügg, illetőleg a kutatás kimenetelét befolyásolhatja,

h) nyilatkozatot a kutatás vezetőjének és a kutatásban közreműködők díjazásáról,

i) a 9. § (2) bekezdésének a)–b) pontja szerinti esetben — a kérelmező választása alapján — a kutatás tárgya sze-

rinti szakmai kollégium, vagy országos intézet, vagy a Magyar Orvostudományi Társaságok és Egyesületek Szövetsége (MOTESZ) által a kutatás szakmai tartalmáról készített tudományos véleményt.

(3) A kutatási terv tartalmazza

a) a kutatás céljának, indokoltságának, a várt eredménynek részletes leírását,

b) a kutatás tudományos megalapozottságát, indokoltságát alátámasztó irodalmi hivatkozások megjelölését,

c) a résztvevők toborzásának, beválasztásának, kizárásának kritériumrendszerét,

d) a kutatásba bevonni kívánt résztvevők számát (összesen és kutatóhelyenként), nemét, életkorát,

e) a kutatás módszerének, az alkalmazott beavatkozásoknak ismertetését,

f) a kedvezőtlen események és a súlyos nemkívánatos események leírását, a bekövetkezésük esetén követendő eljárást,

g) a résztvevők személyes és egészségügyi adatainak kezelésével kapcsolatos intézkedéseket,

h) a kutatás során nyert adatok statisztikai feldolgozásának módszerét,

i) a kutatás vezetőjének nyilatkozatát arról, hogy a kutatási terv összeállítása a hatályos jogszabályokban és az Orvosok Világszövetsége Helsinki Deklarációjában foglaltaknak megfelelően történt.

(4) A (3) bekezdés a)–h) pontjaiban szereplő adatok közérdekű adatnak minősülnek.

9. §

(1) A kérelmező a 7. § (4) bekezdése szerinti szakmai-etikai vélemény iránt a 8. § (1) bekezdése szerinti tartalommal és a 8. § (2) bekezdése szerinti mellékletekkel felszerelt kérelmet nyújt be az etikai bizottsághoz. Több központban végzett kutatás esetében a kutatási koordinátor nyújtja be a szakmai-etikai vélemény iránti kérelmet.

(2) Az etikai-szakmai véleményt az ETT TUKEB adja meg

a) a Magyarországon még nem elfogadott, új megelőző, terápiás vagy diagnosztikus eljárás, módszer alkalmazása esetén, ha azzal összefüggésben a betegen invazív beavatkozást végeznek,

b) orvostechnikai eszköz klinikai vizsgálata, illetve a hatásosság minősítése céljából emberen történő vizsgálata esetén,

c) a genetikailag determinált betegség kialakulásával, jellegzetességeivel foglalkozó, a populációs genetika, szomatikus genetika, genetikai epidemiológiai kérdéskörre irányuló kutatás esetében,

d) az a)–c) pont alá nem tartozó, de több regionális kutatás-etikai bizottság illetékességi területébe tartozó, több központban végzett kutatás esetében,

e) bármely kutatás esetén, ha a regionális etikai bizottság a kérelmet felterjeszti.

(3) A szakmai-etikai véleményt az ETT HRB adja meg

a) az emberi génállomány megváltoztatására irányuló, vagy azt eredményező (Eütv. 162. §),

b) az emberi reprodukcióval kapcsolatos,

c) prenatális vizsgálatokkal kapcsolatos kutatás esetén.

(4) A vizsgálati készítmény klinikai vizsgálata esetén a szakmai-etikai véleményt az ETT KFEB adja meg a külön jogszabályban foglaltak szerint.

(5) Minden egyéb esetben az etikai-szakmai véleményt az illetékes regionális etikai bizottság adja meg. A regionális etikai bizottságok illetékességi területét a *melléklet** tartalmazza.

Az etikai bizottság eljárása

10. §

(1) Az etikai bizottság a kérelem beérkezését követően szakmai-etikai véleményt alakít ki, amelyben állást foglal különösen

a) a kutatás indokoltságáról, tudományos megalapozottságáról,

b) arról, hogy a kutatási terv alapján a résztvevők mindegyike megkapja-e az egészségi állapota által indokolt egészségügyi ellátást,

c) a várható előnyök és kockázatok előzetes becslésének megfelelőségéről, a résztvevőket fenyegető kockázatok és a kutatás várható eredményének arányosságáról,

d) a kutatás vezetőjének szakmai alkalmasságáról,

e) az egészségügyi intézmény tárgyi feltételeinek megfelelőségéről,

f) az írásos tájékoztató megfelelőségéről, teljeskörűségéről,

g) a beleegyező nyilatkozat megfelelőségéről,

h) az esetleges placebo csoport alkalmazásának indokoltságáról,

i) arról, hogy a biztosítás megfelelő fedezetet nyújt-e a kutatással kapcsolatosan esetlegesen érvényesítendő kártérítési követelésekre,

j) a kutatásban résztvevők számára fizetendő költségtérítésről,

k) a kutatásban résztvevők toborzásának és beválasztásának módjáról és feltételeiről,

l) a kutatás során nyert adatok statisztikai feldolgozásának módszeréről,

m) ha a kutatást állapotos, szabadságában korlátozott (Eütv. 161. §), korlátozottan cselekvőképes vagy cselekvőképtelen személyen is végzik, ezek bevonásának indokoltságáról és érdekeik védelmének megfelelőségéről,

n) a kutatás vezetőjének és a kutatásban közreműködőknek a díjazásáról,

o) a résztvevők személyes adatai kezelésének jogszerűségéről.

(2) A vélemény kialakításához az etikai bizottság további kérdéseket intézhet, kiegészítő információkat, illetve a megküldött adatok kiegészítését kérheti a kérelmezőtől.

(3) Cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképes személy bevonásával tervezett kutatás esetében az etikai bizottság kiemelt figyelmet fordít annak véleményezésére, hogy az Eütv. 159. §-ának (4) és (5) bekezdésében előírtak maradéktalanul megvalósulnak-e. Véleménye kialakításához az érintett csoport jellegének megfelelő szakértőt (pedagógus, pszichiáter) vesz igénybe.

* A mellékletet a Magyar Közlöny 2002. május 9-i, 61. száma közli.

(4) Az etikai bizottság írásos véleményében nyilatkozik az (1) bekezdésben foglaltakkal kapcsolatban, továbbá a kérelem szerinti kutatás etikai megfelelőségéről, a megfelelőséghez szükséges esetleges módosításról vagy kiegészítésről, illetve a meg nem felelésről. A véleményben feltünteteti az áttekintett dokumentumok listáját, valamint az ülésen és a szavazásban részt vett bizottsági tagok névsorát.

(5) Az etikai bizottság véleményét megküldi a kérelmezőnek.

11. §

(1) A kutatásra az engedélyező az etikai bizottság írásos véleményének kézhezvétele után ad engedélyt.

(2) Nem adható engedély, ha az etikai vélemény nem javasolja a vizsgálatot.

(3) Az engedélyező határozatnak legalább a következőket kell tartalmaznia:

- a) a kutatás azonosító adatait,
 - b) a megbízó, illetve a kutatás anyagi fedezetét biztosító szervezet megnevezését, székhelyét, magyarországi képviselőjének nevét, címét,
 - c) a kutatásban résztvevő egészségügyi intézmény(ek) nevét, székhelyét,
 - d) a kutatás vezetőjének nevét, beosztását,
 - e) a kutatás várható időtartamát,
 - f) a kutatásba bevonni tervezett résztvevők számát, nemét, életkorát, több központban végzett kutatás esetén összesen és kutatóhelyenként külön-külön is.
- (4) A határozatot az engedélyező megküldi:
- a) a kérelmezőnek,
 - b) az eljáró etikai bizottságnak,
 - c) a megyei intézetnek,
 - d) az Országos Egészségbiztosítási Pénztárnak (a továbbiakban: OEP).

Az intézményi kutatásetikai bizottság és a Regionális Kutatásetikai Bizottság

12. §

(1) Minden egészségügyi intézmény, ahol kutatást végeznek, IKEB-et működtet. A mellékletben meghatározott egészségügyi intézményekben RKEB működik.

(2) Az IKEB és az RKEB létrehozása, létszámának meghatározása — a (4) bekezdésben foglaltak figyelembevételével — az egészségügyi intézmény vezetőjének feladata.

(3) Abban az egészségügyi intézményben, ahol RKEB működik, az egyben elláthatja az IKEB teendőit is.

(4) Az IKEB-et és az RKEB-et az Eütv. 159. §-ának (6) bekezdésében foglaltaknak megfelelően kell összeállítani azzal, hogy a bizottság tagjainak száma nem lehet ötnél kevesebb.

(5) Az intézményben folyó kutatásban résztvevők érdekeinek védelméről az IKEB elnöke által az IKEB tagjai közül kijelölt független, a kutatásban részt nem vevő orvos gondoskodik. A kijelölt orvos folyamatosan figyelemmel kíséri a kutatás menetét, továbbá rendszeres kapcsolatot tart a vizsgálatba bevont személyekkel, részükre tájékoztatást, szakmai segítséget nyújt.

(6) Az IKEB feladata a 7. § (5) bekezdésében, 15. § (2) bekezdésében és a 18. §-ban foglaltak ellátása.

(7) Az RKEB feladata a 9. § (5) bekezdésében, 15. § (2) bekezdésében és a 18. §-ban foglaltak ellátása.

(8) Az IKEB esetén az összetételt és a működés szabályait tartalmazó ügyrendet a területileg illetékes RKEB hagyja jóvá. Az RKEB összetételét az ETT TUKEB hagyja jóvá. Meg kell tagadni a jóváhagyást, ha a bizottság összetétele nem felel meg az Eütv. 159. §-ának (5) bekezdésében foglaltaknak.

Az engedély módosítása

13. §

(1) A kutatás megkezdését követően a kutatás vezetője kezdeményezheti az engedély módosítását.

(2) A kutatás vezetője kezdeményezi az engedély módosítását, ha

- a) az engedélyben szereplő adatok bármelyikében tervez változást,
- b) a kutatás módosítása hatással lehet a résztvevők biztonságára,
- c) ha a kutatás során olyan új adat válik ismertté, amely az írásos tájékoztató módosítását teszi szükségessé.

(3) Az engedély módosítására irányuló kérelemben a kérelmezőnek meg kell jelölnie a módosítás indokát, és nyilatkoznia kell arról, hogy szükséges-e a résztvevők írásos tájékoztatójának módosítása, kiegészítése.

(4) Amennyiben a résztvevők írásos tájékoztatójának módosítása vagy kiegészítése szükséges, úgy az új tájékoztatót a kérelemhez mellékelni kell.

(5) A módosítás iránti kérelmet a kérelmező — annak mellékleteivel együtt — megküldi az etikai bizottságnak.

(6) A kutatás vezetője a módosítást engedélyező határozat jogerőre emelkedését követően módosíthatja a kutatást.

(7) A módosítási kérelem elutasítása esetén a kérelmező a határozatban írtakat köteles maradéktalanul figyelembe venni.

14. §

(1) A legalább részben az Egészségügyi Alapból finanszírozott egészségügyi intézmény vezetője a kutatás megkezdését megelőzően nyilatkozik az Országos Egészségbiztosítási Pénztárnak a felmerülő többletköltségek viseléséről.

(2) A kutatás megkezdésének időpontjáról az egészségügyi intézmény vezetője értesíti azt az etikai bizottságot, amely a szakmai-etikai véleményt adta.

A kutatás felfüggesztése

15. §

(1) Az intézet vezetője, a kutató, valamint a kutatásvezető a kutatást haladéktalanul felfüggeszti, ha a kutatás folytatása ártalmas vagy ártalmas lehet a résztvevőkre, ha olyan nem kívánatos esemény lép fel, amely a kutatás megszakítását indokolja, illetőleg, ha a szakmai-etikai vélemény alapjául szolgáló körülményekben lényeges változás következett be. Az intézet vezetője akkor is felfüggeszti a kutatást, ha a vizsgálatban résztvevő személyeknek több mint egyötöde visszavonta a beleegyezést.

(2) A kutatás felfüggesztésének kezdeményezésére az IKEB, továbbá a 9. § (2)–(5) bekezdése szerinti, szakmai-etikai véleményt adó etikai bizottság is jogosult.

(3) A kutatás felfüggesztése esetén az engedélyező a szakmai-etikai véleményt adó etikai bizottságot értesíti. A kutatás csak újabb szakmai-etikai vélemény alapján folytatható.

A kutatás ellenőrzése

16. §

A kutatás engedélyezője a kutatás időtartama alatt folyamatosan ellenőrzi, hogy a kutatást a szakmai szabályoknak megfelelően, az engedélyben és a kutatási tervben foglaltaknak megfelelően végzik-e.

17. §

(1) Az ÁNTSZ megyei (fővárosi) tisztifőorvosa (a továbbiakban: tisztifőorvos) ellenőrzi, hogy

a) a kutatást az engedélyben és a kutatási tervben foglaltaknak megfelelően végzik-e,

b) a résztvevők számára biztosítják-e az egészségi állapotuk által indokolt egészségügyi ellátást,

c) az egészségügyi szolgáltató rendelkezik-e a személyi és tárgyi feltételekkel a kutatás lefolytatásához,

d) a felelősségbiztosítási szerződés érvényes-e a kutatás teljes időtartama alatt.

(2) A tisztifőorvos az ellenőrzésről jegyzőkönyvet vesz fel. Amennyiben az ellenőrzés során megállapítást nyer, hogy a kutatást nem a kutatási terv szerint folytatják, haladéktalanul felfüggeszti a kutatást.

(3) A tisztifőorvos szakmai felügyeleti, illetve hatósági jogkör gyakorlására jogosult személyt bízhat meg az ellenőrzés végzésével.

18. §

(1) A szakmai-etikai véleményt adó etikai bizottság és az IKEB ellenőrzi, hogy

a) a kutatást az engedélyben és a kutatási tervben előírtaknak megfelelően folytatják-e,

b) a résztvevő tájékoztatása és beleegyező nyilatkozata megfelel-e a 4. §-ban foglalt követelményeknek,

c) a vizsgálatban résztvevők kiválasztásának módja az engedélynek megfelel-e,

d) a résztvevők személyes adatai kezelésénél jogszerűen járnak-e el,

e) a cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképes személy bevonásával végzett klinikai vizsgálat esetében az Eütv. 159. §-ának (4) és (5) bekezdésében, valamint az e rendeletben előírtak maradéktalanul megvalósulnak-e.

(2) Ha a szakmai-etikai véleményt az ETT TUKEB vagy az ETT HRB adta, az ellenőrzés lefolytatására felkérheti a területileg illetékes RKEB-et vagy az egészségügyi intézményben működő IKEB-et.

(3) Az IKEB az (1) bekezdésben foglaltakon túlmenően folyamatosan ellenőrzi, hogy az intézmény tárgyi, illetve személyi feltételeiben nem történt-e olyan változás, amely a kutatást vagy a résztvevők biztonságát veszélyezteti.

19. §

(1) Az OEP ellenőrzi, hogy a 14. § (1) bekezdése szerinti nyilatkozatban rögzített többletköltségek valósnak bizonyulnak-e, valamint azt, hogy kizárólag a kutatás keretében

nyújtott ellátást az egészségbiztosítás terhére nem vesznek-e igénybe.

(2) Az OEP nevében ellenőrzést egészségügyi intézmény szak-, illetve pénzügyi ellenőrzésére jogosult személy végezhet.

(3) Ha az ellenőrzés során megállapítást nyer, hogy kizárólag a kutatás keretében nyújtott ellátást az egészségbiztosítás terhére vesznek igénybe, az OEP kezdeményezi a kutatás felfüggesztését.

Jelentési kötelezettség

20. §

A kutatás vezetője a kutatás megkezdésétől kezdve minden második év végén, valamint a kutatás befejezését követő 15 napon belül jelentést küld az engedélyezőnek, a szakmai-etikai véleményt adó etikai bizottságnak és az IKEB-nek. A jelentésben beszámol a kutatás tapasztalatairól, a ténylegesen bevont betegek számáról, az előfordult nem kívánatos és súlyos nem kívánatos eseményekről. A kutatás akkor tekinthető befejezettnek, ha minden beteg — kutatási terv szerinti — utolsó észlelése megtörtént.

Vegyes és átmeneti rendelkezések

21. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba azzal, hogy rendelkezéseit a 2002. július 1-jét követően indult engedélyezési eljárásokban kell alkalmazni.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti

a) az orvosi biológiai kutatásokról szóló 11/1987. (VIII. 19.) EüM rendelet, valamint az annak módosításáról rendelkező 31/1998. (VI. 24.) NM rendelet, továbbá

b) az Egészségügyi Tudományos Tanácsról szóló 16/2001. (IV. 28.) EüM rendelet 15. § (2) bekezdése és 15. § (3) bekezdésének c) pontja.

27/2002. (V. 17.) OM rendelet

a Nemzeti Kutatási és Fejlesztési Programok céljára rendelt előirányzat felhasználásának és kezelésének szabályairól

A Nemzeti Kutatási és Fejlesztési Programok lebonyolításának szabályairól szóló 201/2000. (XI. 29.) Korm.-rendelet (a továbbiakban: R.) 4. §-ának (1) bekezdésében, valamint 5. §-ának (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján — a pénzügyminiszterrel egyetértésben — a következőket rendelem el:

Általános rendelkezések

1. §

(1) A Nemzeti Kutatási és Fejlesztési Programok (a továbbiakban: Nemzeti K+F Programok) forrása a Magyar Köztársaság mindenkori költségvetéséről szóló törvényben, az Oktatási Minisztérium fejezetében található Nemzeti K+F Programok céljára rendelt előirányzat (a továbbiakban: Előirányzat).

(2) Az Előirányzatnak az oktatási miniszter által megbízott kezelője, az Oktatási Minisztérium Alapkezelő Igazgatósága (a továbbiakban: OM Alapkezelő Igazgatósága) az Előirányzat felhasználásáról féléves és éves költségvetési beszámolót készít, valamint az eszközeinek és forrásainak alakulásáról negyedévente mérlegjelentésben ad számot.

A pályázati felhívás, a pályázat tartalmi követelményei

2. §

(1) Az Előirányzattal kapcsolatos pályázati felhívásokat az OM Alapkezelő Igazgatósága évente két országos napilapban és az Interneten teszi közzé.

(2) A pályázatot a pályázati felhívásban megjelölt tartalommal, a megjelölt határidőig kell benyújtani. A pályázat benyújtási időpontjának a postára adás időpontját kell tekinteni.

(3) A pályázati felhívásnak — az államháztartás működési rendjéről szóló 217/1998. (XII. 30.) Korm.rendelet 83. §-ában előírtak mellett — tartalmaznia kell:

- a) a pályázatban részt vevők körét,
- b) a támogatás prioritásait, preferenciáit,
- c) a támogatás konkrét feltételeit,
- d) az általános költségeknek a projektre elszámolható mértékét,
- e) a projekt futamidejét, a támogatás folyósításának időtartamát,
- f) a pályázatban nyújtható előleg mértékét,
- g) az egy projekt keretében igényelhető támogatás mértékét,
- h) a pályázó saját erőforrásának a projekt teljes elismert költségéhez viszonyított legkisebb mértékét,
- i) a pályázat benyújtásának határidejét,
- j) az elbírálás főbb szempontjait,
- k) azt, hogy az adott programban konzorcium alakítása kötelező-e,
- l) a pályázatok elbírálása során érvényesíthető kizárási okokat.

A pályázatok elbírálása

3. §

(1) A pályázatok elbírálását a Program Tanácsok és független külső szakértők végzik. A pályázatok elbírálásáról emlékeztetőt kell készíteni, amely tartalmazza az elbírálás során tett észrevételeket, a pályázatok értékelését, az értékelés legfontosabb szempontjait, továbbá a véleményezésre jogosultak javaslatait a döntéshozó részére. A pályázók a pályázatukra vonatkozó bírálatot megismerhetik.

(2) A Programirányító Testület feladatait és működési rendjét a Programirányító Testület ügyrendje szabályozza, amelyet az oktatási miniszter hagy jóvá.

(3) A támogatások odaítélése a rendelkezésre álló források függvényében, a pályázatok rangsorolásával történik.

4. §

(1) Az elbírálás eredményéről a pályázókat a döntéstől számított 15 munkanapon belül írásban kell értesíteni. Az értesítésben a nyertes pályázók (a továbbiakban: kedvezményezettek) részére az 5. §-ban meghatározott támogatási

szervezés megkötésére, a döntési értesítés kézhezvételétől számított legfeljebb 45 nap időtartammal, határidőt kell megállapítani.

(2) A támogatással kapcsolatos döntéseket az OM Alapkezelő Igazgatósága az Oktatási Közlönyben és az Interneten hozza nyilvánosságra.

Szerződéskötés, a támogatás feltételei

5. §

(1) Az OM Alapkezelő Igazgatósága a projekt végrehajtásának követelményeit, a teljesítés módját, annak pénzügyi ütemezését, a támogatási szerződés lezárásának követelményeit, az ellenőrzési jogosultság elfogadását, a kedvezményezett által vállalt kötelezettségek nem teljesítése esetén alkalmazandó, az államháztartás működési rendjéről szóló jogszabályokban meghatározott jogkövetkezményeket is tartalmazó támogatási szerződést köt a kedvezményezettel.

(2) Amennyiben a kedvezményezett nem fogadja el a szerződési feltételeket, illetőleg egyéb, a kedvezményezettnek felróható okból — a szerződéskötésre a döntési értesítésben rögzített határidőtől számított 30 napon belül — nem jön létre a támogatási szerződés, a döntés érvényét veszti.

6. §

(1) Amennyiben a konzorcium egy tagja a projekt befejezése előtt neki fel nem róható okból kilép a konzorciumból, vagy tevékenységét felfüggeszteni kényszerül, illetve amennyiben bármelyik tag ellen felszámolási vagy végelszámolási eljárás indul, úgy a tag köteles a projektvezető számára részletes szakmai és pénzügyi elszámolást készíteni, továbbá a megvalósult eredményeket teljeskörűen és tételen részére átadni.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott tag köteles a támogatás fel nem használt részét az OM Alapkezelő Igazgatósága részére visszautalni.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott esetben az OM Alapkezelő Igazgatósága a konzorcium többi tagja részére nyújtandó további támogatás folyósítását felfüggeszti, és erről haladéktalanul értesíti a Program Tanácsot. A Program Tanács javaslata alapján a konzorcium tagjai részére nyújtandó támogatás további folyósításáról a Programirányító Testület a javaslatától számított 30 napon belül határoz.

7. §

A támogatási szerződés feltételeire, a támogatási szerződés megkötésére, a támogatás folyósítására az államháztartás működési rendjére vonatkozó jogszabályok az irányadók.

A támogatások ellenőrzési rendszere

8. §

(1) A kedvezményezett — ellenőrzés céljából — a támogatás felhasználását, illetve azok dokumentumait elkülönítetten köteles nyilvántartani. Amennyiben a támogatás célja teljesült, de a támogatásból fel nem használt összeg maradt vissza, azt a kedvezményezett köteles haladéktalanul visszautalni.

(2) Egy projekt akkor tekinthető befejezettnek, illetve megvalósultnak, ha a szerződésben megjelölt és támogatott

feladat, cél a szerződésben meghatározottak szerint teljesül. Erről a tényről a kedvezményezett köteles a projekt szakmai beszámolójában, bizonylatokkal alátámasztva beszámolni.

9. §

(1) Az R. 4. §-a (7) bekezdésének c) pontjában meghatározottak kivételével a szerződésben vállalt kötelezettségek teljesítését, a rendeltetésszerű és a támogatási szerződésnek megfelelő forrásfelhasználást az OM Alapkezelő Igazgatósága ellenőrzi. A támogatás folyósításához és felhasználásához kapcsolódó ellenőrzés folyamatosan és a projekt befejezését követően utólagosan történik. Az ellenőrzés szükség esetén kiterjed a kedvezményezett pénzügyi, likviditási és cégügyi feltételeinek vizsgálatára is.

(2) A Nemzeti K+F Programok információs rendszerének kialakításáért, működtetéséért az OM Alapkezelő Igazgatósága felelős.

(3) A projektek rendszeres szakmai ellenőrzését független külső szakértők és a Program Tanácsok végzik. A Program Tanácsok elnökei évenként szakmai beszámolót készítenek a Programirányító Testületnek.

(4) Az ellenőrzés rendjét a Program Tanácsok ügyrendje tartalmazza, amelyet a Programirányító Testület javaslata alapján az oktatási miniszter hagy jóvá.

10. §

(1) Az e rendelet 3. § (1) és a 9. § (3) bekezdéseiben megjelölt független külső szakértők anonimitását biztosítani kell.

(2) A szakértők, illetve a Program Tanács tagjai befolyásolására irányuló kedvezményezetti magatartás esetén az OM Alapkezelő Igazgatósága a támogatás felfüggesztése mellett a Program Tanács ügyrendjében meghatározottak szerinti vizsgálatot kezdeményez a Program Tanácsnál.

(3) A vizsgálat eredményétől függően a Program Tanács javaslata alapján a Programirányító Testület döntési javaslatot készít az oktatási miniszternek a támogatás további folyósítására vagy megszüntetésére.

Záró rendelkezések

11. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba. Rendelkezéseit a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

(2) E rendelet alkalmazásában konzorciumon az R. 5. § (4) bekezdésében meghatározottakat kell érteni.

(3) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg a Nemzeti Kutatási és Fejlesztési Programok céljára rendelt előirányzat felhasználásáról és kezeléséről szóló 14/2001. (V. 4.) OM rendelet hatályát veszti.

A Magyar Tudományos Akadémia 2002. évi május 6—7-i közgyűlésének határozatai

1. A közgyűlés nagy figyelemmel hallgatta meg a leköszönő elnök, Glatz Ferenc beszámolóját az elmúlt fél év munkájáról és a hároméves elnöki ciklus tevékenységéről, valamint Kroó Norbert főtitkár írásban kiküldött és szóban kiegészített beszámolóját az elmúlt három évről. A beszámolóban elhangzottakat a közgyűlés egyhangúlag elfogadta.

2. Az Akadémia 2002. évi Aranyérmét ünnepélyes kerektek között Fejes Tóth László rendes tagnak adta át az elnök.

3. Akadémiai Díjban részesült: Bodnár György, Rainer M. János, Komjáth Péter, Galiba Gábor, Pank János, Solti László, Kocsis L. Gábor, Székely Vladimír, Kálmán Erika, Kéri György, Raskó István, Pálné Kovács Ilona, Götz Gusztáv, Beke Dezső.

4. Akadémiai Újságírói Díjat Ráday Mihály és Jéki László kapott.

5. A közgyűlés megvitatta és elfogadta az Akadémia 2001. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló előterjesztést.

6. A közgyűlés a 2003. évi költségvetés irányelveit megtárgyalta és felkérte az Akadémia vezetőit, hogy a további költségvetési tárgyalásokon az irányelvekben rögzítettek szellemében járjanak el. A közgyűlés a főtitkári beszámoló előterjesztése alapján az értékesítendő ingatlanok listájáról levette a Budapest, Benczúr u. 33., a Siófok, Szent László u. 149. sz. alatti és a KFKI felsorolt belterületi ingatlanait.

7. A közgyűlés a Struktúra Bizottság jelentését tudomásul vette, s a novemberi közgyűlés határozatának megfelelően állást foglalt a munka új bizottsággal történő folytatása mellett.

8. A közgyűlés az 1999-ben megválasztott vezetésnek a felmentést megadta.

9. A közgyűlés az alábbi tisztségviselőket választotta meg:

Elnök:	Vizi E. Szilveszter
Alelnökök:	Hámori József, Keviczky László, Marosi Ernő
Főtitkár:	Kroó Norbert
Főtitkárhelyettes:	Meskó Attila
Választott elnökségi tagok:	Gergely János, Enyedi György, Solymosi Frigyes

10. A közgyűlés ünnepélyesen elismerését fejezi ki Glatz Ferenc leköszönő elnöknek 6 éves eredményes elnöki munkájáért, s köszönetét nyilvánítja neki, egyszersmind a szűkebb akadémiai vezetésnek is.

11. A közgyűlés felhatalmazza az Elnökséget, hogy a határozatot annak tartalmi változtatása nélkül véglegesítse.

Budapest, 2002. V. 7.

Az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa 2002. június 17-i ülésének (AKT 4/2002.) állásfoglalásai

Napirend:

1. Fiatal kutatói álláshelyek elosztása.
2. Döntés kutatócsoporti pályázatok elfogadásáról.
3. Tájékoztató az év végén lejáró igazgatói megbízásokra kiírandó pályázatról.
4. Egyebek:
Beruházási kérdések

Az ülésen megjelent Vizi E. Szilveszter, aki az Akadémia újonnan megválasztott elnökeként üdvözölte a testület tagjait. Hangsúlyozta az AKT tevékenységének fontosságát az Akadémia életében. Kiemelte, hogy a jövőben a tudománynak és az Akadémiának a korábbinál nagyobb anyagi támogatást kell kapnia, ugyanakkor tevékenységében a minőségnek és teljesítménynek az eddigieknél is jobban kell érvényesülnie az igazi európai, szakmai és erkölcsi értékrend alapján. Az Akadémia vezetése ehhez várja a testület hozzájárulását.

AKT 1/4/2002. (VI. 17.) állásfoglalás:

A testület áttekintette a fiatal kutatói álláshelyek 2002. évi keretéről készült előterjesztést és döntött a keret elosztásának tudományterületi arányairól. Elégedettséggel vette tudomásul, hogy ismét növekedett az elosztható helyek száma.

- a) Az AKT egyetértett azzal, hogy a 110 fős keretből 2 helyről, mint tartalékról a felmerülő korrekciós igények keretében a főtitkár döntsön, s erről utólag az AKT-t tájékoztassa.
- b) A rendelkezésre álló keret tudományterületek közötti felosztásáról alábbiak szerint döntött:

Matematika és természettudományok	53 fő	49%
Élettudományok	27 fő	25%
Társadalomtudományok	28 fő	26%

AKT 2/4/2002. (VI. 17.) állásfoglalás:

A 2003—2006. évekre szóló kutatócsoporti támogatás felosztható kerete 1,163 millió Ft. A jelenleg működő támogatott csoportok száma 138. Az új ciklusra 280 pályázat érkezett, 3,7 milliárd Ft igényel. Ez rendkívül megnehezítette a döntést. A tudományos osztályok szakmai rangsorolása alapján, amit a Hálózati Tanács is véleményezett, a Döntéselőkészítő Bizottság 158 pályázat elfogadására és támogatási összegére tett javaslatot, ezek közül 40 pályázat új csoport megalakítására vonatkozik.

A támogatott kutatócsoportok pályázatára vonatkozóan az AKT szavazással a következő döntést hozta:

- a) Az előterjesztett listát az osztályok által felállított sorrendben és az előkészítő bizottság által megállapított összeggel elfogadja (2 ellenszavazattal, 2 tartózkodással).
- b) A társult tagság körét 10%-ra emeli (ellenszavazat nélkül, 1 tartózkodással).
- c) Új munkaviszonyt csak határozott időre lehet létesíteni (ellenszavazat nélkül, 1 tartózkodással).

d) Az AKT elutasította azt a javaslatot, hogy a Hálózati Tanács beavatkozhasson a sorrend és a támogatási összegek megállapításába (4 ellenszavazattal, 4 tartózkodással).

e) Az osztályok között az elosztás eredményeként kialakult támogatási összeg arányát elfogadja azzal, hogy többletforrás esetén azt korrigálni fogják (ellenszavazat nélkül, 8 tartózkodással).

AKT 3/4/2002. (VI. 17.) állásfoglalás:

Kroó Norbert, az AKT elnöke tájékoztatást adott a 2002-ben lejáró igazgatói pályázatokról, a pályázatrendszeréről és feladatairól. Kiemelte, hogy az eljárási rend egyszerűsítése során az igazgatói pályázatoknak a kutatói közösség általi véleményeztetése (kutatói fórum) nem mellőzhető. Emlékeztetett továbbá arra, hogy az igazgatói megbízásoknál az eddigi 10 éves limit megszűnt.

AKT 4/4/2002. (VI. 17.) állásfoglalás:

Egyebek

a) Az AKT elfogadta, hogy a KOKI-nál létesítendő géntechnológiai részleg beruházása elinduljon és működési költségekre a főtitkár 2004. évtől 47 millió Ft összegben kötelezettséget vállaljon (ellenszavazat nélkül, 1 tartózkodással).

b) Az AKT hozzájárul ahhoz, hogy az ATOMKI-nál 1985-ben létesített ciklotron felújításának 46 millió Ft-os összegéből az Akadémia 23 millió Ft biztosítását magára vállalja (egyhangú).

c) Az AKT elnöke bejelentette, hogy az AKT 3/3/1999 (IV. 26.) állásfoglalásában kapott felhatalmazása alapján jóváhagyta a MTA Nyelvtudományi Intézetének az AKT 1/3/2000 (II. 7.) állásfoglalásával elfogadott, egyes rész kérdésekben bekövetkezett változásokat érvényesítő módosítását.

d) Rövid információ hangzott el az Akadémia pénzügyi helyzetéről és a várható változásokról.

e) Az AKT jóváhagyta a testület II. félévi munkatervére vonatkozó javaslatot azzal, hogy a tagjai kiegészítő javaslatokat a titkárokhoz eljuttatják.

KÖZLEMÉNYEK

FELHÍVÁS

Az Arany János Közalapítvány a Tudományért nagydíjat kíván adományozni olyan magyar tudósoknak, akik kimagasló tudományos eredményeik mellett példamutató iskola-teremtő utánpótlás-nevelő tevékenységet végeztek hosszabb időn keresztül.

A közalapítványi nagydíjak átadására a Magyar Tudomány Napja ünnepségén kerül sor. A Közalapítvány kuratóriumának állásfoglalása szerint ez évben legfeljebb 4 nagydíj osztható ki. A nagydíj összege a Széchenyi-díj összegének egyharmada. Nem részesíthető közalapítványi nagydíjban az a személy, aki az elmúlt öt évben (1996-tól számítva) Széchenyi-díjban vagy Kossuth-díjban részesült.

A közalapítványi nagydíjra jelölés útján lehet javaslatokat előterjeszteni. Jelölhetnek testületek:

- MTA tudományos osztályai és bizottságai,
- kutatóintézeti tudományos tanácsok,
- felsőoktatási intézmények egyetemi és kari tanácsai,
- tudományos társaságok vezetőségei.

Jelölhetnek egyének is, akik tudományos kutató munkát végeznek. Az érintett személy önmagára nem tehet előterjesztést.

A jelölésnek tartalmaznia kell a következőket:

- A jelölt életpályájának és tudományos tevékenységének rövid összefoglalása.
- A jelölt tudományos és oktatási publikációi közül a legjobbnak ítélt maximum 20 közlemény, könyv stb. bibliográfiája.
- A jelölt iskolateremtő és utánpótlás-nevelő tevékenységének részletes ismertetése.
- A jelölt azon tanítványainak név szerinti felsorolása, akik jelenleg a tudomány, a felsőoktatás, a műszaki fejlesztés, a kultúra, a gazdasági élet vagy a közelet valamelyik területén kiemelkedő alkotóként dolgoznak, illetve vezető funkciót töltenek be.

A jelölések benyújtási határideje 2002. szeptember 15.

Postacím: Arany János Közalapítvány a Tudományért
1051 Budapest, Roosevelttér 9.

A beérkezett jelöléseket a Közalapítvány kuratóriuma által felkért szakértők értékelik. A közalapítványi nagydíjakat a kuratórium ítéli oda.

Halász Béla s. k.,
a kuratórium elnöke

PÁLYÁZATI FELHÍVÁSOK

Az Arany János Közalapítvány a Tudományért pénzügyi támogatást kíván nyújtani a magyar szerző/szerzők által írt magas színvonalú, új tudományos ismereteket magyar nyelven népszerűsítő könyvek kiadásához. A támogatás összege esetenként maximálisan 500 ezer forint.

2002 végéig a Közalapítvány — tekintettel a rendelkezésre álló szűkös forrásra — legfeljebb négy könyv kiadását támogatja.

A pályázatot könyvkiadó vállalatok nyújthatják be. Olyan pályázat terjeszthető elő, ahol reális lehetőség van arra, hogy a könyv 2002-ben vagy 2003-ban megjelenjen. A támogatási összeg folyósítására csak a megjelenés után kerül sor.

A pályázatnak tartalmaznia kell a következőket:

- A szerző/szerzők eddigi tudományos és oktatási tevékenységének rövid összefoglalását.
- A kiadandó mű annotációját.
- A kézirat készlettségi fokára és a kiadás technikai adottságaira vonatkozó legszükségesebb információkat.

A pályázat benyújtása folyamatos, de a végső határidő 2002. szeptember 15.

Postacím: Arany János Közalapítvány a Tudományért
1051 Budapest, Roosevelttér 9.

A Közalapítvány kuratóriuma évenként dönt a támogatásról.

Halász Béla s. k.,
a kuratórium elnöke

A Magyar Tudományos Akadémia Zenetudományi Intézete

PÁLYÁZATOT HIRDET

az intézet tudományos igazgatóhelyettesi munkakörének betöltésére 2002. október 1-jei hatállyal

Az igazgatóhelyettes feladata:

- távollétében helyettesíti és képviseli az igazgatót,
- közreműködik az intézet tudományos tevékenységének irányításában, koordinálásában,
- operatív igazgatási teendők elvégzésének irányítása, ellenőrzése,
- intézeti fejlesztések előkészítése,
- részt vesz az intézet hazai és nemzetközi kapcsolatainak ápolásában, fejlesztésében,
- felelősen ellátja az intézet működésével kapcsolatosan rábízott feladatokat.

A pályázóval szembeni követelmények:

- legalább a tudomány kandidátusa, vagy Ph. D. tudományos fokozat,
- legalább egy világnyelv előadóképes ismerete,
- kimagasló eredmények az intézet profiljába tartozó kutatások valamely területén,
- jó szervező, adminisztrációs és kommunikációs készség,
- részvétel a tudományos közéletben.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a) a munkakör ellátására vonatkozó vezetői és tudományos koncepciót,
- b) a pályázó eddigi szakmai munkájának ismertetését,
- c) a pályázó tudományos publikációinak pontos bibliográfiáját,
- d) tudományos fokozatának és idegennyelv-ismeretének megjelölését.

A pályázathoz mellékelni kell:

- az oklevelek hiteles másolatát,
- részletes szakmai önéletrajzot 2 példányban,
- a tudományos minősítését és nyelvtudását igazoló okiratok másolatát,
- 3 hónapnál nem régebbi keletű erkölcsi bizonyítványt,

— a jelenlegi munkáltató által készített minősítést, az 1992. évi XXXIII. törvény 40 §-a, illetve a 49/1993 (III. 26.) Korm.rendelet szerint.

Amennyiben a pályázó az MTA alkalmazásában áll, úgy a pályázatnak az utóbbi mellékleteket nem kell tartalmaznia.

A pályázat benyújtási határideje: a közzétételt követő 30 napon belül.

A pályázatot az MTA Zenetudományi Intézetéhez kell benyújtani postán (1250 Budapest, Pf.: 28.) vagy személyesen (1014 Budapest, Táncsics Mihály u. 7.).

Tallán Tibor s. k.,
igazgató

MEGÁLLAPODÁS

amely létrejött az Arany János Közalapítvány a Tudományért közalapítvány (a továbbiakban: Adományozott, székhelye: 1051 Budapest, Roosevelt tér 9.) és a Hungarian American Coalition adományozó (a továbbiakban: Adományozó, székhelye: 818 Connecticut Avenue, N.W., Suite 850, Washington, D.C. 20006) között Simonyi Károly Díj folyósítására az alábbiak szerint:

1. Az Adományozó a felsőoktatásban vagy kutatóintézetben a fizikai és a műszaki tudományok területén kiemelkedő tudományos teljesítményt nyújtó oktatók és kutatók munkásságának elismerésére 60 000 USD-t ajánl fel, amely összeget — ezen megállapodás aláírása után 90 napon belül — egy összegben átutalja a díj adományozásának lebonyolításával kapcsolatos feladatokat ellátó Közalapítványnak.

2. Az Adományozó által felajánlott összeg terhére három éven keresztül évente két fő részére adományozható Simonyi Károly Díj akképpen, hogy egy 10 000 dolláros díj a fizikai tudományok és egy másik 10 000 dolláros díj a műszaki tudományok területén tevékenykedő oktatónak, kutatónak ítéltető oda.

3. Az Adományozott az Alapító okiratában foglalt rendelkezések alapján Simonyi Károly szakkuratóriumot hoz létre, amely részt vesz a díj pályáztatásában, elbírálásában és javaslatot tesz a kuratóriumnak a díj odaítélésére.

4. Adományozott kijelenti, hogy a fent megjelölt ingyenes vagyoni szolgáltatást ezennel köszönettel elfogadja. Adományozott kötelezettséget vállal arra, hogy az elfogadott éves beszámolóját minden évben haladéktalanul eljuttatja az Adományozó részére. Az Adományozott köteles évente írásban tájékoztatni Adományozót a fent megjelölt vagyoni szolgáltatás felhasználásáról.

5. Az Adományozott Kuratóriuma köteles gondoskodni arról, hogy az Adományozott részére nyújtott ingyenes vagyoni szolgáltatás kizárólag az 1., 2., és 3. pontban meghatározott célokra kerüljön felhasználásra.

6. Jelen megállapodásban nem szabályozott kérdésekben a Magyar Köztársaság Polgári Törvénykönyve és a vonatkozó hatályos magyar jogszabályok rendelkezései az irányadók. Szerződő Felek rögzítik, hogy a jelen megállapodással kapcsolatban felmerült bármely jogvita esetén a magyar jogszabályok alkalmazandók.

7. A díjakat ünnepélyes keretek között minden évben a Magyar Tudomány Napján a Közalapítvány kuratóriumának elnöke adja át.

8. A Közalapítvány a számlájára átutalt összeg kamatait a működési (rezsi) költségeire fordíthatja.

Budapest, 2002. június 28.

Dr. Halász Béla s. k.,
az Arany János Közalapítvány
kuratóriumának elnöke

Edith K. Lauer s. k.,
Hungarian American Coalition
igazgatótanácsának elnöke

TÁJÉKOZTATÓ

a Magyar Tudományos Akadémia Doktora cím odaítéléséről

GELENCSÉR ANDRÁS

„A légköri finom aeroszol szerves anyagainak összetétele, eredete és környezeti hatásai” című munkája alapján,

IVÁNYOSI-SZABÓ TIBOR

„Kecskemét gazdasága és társadalma a polgári forradalom előtt” című munkája alapján,

LIGETI ZOLTÁN

„Szemileptonikus B-mezon bomlások” című munkája alapján,

SZÉKÁCS ANDRÁS

„Immunanalitikai és enzim meghatározási módszerek fejlesztése és alkalmazása című munkája alapján,

VÖRÖS LAJOS

„A fotoautotróf pikoplankton jelentősége sekély tavakban” című munkája alapján,

VÁRADI ANDRÁS

„A multidrog transzporterek szerkezete és működése” című munkája alapján

elnyerte a Magyar Tudományos Akadémia Doktora címet;

a Doktori Tanács által odaítélt kandidátusi fokozatról

BERKE JÓZSEF

„Digitális képfeldolgozás alkalmazása mezőgazdasági kísérletek értékelésében” című munkája alapján a mezőgazdasági tudomány kandidátusa.

FOGADÓÓRÁK

Vizi E. Szilveszter, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke minden hónap első hétfőjén 16—17 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart. Az Akadémia köztestületi tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Króó Norbert, a Magyar Tudományos Akadémia főtákará minden hétfőn 15.30—17.00 óra között — előzetes bejelentkezés alapján — fogadóórát tart. Az Akadémia köztestületi tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

AKADÉMIAI ÉRTESÍTŐ, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja
Szerkeszti: az MTA Titkársága Jogi és Igazgatási Főosztálya
1051 Budapest, Nádor u. 7.
Szerkesztő: dr. Demcsik Tamás

A kiadásért felelős az Akadémiai Kiadó Rt. igazgatója
Budapest, 2002. Nyomdai táskaszám: 3575
A nyomdai munkálatokat az Akadémiai Nyomda Kft. végezte
Felelős szerkesztő: dr. Demcsik Tamás. — Műszaki szerkesztő: Marton Andor
Megjelent: 2 (A/5) ív terjedelemben — HU ISSN 0865—9303

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) 1900 Budapest, Lehel út 10/A, közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a Postabank Rt. 219-98636, 021-02799 pénzforgalmi jelzőszámra.
Előfizetési díj egy évre 2688,— Ft. — Példányszámonkénti ára: 224,— Ft

Akadémiai Értesítő

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
TITKÁRSÁGA

BUDAPEST, 2002. AUGUSZTUS 16.

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének állásfoglalásai a 2002. június 25-én megtartott üléséről 76

Közlemények	Közlemény	az MTA Tudományos Osztályainak újonnan megválasztott elnökeiről és elnökhelyetteseiről	79
	Tájékoztató	az Akadémiai Érdekegyeztető Tanács megállapodásáról, illetve ajánlásáról	79
	Pályázati felhívások	kutatóintézeti igazgatói munkakörök betöltésére, Bolyai Farkas-, Munkácsi Bernát-, Steindl Imre-díjra.	79
	Fogadóórák	A Magyar Tudományos Akadémia elnökének és főtítkárának fogadóórái	81

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének állásfoglalásai a 2002. június 25-én megtartott üléséről

1. Elnöki tájékoztató

Vizi E. Szilveszter, az MTA elnöke az elnökségi ülés kezdetén köszöntötte az újonnan megválasztott osztályelnököket: Ormos Mária, Horn Péter, Damjanovich Sándor és Horváth Zsolt akademikusokat.

Ezt követően az elnök tájékoztatta az elnökség tagjait a májusi közgyűlés óta eltelt időszakról, továbbá beszélt az elnökség szerepéről, feladatáról a jövőt illetően. Kiemelte, hogy az elnökség szerepe egyrészt az akadémiai törvényben szabályozott, másrészt a feladata a köztestület képviselése, a köztestület demokráciáját a tudományosság meritokráciájával ötvözni.

Az elnök a vezetőség nevében elmondta, hogy az Akadémia működését a 11 tudományos osztályra kell alapozni, hiszen a 11 osztály és annak vezetése jeleníti meg a magyar tudományosságot. A tudományos osztályok működését és annak feltételeit javítani kell, hiszen a magyar tudományos közélettel való kapcsolattartásban, mindkét irányban, a kommunikációs csatorna a 11 osztály.

Vizi E. Szilveszter bejelentette, hogy az elkövetkezőekben jegyzőkönyv készül minden Vezetői Kollégiumról és elnökségi ülésről, amely 48 órán belül mindenki számára hozzáférhető lesz.

Kiemelt feladat lesz a továbbiakban az országgal és az ország politikai elitjével láttatni a magyar tudomány eredményességét. Ennek megfelelően a PR-csoport Kommunikációs Titkársággá alakul át. Az elnök kérte az osztályelnököket, amennyiben a hozzájuk tartozó tudományterületeken új tudományos eredmény születik, arról a Kommunikációs Titkárságot tájékoztassák. Az új egység feladata a tudományos eredmények összefoglalásának továbbítása a különböző kommunikációs csatornák felé. Fontos feladat — amely a parlamenti és a kormánybeszámolókhöz is elengedhetetlen — annak feltérképezése, hogy a magyar tudomány résztvevői a különböző nemzetközi szervezetekben milyen pozíciókat töltenek be.

Visszaállításra kerül az elnöki és főtákarági rendszeres fogadóóra, amelyről az értesítés az Akadémiai Értesítő júniusi számában megjelenik. Az elnök távollétében helyettesítés lesz, egyedi megbízással alelnök személyében.

A következő, szeptemberi elnökségi ülés Pécsen lesz. A kihelyezett üléseket rendszeressé szeretné az elnök tenni, évente 1-2 alkalommal vidéki központban tartva elnökségi ülést, amely alkalmakkor az adott régió problémái is szóba kerülhetnének. A tervezett pécsi üléshez kapcsolódóan felvették már a kapcsolatot Toller László polgármesterrel is, hogy az ülés alkalmából Pécsen Szentágotai János akadémikusról utcát nevezhessenek el.

A kihelyezett üléshez kapcsolódóan Pannonhalmi Kálmán főosztályvezető ismertette a tervezett napirendet, az utazás előkészítését.

Vizi E. Szilveszter röviden tájékoztatta az elnökség tagjait, hogy a közeljövőben az UNESCO főigazgatója, tovább-

bá a japán császári pár is meglátogatja az Akadémiát. A császári pár magyarországi látogatásának célja a magyar tudomány megismerése.

2. A közgyűlési határozat véglegesítése

Előterjesztő: Kiss Jenő

Kiss Jenő, a Határozatszövegező Bizottság elnöke elmondta, hogy a bizottság a tényeknek megfelelően, röviden és egyértelmű világossággal próbálta megfogalmazni a közgyűlésen elhangzottakat. A közgyűlés felhatalmazta az elnökséget arra, hogy a határozatot tartalmi változtatás nélkül fogadja el.

Az elnökség 13/2002. számú állásfoglalása

Az elnökség a közgyűlési határozatot* a benyújtott formában, nyílt szavazással, egyhangúlag jóváhagyta.

3. Tájékoztató az osztályelnökök választásáról

Előterjesztők: Hámosi József

Keviczky László

Marosi Ernő

A három alelnök ismertette a tudományos osztályokon az elmúlt hónapban történt elnökválasztások eredményeit.

Hámosi József élettudományi alelnök az Agrártudományok Osztályának és a Biológiai Tudományok Osztályának ülésén vett részt. Az Agrártudományok Osztályán Horn Péter és Balázs Ervin akademikusok közül Horn Péter nyerte el az elnöki posztot. Az osztályelnök-helyettesi tisztségre hámosi jelölés volt, Balázs Ervin, Solymos Rezső és Németh Tamás akademikusok közül Németh Tamás lett a helyettes. A Biológiai Tudományok Osztályán Damjanovich Sándor akadémikus lett az új elnök, míg Mahunka Sándor megerősítést nyert korábbi helyettesi tisztségében. Az Orvosi Tudományok Osztályán június 27-én lesz tisztújító osztályülés.

Keviczky László természettudományi alelnök ismertette, hogy — időrendi sorrendben — a Műszaki Tudományok Osztályán Somlyódy László elnök és Gyulai József alelnök újra megerősítést nyert tisztségében. A Kémiai Tudományok Osztályán is az előző vezetésnek szavaztak bizalmat, így osztályelnök ismét Görög Sándor, míg helyettese Orbán Miklós lett. A Fizikai Tudományok Osztálya Horváth Zsolt, az előző ciklus osztályelnök-helyettesét választotta elnökké, új helyettes lett Faigel Gyula. A Földtudományi Osztályon az ülés elnöke Vizi E. Szilveszter volt. Itt is újráválasztották elnökké Pantó Györgyöt, osztályelnök-helyettesé Ádám Józsefet. A Matematikai Tudományok Osztályán június 26-án kerül sor tisztújításra.

Keviczky László kitért a választásokkal kapcsolatban felvetődött problémákra, konkrétan az akadémiai törvény

* Megjelent az Akadémiai Értesítő 2002. július 12-i, 7. számában.

életbelépése óta visszatérő, a doktorképviselők szavazásával kapcsolatos kérdésre.

Marosi Ernő társadalomtudományi alelnök megerősítette a Keviczky László alelnök által ismertetett problémát. Tájékoztatta továbbá az elnökséget, hogy a Nyelv- és Irodalomtudományi Osztály előző elnöke és osztályelnök-helyettese ismét bizalmat kapott, így Kiefer Ferenc és Maróth Miklós tölti be a következő 3 évben e tisztségeket. A Gazdaság- és Jogtudományok Osztályán újráválasztották Szentes Tamás elnököt, míg helyettese Török Ádám lett. A Filozófiai és Történettudományok Osztályán viszont teljes újítás volt szükséges. Elnökké Ormos Mária akadémikus asszonyt választották, míg osztályelnök-helyettesnek — a hagyományoknak megfelelően — két személyt is választottak, Bálint Csanádot és Pléh Csabát. Marosi Ernő elmondta, hogy a választások során szóba került kérdések érintették, tudatosították a társadalomtudományi osztályokon fennálló disziplináris különbségeket, ugyanakkor a kollegialitás szempontjait is.

Horváth Zsolt osztályelnök a témával kapcsolatban felvetette, hogy szülessen elnökségi állásfoglalás, mely az osztályokra bízva a doktorok szavazásában való részvételének engedélyezését, illetve tiltását.

Vizi E. Szilveszter elnök ismertette, hogy a felmerülő jogi problémák rendezésére felkérte Vékás Lajost, hogy jogászként legyen az elnökség tagja. Így a doktorokkal kapcsolatos kérdés tisztázásával bízzák meg őt, a kérdés ne legyen most lezárva!

Az elnökség 14/2002. számú állásfoglalása

1. Az elnökség elfogadta az alelnökök beszámolóit az osztályelnök-választásokról.
2. Az elnökség megbízta Vékás Lajos akadémikust, hogy vizsgálja meg a doktor képviselők részvételének lehetőségét az osztályelnök-választásokon.

4. Tájékoztató a 2002—2006 közötti időszakra beérkezett kutatócsoport pályázatokról és az elbírálás menetéről

Előterjesztők: Halász Béla

Paál Huba

Halász Béla akadémikus az írásos tájékoztatót kiegészítve elmondta, hogy a pályázat végeredményeként az eddigi 138 kutatócsoportból az új ciklusban 120 kap újra támogatást, és ezekhez 38 új pályázó csatlakozik. Osztályonkénti elosztásuk meglehetősen változatos, az új kutatócsoportok száma legnagyobb a Nyelv- és Irodalomtudományok Osztályán, míg a Földtudományok, illetve a Fizikai Tudományok Osztályán 1-1 új csoport jött létre. Halász Béla hangsúlyozta, hogy valamennyi fórum felelősségteljesen vizsgálta a pályázatokat és döntött azokról. Komoly gondot jelentett, hogy a felosztásra váró keret a jelenleg támogatásban részesülő kutatócsoportokéval azonos volt, tehát 20 új kutatócsoport belépését a már meglévő csoportok támogatásának részleges csökkentésével lehet csak finanszírozni.

Kroó Norbert főtitkár hozzátette, hogy különösen nehéz helyzetben voltak a döntésnél, mivel a jövő évi költségvetésről még semmilyen információval nem rendelkezik az MTA vezetése, így felelősséggel csak a rendelkezésre álló pénzről lehetett dönten. A keret azonban az Akadémia erőfeszítéseinek következtében valamelyest így is nőtt.

Ehhez hozzájárul még az ősszel várható közalkalmazotti fizetésemelés is. Az AKT Venetianer Pál vezetésével kiküldött egy 11 tagú bizottságot, amely a tudományos osztályok rangsorolta pályázatok alapján „fésülte” össze a javaslatokat. Természetesen maradtak problémák, Paál Huba igazgató feladata azok összeírása. Amennyiben a jövő évi költségvetés módot ad rá, akkor a Venetianer Pál vezette bizottság újra foglalkozni fog a vonal alatt maradt csoportokkal.

Solymosi Frigyes akadémikus felhívta a figyelmet arra, hogy az újabb kutatócsoportok létrehozása gyakran a már nagyobb, évek óta eredményesen működő csoportok rovására történik meg.

Szentes Tamás osztályelnök a Gazdaság- és Jogtudományok Osztályához tartozó csoportok nevében szólt arról, hogy az osztályhoz tartozó számos diszciplína ellenére a Döntéskészítő Bizottság eleinte a teljes összeg 1% alatti részét juttatta volna részükre. A tiltakozás nyomán ez az összeg 2,7%-ra nőtt. Ez a döntési mechanizmus felvetett problémákat a társadalomtudományok arányaival kapcsolatban (is). Javasolja a pályázati pénzek elosztásával kapcsolatban bizonyos előzetes arányok elfogadását.

Meskó Attila főtitkár-helyettes ismertette, hogy a teljes támogatás kb. 1/4-e a kémiai tudományokhoz tartozik. Az előző ciklushoz képest a társadalomtudományok támogatása növekedett legerőteljesebben. Felhívta a figyelmet fennálló munkaügyi problémákra.

Keviczky László alelnök felhívta a figyelmet arra, hogy az arányok változtatása a tudományterületek támogatása között rendkívül nehéz. Javasolta, hogy az Oktatási Minisztériummal vegye fel az MTA a kapcsolatot, a források bővítése céljából. Vizi E. Szilveszter ismertette, hogy az egyetemi kutatás konszolidációja az OM feladata, de az Akadémiának is mindent meg kell tennie ennek érdekében.

Halász Béla válaszában megerősítette, hogy valóban nagy szükség lenne a többeltámogatásra, de bízik az MTA vezetésben, amely eddig is mindent megtett a kutatócsoporti rendszer működtetésének javításához. A nagy érdeklődést a pályázat iránt azzal is magyarázza, hogy ez bizonyos szempontból presztíziskérdés, már a társult tagság is nagy eredmény egyes csoportoknak. (Ebben az esetben anyagi támogatás nem jár, csak szerepel a kutatócsoport a listán.)

Az elnökség 15/2002. számú állásfoglalása

1. Az elnökség megköszönte Halász Béla és Paál Huba munkáját, és elfogadta a beszámolót.
2. Az elnökség a támogatott kutatócsoportok reformjának kérdését fontosnak ítéli, annak tárgyalására egy későbbi ülésén visszatér.

5. Tájékoztató a területi bizottságok elnökeinek 2002. évi üléséről

Előterjesztő: Hátori József

Hátori József alelnök beszámolt a területi bizottságok elnökeinek szokásos évi találkozásáról, amelyre idén Pécsen került sor. Az írásos anyagot kiegészítve elmondta, hogy jó hangulatú, pozitív ülésen vett részt. Az elhangzott gondok közül ismertette, hogy a területi bizottságok magyar és határon túli köztestületi tagjai is hiányolnak egy, a megszűnt *Akadémia* folyóirathoz hasonló hírmagazint. Továbbá java-

solják, hogy a területi központok elnevezésével kapcsolatban a „központ” névről vissza kellene térni az eredeti „bizottság” névhez. Az ülésen a bizottságok elnökei a központi támogatás emelését is kérték. Felvetődött, hogy a 200 doktor képviselővel kapcsolatban az MTA máig nem alakította ki a jogokra és kötelezettségekre is kiterjedő funkciók differenciált rendjét. Javasolják e kérdésnek későbbi időpontban elnökségi ülés napirendi pontjává való kitűzését. Örömmel üdvözölték a bizottságok részéről az MTA elnökének kezdeményezését a kihelyezett elnökségi ülésekre vonatkozólag.

Tigyi József, a PAB elnöke megjegyzéseket fűzött a beszámolóhoz. Az *Akadémia* folyóirat újraindítását minden köztestületi tag szempontjából fontosnak nevezte. Másodszor a regionális bizottságok anyagi támogatásának emelését rendkívül szükségesnek tartja, főként a fiatal vidéki kutatók érdekében.

Marosi Ernő akadémikus felhívta a figyelmet arra, hogy az *Akadémia* folyóirat hivatalosan nem szűnt meg, csak „szünetel”. Tekintettel kell lenni azonban újraindításánál arra, hogy a köztestületi tagok számára cca. 10 000 példányra lenne szükség, a korábbi gyakorlat szerint mintegy „kötelezpéldányként.”

Vizi E. Szilveszter elnök ismertette az elnökség tagjaival, hogy a *Magyar Tudomány* folyóirat olyan rovat indítását tervezi, amelyben a legfontosabb akadémiai hírek szerepelnének. Az *Akadémia* lap 2 éve nem jelent meg. Gondot jelent, hogy a 2 év híryanaga tetemes, emellett a 10 000 példány óriási anyagi terhet jelentene az MTA-ra nézve (mind az előállítás, mind a postázás költségeit nézve). A *Magyar Tudományt* és az *Akadémiai Értesítőt* kapja az Akadémia valamennyi tagja (rendes, levelező, külső és tiszteleti), továbbá a 200 doktor képviselő is. Javasolja helyette az MTA honlapjának megújítását, amely így pótolhatná az *Akadémia* folyóiratot. Győry Kálmán osztályelnök ehhez kapcsolódóan javasolta elektronikus hírlevél megindítását.

Szendrő Péter doktor képviselő javasolja, hogy a Magyar Tudomány Napjához kapcsolódóan legyen egynapos program 3 szekció keretében a doktor képviselők részére.

Vizi E. Szilveszter elnök ismertette, hogy valamennyi köztestületi taghoz eljuttatta levelét, amelyben a köztestület működésével kapcsolatos véleményüket, javaslatukat kéri.

Az elnökség 16/2002. számú állásfoglalása

1. Az elnökség köszönetét fejezte ki a tájékoztatóért Hámosi József alelnöknek.
2. Az elnökség támogatja az *Akadémia* folyóirat helyett az MTA honlapjának fejlesztését, elektronikus hírlevél indítását.
3. Az elnökség támogatja Szendrő Péter javaslatát a doktor képviselők Magyar Tudomány Napjához kapcsolódó rendezvényének megszervezéséhez.
4. Az elnökség elfogadja, hogy egy későbbi ülésen a köztestülettel kapcsolatos problémák, kérdések újra napirendre kerüljenek.

6. Beszámoló a Magyar Tudomány Napja előkészítéséről Előterjesztő: Meskó Attila

Meskó Attila főtítkárhelyettes az írásos anyagot kiegészítette a vezetői Kollégiumon elfogadott tervekkel. Így a

központi ünnepségre november 4-én, hétfőn délelőtt kerülne sor, ahol az Akadémia elnöke 10 perces, a miniszterelnök 15 perces előadást tartana, majd Oláh György 20 perces videofilmjére kerülne sor az oktatás és a tudomány fontosságáról, végül Prékopa András rendes tag 15 perces előadása következne Bolyairól. Az előadásokat követné a kitüntetések átadása. Az átadandó díjakról a későbbiekben születik határozat. A rendezvénysorozatra fordítható pénzügyi kerethez a tavalyi keret inflációs emelése lenne megfelelő. A nagycenki koszorúzás javasolt dátuma november 3., vasárnap.

Vizi E. Szilveszter elnök felhívta a figyelmet a kiemelt témákra, a Kossuth-évfordulóra, a közgyűjtemények 200 éves évfordulójára, illetve a Bolyai-évfordulóra, kérve az illetékes tudományos osztályok közreműködését.

Horváth Zsolt osztályelnök ismertette az elnökséggel, hogy osztálya az ünnepségsorozat keretében Wigner Jenő-ülést szervez, és szeretnének ennek keretében átadni a Wigner-díjat. Wigner Jenő leszármazottai is részt vesznek az ülésen.

Vizi E. Szilveszter elnök javasolta Széchenyi leszármazottainak meghívását, illetve a külföldi tudományos akadémiák elnökei közül egyes személyek meghívását is az ünnepségre.

Ormos Mária osztályelnök tájékoztatta az elnökséget, hogy a II. osztály nem a Kossuth-évforduló megünneplésére készül. Témájuk a közgyűjtemény és a társadalom kapcsolata, ennek előkészítése már folyamatban van. Esetlegesen javasolja a díszünnepség keretébe beilleszteni egy előadást Kossuth Lajosról.

Orosz István doktor képviselő ismertette, hogy a Magyar Történelmi Társulat és a Történettudományi Bizottság közös rendezvénye lesz Debrecenben 2002. szeptember 25–26-án Kossuth Lajosról. Javasolja, hogy a Filozófiai és Történettudományok Osztálya lépjen be e rendezvénybe társszervezőként.

Tigyi József a regionális bizottságok részéről kérte, hogy a tárgyalt programok ismeretében saját központi rendezvényüket november 5-én, kedden tarthassák. Vizi elnök úr erre válaszolva elmondta, hogy november 4-én délelőtt lesz a díszünnepség, délután pedig az MTA közgyűlése, így semmi akadálya nincs a regionális rendezvény időpontjának.

17/2002. számú állásfoglalás

Az elnökség a szóbeli kiegészítésekkel együtt elfogadta a Magyar Tudomány Napja előkészületéről szóló beszámolót, a javasolt időpontokkal és rendezvényekkel.

7. Egyebek között

1. Szendrő Péter doktor képviselő tájékoztatta az elnökség tagjait, hogy a diákköri tevékenység első fél évszázadát lezárta 25. konferenciáján. A Diákköri Tanács alapított egy emlékérmet „Tudással Magyarországiért”, amelyet 400 oktató, tudományos szervező, kutató kapott meg. Az MTA tagjai közül 36-an nyertek el emlékérmet. Engedélyt kért rektor úr arra, hogy 6 emlékérmet az ülés után átadhasson Vizi E. Szilveszter elnök, Keviczky László alelnök, Meskó Attila főtítkárhelyettes, Kiefer Ferenc és Somlyódy László

osztályelnökök, valamint Pannonhalmi Kálmán főosztályvezető részére.

2. Damjanovich Sándor osztályelnök ismertette, hogy Ferenczy Lajos akadémikust taggá választotta az amerikai National Academy of Sciences, amelynek Farkas Tibor akadémikus mellett ő a 2. magyar tagja.

3. Vizi E. Szilveszter elnök tájékoztatta az elnökség tagjait, hogy az MTA vezetése felvette a kapcsolatot a szakigazgatással, a kormányzattal. Az Akadémián járt Kiss Elemér kancelláriaminiszter és Csehák Judit egészségügyi miniszter. 2002 végéig a tervek szerint a kormányzattal 3 éves szerződés kötése kerül sor a tudomány, illetve az MTA támogatásáról. Medgyessy Péter miniszterelnök is ígéretet tett akadémiai látogatásra, illetve a Magyar Tudomány Napján való részvételre.

4. Vizi E. Szilveszter jó pihenést kívánt a nyári szabadság idejére az elnökségi tagoknak.

KÖZLEMÉNYEK

Az MTA Tudományos Osztályainak újjonnan megválasztott elnökei és elnökhelyettesei

	Osztályelnök:	Oszt.elnök-h.:
Nyelv- és Irodalomtudományok (I. Osztály)	Kiefer Ferenc	Maróth Miklós
Filozófiai és Történettudományok (II. Osztály)	Ormos Mária	Bálint Csanád Pléh Csaba
Matematikai Tudományok (III. Osztály)	Győry Kálmán	Révész Pál
Agrártudományok (IV. Osztály)	Horn Péter	Németh Tamás
Orvosi Tudományok (V. Osztály)	Telegdy Gyula	Romics László
Műszaki Tudományok (VI. Osztály)	Somlyódy László	Gyulai József
Kémiai Tudományok (VII. Osztály)	Görög Sándor	Orbán Miklós
Biológiai Tudományok (VIII. Osztály)	Damjanovich Sándor	Mahunka Sándor
Gazdasági és Jogtudományok (IX. Osztály)	Szentes Tamás	Török Ádám
Földtudományok (X. Osztály)	Pantó György	Ádám József
Fizikai Tudományok (XI. Osztály)	Horváth Zsolt	Faigel Gyula

TÁJÉKOZTATÓ

az Akadémiai Érdekegyeztető Tanács megállapodásáról, illetve ajánlásáról

Az Akadémiai Érdekegyeztető Tanács 2002. július 22-én megtartott rendkívüli plenáris ülésén a tárgyalócsoporthoz az akadémiai költségvetési intézményeknél foglalkoztatott közalkalmazottak 2002. szeptember 1-jétől végrehajtandó 50%-os illetményemelésének végrehajtására az alábbi megállapodást kötötték, illetve a végrehajtás során megfontolásra javasolják a 3–6. pontokban foglalt ajánlásokat.

1. A felmérések alapján a központi költségvetésből különböző jogcímenek megadott személyi előirányzat támogatás összegét a fejezet differenciálás nélkül adja át az intézményeknek.
2. A személyi előirányzatot a költségvetési intézmény csak illetményemelésre fordíthatja.
3. Az új illetménytábla szerinti garantált alsó határokat minden közalkalmazott kapja meg.
4. Minden közalkalmazott kapjon illetményemelést.
5. Az illetményemelésnél a nem diplomás, nem tudományos kutatói besorolásúak (A–D közalkalmazotti fizetési osztályba tartozók) a teljes illetményemelés összegét kapják meg.
6. Az intézmények az összegek elosztásánál az esetleges differenciálás módjáról a helyi szakszervezetekkel egyeztetve döntsenek.

PÁLYÁZATI FELHÍVÁSOK

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára pályázatot hirdet a

**Balatoni Limnológiai Kutatóintézet,
Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézet,
Központi Fizikai Kutatóintézet Atomenergiakutató Intézet,
Központi Fizikai Kutatóintézet Részecske- és
Magfizikai Kutatóintézet,
Mezőgazdasági Kutatóintézet,
Növényvédelmi Kutatóintézet,
Ökológiai és Botanikai Kutatóintézet,
Számítástechnikai és Automatizálási Kutatóintézet,
Szegedi Biológiai Központ Növénybiológiai Intézet,
Földtudományi Kutatóközpont Geodéziai és
Geofizikai Kutatóintézet,
Földtudományi Kutatóközpont Geokémiai
Kutatólaboratórium**

igazgatói munkakörének betöltésére, **2003. január 1-jei** hatállyal.

Az igazgató feladata:

- az intézet tudományos tevékenységének irányítása, koordinálása,
- a kutatóhely hazai és nemzetközi tudományos életben kivívott helyének és szerepének megőrzése, illetve további erősítése,

- a kutatóhely tudományos koncepciójának megvalósítása, jóváhagyott alapfeladatainak teljesítése.

A pályázókkal szembeni követelmények:

- legalább a tudomány kandidátusa vagy Ph.D. tudományos fokozat,
- kimagasló, nemzetközileg is elismert eredmények az intézet profiljának megfelelő kutatások valamely területén,
- kutatóintézet vagy kutatási egység vezetésében szerzett megfelelő gyakorlat,
- legalább egy világnyelv előadóképes ismerete.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a pályázóknak az intézet tudományos programja megvalósítására vonatkozó koncepcióját,
- a pályázó jelenlegi munkahelyének, besorolásának, beosztásának és fizetésének megjelölését,
- eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek ismertetését,
- a pályázó által írt tudományos cikkek, tanulmányok és könyvek pontos bibliográfiai jegyzékét,
- tudományos fokozatának és idegennyelv-ismeretének megjelölését.

A pályázathoz mellékelni kell:

- az oklevelek hiteles másolatát,
- részletes szakmai önéletrajzt 2 példányban,
- 3 hónapnál nem régebbi keletű erkölcsi bizonyítványt,
- a jelenlegi munkáltató által készített minősítést, a 49/1993. (III. 26.) Korm.rendelet 7. §-a szerint.

A jelenlegi igazgatónak — amennyiben pályázatot nyújt be — ez utóbbiakat nem kell mellékelnie.

A megbízás legfeljebb 5 évig terjedő időtartamra, illetőleg a pályázó 70 éves koráig szól.

A pályázatot az MTA főtítkárának címezve (1245 Budapest, Pf. 1000), az *Akadémiai Értesítő*ben történő megjelenésétől számított 1 hónapon belül kell benyújtani a Magyar Tudományos Akadémia Titkársága Természettudományi Főosztályának. A pályázat elbírálása a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény 23. §-ában foglaltak szerint történik.

Kroó Norbert s. k.,
az MTA főtítkára

A Magyar Tudományos Akadémia főtítkára pályázatot hirdet a

**Jogtudományi Intézet,
Pszichológiai Kutatóintézet,
Történettudományi Intézet,
Világgazdasági Kutatóintézet
Társadalomkutató Központ**

igazgatói munkakörének betöltésére, 2003. január 1-jei hatállyal.

Az igazgató feladata:

- az intézet tudományos tevékenységének irányítása, koordinálása,
- a kutatóhely hazai és nemzetközi tudományos életben kivívott helyének és szerepének megőrzése, illetve további erősítése,

- a kutatóhely tudományos koncepciójának megvalósítása, jóváhagyott alapfeladatainak teljesítése.

A pályázókkal szembeni követelmények:

- legalább a tudomány kandidátusa, vagy Ph.D. tudományos fokozat,
- kimagasló, nemzetközileg is elismert eredmények az intézet profiljának megfelelő kutatások valamely területén,
- kutatóintézet vagy kutatási egység vezetésében szerzett megfelelő gyakorlat,
- legalább egy világnyelv előadóképes ismerete.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a pályázónak az intézet tudományos programja megvalósítására vonatkozó koncepcióját,
- a pályázó jelenlegi munkahelyének, besorolásának, beosztásának és fizetésének megjelölését,
- eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek ismertetését,
- a pályázó által írt tudományos cikkek, tanulmányok és könyvek pontos bibliográfiai jegyzékét,
- tudományos fokozatának és idegennyelv-ismeretének megjelölését.

A pályázathoz mellékelni kell:

- az oklevelek hiteles másolatát,
- részletes szakmai önéletrajzt két példányban,
- 3 hónapnál nem régebbi keletű erkölcsi bizonyítványt,
- a jelenlegi munkáltató által készített minősítést, a 49/1993. (III. 26.) Korm.rendelet 7. §-a szerint.

A megbízás legfeljebb 5 évig terjedő időtartamra, illetőleg a pályázó 70 éves koráig szól.

A pályázatot az MTA főtítkárának címezve (1245 Budapest, Pf. 1000), az *Akadémiai Értesítő*ben történő megjelenésétől számított 1 hónapon belül kell benyújtani a Magyar Tudományos Akadémia Titkársága Társadalomtudományi Főosztályának. A pályázat elbírálása a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény 23. §-ában foglaltak szerint történik.

Kroó Norbert s. k.,
az MTA főtítkára

JELÖLÉSI FELHÍVÁS

BOLYAI FARKAS-DÍJRA

Az „Arany János Közalapítvány a Tudományért” és a „Pro Renovanda Cultura Hungariae Alapítvány” 1998-ban díjakat alapított, melyeket minden évben november elején, a Magyar Tudomány Napján adnak át. Ezek között idén is sor kerül ún. szakkuratóriumi díjak átadására (ezek különböznek a fődíjtól). Az MTA Matematikai Osztályához tartozó tudományágak és szakterületek tudósai számára a szakkuratóriumi díjakat az Osztály által kiküldött Bolyai Farkas Szakkuratórium ítéli oda.

A díjakat az alábbi célok érdekében alapították:

- kiemelni azokat a tudósokat, akik a kutató, az oktató és az ismeretterjesztő munkát együttesen magas színvonalon végezték és végzik;
- díjazni az adott szaktudományban jelentős tudósi, kutatói, oktatói és tudományszervezői tevékenységet együttesen végzőket.

A szakkuratóriumi díj összege 300 ezer forint; évente szakkuratóriumonként 2–3 díj adható.

A díjak odaítélésének alapvető elveit a Bolyai Farkas Szakkuratórium a következők szerint alakította ki.

1. A díjra jelöltek lehet állítani azok közül, akik a fenti célkitűzéseknek magas szinten megfelelnek.

2. A díjra jelölést tehetnek a MTA Matematikai Osztálya tudományos bizottságainak (Matematikai Bizottság, Operációkutatási Bizottság, Informatika- és Számítástudományi Bizottság) tagjai, valamint az Osztályhoz tartozó tudományterületeken működő doktori iskolák vezetői.

3. A jelölést fél-egy oldal terjedelmű javaslat formájában lehet megtenni, amelyben ki kell emelni a jelölt legfőbb tudományos és oktatási érdemeit, eddigi elismeréseit. Ehhez mellékelni kell a jelölt tudományos műveinek jegyzékét a szokásos formában (publikálás helye, oldalszám is kell). A javaslatot e-mailen vagy postán lehet eljuttatni László János tudományos titkárnak 2002. augusztus 30-ig (postai feladás esetén legkésőbb augusztus 30-ai postabélyegzővel!) az alábbi címre: laszloj@office.mta.hu László János tudományos titkár, MTA Matematikai Tudományok Osztálya, 1245 Budapest, Pf. 1000.

4. A szakkuratórium a fenti célkitűzéseket, a díj paramétereit és a tudományos elismerések rendszerét figyelembe véve azt az ajánlást teszi, hogy a díjazottak az MTA doktori (nagydoktorok) közül kerüljenek ki.

A kiírás megtekinthető:

<http://www.math.bme.hu/akademia/akad.html>

Bolyai Farkas Szakkuratórium

FELHÍVÁSOK

A Magyar Tudományos Akadémia Peter Munk magyar származású kanadai üzletember közérdekű célra történő kötelezettségvállalása alapján

„Munkácsi Bernát-díjat”

alapított. A díj olyan kutatóknak ítélt oda, akik Magyarországon vagy annak határain túl maradandót alkottak a magyar nyelvészeti kutatásokban. A díj összege 10 000 USD, illetve az annak megfelelő forintösszeg. A díj megosztva is odaítélhető.

A díjra részletesen indokolt és alátámasztott személyi javaslatot az érintett tudomány művelését végző belföldi és külföldi egyetemi tanszék, egyetemi intézet, kutatóintézet, társadalmi szervezet vezetői, vezetősége tehet, csatolva a javasolt személy tudományos munkásságának bibliográfiáját.

A javaslatot 2002. szeptember 15-ig kell a Magyar Tudományos Akadémia Nyelv- és Irodalomtudományok Osztályára (1245 Budapest, Pf. 1000) megküldeni.

A javaslatokat a külön e célra létrehozott bizottság bírálja el, a díj átadására a Magyar Tudomány Napja 2002. ünnepélyes megnyitóján kerül sor.

Vizi E. Szilveszter s. k.,

a Magyar Tudományos Akadémia
elnöke

A Magyar Tudományos Akadémia Peter Munk magyar származású kanadai üzletember közérdekű célra történő kötelezettségvállalása alapján

„Steindl Imre-díjat”

alapított. A díj olyan magyar vagy külföldi építészeknek ítélt oda, akiknek a tervei alapján Magyarországon építmény, épület, épületegyüttes felépítésére, műemléki épület teljes rekonstrukciójára és üzembe helyezésére sor került (terv és félkész épület nem díjazható). A díj összege 10 000 USD, vagy az annak megfelelő forintösszeg. A díjat nem lehet megosztani.

A díjra részletesen indokolt és alátámasztott személyi javaslatot építészek, építészek szakmai, érdekvédelmi szervezetei, köztestületek, önkormányzatok tehetnek, csatolva a javasolt személy korábban megvalósított építményeinek jegyzékét.

A javaslatot 2002. szeptember 15-ig kell a Magyar Tudományos Akadémia Műszaki Tudományok Osztályára (1245 Budapest, Pf. 1000) megküldeni.

A javaslatokat a külön e célra létrehozott kuratórium bírálja el, a díj átadására a Magyar Tudomány Napja 2002. ünnepélyes megnyitóján kerül sor.

Vizi E. Szilveszter s. k.,

a Magyar Tudományos Akadémia
elnöke

FOGADÓÓRÁK

Vizi E. Szilveszter, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke minden hónap első hétfőjén 16–17 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart. Az Akadémia köztestületi tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Kroó Norbert, a Magyar Tudományos Akadémia főtíkára minden hétfőn 15.30–17.00 óra között — előzetes bejelentkezés alapján — fogadóórát tart. Az Akadémia köztestületi tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

AKADÉMIAI ÉRTESÍTŐ, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja
Szerkeszti: az MTA Titkársága Jogi és Igazgatási Főosztálya
1051 Budapest, Nádor u. 7.
Szerkesztő: dr. Demcsik Tamás

A kiadásért felelős az Akadémiai Kiadó Rt. igazgatója
Budapest, 2002. Nyomdai táskaszám: 3596
A nyomdai munkálatokat az Akadémiai Nyomda Kft. végezte
Felelős szerkesztő: dr. Demcsik Tamás. — Műszaki szerkesztő: Marton Andor
Megjelent: 1 (A/5) ív terjedelemben — HU ISSN 0865—9303

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) 1900 Budapest, Lehel út 10/A, közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a Postabank Rt. 219-98636, 021-02799 pénzforgalmi jelzőszámra.
Előfizetési díj egy évre 2688,— Ft. — Példányszámonkénti ára: 224,— Ft

Akadémiai Értesítő

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
TITKÁRSÁGA

BUDAPEST, 2002. SZEPTEMBER 13.

Személyi rész	Kitüntetések	augusztus 20-a államalapító Szent István király ünnepe alkalmából	84
---------------	--------------	--	----

Jogszabály	147/2002. (VI. 29.) Korm.r.	a Nemzetközi Ösztöndíj Fórumról, valamint a Magyar Ösztöndíj Bizottságról	84
------------	-----------------------------	--	----

Közlemények	Felhívás	a Magyar Tudomány Napjának megünneplésére	86
	Pályázati felhívások	tudományos osztályvezetői munkakör betöltésére és tudomá- nyos kutatás támogatására	86
	Fogadóórák	a Magyar Tudományos Akadémia elnökének és főtutkárának fogadóórái	87
	Helyesbítés		87

SZEMÉLYI RÉSZ

A miniszterelnök előterjesztésére augusztus 20-a, államalapító Szent István király ünnepe alkalmából

a MAGYAR KÖZTÁRSASÁGI ÉRDEMREND
KÖZÉPKERESZTJE
(polgári tagozat)

kitüntetést adományozom

a magyar tudomány nemzetközi hírnevét öregbítő tudományos kutatói és oktatói tevékenysége elismeréseként

Damjanovich Sándor akadémikusnak, Széchenyi-díjas orvosnak, a Debreceni Egyetem egyetemi tanárának,

a szociológia és a szociálpolitika fogalomrendszerének kialakításában, a szociális munkásképzés magyarországi meghonosításában szerzett, nemzetközileg is elismert, elévülhetetlen érdemeiért

Ferge Zsuzsa akadémikusnak, Széchenyi-díjas szociológusnak, nyugalmazott egyetemi tanárnak,

az orvostovábbképzésben, a szüléset-nőgyógyászatot érintő szakmapolitikai és közéleti kérdések megoldásában végzett több évtizedes munkásságáért

Gáti István akadémikusnak, Széchenyi-díjas orvosnak, az Országos Szüléseti és Nőgyógyászati Intézet főigazgató-helyettesének,

a Magyar Köztársaság euro-atlanti csatlakozása érdekében kifejtett kimagasló színvonalú tudományos és gyakorlati tevékenysége elismeréseként

*Inotai András*nak, a közgazdaságtudomány doktorának, az MTA Világgazdasági Kutató Intézet igazgatójának,

a zsidó—magyar együttélés történetével foglalkozó, nemzetközileg is elismert kutatásai elismeréseként

Karádi Viktor akadémikusnak, szociológusnak, társadalomtörténésznek, a Közép-európai Egyetem vendégprofesszorának,

nemzetközileg is nagyra becsült tudományos és oktatói életpályája elismeréseként

Kornai János akadémikusnak, Állami díjas és Széchenyi-díjas közgazdásznak,

a kombinatorikában és a számelméletben elért eredményeiért, a kutató utánpótlás nevelésében szerzett múlhatatlan érdemeiért

T. Sós Vera akadémikusnak, Széchenyi-díjas matematikusnak, az MTA Rényi Alfréd Matematikai Kutatóintézete kutatóprofesszorának;

a MAGYAR KÖZTÁRSASÁGI ÉRDEMREND
TISZTIKERESZTJE
(polgári tagozat)

kitüntetést adományozom

több évtizedes úrkutatói tudományos munkásságáért, nemzetközileg is elismert kutatói, tudományos szervezői és ismeretterjesztő tevékenysége elismeréseként

Almár Ivánnak, a fizikai tudomány doktorának, a Magyar Tudományos Akadémia Konkoly-Thege Miklós Csillagászati Kutató Intézet tudományos tanácsadójának,

az egységes informatikai rendszer kialakításában végzett rektorhelyettesi munkájáért, kiváló oktatói, kutatói és publikációs tevékenységéért

Harnos Zsolt akadémikusnak, a Szent István Egyetem rektorhelyettesének, tanszékvezető egyetemi tanárának,

a klinikai immunológia területén eltöltött több mint három évtizedes kiemelkedő gyógyító, oktató, iskolateremtő tevékenysége elismeréseként

Szegedi Gyula akadémikusnak, a Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centrum Általános Orvostudományi Kar III. sz. Belgyógyászati Klinika egyetemi tanárának.

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

JOGSZABÁLY

147/2002. (VI. 29.) Korm.rendelet

a Nemzetközi Ösztöndíj Fórumról, valamint a Magyar Ösztöndíj Bizottságról

A Kormány, az Alkotmány 35. § (1) bekezdés f) pontjában kapott feladatának végrehajtása érdekében, a természetes személyek számára kiírt tanulmányi és kutatási ösztöndíjak adományozásának összehangolása, a közös információrendszer biztosítása, az érdekeltek tájékoztatása, a hatékony és a nemzeti felemelkedést szolgáló átfogó ösztöndíj-politika feltételeinek továbbfejlesztése céljából az alábbi rendeletet alkotja:

A Nemzetközi Ösztöndíj Fórum

1. §

(1) A kormányzati ösztöndíj-politika feltételeinek továbbfejlesztése céljából a Kormány Nemzetközi Ösztöndíj Fórumot (a továbbiakban: Fórum) működtet.

(2) A Fórum tagja lehet — az oktatási miniszter felkérése alapján — minden olyan jogi személy vagy jogi személyiség nélküli szervezet, amely alaptevékenysége körében nemzetközi tanulmányi és kutatási ösztöndíjak odaítélésével foglalkozik, vagy ilyen tevékenységben részt vesz.

(3) A Fórum szervezetét és működését az oktatási miniszter határozza meg.

(4) A tagság megszűnik

a) a tag kilépésével, illetve

b) a felkérésnek — az oktatási miniszter által történő — visszavonásával.

2. §

A Fórum tevékenységének célja

- a) javaslat készítése az egyeztetett ösztöndíj-stratégia kidolgozására,
- b) a tagok által kezelt nemzetközi ösztöndíjprogramok nyilvántartása és összehangolása,
- c) tapasztalatcsere biztosítása az ösztöndíjasok részére,
- d) egységes, országos ösztöndíj információs rendszer kiépítése, valamint adatszolgáltatás a tagok részére.

A Magyar Ösztöndíj Bizottság

3. §

- (1) A Magyar Ösztöndíj Bizottság (a továbbiakban: MÖB) országos hatáskörrel ellátja a Magyar Állami Eötvös Ösztöndíjjal (a továbbiakban: MÁEÖ) kapcsolatos feladatokat.
- (2) Az (1) bekezdésen túl, a MÖB feladatai a következők:
 - a) ajánlásokat fogalmaz meg az oktatási miniszter számára a kialakítandó ösztöndíj-politikához,
 - b) meghatározza a pályázati feltételeket,
 - c) kialakítja az ösztöndíjak értékelési rendszerét,
 - d) testületi ülésen dönt a MÁEÖ adományozásáról, továbbá
 - e) meghatározza a MÁEÖ-szerződés feltételeit.

4. §

- (1) A MÖB legfeljebb tíz tagból és az elnökből áll. A MÖB elnökét és tagjait — hároméves időtartamra — az oktatási miniszter javaslatára a miniszterelnök bízta meg.
- (2) Az elnök, illetve a tag megbízatása megszűnik
 - a) a tagságról történő lemondással,
 - b) a megbízásnak a miniszterelnök által történő visszavonásával,
 - c) az elnök, illetve a tag halálával, továbbá
 - d) a megbízási idő lejártával.
- (3) A MÖB ülésére tanácskozási joggal meghívja az 5. §-ban meghatározott kollégiumok képviselőit, az ülésre esetenként más személyek is meghívhatók.
- (4) A MÖB ülésére az ösztöndíjat adományozó, illetőleg az ösztöndíjasokat fogadó országok képviselőit is meg lehet hívni.

5. §

- (1) A MÖB döntéseinek előkészítése céljából szakmai kollégiumok (a továbbiakban: kollégium) létrehozását kezdeményezheti az oktatási miniszternél.
- (2) A kollégiumok elnökeit és tagjait — hároméves időtartamra — a MÖB elnöke javaslatára az oktatási miniszter bízta meg.
- (3) A MÖB, valamint a kollégiumok ügyrendjét a MÖB határozza meg, és az oktatási miniszter hagyja jóvá.

6. §

A MÖB az ülései közötti időszakban a sürgős döntést igénylő ügyek elbírálására tagjaiból háromtagú Intéző Bizottságot hozhat létre, melynek elnöke a MÖB elnöke. Az Intéző Bizottság a két ülés között végzett tevékenységéről a soron következő MÖB bizottsági ülésen köteles beszámolni.

A Magyar Ösztöndíj Bizottság Irodája

7. §

- (1) A MÖB és a kollégiumok működési feltételeinek biztosítását, a Fórum működtetésével kapcsolatos titkársági feladatokat a MÖB Irodája (a továbbiakban: Iroda) látja el.
- (2) Az Iroda az oktatási miniszter által kijelölt szervezeti keretben működő, önálló jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet.
- (3) Az Iroda vezetőjét — a MÖB véleményének kikérése alapján — az oktatási miniszter bízta meg.
- (4) Az Iroda munkatársai közalkalmazottak.
- (5) Az Iroda jogosult a Magyar Köztársaság címerének használatára. Az oktatási miniszter felhatalmazása alapján az Iroda jogosult hatósági igazolások kiadására és az ezzel kapcsolatos eljárás lefolytatására.
- (6) A MÖB, a kollégiumok, az Iroda és a Fórum működtetésével kapcsolatos költségeket, továbbá a kezelt ösztöndíjakhoz kapcsolódó költségeket az Oktatási Minisztérium költségvetési fejezetében kell biztosítani.
- (7) Az Iroda feladata a Nemzetközi Ösztöndíj Almanach szerkesztése. Az Iroda alaptevékenységét az oktatási miniszter szabályozza.

8. §

- (1) A MÁEÖ mellett adományozható további ösztöndíjak:
 - a) az államközi egyezmények alapján biztosított ösztöndíjak,
 - b) a külföldi magyar intézetekbe irányuló ösztöndíjak, valamint
 - c) a magyar állami — oktatási, tudományos, kutatási, kulturális és művészeti területre vonatkozó — külföldi ösztöndíjak, továbbá
 - d) az államközi egyezmények alapján külföldiek részére magyarországi felsőfokú tanulmányokra, kutatói tevékenységre, tudományos tanulmányútra vonatkozó ösztöndíjak.
- (2) Az oktatási miniszter, a hallgatói jogviszonyban nem állók részére adományozható ösztöndíjak adományozásáról a MÖB javaslata alapján, a hallgatói jogviszonyban állók részére adományozható ösztöndíjak, illetve az (1) bekezdés d) pontjában meghatározott ösztöndíjak adományozásáról az Iroda javaslata alapján dönt. Az Iroda, az oktatási miniszter döntésének megfelelően ellátja az ösztöndíjakkal kapcsolatos feladatokat.

9. §

- (1) Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba.
- (2) E rendelet hatálybalépését követően az Eötvös József Ösztöndíj Közalapítvány a bírósági nyilvántartásból való törléséig folyósítja az általa megállapított ösztöndíjakat, de újabb ösztöndíjak odaítélésére az oktatási miniszter jogosult. A bírósági nyilvántartásból való törlést követően az Eötvös József Ösztöndíj Közalapítvány valamennyi feladatát — az oktatási miniszter döntési jogkörének meghagyásával — a MÖB, illetve az Iroda látja el.
- (3) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti a Nemzetközi Ösztöndíj Fórum létrehozásáról, valamint a Magyar Ösztöndíj Bizottságról szóló 265/2000.

(XII. 26.) Korm.rendelet, az azt módosító 10/2002. (I. 30.) Korm.rendelet, valamint a külföldiek magyarországi és a magyarok külföldi felsőfokú tanulmányainak egyes kérdéseiről szóló 157/2001. (IX. 12.) Korm.rendelet módosításáról szóló 115/2002. (V. 15.) Korm.rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 14. §-a.

(4) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg a Rendelet 13. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) E rendelet 1. §-ának (2) bekezdése, 3. §-a, valamint 9. §-a a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló szerződését kihirdető törvény hatálybalépésének napján lép hatályba.”

(5) A Magyar Ösztöndíj Bizottság ösztöndíjai elnyerésére pályázók által fizetendő eljárási díjakról szóló 5/1992. (III. 25.) MKM rendelet 3. §-a helyébe az alábbi rendelkezés lép:

3. § „A pályázati eljárási díjakból befolyó összegeket a Magyar Ösztöndíj Bizottság működtetésére kell fordítani.”

(6) Az oktatási miniszter felhatalmazást kap arra, hogy az e rendelet hatálya alá tartozó ösztöndíjak tekintetében a szolgáltatási eljárási díj fizetésének szabályait miniszteri rendeletben állapítsa meg.

(7) E rendelet hatálybalépését követően, ahol jogszabály Eötvös József Ösztöndíj Közalapítványt említ, azon Magyar Ösztöndíj Bizottságot kell érteni.

KÖZLEMÉNYEK

FELHÍVÁS

A MAGYAR TUDOMÁNY NAPJÁNAK MEGÜNNEPLÉSÉRE

November 3-át a Magyar Köztársaság Kormánya 1997-ben a Magyar Tudomány Napjává nyilvánította. Azóta évről évre növekvő számban ünnepek, díjátadások, megemlékezések, konferenciák, kutatóintézeti és egyetemi nyílt napok, tudományos diákkörök, ismeretterjesztő foglalkozások, rendkívüli múzeumi nyitva tartások igazolták a szándékot, gazdagítva a Magyar Tudomány Napjának többhetes rendezvénysorozatát. Az ünnepeken minden évben részt vettek — fővédnöökként, védnöökként is — az állami és a tudományos élet vezetői. A rendezvények élénk visszhangot keltettek az egész magyar közvéleményben, emelték a magyar tudományosság társadalmi rangját. Bebizonyosodtak Széchenyi István naplójának szavai: *„Erőt erővel meggyőzni nem mindig lehet — hanem a böltsesség győz mindenütt.”*

1999-ben különösen emlékezetessé tette a tudomány ünnepe, hogy nálunk rendezte az UNESCO és az ICSU az első Tudomány Világkonferenciáját. 2000-ben a magyar államiság ezredik, a Magyar Tudományos Akadémia alapításának pedig 175. évfordulóját ünnepeltük. Idén is rendezvények százai emlékeztetnek majd a magyar tudomány eredményeire és jelentőségére.

Széchenyi István szellemében újra felhívunk mindenkit, aki a tudományok művelője vagy használója, hogy vegye ki

részét a magyar tudomány méltó megünnepléséből. Fejezzük ki megbecsülésünket a magyar tudományosság nagyszerű hagyományai, világraszóló eredményei és jelenbeli erőfeszítései iránt! Válgják mind több honfitársunk számára nyilvánvalóvá: a tudomány művelése, kiemelt támogatása a boldogabb, biztosabb jövő záloga. Csakis a tudásalapú társadalom megvalósítására tettekkel törekvő Magyarország vívhatja ki Európa és a nagyvilág megbecsülését!

Budapest, 2002. szeptember

A Magyar Tudomány Napja
Rendezvénytanácsa

PÁLYÁZATI FELHÍVÁSOK

A Magyar Tudományos Akadémia
Kémiai Kutatóközpont
Izotóp- és Felületkémiai Intézet
pályázatot hirdet

a 2002. december 31-ével lejáró **Felületkémiai és Katalizátorkutató Osztály** tudományos osztályvezetői munkakörének betöltésére:

A munkakör **2003. január 1-től tölthető be.** A megbízás határozott időre szól.

A pályázókkal szembeni követelmények:

- egyetemi végzettség;
- idegen nyelv ismerete;
- megfelelő szakmai és vezetési gyakorlat.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a pályázó jelenlegi munkahelyének, beosztásának és illetményének megjelölését;
- eddigi szakmai munkásságát, tudományos eredményeinek ismertetését;
- nyelvismeretének megjelölését;
- a munkakör ellátására vonatkozó vezetési és tudományos elképzeléseit.

A pályázathoz mellékelni kell:

- az oklevelek hiteles másolatát,
- részletes önéletrajzot,
- három hónapnál nem régebbi keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt.

Amennyiben a pályázó a MTA Kémiai Kutatóközpont Izotóp- és Felületkémiai Intézet munkatársa, úgy a mellékelni kért okmányokat nem kell csatolni.

A pályázatot az MTA Kémiai Kutatóközpont Izotóp- és Felületkémiai Intézet igazgatójához — levélcím: 1525 Budapest, Pf. 77. — kell benyújtani a közzétételtől számított 30 napon belül.

Wojnárovits László s. k.,
igazgató

A XX. Század Intézet pályázatot hirdet történettudomány körébe tartozó tudományos kutatások támogatására, amelyek hozzájárulnak a XX. század eseményeinek, összefüggéseinek, folyamatainak feltárásához és megértéséhez. Előnyt élveznek azok a pályázatok, amelyek eddig kevésbé feltárt témákat kívánnak tudományos színvonalon kutatni.

Kiemelt témakörök:

- A XX. század szellemi és politikai áramlatai
- Társadalmi és politikai folyamatok 1944–1962
- Diktatúrák a XX. századi Magyarországon

Pályázni más, itt nem említett témában is lehet.

Ezen kívül pályázni lehet már elkészült művek kiadásával kapcsolatos támogatásra.

A felhívásra azon egyének vagy csoportok pályázhatnak, akik egyetemi diplomával rendelkeznek, és a választott témában bizonyítható, megalapozott szakmai háttérrel rendelkeznek. A pályázatok maximális időtartama 12 hónap. Pályázni csak részletesen kidolgozott, áttekinthető kutatási tervvel lehet. A pályázathoz szükséges űrlap a következő címen kérhető: XX. Század Intézet, 1122 Budapest, Határőr út 35. vagy letölthető az Intézet honlapján:

www.xxszazadintezet.hu címen.

A beérkezett pályázatokat az intézet munkatársai, illetve hivatalosan felkért opponensek bírálják el.

A bírálat alapvető szempontjai:

a pályázati terv tudományos megalapozottsága, témájának és tudományos módszerének újszerűsége, a kutatási terv és a kért pénzbeli támogatás áttekinthetősége, realitása.

A pályázók adott esetben személyes meghallgatáson vesznek részt.

A pályázatokat kizárólag postai úton fogadjuk el.

Beérkezési határidő: 2002. október 30. (azaz a postai bélyegzőn ez az időpont vagy ennél korábbi dátum szepelhet). A hiányosan vagy késve érkezett pályázatokat nem bíráljuk el.

A pályázatok elbírálására előreláthatólag 2002. november végéig kerül sor, az intézet döntéseiről ezután írásban értesíti a pályázókat. Kedvező döntés esetén az intézet megküldi a kutatási szerződést is.

FOGADÓÓRÁK

Vizi E. Szilveszter, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke minden hónap első hétfőjén

16–17 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart. Az Akadémia köztestületi tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Króó Norbert, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára minden hétfőn 15.30–17.00 óra között — előzetes bejelentkezés alapján — fogadóórát tart. Az Akadémia köztestületi tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Helyesbítés

Az Akadémiai Értesítő 2002. augusztus 16-i számában a 76. oldalon a 3. pont 2. bekezdés 3. mondata után a szöveg kiegészül az alábbiakkal:

A szavazólapra Solymos Rezső, az eddigi osztályelnök-helyettes saját kérésére nem került fel, mert a továbbiakban nem kívánta ezt a tisztséget betölteni.

(Kézirathiba)

AKADÉMIAI ÉRTESÍTŐ, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja
Szerkeszti: az MTA Titkársága Jogi és Igazgatási Főosztálya
1051 Budapest, Nádor u. 7.
Szerkesztő: dr. Demcsik Tamás

A kiadásért felelős az Akadémiai Kiadó Rt. igazgatója
Budapest, 2002. Nyomdai táskaszám: 3613
A nyomdai munkálatokat az Akadémiai Nyomda Kft. végezte
Felelős szerkesztő: dr. Demcsik Tamás. — Műszaki szerkesztő: Marton Andor
Megjelent: 1 (A/5) ív terjedelemben — HU ISSN 0865—9303

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) 1900 Budapest, Lehel út 10/A, közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a Postabank Rt. 219-98636, 021-02799 pénzforgalmi jelzőszámra.
Előfizetési díj egy évre 2688,— Ft. — Példányszámonkénti ára: 224,— Ft.

Akadémiai Értesítő

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
TITKÁRSÁGA

BUDAPEST, 2002. OKTÓBER 18.

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének állásfoglalásai a 2002. szeptember 24-én megtartott ülésről 90

Az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa 2002. szeptember 16-i ülésének állásfoglalásai 92

Közlemények	Pályázati felhívások	kutatóintézeti igazgatói, főosztályvezetői és osztályvezetői munkakörök betöltésére	93
	Fogadóórák	a Magyar Tudományos Akadémia elnökének és főtitkárának fogadóórái	94

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének állásfoglalásai a 2002. szeptember 24-én megtartott üléséről

1. Elnöki tájékoztató

Vizi E. Szilveszter elnök bevezetőjében köszöntötte az ülés résztvevőit és hangsúlyozta, hogy különös jelentőséget ad az eseménynek, hogy hosszú idő óta ez az első, vidéki akadémiai bizottság székházában tartott elnökségi ülés.

2. Az MTA Pécsi Területi Bizottságának tevékenysége

Előterjesztő: Tigyi József

Az elnökség tagjai írásban megkapták a PAB jelentését, amelyet a helyszínen kiosztott anyag is kiegészített. Tigyi József, a PAB elnöke szóban röviden kiegészítette az írásos anyagot, amelynek összeállításához a régió valamennyi tudományok doktorát felkérték, hogy néhány sorban írja le az elmúlt évek tudományos eredményeit, publikációit. A jelentés kitért a határokon túli magyar kutatókkal való kapcsolattartásra is.

Az előterjesztést követő vitában a hozzászólók kitértek a régiók fejlesztésének kérdésére, a gazdasági lehetőségekre, Pécs esetében egyes szakterületek alulreprezentáltságának kérdésére (matematika, fizika, kémia). Vizi E. Szilveszter ismertette, hogy az Akadémia a vidéki tudományos élet fejlesztéséért újabb akadémiai műhelyeket szeretne létrehozni olyan egyetemi városokban, ahol még nem alakult ilyen szervezet (Sopron, Győr, Kaposvár). Ezek az adott régió akadémiai központjához csatlakoznának (adott esetben Pécshez, illetve Veszprémhez). Bár nem egyetemi város, de Szombathelyen már létrejött ilyen szervezet az utóbbi időben. Az elnök szavazásra tette fel a kérdést, hogy az elnökség tagjai egyetértenek-e az MTA ilyen irányú fejlesztésével?

Az elnökség 18/2002. számú állásfoglalása

1. Az elnökség a PAB beszámolóját köszönettel elfogadta.

2. Az elnökség vidéki akadémiai műhelyek (Győr, Kaposvár, Sopron) létrehozását egyhangúlag támogatja, a vidéki magyar tudományosság fejlesztése érdekében.

3. Előterjesztés a 2002. évi Eötvös József Koszorú adományozásáról

Előterjesztő: Hámori József

Hámori József alelnök ismertette az 1993-ban alapított Eötvös József Koszorúra történt jelöléseket. Az általa vezetett bizottság az elnökség 34/1999. sz. állásfoglalása alapján 7 főt támogatott 2002-ben a kitüntetésre javasoltak közül. Az elnökség állásfoglalását kérte viszont abban a

kérdésben, hogy a természettudományi osztályok 3 helyett 4 főt javasolnak kitüntetésre.

A hozzászólások alapján kiderült, hogy az elnökség tagjai jelen esetben nem támogatják az Eötvös József Koszorúval kitüntetettek számának növelését, de a jövőre nézve újratárgyalandónak tartják a szabályzatot. Marosi Ernő alelnök az elnökség tagjainak figyelmébe ajánlotta, hogy a díjak számának bővítésénél vegyék figyelembe, hogy amennyiben 11 díj kerülne átadásra, az elnökség szerepe az odaítélésnél megszűnne, hiszen a döntés így az osztályok kezébe kerülne.

A szavazatszámoló bizottság elnöke: Somlyódy László, tagjai Pantó György, Horn Péter akadémikusok voltak.

Az elnökség 19/2002. számú állásfoglalása

1. Az elnökség tagjai egyhangúlag 7 Eötvös József Koszorú odaítélését támogatja.

2. Az elnökség 2002-ben Eötvös József Koszorúval tünteti ki: Bécsy Tamást, az irodalomtudomány doktorát (I. O.), Fried Ervint, a matematikai tudomány doktorát (III. O.), Jenser Gábort, a mezőgazdasági tudomány doktorát (IV. O.), Eiben Ottót, a biológiai tudomány doktorát (VIII. O.), Weiss Emiliát, az állam- és jogtudomány doktorát (IX. O.), Alföldi Lászlót, a földtudomány doktorát (X. O.) és Barna B. Pétert, az MTA Doktorát (XI. O.).

4. Tájékoztató a Magyar Tudomány Napja előkészítéséről

Előterjesztő: Meskó Attila

Meskó Attila főtitkárhelyettes szóban tájékoztatta az elnökség tagjait a Magyar Tudomány Napja várható eseményeiről. Október 31-én Nagycenken lesz koszorúzás, ezt követően a Széchenyi Múzeum megtekintése, majd az immár hagyományos faültetés következik. November 4-én rendezik a központi ünnepséget. Négy előadásra kerül sor: a miniszterelnök úr üdvözlőbeszédére, majd Friedrich Péter, Oláh György és Prékopa András előadásaira. (Oláh György esetében ez videofelvételről kerül közvetítésre.) Az előadások után lesznek a szokásos díjátadások, de az előző évek gyakorlatától eltérően kevesebb díj kerül átadásra a főünnepségen. A meghívottak közé tartozik az Osztrák és az Orosz Tudományos Akadémia, továbbá a Leopoldina elnöke is. A Tudomány Napjához kapcsolódó előadóülések, rendezvények száma szeptember végéig alakul ki.

Az elnökség 20/2002. számú állásfoglalása

Az elnökség a szóbeli tájékoztatást köszönettel elfogadta.

5. A 2002. novemberi közgyűlés időpontjának, a meghívottak körének és tárgysorozatának meghatározása

Előterjesztő: Keviczky László

Keviczky László alelnök távollétében Pannonhalmi Kálmán főosztályvezető tájékoztatta az elnökséget, hogy a kiküldött anyag egy pontban helyettesítésre szorul, a tárgysorozatban feltüntetett Etikai Bizottság ügyrendje helyett a Doktori Tanács szabályzatának módosítására kerül sor a közgyűlésen.

Az elnökség 21/2002. számú állásfoglalása

Az elnökség a 2002. novemberi közgyűlésre vonatkozó előterjesztést a tárgysorozatban javasolt módosítással együtt elfogadta.

6. Tájékoztató az Akadémia 2003. évi költségvetéséről folytatott tárgyalásokról

Előterjesztő: Meskó Attila

Meskó Attila főtitkárhelyettes szóban tájékoztatta az elnökség tagjait a költségvetési tárgyalások jelenlegi állásáról. A májusi közgyűlés elfogadott egy költségvetési tervezetet. Meskó Attila ismertette, hogy a bérek tekintetében a közalkalmazotti illetményemelés következtében 5,7 milliárd forintot eredményez. Gondot okoz azonban, hogy a költségvetés a béremelésnek nem a teljes összegét finanszírozza, annak bizonyos összegét az MTA-nak kell kigazdálkodnia. (A pontos százalékról még folynak a tárgyalások.)

Más területen viszont kevésbé jó a helyzet. A 4–4,5%-kal növekvő deficit miatt a Pénzügyminisztérium a keletkező hiányt a tárcákra szétosztotta, amelyből az Akadémiára 2,3 milliárd Ft jutott. Tárgyalások folynak, hogy ez az elvonás ne legyen ekkora mértékű. A tiszteletdíjak emelésére és a támogatott kutatóhelyek növekményére betervezett összeg megmaradt, de az alapellátásra szánt összeg 400 millióval csökkent. Az infrastruktúra fejlesztésére még ebben az évben várható az MTA-nak 1 milliárd Ft, amely azonban a jövő évi bázisba nem számít bele.

Az OTKA költségvetése tekintetében a tárgyalások annyit értek el, hogy elvonás nem lesz e tekintetben, de növekmény sem várható.

Az előterjesztést követő vitában a résztvevők egyetértettek, a költségvetés nehéz helyzete ellenére sem elfogadható, hogy az Akadémiát és a magyar tudományt ugyanolyan mértékű redukció sújtsa, mint a többi tárcát. Szükséges lenne, hogy a politikusok is felismerjék: az ország érdeke, hogy a kutatásfejlesztésre szánt pénzek ne függjenek kormányciklusoktól.

Vizi E. Szilveszter elnök felvetette, hogy elnökségi határozat formájában az Akadémia adjon hangot aggodalmainak a magyar tudomány, a kutatásfejlesztés jövője érdekében. Készüljön egy, az MTI-nek átadandó kommuniké a témáról – amelyet a Parlament Oktatási és Tudományos Bizottsága is megkapna.

Vizi E. Szilveszter röviden tájékoztatást adott arról, hogy a Tudánypolitikai Kollégium átalakításáról javaslat érkezett az Akadémiára, amelyre öt napon belül kell vála-

szolni. A javaslat szerint a TPK elnöke újra a miniszterelnök lenne, tagjai az MTA elnöke, az oktatási, a gazdasági és közlekedési, a kulturális örökség, az informatikai és a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszterek, az OMFB elnöke és a TTT elnöke lennének. Az MTA javasolja, hogy a tagok közé kerüljön be a pénzügyminiszter és az OTKA elnöke is.

Az elnökség 22/2002. számú állásfoglalása

1. Az elnökség tudomásul vette a szóbeli tájékoztatást a költségvetési tárgyalások állásáról.

2. Az elnökség egyhangú szavazással támogatta a javaslatot, amely szerint az MTA Elnöksége aggodalmainak ad hangot a költségvetés tervezete ismeretében az Akadémia, a magyar tudomány, a kutatásfejlesztés érdekében az MTI számára elküldendő hírből.

3. Az elnökség javasolja, hogy az újjáalakuló Tudmánypolitikai Kollégiumnak legyen tagja a pénzügyminiszter és az OTKA elnöke is.

7. Az elnökség 2002. II. félévi munkatervének elfogadása

Előterjesztő: Pannonhalmi Kálmán

Az elnökség 23/2002. számú állásfoglalása

Az elnökség a 2002. II. félévre javasolt munkatervet elfogadja.

8. Egyebek között

8.1. Vizi E. Szilveszter tájékoztatta az elnökség tagjait, hogy az Erdélyi Múzeum Egyesülettel az MTA együttműködési szerződést köt. A házsongárdi temetőben levő magyar akadémikusok sírját az Akadémia nem tudja átvenni gondozásra, mivel a román fél váratlanul 3000 dollárt kért síronként a megváltásért. Ezért az MTA emlékművet állíttatott fel, amelyen fel van tüntetve a temetőben nyugvó magyar akadémikusok névsora. Felavatása ünnepélyes keretek között történik majd a közeljövőben.

8.2. Vizi E. Szilveszter elmondta, hogy 2003. november 10-én nemzetközi védnökséggel az Akadémia Budapest Science Fórumot akar létrehozni, amely a Budapest Knowledge and Society Forum 2003 nevet viselné. Giscard d'Estaing és Romano Prodi lenne többek között a fővédnöke az eseménynek.

8.3. Vizi E. Szilveszter elnök kéri az akadémikusokat, hogy adjuk egy százalékával az MTA közalapítványát támogassák. Ebből az Akadémia a területi bizottságokat és a fiatal kutatókat támogatja.

9. A regionális fejlesztés irányai, lehetőségei (Kibővített elnökségi ülés)

A kibővített elnökségi ülés keretében, amelyre meghívták a PAB tagjait, a helyi önkormányzatok és az egyházak képviselőit, először Tigyi József, a PAB elnöke köszöntötte a megjelenteket.

Vizi E. Szilveszter az MTA nevében köszöntötte a város és a megye megjelent képviselőit, a pécsi egyházmegye püspökét, az egyetem képviselőit, a szellemi élet kiválóságait. Ismertette, hogy az Akadémia vezetésének terve szerint évente 1-2 elnökségi ülést a regionális központokban rendeznek meg. Köszönetét fejezte ki Pécs város vezetőségének, amiért lehetővé tették, hogy Szentágothai Jánosról sétányt nevezhessenek el, amelynek avatására a délután folyamán kerül sor.

A XXI. század adta új kihívásokat illetően két nagy kihívással kell szembenéznie a tudománynak. Egyrészt a tudásanyag gyors konvertálása a gazdaságba, másrészt a tudásanyag közérthető módon történő átadása mindenki számára. Mindezekben a régióknak is nagy szerepe van.

Az elnök ezek után ismertette az elmúlt héten megindult Mindentudás Egyetemét, mely programot az MTA és a MATÁV közösen rendez, francia minta alapján. A visszajelzések alapján (pl. Internet) hatalmas érdeklődésre tart számot az 53 előadóra tervezett sorozat. Az előadók a magyar tudományos élet kiválóságai.

Komoly változást hozhat a jövőben az MTA azon szándéka, hogy valamennyi egyetemi város rendelkezessen akadémiai szellemi műhellyel. Jelenleg három ilyen város van: Győr, Kaposvár és Sopron, amelyeknek önkormányzatai is fordultak már e cél érdekében az Akadémiához.

Az MTA elnökének beszéde után Tigyi József ismertette a PAB beszámolóját, a bizottság eredményeit, gondjait, a fejlődés várható irányait.

Ezt követően került sor a kötetlen beszélgetésre, vitára, amelyben szó esett többek között Pécsről kevésbé reprezentált tudományos területekről (pl. a szupraindividuális biológia, a Pécsről hajdan oly nagyhírű kémia). Mayer Mihály megyéspüspök a teológia tudományának elmúlt évtizedekben történt mellőzéséről beszélt. Vizi E. Szilveszter erre reagálva elmondta, hogy az Akadémia részéről megvan a fogadási készség, az elmúlt időben megindult a négy történelmi egyház képviselőinek bejelentkezése az MTA köztestületébe. Hozzászólásában kitért a határokon túli magyar tudományosság ügyére is, melyben nagy szerepük van a területi bizottságoknak is. Markó László, a VEAB elnöke bejelentette, hogy a VEAB-on belül két éve működik teológiai munkabizottság. Somlyódy László osztályelnök kiemelte a pécsi építészet kiemelkedő szerepét, az elmúlt évtizedekben kialakult jellegzetes vonásait. Ormos Mária osztályelnök a pécsi egyetemmel kapcsolatban elmondta, hogy 1945 után az intézményt „lefejezték”, jól működő szakokat szüntettek meg. A „visszakapaszkodás” folyamata az 1980-as években indult meg. Gondot jelent természetesen az alulfinanszírozás, továbbá a kicsi mobilitás. Örömdetes azonban, hogy az utánpótlás már megjelent, bár ez a fiatal generáció az Akadémia kimutatásaiban még nem szerepel. Horn Péter osztályelnök a regionalitás problémáihoz hozzászólva elmondta, hogy megfelelő helyi infrastruktúra hiányában a vidéki egyetemnek sokszor nagy segítség egy budapesti professzor, akinek főállásában megvan a megfelelő infrastrukturális háttér. Tigyi József ezzel kapcsolatban megjegyezte, hogy az Akadémián belül már megvannak a törekvések, hogy helyben teremtsenek megfelelő kutatási lehetőségeket.

Az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa 2002. szeptember 16-i ülésének (AKT 5/2002.) állásfoglalásai

Napirend:

1. Tájékoztató a 2003. évi költségvetésről.
2. Az MTA középtávú kutatási koncepciójának megvitatása.
3. A kuratóriumi elnökök tájékoztatója az MTA kutatóhelyeinek középtávú kutatási koncepciójáról.
4. Egyebek

Kroó Norbert, az MTA főtitkára tájékoztatást adott a 2003. évi költségvetéssel kapcsolatos tárgyalásokról.

AKT 1/5/2002. (IX.16.) állásfoglalás:

A 2. és 3. napirendet összevonva a testület áttekintette és véleményt mondott az MTA Középtávú kutatási koncepciójáról írásban előterjesztett anyagról. Az AKT elnöke összefoglalta a vitát, és hangsúlyozta, hogy az anyag szakmai háttéranyagul szolgálhat az Akadémia és a Kormány között megkötendő szerződéshez, illetve a pénzügyi tárgyalásokhoz.

Az AKT elfogadta az összegzésben elhangzottakat. Megállapodott abban, hogy a kiegészítési javaslatokat írásban e hét végéig megküldik. A kiegészítések és a tudományos osztályok észrevételei alapján átdolgozott koncepció az AKT következő ülésén ismételten megtárgyalásra kerül. Az egyes tudományterületeken belüli prioritások meghatározását az AKT felhatalmazása alapján a főtitkár hatáskörébe adták.

AKT 2/5/2002. (IX.16.) állásfoglalás:

Az Egyebek napirend keretében az AKT észrevételekkel, kisebb kiegészítésekkel elfogadta

- a) a KFKI Részecske- és Magfizikai Kutatóintézet, valamint
- b) a Művészettörténeti Kutatóintézet szervezeti és működési szabályzatát.

KÖZLEMÉNYEK

PÁLYÁZATI FELHÍVÁSOK

A Magyar Tudományos Akadémia főtítkára pályázatot hirdet az

MTA ÁLLATORVOSTUDOMÁNYI KUTATÓINTÉZET

igazgatói munkakörének betöltésére, **2003. április 15-i** hatállyal, valamint az

MTA SZBK ENZIMOLÓGIAI INTÉZET

igazgatói munkakörének betöltésére, **2003. május 1-jei** hatállyal.

Az igazgató feladata:

- az intézet tudományos tevékenységének irányítása, koordinálása,
- a kutatóhely hazai és nemzetközi tudományos életben kivívott helyének és szerepének megőrzése, illetve további erősítése,
- a kutatóhely tudományos koncepciójának megvalósítása, jóváhagyott alapfeladatainak teljesítése.

A pályázókkal szembeni követelmények:

- legalább a tudomány kandidátusa vagy PhD tudományos fokozat,
- kimagasló, nemzetközileg is elismert eredmények az intézet profiljának megfelelő kutatások valamely területén,
- kutatóintézet vagy kutatási egység vezetésében szerzett megfelelő gyakorlat,
- legalább egy világnyelv előadóképes ismerete.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a pályázóknak az intézet tudományos programja megvalósítására vonatkozó koncepcióját,
- a pályázó jelenlegi munkahelyének, besorolásának, beosztásának és fizetésének megjelölését,
- eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek ismertetését,
- a pályázó által írt tudományos cikkek, tanulmányok és könyvek pontos bibliográfiai jegyzékét,
- tudományos fokozatának és idegennyelv-ismeretének megjelölését.

A pályázathoz mellékelni kell:

- a végzettséget, tudományos fokozatot és nyelvtudást igazoló oklevelek hiteles másolatát,
- részletes szakmai önéletrajzot két példányban,
- 3 hónapnál nem régebbi keletű erkölcsi bizonyítványt,
- a jelenlegi munkáltató által készített minősítést, a 49/1993. (III. 26.) Korm.rendelet 7. §-a szerint.

A jelenlegi igazgatónak — amennyiben pályázatot nyújt be — a munkáltatói minősítést nem kell mellékelnie. Az oklevelek hiteles másolatát csak abban az esetben, ha az igazgatói kinevezése óta azokban változás történt.

A megbízás legfeljebb 5 évig terjedő időtartamra, illetőleg a pályázó 70 éves koráig szól.

A pályázatot az MTA főtítkárának címezve (1245 Budapest, Pf. 1000), az *Akadémiai Értesítő*-ben történő megjelenésétől számított 1 hónapon belül kell benyújtani a Magyar Tudományos Akadémia Titkársága Természettudományi Főosztályának. A pályázat elbírálása a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény 23. §-ában foglaltak szerint történik.

Króó Norbert s. k.,
az MTA főtítkára

A Magyar Tudományos Akadémia főtítkára pályázatot hirdet az

MTA NÉPRAJZI KUTATÓINTÉZET

igazgatói munkakörének betöltésére, **2003. május 1-jei** hatállyal.

Az igazgató feladata:

- az intézet tudományos tevékenységének irányítása, koordinálása,
- a kutatóhely hazai és nemzetközi tudományos életben kivívott helyének és szerepének megőrzése, illetve további erősítése,
- a kutatóhely tudományos koncepciójának megvalósítása, jóváhagyott alapfeladatainak teljesítése.

A pályázókkal szembeni követelmények:

- legalább a tudomány kandidátusa, vagy PhD tudományos fokozat,
- kimagasló, nemzetközileg is elismert eredmények az intézet profiljának megfelelő kutatások valamely területén,
- kutatóintézet vagy kutatási egység vezetésében szerzett megfelelő gyakorlat,
- legalább egy világnyelv előadóképes ismerete.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a pályázóknak az intézet tudományos programja megvalósítására vonatkozó koncepcióját,
- a pályázó jelenlegi munkahelyének, besorolásának, beosztásának és fizetésének megjelölését,
- eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek ismertetését,
- a pályázó által írt tudományos cikkek, tanulmányok és könyvek pontos bibliográfiai jegyzékét,
- tudományos fokozatának és idegennyelv-ismeretének megjelölését.

A pályázathoz mellékelni kell:

- a végzettséget, tudományos fokozatot és nyelvtudást igazoló oklevelek hiteles másolatát,
- részletes szakmai önéletrajzot két példányban,
- 3 hónapnál nem régebbi keletű erkölcsi bizonyítványt,
- a jelenlegi munkáltató által készített minősítést, a 49/1993. (III. 26.) Korm.rendelet 7. §-a szerint.

A jelenlegi igazgatónak — amennyiben pályázatot nyújt be — a munkáltatói minősítést nem kell mellékelnie. Az oklevelek hiteles másolatát csak abban az esetben, ha az igazgatói kinevezése óta azokban változás történt.

A megbízás legfeljebb 5 évig terjedő időtartamra, illetőleg a pályázó 70 éves koráig szól.

A pályázatot az MTA főtítkárának címezve (1245 Budapest, Pf. 1000), az Akadémiai Értesítőben történő megjelenéstől számított 1 hónapon belül kell benyújtani a Magyar Tudományos Akadémia Titkársága Társadalomtudományi Főosztályának. A pályázat elbírálása a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény 23. §-ában foglaltak szerint történik.

Króó Norbert s. k.,
az MTA főtítkára

**Az MTA Földtudományi Kutatóközpont
Geodéziai és Geofizikai Kutatóintézet**

PÁLYÁZATOT HIRDET

**FŐOSZTÁLYVEZETŐI ÉS OSZTÁLYVEZETŐI
TEENDŐK ELLÁTÁSÁRA**

A megbízás 2003. január 1-től 2005. december 31-ig szól.

A meghirdetett főosztályvezetői munkahely a következő: Szeizmológiai Főosztály

A meghirdetett osztályvezetői munkahelyek a következők:

Aeronómiai Osztály
Elektromágneses Geofizikai Osztály
Fizikai Geodéziai Osztály

A pályázókkal szembeni követelmény:

- legalább a tudomány kandidátusa vagy PhD tudományos fokozat,
- idegennyelv ismerete,
- megfelelő szakmai és vezetési gyakorlat.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a pályázónak a munkakör ellátására vonatkozó tudományos elképzeléseit,
- jelenlegi munkahelyének, beosztásának és illetményének megjelölését,
- az eddigi szakmai munkásságát, tudományos eredményeinek ismertetését,
- publikációs listát,
- tudományos fokozatának, idejének és nyelvismeretének megjelölését.

A pályázathoz mellékelni kell:

- az oklevelek hiteles másolatát,
- részletes szakmai önéletrajzot,
- három hónapnál nem régebbi keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt.

Amennyiben a pályázó a Geodéziai és Geofizikai Kutatóintézet munkatársa, úgy a mellékelni kért okmányokat nem kell csatolni. A pályázatokat az MTA Geodéziai és Geofizikai Kutatóintézet igazgatójához — levélcím: 9401 Sopron, Pf. 5. — kell benyújtani az *Akadémiai Értesítő*ben történő megjelenésétől számított 1 hónapon belül.

Závoti József s. k.,
igazgató

FOGADÓÓRÁK

Vizi E. Szilveszter, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke minden hónap első hétfőjén 16—17 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart. Az Akadémia köztestületi tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Króó Norbert, a Magyar Tudományos Akadémia főtítkára minden hétfőn 15.30—17.00 óra között — előzetes bejelentkezés alapján — fogadóórát tart. Az Akadémia köztestületi tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

AKADÉMIAI ÉRTESÍTŐ, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja
Szerkeszti: az MTA Titkársága Jogi és Igazgatási Főosztálya
1051 Budapest, Nádor u. 7.
Szerkesztő: dr. Demcsik Tamás

A kiadásért felelős az Akadémiai Kiadó Rt. igazgatója
Budapest, 2002. Nyomdai táskaszám: 3641
A nyomdai munkálatokat az Akadémiai Nyomda Kft. végezte
Felelős szerkesztő: dr. Demcsik Tamás. — Műszaki szerkesztő: Marton Andor
Megjelent: 1 (A/5) ív terjedelemben — HU ISSN 0865—9303

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) 1900 Budapest, Lehel út 10/A, közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a Postabank Rt. 219-98636, 021-02799 pénzforgalmi jelzőszámra.
Előfizetési díj egy évre 2688,— Ft. — Példányszámonkénti ára: 224,— Ft.

Akadémiai Értesítő

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
TITKÁRSÁGA

BUDAPEST, 2002. NOVEMBER 15.

Személyi rész	Akadémiai kitüntetések és díjak	a Magyar Tudomány Napja alkalmából	96
---------------	---------------------------------	--	----

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének állásfoglalásai a 2002. október 22-én megtartott üléséről	98
---	----

Közlemények	Tájékoztató	a Magyar Tudományos Akadémia Doktora cím odaítéléséről és a Doktori Tanács által odaítélt kandidátusi fokozatokról . .	100
	Felhívások	„Pro optimo merito in pancreatico-onkologia” díjra, Schenzl Guidó-díjra és Pro Meteorologia Emlékplakett adományozására történő javaslatlételre.	101
	Fogadóórák	a Magyar Tudományos Akadémia elnökének és főtítkárának fogadóórái	102

SZEMÉLYI RÉSZ

A Magyar Tudomány Napja alkalmából

a Magyar Tudományos Akadémia Elnöksége és az Arany János Közalapítvány a Tudományért Kuratóriuma kiemelkedő tudományos életművek elismeréseként

EÖTVÖS JÓZSEF KOSZORÚVAL tüntette ki

Bécsy Tamást, az irodalomtudomány doktorát, a Veszprémi Egyetem Színháztudományi Tanszék tudományos főmunkatársát,

aki a hazai szakirodalomban a legkövetkezetesebben felépített legkoherensebb dráma- és színjátékelméletet hozott létre. Magyarul és idegen nyelveken is publikált műveivel a magyar színháztudomány egyik megalapozójává vált. Kritikusként és dramaturgként a gyakorlat egyik legjobb ismerője. A felsőoktatás kiemelkedő, iskolateremtő egyénisége.

Fried Ervint, a matematikai tudomány doktorát, az ELTE TTK Algebra és Számelmélet Tanszék tudományos tanácsadóját,

jelentős nemzetközi visszhangot kiváltott algebrai vizsgálatairól, amelyek új kutatási irányokat nyitottak az univerzális algebrában, a hálóméletben és a kategóriaelméletben. Rendkívül sikeres szemináriuma hallgatók hosszú sorát indította el a kutatói pályán.

Jenser Gábort, a mezőgazdasági tudomány doktorát, az MTA Növényvédelmi Kutatóintézet nyugállományú tudományos tanácsadóját,

aki a hazai és a nemzetközi növényvédelmi állattannal foglalkozó szakemberek előtt jól ismert személy. Két szakterületen alkotott maradandót. Egyik a tripszek taxonómiája és biológiája, másik a gyümölcsösök károsítói ellen kidolgozott integrált védekezési módszerek. Mindkét területen mind nemzetközi, mind hazai vonatkozásban a legkiválóbb szakemberek között tartják számon.

Eiben Ottót, a biológiai tudomány doktorát, az ELTE Embertani Tanszék nyugállományú egyetemi tanárát, tudományos tanácsadót,

a humánbiológia kiváló művelőjét. Szűkebb kutatási területe a gyermekek növekedése, biológiai érése, szekuláris trend, illetve az emberi testalkat variációi és mindezek határterületi problémái. Országos reprezentatív növekedésvizsgálata alapján kidolgozta az első hazai növekedési standardek. A fél évszázada folyó „Körmendi Növekedésvizsgálatát” a nemzetközi humánbiológiai irodalomban „klasszikus szekuláris trend tanulmányként” emlegetik. Eddig 18 könyve és több mint 300 egyéb publikációja jelent meg, amelyeket több mint ezerszer idéztek szerte a világon. Széles körű oktató és iskolateremtő, valamint tudományszervező tevékenysége mellett kutatásai nemzetközi elismerést is kaptak.

Weiss Emiliát, az állam- és jogtudomány doktorát, az ELTE Állam- és Jogtudományi Kar Polgári Jogi Tanszékének professor emeritusát,

a magánjogtudomány művelésében elért, nemzetközi elismerést kiváltott munkásságáért.

Alföldi Lászlót, a földtudomány doktorát, a VITUKI címzetes egyetemi tanárát, nyugállományú főigazgatót,

a hazai felszín alatti vizek környezeti állapotának első átfogó felmérésének elvégzéséért. Kidolgozta a hidrodinamikus vezérlésű geotermikus áramlási rendszer elméletét. Irányította a Paksi Atomerőmű vízellátását biztosító katasztrófaelhárító rendszer projektjét. Elsőnek hívta fel a figyelmet a felszín alatti vízkészlet emberi beavatkozással kapcsolatos átféjtődésének lehetőségére és e probléma fontosságára. Körvonalazta a felszín alatti áramlási rendszerek dinamikus határainak áthelyeződését. A földtudomány doktora címet „A felszín alatti vizek védelmének hidrológiai alapjai” című tanulmányával nyerte el. Több mint 100 tanulmánya jelent meg magyar, angol, francia, orosz és portugál nyelven. A felszín alatti vizek hidrobiológiai kérdéseiről hazai és európai vonatkozásban elsőként közölt tanulmányt.

Barna B. Pétert, a Magyar Tudományos Akadémia doktorát, az MTA Műszaki Fizikai és Anyagtudományi Kutatóintézetének tudományos tanácsadóját,

aki a felület- és vékonyréteg-fizika nemzetközileg elismert művelője. Vezetésével fejlődött ki a Pócsa Jenő által az 1960-as években alapított felület- és vékonyréteg-fizikai iskola az MTA Műszaki Fizikai Kutató Intézetében. Ez a tudományos műhely meghatározó szerepet tölt be ma is a vékonyréteg-szerkezetek kialakulási folyamatainak feltárásában, és a vizsgálatokra alkalmas elektron-mikroszkópiái és más kísérleti módszerek kifejlesztésében, alkalmazásában, továbbá a szerkezet és tulajdonságok közötti összefüggések értelmezésében;

az Arany János Közalapítvány a Tudományért Kuratóriuma kimagasló tudományos eredményeikért, valamint iskolateremtő tevékenységükért és a tudományos utánpótlás nevelése terén végzett kiemelkedő munkájukért közalapítványi

NAGYDÍJBAN részesítette

Augusztinovics Máriát, a közgazdaságtudomány doktorát,

Nagy Károly akademikust,

Prékopa András akademikust és

Ribári Ottót, az orvostudomány doktorát;

az Arany János Közalapítvány a Tudományért Kuratóriuma a szakkuratóriumainak javaslatára kiemelkedő tudományos kutatómunkájuk elismeréseként

RÁNKI GYÖRGY-díjban részesítette

Fehér Mártát, a filozófiai tudomány doktorát,

Gábler Dénest, a történelemtudomány kandidátusát és

Rácz Istvánt, a történelemtudomány doktorát;

BOLYAI FARKAS-díjban részesítette

Garay Barnabást, a matematikai tudomány doktorát,

Kérchy Lászlót, a matematikai tudomány doktorát és

Márki Lászlót, a matematikai tudomány doktorát;

DARÁNYI IGNÁC-díjban részesítette

Belea Adoniszt, a biológiai tudomány doktorát,
Márk Gergely nyugalmazott tudományos munkatársat és
Szűcs Istvánt, a közgazdaságtudomány doktorát;

SZENTÁGOTHA JÁNOS-díjban részesítette

Lázár Gyulát, az orvostudomány doktorát,
Gausz Jánost, a biológiai tudomány doktorát és
Bodzsár Évát, a biológiai tudomány doktorát;

SIMONYI KÁROLY-díjban részesítette

Csurgay Árpádot, az MTA rendes tagját és
Németh Juditot, az MTA levelező tagját;

a Magyar Tudományos Akadémia Peter Munk közérdekű felajánlásának felhasználásával

STEINDL IMRE-díjat adományozott

Vadász György Kossuth-díjas építésznek és

MUNKÁCSI BERNÁT-díjat adományozott

Kiss Lajos akadémikusnak;

a Magyar Olaj- és Gázipari Részvénytársaság által alapított díj kuratóriuma

MOL TUDOMÁNYOS-díjat adományozott

Szalmásné Pécsvári Gabriellának,
Valkai Istvánnak,
Kalmár Brigittának és
Rabi Istvánnak,

a MOL Rt. Kutatás-Fejlesztés munkatársainak az új számítógépes tervezési szimulációs rendszer kidolgozásáért;

a Magyar Tudományos Akadémia és a Richter Gedeon Részvénytársaság által alapított díj kuratóriuma

BRUCKNER GYŐZŐ-díjat adományozott

Stájer Géának, a kémiai tudomány doktorának,
a heterociklusos vegyületek kémiájának területén végzett több évtizedes kutatómunkája kiemelkedő eredményeiért;

Bajza Istvánnak, PhD,

a szénhidrátkémia területén elért kiemelkedő kutatási eredményeiért;

a Magyar Tudományos Akadémia — a Magyar Államvasutak Részvénytársaság kötelezettségvállalásával — a magyar vasutak fejlesztését szolgáló kiemelkedő tudományos teljesítmények jutalmazására alapított

MIKÓ IMRE-díjat

Dr. Horváth Ferenc címzetes egyetemi tanárnak és
Kovács Vilmos pályatervezési műteremvezetőnek ítélte oda;

a Magyar Szabadalmi Hivatal

AKADÉMIAI SZABADALMI NÍVÓDÍJ-ban részesítette

Fenyvesi László műszaki doktort,

a környezetbarát sertéstartási technológiák fejlesztésében, gépesítésében és számos piactudatos technológia megalkotásában elért kiemelkedő kutatói teljesítményéért,

Koller Lászlót, a műszaki tudomány kandidátusát,

a széles körben hasznosított, számos szabadalomban testet öltött találmányaiért, a költségtakarékos indukciós olvasztás eljárásainak, valamint villamos csatlakozó-, ill. kapcsolóberendezéseknek a kidolgozásáért,

Tunger Antal, a kémiai tudomány doktorát,

a heterogén katalízis magas szintű, nemzetközileg elismert művelőjének, számos, a gyakorlatban is széles körben hasznosított szabadalmiért, a műszaki fejlesztés és az innováció területén kifejtett eredményes tevékenységéért;

a Kapolyi László akadémikus által alapított díj kuratóriuma

VITÁLIS ISTVÁN-díjban részesítette

Kása Istvánt,

aki 2001. november 27-én egy bányamentő csapat tagjaként életét vesztette;

a Magyar Tudományos Akadémia Radiokémiai Bizottsága, a Magyar Kémikusok Egyesülete és a Paksi Atomerőmű Részvénytársaság által alapított

HEVESY IFJÚSÁGI ELŐADÓI-díj

első fokozatát

Kárpáti Szilvia és

Szentmiklósi László vegyész doktoranduszok,

második fokozatát

Németh Zoltán vegyész doktorandusz

nyerte el;

a Magyar Tudományos Akadémia főtítkára

FŐTITKÁRI DICSÉRETben részesítette

Dr. Csillag Lászlót,

Dr. Demcsik Tamást,

Földi Zsigmondnét,

Horváth Erzsébetet,

Dr. Kovács Ádámot,

Molnár Istvánnét,

Dr. Pécsi Kálmánt,

Pigler Katalint,

Dr. Salamon Antalnét,

Salamon Andrásnét.

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének állásfoglalásai a 2002. október 22-én megtartott üléséről

1. Előterjesztés az MTA Doktori Szabályzatának módosításáról

Előterjesztő: Lőrincz Lajos

Lőrincz Lajos a Doktori Tanács elnöke előterjesztésének szóbeli kiegészítéseként ismertette a Doktori Szabályzat módosításának indokait. A közgyűlésre szánt előterjesztés nagy vitát váltott ki.

Az elnökség 24/2002. számú állásfoglalása

1. Az elnökség egyetért az MTA Doktori Szabályzatának közgyűlés elé terjesztésével.

2. Az elnökség a vitás kérdésekkel kapcsolatban megbízza az MTA elnökét és a Doktori Tanács elnökét, hogy azokat egyeztesse és elnökségi javaslatként, a kiküldött írásos anyagot kiegészítve terjessze a közgyűlés elé jóváhagyásra. Amennyiben azokat a közgyűlés jóváhagyja, kerüljenek be a Doktori Szabályzatába.

2. Javaslat a Deák-év ünnepi eseményeire

Előterjesztő: Szabó András

Szabó András akadémikus előterjesztésében ismertette az elnökség tagjaival Deák Ferenc születésének 200. évfordulójára javasolt ünnepi események tervezetét. A sajtó már beszámolt arról, hogy a kormányzat a jövő évet Deák-évvé akarja nyilvánítani. Az Akadémiának nagy szerepe lehet az ünnepi események szervezésében, rendezésében, hiszen Deák Ferenc 1839-től az MTA tagja volt.

Az írásos anyagban is bemutatott, tervezett rendezvények közé tartozna egy tudományos konferencia megtartása (javasolt időpontja az Akadémia májusi közgyűléséhez kapcsolódó tudományos ülészak), továbbá az MTA Székházában levő „Erzsébet királyné Deák Ferenc ravatalánál” dombormű mellett emléktábla elhelyezése, illetve annak megkoszorúzása.

Javasolja a Fiumei úti sírkertben található Deák-mauzóleum belső felújításának MTA általi kezdeményezését. (A külső felújítás a hetekben befejeződik, de a belsőre nem áll elegendő pénz rendelkezésre.) Ehhez hasonló javaslat a Roosevelt téren található Deák Ferenc-szobor restaurálása is.

Az előterjesztés javasolja Deák Ferenc-díj létrehozását, melynek több lehetséges változatát is felveti Szabó András. A szűkebb variáció a jogász társadalom számára létesítene kitüntetést, a tágabb azonban javasolná a kormányzat részére állami díj létrehozását a Kossuth- és Széchenyi-díj mintájára. A javaslat szerint az adományozottak köre a társadalomtudományok művelői közül kerülne ki.

Az elnökség 25/2002. számú állásfoglalása

1. Az elnökség javasolja, hogy a Magyar Tudományos Akadémia támogassa a kormányzatnak a 2003. év Deák-évvé nyilvánítására vonatkozó szándékát.

2. Az elnökség köszönettel tudomásul vette a Gazdaság- és Jogtudományok Osztályának Szabó András akadémikus által ismertett előkészületeit.

3. Az elnökség támogatja, hogy Szabó András akadémikus elnöki megbízottként előkészítő bizottságot hozzon létre az ünnepi események előkészítésére (tagjai: Máthé Gábor, a Jogtudományi Bizottság titkára, Kisteleki Károly, a Gazdaság- és Jogtudományok Osztályának tudományos titkára, illetve további, a későbbiekben felkért személyek).

4. Vizi E. Szilveszter elnök levélben fordul Demszky Gáborhoz, Budapest főpolgármesteréhez a Roosevelt téren levő Deák Ferenc-szobornak a felújítása ügyében.

5. A tervezett Deák-díjjal kapcsolatban az Akadémia a kormányzat döntésére vár, mivel ennek létrehozása nem tartozik az MTA kompetenciájába.

3. Tájékoztató a Nemzeti Fejlesztési Terv véleményezéséről

Előterjesztő: Török Ádám

Vizi E. Szilveszter, az MTA elnöke 2002. szeptember 30-án eseti bizottságot hozott létre a Nemzeti Fejlesztési Terv véleményezésére, amelynek elnökévé Török Ádámot kérte fel. A bizottság 12 akadémikus tagja mellett még 10 akadémiai intézettől kért véleményt a terv dokumentumával kapcsolatban.

Török Ádám röviden ismertette a dokumentumot, majd a bizottság arról kialakított véleményét. Elmondta, hogy a határidő szoros volt, október 16-ára kellett elkészíteni a véleményt. A Nemzeti Fejlesztési Terv egy változó dokumentum. Az előkészítésében való akadémiai részvétel célja, hogy az MTA már most kapcsolódjon be ebbe a munkába, egyrészt az ország általában vett érdekei miatt, másrészt annak érdekében, hogy a kutatásfejlesztés és az MTA általános prioritásai is érvényre jussanak. A terv hivatalos célja, hogy már Magyarország uniós csatlakozása előtt az Európai Uniónak legyen képe arról, hogy Magyarországon milyen fejlesztési célokat támogasson vagy támogathat. Ennek egy megalapozott helyzetképet kell adnia, és ezt követik majd az ún. operatív programok.

A Nemzeti Fejlesztési Tervről készített akadémiai bizottsági vélemény első részében a jövőképet értékelte a bizottság, amely kulcseleme a nemzeti fejlesztési tervnek.

A következő részben a terv a magyar gazdaságról és társadalomról ad helyzetképet. Ez a helyzetkép a bizottság véleménye szerint számos szakmai tévedést tartalmaz.

Az értékelésben külön fejezetet szentelt a bizottság a K+F kérdésének.

Az informatikával feltűnően elnagyoltan foglalkozik a terv. Tematikailag az öt főcél között feltűnő, hogy keveredik a tudásalapú társadalom és a szolgáltató közgazdaság, mint cél.

A bizottság valamennyi tagja tevékenyen részt vett a véleményezésben, továbbá az akadémiai intézetek véleményét is figyelembe vették.

A Nemzeti Fejlesztési Terv akadémiai bizottsági vitáján részt vettek a Miniszterelnöki Hivatal munkatársai is, akik pozitívan nyilatkoztak az MTA munkájáról, és az Akadémia elnöke felé már jelezték, hogy további együttműködésre is igényt tartanak.

Vizi E. Szilveszter elnök a beszámoló felett nem nyitott vitát, de röviden kiegészítette. Tájékoztatása szerint a Kormány a jövőben is igényelni fogja az MTA együttműködését olyan stratégiai jellegű kérdésekben, amelyek az egész társadalmat érintik. Az Akadémia az a fórum lehet, amely a társadalom minden rétege számára elfogadható, hitelt érdemlő véleményt tud adni. Ezért került a Nemzeti Fejlesztési Terv is az MTA-hoz. A bizottság által megfogalmazott kritika bedolgozásra kerül a végleges anyagba. Ez Brüsszelbe kerül majd, két részt is érintve, egy rövidebb és egy hosszabb távú tervezést, amely az EU-tagországok számára kötelező. Az itt megjelenő prioritások befolyásolni fogják a jövőbeni magyarországi helyzetet. Például a Humán erőforrás fejezet jelentős mértékben érinti az akadémiai kutatóintézeteket is. Végezetül Vizi E. Szilveszter köszönetét fejezte ki Török Ádámnak a tájékoztatásért.

4. Előterjesztés a 2003. évi Kossuth- és Széchenyi-díj adományozására

Előterjesztő: Hátori József

Hátori József alelnök, a Bizottság elnöke utalva arra, hogy az előterjesztés írásban rendelkezésre áll az elnökség tagjainak, így csak röviden ismertette annak lényegét. Meg erősítette, hogy 10 ajánlás továbbítását javasolja a bizottság a Kormány felé (ebből 9 egyéni és 1 megosztott díjra vonatkozik, összesen 11 főre). A továbbiakban név szerint is ismertette a javaslatokat.

Vizi E. Szilveszter elnök a szavazatszedő bizottságba elnöknek Kiefer Ferenc akadémikust, tagoknak Pantó György akadémikust és Bazsa György doktor képviselőt javasolta, melyet az elnökség egyhangúlag elfogadott.

Vizi E. Szilveszter elnök ismertette, hogy ismét változik a Széchenyi- és Kossuth-díjak odaítélésnek rendje. Az Antall-kormány idején bizottságok alakultak, amelyek a Horn-kormány idején is működtek. Az Orbán-kormány alatt azonban a bizottságok működését megszüntették. Most ismét bevezetésre kerül a bizottsági rendszer, és a bizottsági elnökök vesznek részt a kormányfő által összehívott döntőbizottsági ülésen. Egyelőre nem ismert a bizottságok összetétele, sem az elnökök neve. Az MTA elnöke hivatalból a főbizottság tagja.

Keviczky László alelnök tájékoztatása szerint a bizottság munkáját azzal fejezte be, hogy az MTA elnöke kezdeményezze a szakmai bizottságok újraalakítását és azokban az Akadémiának a korábbiakhoz hasonló pozíciók biztosítását.

Az elnökség 26/2002. számú állásfoglalása

Az elnökség titkos szavazással Széchenyi-díjra javasolja felterjeszteni Szegedy-Maszák Mihályt (I. O.), Niederhauser Emilt (II. O.), Csákány Bélát és Gécseg Ferencet (megosztott díj, III. O.), Király Zoltánt (IV. O.), Szolcsányi Jánost (V. O.), Prohászka Jánost (VI. O.), Szejtli Józsefet

(VII. O.), Lőrincz Lajost (IX. O.), Kovács Ferencet (X. O.) és Zawadowski Alfrédot (XI. O.).

5. Tájékoztató a Kormány számára az Akadémia 2001. évi tevékenységéről

Előterjesztő: Meskó Attila

Meskó Attila főtitkárhelyettes az írásos anyagot röviden ismertette az elnökség tagjaival. A tájékoztató öt fejezetből áll. Az első fejezet a köztestülettel foglalkozik, említve a legfontosabb tényeket (mintegy 11 000 köztestületi tag, a határokon túli köztestületi tagok, a 2001-ben megválasztott 49 levelező tag). A második fejezet az intézményhálózatot ismerteti (38 önálló kutatóintézet és 138 kutatócsoport). Ezekről háromkötetes külön anyag készül. A költségvetésnél a 34%-os bér-emelés, valamint a kutatói és felsőoktatásbeli oktatói bérek ekvivalenciájának elérését említi meg az anyag, mint különös eredményeket. Azt MTA költségvetése 2001-ben 25%-kal, míg az OTKÁ-é több mint 50%-kal nőtt, a nemzeti kutatási fejlesztési programokból az akadémiai intézetek, kutatók 555 millió forintot nyertek el. A beruházások esetében a mintegy 900 millió forint javított — de még nem elegendő mértékben — a műszerparkokon. A 4. fejezet a sikeres nemzetközi szerepléseket tárgyalja (5 akadémiai intézet tartozik a Kiválósági Központok közé). A másik sikeres nemzetközi teljesítmény az EU. 5. Kutatási Keretprogramban való részvétel volt az elmúlt évben. Az utolsó fejezet az MTA részvételét ismerteti a tudománypolitikai döntéshozatalban. Végezetül Meskó Attila ismertette a Kormány részére előterjesztett határozati javaslatokat.

A vitában Bazsa György javasolta a tájékoztató első mondatának kibővítését, az alábbiak szerint: „A Magyar Tudományos Akadémia felelős nemzeti intézményként szellemi kapacitását, tudományos infrastruktúráját, nemzetközi kapcsolatrendszerét, az adófizetők pénzéből származó költségvetését a magyar társadalom, gazdaság és kultúra hasznára fordítja.”

Javasolta továbbá a 4. fejezetcím kibővítést: „4. Az Akadémia sikerei a nemzetközi versenyterben”, illetve a 2. határozati pontban javasolja zárójel helyett a gondolatjel alkalmazását, továbbá ugyanebben a pontban az utolsó mondat kibővítését az alábbiak szerint: „Felkéri az érdekelt minisztériumokat, kiemelten a Miniszterelnöki Hivatal illetékes vezetőit, hogy az Akadémiával közösen teremtsék meg az együttműködés konkrét formáit.” Mindezek mellett kisebb stílusis javaslatok is voltak.

Solymosi Frigyes akadémikus javasolta, hogy a 4. fejezetbe kerüljön beillesztésre az az adat, hogy az MTA, illetve a magyar tudományosság elismerését tükrözi az a tény is, ahány nemzetközi konferencia került megrendezésre hazánkban (pontos számokkal a résztvevőkről is).

Vizi E. Szilveszter javasolta a 2. határozati pont módosítását: „A Kormány, elismerve a magyar tudósok eredményeit, a tudományos közéletben betöltött szerepüket, nemzetközi kapcsolatait...”

Az elnökség 27/2002. számú állásfoglalása

1. Az elnökség köszönetét fejezi ki Meskó Attila főtitkárhelyettesnek a tájékoztató elkészítéséért.

2. Az elnökség a javasolt változtatásokkal kiegészítve egyetért a tájékoztató közgyűlés elé terjesztésével.

6. Előterjesztés a Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottság elnökének személyére

Előterjesztő: Hernádi Miklós

Hernádi Miklós, a KFB titkára ismertette, hogy egészségi állapotára hivatkozva lemondott a Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottság elnöki tisztségéről Benkő Loránd akadémikus, így soron kívül kell új elnököt választani. Utódjául Marosi Ernő akadémikus és a hivatalból megkeresett osztályelnökök Vizkelety András akadémikust javasolják a közgyűlésnek megválasztani.

Az elnökség 28/2002. számú állásfoglalása

1. Az elnökség egyetért Vizkelety András akadémikus jelölésével a Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottság élére.

2. Az elnökség köszönetét fejezi ki Benkő Loránd akadémikusnak odaadó, eredményes munkájáért.

7. Javaslat a 2004. évi tagválasztás előkészítésére

Előterjesztő: Vizi E. Szilveszter

Vizi E. Szilveszter szóban ismertette a 2004. évi tagválasztásra vonatkozó adatokat. Eszerint 2004-ban várhatóan 40 levelező tagot választhat az Akadémia soraiba. Vizi E. Szilveszter bizottság kiküldését javasolja, amely a 2004. évi tagválasztás feltételeivel, lehetőségeivel és a lebonyolítás rendjével foglalkozna, továbbá feladta lenne azt a kérdést is megvizsgálni és javaslatot tenni, hogy vajon a demográfiai lehetőségeket és a törvény előírásait figyelembe véve hogyan alakul a Magyar Tudományos Akadémia tagjainak létszáma. Nem túl népszerű, de ki kell mondani, hogy a taglétszám emelkedése a végletekig nem lehetséges. A legfontosabb ok a minőség kérdése, márpedig a magyaránnyú létszámnövekedés akár a minőség rovására is mehet.

Az elnökség 29/2002. számú állásfoglalása

Az elnökség támogatja, hogy a tagválasztás előkészítésére elnöki bizottság kerüljön kiküldésre, s így tagjait Vizi E. Szilveszter elnök bízta meg.

8. Egyebek között

8.1. Fábri György röviden tájékoztatta az elnökség tagjait a Mindentudás Egyetemének első hónapjáról. A program az MTA, a MATÁV és az Axelero támogatásával működik, nyitó előadását Vizi E. Szilveszter elnök tartotta. A bő hónap tüllepő program sikere minden résztvevőt meglepett. Hétfő esténként a Műegyetemen megtartott előadásokon plusz két előadótermet kellett megnyitni az érdeklődők számára, így esetenként 900–1100 főnyi közönség kíséri figyelemmel az előadásokat. Két közszolgálati televízió, az MTV és a Duna TV felvételtől leadja az előadásokat, szintén szép nézettségi fokkal, hiszen az M1-en 150–200 ezres nézettséget ért el a vasárnap délutáni családi sávban a műsor. A Duna TV esetében a nézettség nem mérhető pontosan, hiszen csak a magyarországi területen méri azt. Az Akadémiának pedig fontos célja volt többek között, hogy a határokon túli magyarság is megismerhesse ezeket az előadásokat. Különleges jelentősége van az internetes megjelenítésnek, hiszen minden egyes előadásnak önálló web-site-ja van. Folyamatosan a

visszajelzések mind az Akadémiához, mind a MATÁV-hoz, hogy mennyire sikeres a program.

Vizi E. Szilveszter elnök kiegészítve az elmondottakat, ismertette, míg kezdetben keresték az előadókat, ma már önként jelentkeznek a programban való részvételre. A sikerre való tekintettel készül az MTA a folytatásra is, az első sorozat után indul a második. A magyar sajtó a rendezvénnyel kapcsolatban jelentős mértékben hozzájárul a magyar tudósok népszerűsítéséhez. Csütörtök éjjelente a rádió is közvetíti az előadást.

8.2. Vizi E. Szilveszter bejelentette, hogy az UNESCO tervei szerint 2003. november 10-e a Világtudomány Napja lesz. A Magyar Tudományos Akadémia nemzetközi fórumot kíván szervezni Science Forum Budapest 2003 címmel, amelynek témája Knowledge and Society (Tudás és Társadalom) lesz. Az előzetes tárgyalások szerint Mádl Ferenc köztársasági elnök és Romano Prodi lenne a fővédnöke a rendezvénynek. A rendezvény háromévente kerülne megrendezésre. Medgyessy Péter miniszterelnök 100 millió forintot ajánlott fel a szervezésre. Az időpont kiválasztását indokolta, hogy az az Európai Unió csatlakozás előestéje.

8.3. Vizi E. Szilveszter a Magyar Tudomány Napjával kapcsolatban ismertette, hogy a főünnepségen, november 4-én megjelenik és beszédet mond Medgyessy Péter miniszterelnök. Több miniszter is jelezte részvételi szándékát. Vizi E. Szilveszter beszédében szólni kíván a Magyar Tudományos Akadémia XXI. századi szerepéről. Oláh György egészségi állapotára való tekintettel videoüzenet formájában küldte el köszöntőjét. Ezek után kerülne sor a díjak átadására (a megállapodások szerint csak a jelentősebb díjakéra). Végül Prékopa András akadémikus előadására kerül sor Bolyairól.

Bazsa György a témával kapcsolatban kérdést tett fel Kertész Imre, a 2002. évi Irodalmi Nobel-díjas meghívásáról. Vizi E. Szilveszter ismertette, hogy Kertész Imrét is meghívta a rendezvényre, azonban visszajelzés még nem érkezett.

8.4. Vizi E. Szilveszter ismertette a kormányzattal folytatott tárgyalásokat annak érdekében, hogy az MTA és a kutatásfejlesztés költségvetése biztosítva legyen, továbbá az OTKA támogatása is megmaradjon. Ezekre az ígéret megvan, továbbá a költségvetésen felül a Kormány további támogatásban kívánja részesíteni az Akadémiát.

A témával kapcsolatban megemlítette még az elnök, hogy jelenleg az Akadémia vezetésének feladata a felsőoktatás tudománytámogatási részét legalábbis lobbi szinten képviselni.

KÖZLEMÉNYEK

TÁJÉKOZTATÓ

a Magyar Tudományos Akadémia Doktora cím odaítéléséről

BÜKY LÁSZLÓ

„A Nyugat költőnyelv-használatáról (Füst Milán lírája alapján)” című munkája alapján,

CORRADI GÁBOR

„Adalékionok és besugárzással létrehozott ponthibák nemlineáris optikai oxidkristályokban” című munkája alapján,

DEMETER JUDIT

„A hajas sejtes leukémia és a krónikus lymphoid leukémia egyes klinikai és molekuláris biológiai jellemzői” című munkája alapján,

GULYÁS ATTILA

„Gátlósejtek szerepe a hippokampális neuronhálózatok aktivitásának szabályozásában” című munkája alapján,

HORVÁTH ILDIKÓ

„Kilégzett biomarkerek alkalmazása pulmonológiai kórképek vizsgálatában” című munkája alapján,

ILLÉS IVÁN

„Átalakulás, regionális fejlődés és integráció Közép- és Délkelet-Európában” című munkája alapján,

JANCSÓ GÁBOR

„A proton szemcsés szerkezete és a kvarkok fragmentációja mélyen rugalmatlan részecske-szórásokban” című munkája alapján,

LIGETI LÁSZLÓ

„Az intracelluláris szabad kalcium szint szabályozása normál és pathológiás körülmények között izomszövetben” című munkája alapján,

LOSONCZY GYÖRGY

„Újabb adatok a vérnyomás szabályozásáról” című munkája alapján,

PÁR ALAJOS

„Az idült májgyulladások kóreredete és kezelése” című munkája alapján,

RÁCZ PÉTER

„A kötött víz és néhány anorganikus elem az öregkori szürkehályog pathomechanizmusában” című munkája alapján,

VARGA PÉTER

„Vektoroptika” című munkája alapján

elnyerte a Magyar Tudományos Akadémia Doktora címet;

a Doktori Tanács által odaítélt kandidátusi fokozatokról

IMRE KORNÉL

„Gametofitonfejlődési vizsgálatok *Torenia fournieri*-n” című munkája alapján a biológiai tudomány kandidátusa.

FELHÍVÁS

A Magyar Tudományos Akadémia által néhai Simor Pálné hagyatékából alapított Simor Pál Rákkutató Alapítvány kuratóriuma felhívja a gyógyító és kutató intézmények szervezeti egységeinek vezetőit és az Akadémia köztestületének tagjait, tegyenek javaslatot

**„Pro optimo merito in pancreatico-onkologia”
díj**

odaítélésére.

A kuratórium a díjat és az adományozást rögzítő oklevelet, a díjhoz járó bronz érmét a rákkutatásban és ezen belül a hasnyálmirigy- és más emésztőszervi rákok kutatásában és gyógyításában jelentős eredményeket elért kutatók és orvosok részére adományozza.

A javaslatban részletesen ismertetni kell a javasolt személy kutató, ill. gyógyító tevékenységét és e tevékenység eredményét.

A javaslatokat

2002. december 20-áig

kérjük megküldeni a Simor Pál Rákkutató Alapítvány címére 1245 Budapest, Pf. 1000.

A díjak átadására 2003 májusában kerül sor a Magyar Gastroenterológusok Társasága Nagygyűlésén. A díjazottak nevét az Akadémiai Értesítőben nyilvánosságra hozzuk.

2002-ben a díjat Dr. Papp Ákos, Dr. Sápy Péter és Dr. Tulassay Zsolt kapta.

Dr. Lapis Károly s. k.,
a kuratórium elnöke

**Az Országos Meteorológiai Szolgálat
felhívása**

Az Országos Meteorológiai Szolgálat Elnöksége a meteorológia területén adományozható miniszteri elismerésekről szóló 8/2001. (III. 13.) KÖM rendelet alapján — a *Meteorológiai Világnap* alkalmából, (2003. március hó 23.) **miniszteri elismerések** adományozására kíván előterjesztést tenni.

Ennek megfelelően a hazai és a nemzetközi meteorológia területén kimagasló tudományos kutatások és szakmai eredmények elismerésére két *Schenzl Guidó-díj*, valamint négy *Pro Meteorologia Emlékplakett* adományozására kerülhet sor.

A Szolgálat Elnöksége felhívja a szakmai, tudományos és társadalmi szervezeteket, egyesületeket, kamarákat, gazdálkodó szervezeteket, intézményeket, önkormányzatokat, valamint a meteorológia iránt érdeklődést tanúsító magánszemélyeket, hogy az elismerésekre tegyék meg javaslataikat.

A javaslatokat **2003. január hó 23.** napjáig kell a Szolgálat Elnöki Irodájára, dr. Hunkár Márta tudományos titkárnak eljuttatni (**1024 Budapest, Kitaibel Pál u. 1.**).

A javaslatnak tartalmaznia kell a jelölt *nevét, személyi adatait*, munkahelyét, beosztását, tudományos fokozatát, korábbi kitüntetéseit, továbbá szükséges ismertetni az *indítványt megalapozó eredményeket is*.

Az elismerések adományozására beérkezett javaslatokat az erre a célra alakult bizottság értékeli, amelyben a Szolgáltatón kívül képviselteti magát a Magyar Honvédség Meteorológiai Hivatala, a Magyar Tudományos Akadémia, az egyetemi meteorológia oktatás, valamint a Magyar Meteorológiai Társaság.

Az elismeréseket a *miniszter* vagy megbízottja a Meteorológiai Világnapon ünnepélyes keretek közt adja át.

*Országos Meteorológiai Szolgálat
Elnöki Iroda*

FOGADÓÓRÁK

Vizi E. Szilveszter, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke minden hónap első hétfőjén 16—17 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart. Az Akadémia köztestületi tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Kroó Norbert, a Magyar Tudományos Akadémia főtákará minden hétfőn 15.30—17.00 óra között — előzetes bejelentkezés alapján — fogadóórát tart. Az Akadémia köztestületi tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

AKADÉMIAI ÉRTESÍTŐ, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja
Szerkeszti: az MTA Titkársága Jogi és Igazgatási Főosztálya
1051 Budapest, Nádor u. 7.
Szerkesztő: dr. Demcsik Tamás

A kiadásért felelős az Akadémiai Kiadó Rt. igazgatója
Budapest, 2002. Nyomdai táskaszám: 3666
A nyomdai munkálatokat az Akadémiai Nyomda Kft. végezte
Felelős szerkesztő: dr. Demcsik Tamás. — Műszaki szerkesztő: Marton Andor
Megjelent: 1 (A/5) ív terjedelemben — HU ISSN 0865—9303

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) 1900 Budapest, Lehel út 10/A, közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a Postabank Rt. 219-98636, 021-02799 pénzforgalmi jelzőszámmal.
Előfizetési díj egy évre 2688,- Ft. — Példányszámonkénti ára: 224,- Ft.

Akadémiai Értesítő

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
TITKÁRSÁGA

BUDAPEST, 2002. DECEMBER 13.

A Magyar Tudományos Akadémia 2002. november 4-ei közgyűlésének határozatai 104

Az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa 2002. október 21-i ülésének állásfoglalásai 104

Közlemények	Megállapodás	a Magyar Tudományos Akadémia és az Erdélyi Múzeum Egyesület között	105
	3/2002. (A. É. 12.) MTA-F szab.	a Magyar Tudományos Akadémia Vagyonhasznosítási Szabályzatának módosításáról	106
	Közlemény	a Pedagógus Kutatási Pályadíjakról	106
	Tisztújítás	a Magyar Tudományos Akadémia területi bizottságainál	107
	2/2/2002. (X. 28.) TeB hat.	Tejfalussy András etikai panaszának elutasításáról	107
	Pályázati felhívások	tudományos igazgatóhelyettesi, főosztályvezetői és osztály- vezetői munkakörök betöltésére	108
	Fogadóórák	a Magyar Tudományos Akadémia elnökének és főtítkárának fogadóórái	109

A Magyar Tudományos Akadémia 2002. november 4-ei közgyűlésének határozatai

1. A közgyűlés meghallgatta az elnök és a főtítkárszámolóját. A beszámolóban elhangzottakat a közgyűlés egyhangúlag elfogadta.

2. A közgyűlés üdvözölte a „Budapest Science Forum” 2003-ban történő akadémiai megrendezését.

3. A közgyűlés elfogadta az Akadémia főtítkárának beszámolójában előterjesztett, az akadémiai intézmények és az Akadémia által alapítványi és társadalmi szervezetek részére nyújtott 26 505 eFt összegű támogatást.

4. A közgyűlés jóváhagyta az Akadémia főtítkárának a Felügyelő Bizottság véleményével egyező beszámolóját, amelyet az Akadémia fejezet 2003. évi, a Kormány által elfogadott és az Országgyűlésnek benyújtott költségvetéséről adott.

5. A közgyűlés megvitatta és tudomásul vette a Magyar Tudományos Akadémia és kutatóhelyeinek középtávú kutatási koncepcióját.

6. A közgyűlés fontosnak tartja a Nemzeti Fejlesztési Terv kidolgozásában és megvalósításában az Akadémia szerepvállalását.

7. A közgyűlés megtárgyalta az alábbi kérdéseket:

- a fiatal kutatók ösztöndíjainak egységesítését (a kutatói és egyetemi szférában), továbbá fokozott jövőbeni támogatásukat;
- a különböző hazai (állami) finanszírozási források koordinálásának javítását;
- a kutatás és az oktatás jelenleginél hatékonyabb integrálását;
- a hazai genomikai kutatások fokozott támogatását és
- a műszerállomány fejlesztését

és felkérte az MTA vezetését és a tudományos közösség tagjait a kormányzat irányában történő hatékony „lobbizásra”.

8. A közgyűlés kisebb módosításokkal (így különösen 46. pont (1) bekezdés a) alpont: „*A Doktori Tanács határozatképes ülésen a doktori címet akkor ítéli oda, ha a jelenlevők által leadott igen szavazatok a jelenlevők számának kétharmadát eléri. Ellenkező esetben a Doktori Tanács a doktori cím odaítélését elutasítja.*”) elfogadta a Doktori Tanács által előterjesztett, a módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt Doktori Szabályzatot, egyúttal felkérte a Doktori Tanácsot, hogy a következő közgyűlésre vizsgálja meg a szabályzat olyan finomítását, amely lehetővé teszi a habitusvizsgálat elvégzését értekezés benyújtása nélkül is. A Doktori Tanács elnökhelyettese előterjesztésében tájékoztatta a közgyűlést, hogy a doktori eljárásra vonatkozó határidők tekintetében az ügyrendjükben (beleértve a honlapot is) meghozzák a szükséges szabályozást.

9. Az Akadémia 2001. évi tevékenységéről a Kormány részére készült tájékoztatót a közgyűlés elfogadta.

10. A közgyűlés örömmel nyugtázta, hogy a Magyar Tudományos Akadémiát a Kormány fokozott mértékben támogatja, és reméli, hogy ez a tendencia a jövőben is folytatódik.

11. A közgyűlés a Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottság elnökéül Vizkelety András akadémikust megválasztotta. A közgyűlés köszönetét fejezi ki Benkő Loránd akadémikusnak, a Bizottság korábbi elnökének végzett munkájáért.

12. Az Etikai Bizottság előterjesztését a közgyűlés az Alapszabály módosításához szükséges szavazatképesség hiánya miatt nem tárgyalta.

13. Nyugdíjba vonulásuk alkalmából a közgyűlés köszönetét és elismerését fejezte ki Teplán István és Csomó István főosztályvezetőknek a Magyar Tudományos Akadémiáért végzett sok éves, áldozatos munkájukért.

14. A közgyűlés felhatalmazza az elnökséget, hogy a határozatot annak tartalmi változtatása nélkül véglegesítse.

Az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa 2002. október 21-i ülésének (AKT 6/2002.) állásfoglalásai

Napirend:

1. Az MTA középtávú kutatási koncepciója javított változatának megvitatása.
2. Tájékoztató a 2002. szeptember 1-jén végrehajtott közalkalmazotti béremelésről.
3. Tájékoztató a fiatal kutatói álláshelyek betöltéséről.
4. Beszámoló az ATPA eddigi tevékenységéről, további elképzelésekről.
5. Egyebek: Tájékoztató az igazgatói pályázatokról.

AKT 1/6/2002. (X. 21.) állásfoglalás:

A testület második alkalommal foglalkozott az MTA középtávú kutatási koncepcióját tartalmazó írásos előterjesztéssel.

Az elhangzott észrevételek figyelembevételével az AKT egy ellenszavazattal jóváhagyta „Az MTA és kutatóhelyeinek középtávú kutatási koncepciója” című anyagot.

AKT 2/6/2002. (X. 21.) állásfoglalás:

Az AKT megtárgyalta a közalkalmazotti bérek 2002. szeptember 1-jei emeléséről készült írásbeli tájékoztatót, amelyet tudomásul vett

AKT 3/6/2002. (X. 21.) állásfoglalás:

A testület írásbeli tájékoztatót kapott fiatal kutatói állás-helyek 2002. évi keretének felosztásáról és az állások betöltéséről, amelyet jóváhagyólag tudomásul vett.

AKT 4/6/2002. (X. 21.) állásfoglalás:

A testületet Pálincás Gábor informálta az ATPA eddigi tevékenységéről és a további elképzelésekről. A tájékoztatót Makara Gábor, az ATPA ügyeivel foglalkozó AKT bizottság vezetője egészítette ki, pozitívan értékelve a bizottság és az ATPA megvalósítói közti együttműködést, továbbá megállapítva, hogy 2003 decemberére várható a kiépítés lezárulása.

Az AKT az ATPA munkálatairól szóló beszámolót egyhangúan tudomásul vette.

AKT 5/6/2002. (X. 21.) állásfoglalás:

a) az MTA főtitkára a költségvetési tárgyalásoknak az Akadémia szempontjából kedvező előrehaladásáról számolt be. Felvázolta a többletforrások tervezett felhasználását.

Az AKT felhatalmazta a főtitkárt, hogy a közgyűlés elé a 2003. évi költségvetésről csak szóbeli előterjesztést tegyen.

A 2003. évi beruházási keret előrehozott részének felosztását — az idő rövidségére tekintettel — a tudományterületi főosztályvezetők a kuratóriumok elnökeivel együtt rendkívüli eljárásban végezzék el azzal, hogy az elosztásra kerülő rész beszámításra kerül a teljes keret rendes eljárásban történő felosztásánál.

b) az AKT tájékoztatást kapott a beérkezett igazgatói pályázatokról.

Az AKT több pályázóra tekintettel a KFKI Részecske- és Magfizikai Kutatóintézet és a Balatoni Limnológiai Kutatóintézet esetében 5-5 tagú ad hoc bizottságot kért fel a pályázatok és vélemények megvizsgálására, a javaslat megtételére.

Az AKT egyetértett azzal, hogy eredménytelen pályázás esetén az üres helyet átmenetileg megbízásos megoldással töltsék be, amelyre a főtitkár felhatalmazást kapott.

Az MTA és az EME az 1990 óta megújult és szervezetté vált kapcsolattartás eredményeinek továbbfejlesztése érdekében az alábbi keret jellegű együttműködési megállapodást köti.

1. Tudományos utánpótlás biztosítása

Az MTA támogatja az EME kutatóintézetében és a többi romániai magyar felsőoktatási és tudományos intézményben folyó utánpótlás-nevelést. Az ehhez szükséges forrásokat a jelenlegi pénzügyi szinten az Arany János Közalapítványon keresztül, valamint a többi magyarországi és erdélyi ösztöndíj-pályázati rendszereken keresztül biztosítja.

2. Intézményfejlesztés, strukturális támogatás

Azon cél eléréséhez, hogy az EME az erdélyi magyar tudományszervezés központi intézménye maradjon, az Akadémia a jövőben is projekt alapú finanszírozással kíván hozzájárulni. Az akadémiai támogatás célja az EME intézményfejlesztő és hálózatépítő törekvéseinek támogatása, tudományterületi és regionális szervezetek kiépítése és működtetése, a szakosztályok megerősítése. Ezt az akadémiai közalapítványi támogatást a jelenleg működő többszörös finanszírozási modell keretében össze kell hangolni a többi támogatási alap működésével (pl. az Illyés és az Apáczai Közalapítványokkal, további nagyobb magyarországi támogatási forrásokkal, a kolozsvári székhelyű Sapientia Alapítvány működésével, illetve az OM és a NKÖM támogatásaival).

Az Akadémia segítséget nyújt az EME részére az egyéb, Akadémián kívüli magyarországi források, a nemzetközi pályázati kiírások és a rendkívüli finanszírozási lehetőségek elérésében. A két fél továbbra is fontosnak tartja, hogy a jelenlegi kereteken belül az akadémiai támogatási rendszerek évente pályázati alapon meghatározott összegekkel támogassák az EME kutatóintézetét, illetve fiókszervezeteit által megpályázott rövidebb-hosszabb távú projekteket, konferencia- és kiadványi tevékenységet.

3. Külső tagság, határon túli köztestület megerősítése

Az MTA kiemelt figyelemben részesíti külső tagjainak tevékenységét, közreműködésüket a magyarországi tudományos életben, a magyar tudományosság egységének helyreállításában. Részükre a továbbiakban is lehetőségeket kíván biztosítani a magyarországi tudományos életbe történő bekapcsolódásra, kutatómunkájuk folytatására. A külső taggá válás követelményei megegyeznek a hazai taggá válás kritériumaival.

Az MTA üdvözlí és támogatja a határon túli köztestület bővülését. Kéri az EME hálózatépítő, kutatószervezési támogatását abban, hogy minél több tudományos fokozattal rendelkező, akadémiai színvonalon dolgozó, magát magyarnak is valló kutató váljék az akadémiai köztestület tagjává. A köztestületi taggá válás követelményei megegyeznek a magyarországi kritériumokkal. A határon túli köztestület tagjainak tevékenységét az MTA pályázati úton segíteni kívánja.

4. Regionális kutatások elősegítése

Az MTA fontosnak tartja az EME regionális kutatási programjait, megvalósításukat az Arany János Közalapítvány segítségével tartja finanszírozhatónak. Ugyanígy figyelemmel kíséri az akadémiai területi központok és a határon túli régiók, jelen esetben elsősorban az MTA Debreceni és Szegedi Akadémiai Bizottsága és az Erdélyi Múzeum

KÖZLEMÉNYEK**MEGÁLLAPODÁS****a Magyar Tudományos Akadémia és az Erdélyi Múzeum Egyesület között**

A Magyar Tudományos Akadémia (MTA) és az Erdélyi Múzeum Egyesület (EME) a két intézmény közötti kapcsolatok történeti tradícióira alapozva, az egyetemes magyar és a nemzetközi tudományosság érdekeit szem előtt tartva, az EME eddigi és jövőbeli szerepvállalását a romániai magyar tudományos életben kölcsönösen előnyösnek tekintve szükségesnek tartja az együttműködés elmélyítését.

Egyesület, illetve más, régióbeli magyar tudományos műhelyek együttműködését, bátorítva a közös projektek kidolgozását az MTA tudományos osztályainak segítségével.

5. Könyvtár és infrastruktúra fejlesztése

Az Akadémia ösztönzi az internetes könyvtár- és adatbázis kapcsolatokat, a magyarországi könyvtárhálózaton keresztül. Ezen belül lehetőségeihez mérten támogatja internetes portálok kialakítását, a meglévő romániai magyar fiókkönyvtárak internetes kapcsolódásának megvalósítását. Fontosnak tartja, hogy a romániai magyar felsőoktatási és tudományos intézmények mielőbb létező nemzeti könyvtár és informatikai központ, illetve fokozatosan kiépülő könyvtári szolgáltatás élvezői lehessenek. Az Országos Széchényi Könyvtárral együttműködést ösztönöz e cél gyakorlati megvalósítása érdekében.

6. Könyvkiadás, folyóirat megjelentetés támogatása

Az MTA Arany János Közalapítványa a beérkezett pályázatok minősége alapján és pénzügyi lehetőségeihez képest évente elbírálja az EME könyv- és folyóirat-kiadási tevékenységének támogatására beérkező pályázatokat és ilyen formán hozzájárul azok költségeihez.

7. Együttműködés ösztönzése az erdélyi tudományosság különböző fórumaival

Az MTA szorgalmazza az erdélyi magyar tudományosság belső integrációját, így különösen fontosnak tartja és lehetőségeihez mérten ösztönzi a tényleges együttműködések megvalósulását az EME és szakosztályai, a romániai magyar felsőoktatási intézmények és más tudományos műhelyek kutatói között. Ez a feltétele annak, hogy egyeztetett vélemények alapján hosszú távú projektek szülessenek a romániai magyar tudományosság megerősítése érdekében. Szükséges a magyarországi határon túli kutatástámogatások koncentrálása: a kiemelt projektek meghatározásában az EME szerepe jelentős.

8. Akadémiai kutatóállomás-hálózat

2001-ben a Magyarországgal szomszédos országok közül négyben — Romániában Kolozsvárott és Sepsiszentgyörgyön — létrejött az akadémiai kutatóállomás-hálózat. Ennek szerepét Erdélyben az EME és az Erdélyi Magyar Anyanyelvpolók Szövetsége keretében megalakult Szabó T. Attila Nyelvi Intézet látja el, amelynek működését teljes egészében az Arany János Közalapítvány biztosítja.

9. Érvényesség

Jelen megállapodás a következő három évre szól, és amennyiben a két fél 2005. március 31-éig nem kéri írásban a megállapodás módosítását vagy érvénytelenítését, úgy további három évre automatikusan érvényben marad.

E keret jellegű együttműködési megállapodás évente konkretizálódik részletes együttműködési megállapodás formájában; első ízben 2002. dec. 15-ig a 2003. évi konkrét program megfogalmazásával.

Budapest, 2002. november 23.

Egyed Ákos s. k.
az Erdélyi Múzeum Egyesület
elnöke

Vizi E. Szilveszter s. k.
a Magyar Tudományos Akadémia
elnöke

A Magyar Tudományos Akadémia főtítkárának 3/2002. (A. É. 12.) MTA-F szabályzata

a Magyar Tudományos Akadémia Vagyonhasznosítási
Szabályzatának* módosításáról

Az Akadémia 1995. december 18-i közgyűlésének felhatalmazása alapján a Vagyonkezelő Kuratórium egyetértésével a Magyar Tudományos Akadémia Vagyonhasznosítási Szabályzatát az alábbiak szerint módosítom:

A Szabályzat 3.1. pontja harmadik francia bekezdésének helyébe a következő rendelkezés lép:

(3.1. Az akadémiai törzsvagyon részeinek értékesítéséből származó összeg, illetve a törzsvagyon hozadékának felhasználási céljai:)

„— a törzsvagyon hozadékából rendszeres kötelezett-ségvállalást nem jelentő egyéb célú felhasználás.”

Króó Norbert s. k.
főtítkár

KÖZLEMÉNY

a Pedagóguskutatói Pályadíjakról

Az Akadémia főtítkára középiskolai oktató munkájuk mellett elért érdemes tudományos eredményeikért az alábbi középiskolai pedagógusokat részesítette Pedagógus Kutatói Pályadíjban:

Major Anita	Budapesti Öveges József Szakközépiskola	Irodalmi tanulmányok
Dr. Müller József	Szegedi Deák Ferenc Gimnázium	A német nyelv szinonimaszótára
Dr. Varga László	Szegedi Móra Ferenc Szakközép- és Szak- munkásképző Iskola	Az örök reménység temploma
Dr. Honyek Gyula	ELTE Radnóti Miklós Gyakorlóiskola és Gimnázium	123 furfangos fizikai feladat és 200 puzzling physic problems
Gambár Katalin	Budapesti Szent Margit Gimnázium	Tanulmány a disszipatív folyamatokról
Péntek Imre	Nagykőrösi Arany János Református Gimnázium	Fizikai folyamatok modellezése számítógéppel
Szalayné Tahy Zsuzsa	Budapesti Szent István Gimnázium	Informatika az oktatás- ban, informatika a matematikában
Szalóki Dezső	ELTE Radnóti Miklós Gyakorló iskola és Gimnázium	Rovarfaunisztikai tanulmányok

A pályadíjakat az Akadémia főtítkára 2002. december 16-án ünnepélyes keretek között adja át a kitüntetett pedagógusoknak.

* Megjelent az Akadémiai Értesítő 1996. június 18-i számában.

Tisztújítás az MTA területi bizottságainál

Debreceni Területi Bizottság (DAB)

Elnök

Székely György, az MTA rendes tagja

Alelnökök

Bitskey István, az irodalomtudomány doktora

Szabó József, a földrajztudomány doktora

Tudományos titkár

Borsos János, a mezőgazdasági tudomány doktora

Miskolci Területi Bizottság (MAB)

Elnök

Páczelt István, az MTA rendes tagja

Alelnökök

Kozák Imre, az MTA rendes tagja, ME Mechanika Tanszéke

Orbán Sándor, a biológiai tudomány doktora, EKF Növénytan Tanszéke

Gyurkó György, az orvostudomány kandidátusa, Salgótarján

Tudományos titkár

Újszászy László, dr. habil., Semmelweis Kórház I. Belgyógyászati Osztálya

Pécsi Területi Bizottság (PAB)

Elnök

Méhes Károly, az MTA rendes tagja

Alelnökök

Horváth József, az MTA rendes tagja

Lenkei Péter DSc.

Horváth Béla kandidátus

Tudományos titkár

Fodor István DSc

Szegedi Területi Bizottság (SzAB)

Elnök

Telegdy Gyula, az MTA rendes tagja

Alelnökök

Dékány Imre, az MTA levelező tagja

Hatvani László, az MTA levelező tagja

Ormos Pál, az MTA levelező tagja

Papp Gyula, az MTA rendes tagja

Tudományos titkár

Kiss Tamás, a kémiai tudomány doktora

Veszprémi Területi Bizottság (VEAB)

Elnök

Mészáros Ernő, az MTA rendes tagja

Alelnökök

Bíró Péter, az MTA levelező tagja

Friedler Ferenc, a kémiai tudomány doktora

Rechnitzer János, a földrajztudomány doktora

Tudományos titkár

Vonderviszt Ferenc biofizikus

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA TUDOMÁNYETIKAI BIZOTTSÁGA

2/2/2002. (X. 28.) TeB

határozata

A Magyar Tudományos Akadémia Tudományetikai Bizottsága Tejfalussy András villamosmérnök (1036 Budapest, Lajos u. 115.) etikai panaszát elutasítja, és elrendeli határozatának az *Akadémiai Értesítő*ben való közzétételét.

Indokolás

Tejfalussy András etikai panaszt nyújtott be 2002. április 14-én a Magyar Tudományos Akadémia köztestületi tagjai és intézetei ellen. A beadvány részletes vizsgálata alapján —kiszűrve a nem etikai vonatkozásokat — a panasz lényege az alábbiakban foglalható össze:

— „...az MTA 1200%-kal nagyobb N:K aránnyal, mérgezően műtrágyáztatja a növényeket, amivel a »káliumdús« növények fogyasztóit mérgezteti és ivartalanítja...” (I/5.),

— „...az MTA nem minősítette »etikátlannak« a gilisztázás »tudományos csalását«...” (I/6.),

— „...a mérgezést határértékelési csalással fedezik...” (II/1.),

— „...ajátjának tünteti fel az MTA az általam feltalált kombinatorikát...” (III/5.),

— „...gilisztahitelezési-csalás akadémiai és egyetemi bűnpártolásért...” (III/6.).

Az MTA Tudományetikai Bizottságának elnöke a panaszt megküldte az érintett intézeteknek és szakértőket kért fel az abban foglaltak véleményezésére.

A bizottság 2002. október 28-án megtartott ülésén részletesen foglalkozott Tejfalussy András beadványával, a beérkezett intézeti és szakértői véleményekkel, és megállapította, hogy az etikai panasz megalapozatlan. A panaszt alátámasztani kívánt bizonyítékok tudománytalanok, a panaszosnak a kálium műtrágyázással kapcsolatos laikus és zavaros nézetei ellentmondanak a szaktudományi ismereteknek. Az MTA és intézetei nem alkalmaznak semminek, a panaszos által említett kísérleti módszert, eszközt, megközelítést („kombinatorikus agrokémia”, „kutatásgyorsítási program”, „antirandom? módszer”) s így nem is bitrolhatják azokat. Az Akadémia semmiféle szerepet nem játszott az ún. „gilisztázásban”.

A bizottság megállapítása szerint az Akadémia és intézetei nem követtek el etikai, tudományetikai vétségeket, viszont a panaszos különböző alaptalan bejelentései, elutasított kérészei, feljelentései és laikus szakmai javaslatai alkalmasak voltak a közvélemény megtévesztésére, az érintettek zaklatására.

Fentiek mérlegelése után a bizottság Tejfalussy András etikai panaszát elutasította.

Budapest, 2002. november 7.

Demcsik Tamás s. k.
titkár

Gáti István s. k.
elnök

PÁLYÁZATI FELHÍVÁSOK

A Magyar Tudományos Akadémia Szilárdtestfizikai és Optikai Kutatóintézetének igazgatója pályázatot hirdet

tudományos igazgatóhelyettesi, az intézet
Kristályfizikai Főosztálya főosztályvezetői és az
Elméleti Szilárdtestfizikai Osztály, Fémkutatási Osztály,
Folyadékkristály Osztály, Kísérleti Szilárdtestfizikai
Osztály, Kristályfizikai Osztály, Kristálytechnológiai
Osztály, Lézeralkalmazási Osztály, Lézerfizikai Osztály,
Nemlineáris és Kvantumoptikai Osztály,
Neutronfizikai Osztály, Neutronspektroszkópai Osztály
osztályvezetői munkaköreinek betöltésére

A tudományos igazgatóhelyettesi munkakör 2003. február 1-jétől tölthető be. A megbízás határozott időre szól.

A tudományos igazgatóhelyettes feladata:

- távollétében képviseli és helyettesíti az igazgatót,
- közreműködik az intézet tudományos tevékenységének irányításában,
- segíti a tudományos osztályok tevékenységét, támogatja és koordinálja együttműködésüket,
- ellátja az intézet működésével kapcsolatban rábízott feladatokat.

A pályázóval szembeni követelmények:

- egyetemi végzettség,
- tudományok doktora fokozat,
- idegen nyelv ismerete,
- megfelelő szakmai és vezetési gyakorlat.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a pályázó jelenlegi munkahelyének, beosztásának és illetményének megjelölését,
- eddigi szakmai munkásságát, tudományos eredményeinek ismertetését,
- tudományos fokozatának, nyelvismeretének megjelölését,
- a munkakör ellátására vonatkozó vezetési és tudományos elképzeléseit.

A pályázathoz mellékelni kell:

- az oklevelek hiteles másolatát,
- részletes önéletrajzot,
- három hónapnál nem régebbi keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt.

A Kristályfizikai Főosztály főosztályvezetői munkaköre 2003. február 1-jétől tölthető be. A megbízás határozott időre szól.

A főosztályvezető feladata:

- a Kristályfizikai Főosztályhoz tartozó tudományos osztályok tevékenységének összehangolása és irányítása,
- a Vezetői Testület munkájában való részvétel.

A pályázókkal szembeni követelmények:

- egyetemi végzettség,
- tudományos fokozat,
- idegen nyelv ismerete,
- megfelelő szakmai és vezetési gyakorlat.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a pályázó jelenlegi munkahelyének, beosztásának és illetményének megjelölését,
- eddigi szakmai munkásságát, tudományos eredményeinek ismertetését,
- nyelvismeretének megjelölését,
- a munkakör ellátására vonatkozó vezetési és tudományos elképzeléseit.

A pályázathoz mellékelni kell:

- az oklevelek hiteles másolatát,
- részletes önéletrajzot,
- három hónapnál nem régebbi keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt.

Az osztályvezetői munkakörök 2003. február 1-jétől tölthetők be. A megbízás határozott időre szól.

Az osztályvezetők feladatait az intézet Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza.

A pályázókkal szembeni követelmények:

- egyetemi végzettség,
- tudományos fokozat,
- idegen nyelv ismerete,
- megfelelő szakmai és vezetési gyakorlat.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a pályázó jelenlegi munkahelyének, beosztásának és illetményének megjelölését,
- eddigi szakmai munkásságát, tudományos eredményeinek ismertetését,
- nyelvismeretének megjelölését,
- a munkakör ellátására vonatkozó vezetési és tudományos elképzeléseit.

A pályázathoz mellékelni kell:

- az oklevelek hiteles másolatát,
- részletes önéletrajzot,
- három hónapnál nem régebbi keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt.

Amennyiben a pályázó az MTA Szilárdtestfizikai és Optikai Kutatóintézet munkatársa, úgy a mellékelni kért okmányokat nem kell csatolni.

A pályázatot az MTA Szilárdtestfizikai és Optikai Kutatóintézet igazgatójához — levélcím: 1525 Budapest, Pf. 49. — kell benyújtani a közzétételtől számított 30 napon belül.

Kollár János s. k.
igazgató

**Az MTA Földtudományi Kutatóközpont
Geodéziai és Geofizikai Kutatóintézet**

pályázatot hirdet
főosztályvezetői teendő ellátására

A megbízás 2003. február 1-től 2006. január 31-ig szól.

A meghirdetett főosztályvezetői munkahely a következő:
Geodéziai Főosztály

A pályázóval szembeni követelmény:

- legalább a tudomány kandidátusa vagy PhD tudományos fokozat,
- idegen nyelv ismerete,
- megfelelő szakmai és vezetési gyakorlat.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a pályázónak a munkakör ellátására vonatkozó tudományos elképzeléseit,
- jelenlegi munkahelyének, beosztásának és illetményének megjelölését,
- az eddigi szakmai munkásságát, tudományos eredményeinek ismertetését,
- publikációs listát,
- tudományos fokozatának, idejének és nyelvismertetének megjelölését.

A pályázathoz mellékelni kell:

- az oklevelek hiteles másolatát,
- részletes szakmai önéletrajzot,

— három hónapnál nem régebbi keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt.

Amennyiben a pályázó a Geodéziai és Geofizikai Kutatóintézet munkatársa, úgy a mellékelni kért okmányokat nem kell csatolni. A pályázatokat az MTA Geodéziai és Geofizikai Kutatóintézet igazgatójához — levélcím: 9401 Sopron, Pf. 5. — kell benyújtani az *Akadémiai Értesítő*-ben történő megjelenésétől számított 1 hónapon belül.

Dr. Závoti József s. k.
igazgató

FOGADÓÓRÁK

Vizi E. Szilveszter, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke minden hónap első hétfőjén 16—17 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart. Az Akadémia köztestületi tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Kroó Norbert, a Magyar Tudományos Akadémia főtítkára minden hétfőn 15.30—17.00 óra között — előzetes bejelentkezés alapján — fogadóórát tart. Az Akadémia köztestületi tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

*Kellemes karácsonyi ünnepeket
és boldog új évet
kívánnak
a lap munkatársai!*

AKADÉMIAI ÉRTESÍTŐ, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja
Szerkeszti: az MTA Titkársága Jogi és Igazgatási Főosztálya
1051 Budapest, Nádor u. 7.
Szerkesztő: dr. Demcsik Tamás

A kiadásért felelős az Akadémiai Kiadó Rt. igazgatója
Budapest, 2002. Nyomdai táskaszám: 3693
A nyomdai munkálatokat az Akadémiai Nyomda Kft. végezte
Felelős szerkesztő: dr. Demcsik Tamás. — Műszaki szerkesztő: Marton Andor
Megjelent: 1 (A/5) ív terjedelemben — HU ISSN 0865—9303

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) 1900 Budapest, Lehel út 10/A, közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a Postabank Rt. 219-98636, 021-02799 pénzforgalmi jelzőszámra.
Előfizetési díj egy évre 2688,— Ft. — Példányszámonkénti ára: 224,— Ft.